

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Κ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης και λοιπές διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων συνήλθε σε τέσσερις συνεδριάσεις, στις 11, 12 και 15 Δεκεμβρίου 2023, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Βασιλείου Οικονόμου, καθώς και των Βουλευτών - μελών της, κυρίας Κωνσταντίνας Καραμπατσώλη και κ. Δημητρίου Κυριαζίδη, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης και λοιπές διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης, ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Δημήτριος Καιρίδης, οι Υφυπουργοί Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης και κ. Παναγιώτης Τσακλόγλου, η Υφυπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κυρία Σοφία Βούλτεψη, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τον λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κυρία Άννα Ευθυμίου, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Γεώργιος Γαβρήλος, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», κ. Γεώργιος Μουλκιώτης, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ», κ. Χρήστος Κατσώτης, η Ειδική Αγορήτρια της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ-ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κυρία Μαρία Αθανασίου, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», κ. Πέτρος Δημητριάδης, η Ειδική Αγορήτρια της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ-“ΝΙΚΗ”», κυρία Ασπασία Κουρουπάκη, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ-ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ», κ. Σπυρίδων Μπιμπίλας, καθώς και οι Βουλευτές, κ.κ. Σταύρος Παπασωτηρίου, Γεωργία (Τζώρτζια) Κεφαλά, Λεωνίδα Στολτίδης, Θεανώ Φωτίου και Αρετή Παπαϊωάννου.

Στην Επιτροπή παρέστησαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 38 του Κανονισμού της Βουλής, οι κ.κ. Δημήτριος Καραγεωργόπουλος, Αναπληρωτής Γραμματέας Οικονομικού της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, Σταύρος Κωνσταντάς, Διευθυντής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τράπεζας της Ελλάδος, Χρήστος Νούνης, Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης, Ηλίας Κουρεμένος, Γενικός Γραμματέας του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, Φιλίππα Μιχάλη, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιτροπής Ζωής και Συντάξεων της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, Ανδρέας

Κουτσόλαμπρος, Αντιπρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, Γεώργιος Μυλωνάς, Πρόεδρος της Ένωσης Τεχνικών Ημερησίου και Περιοδικού Τύπου Αθηνών και Χρήστος Βουρλιώτης, Νομικός Σύμβουλος της Ένωσης Τεχνικών Ημερησίου και Περιοδικού Τύπου Αθηνών, Αντώνιος Μπιρμπίλης, Γενικός Γραμματέας της Ανώτατης Γενικής Συνομοσπονδίας Συνταξιούχων Ελλάδας, Γεώργιος Μακράκης, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων ΟΑΕΔ, Θεόδωρος Ιωαννίδης, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εκπαιδευτικών Λειτουργών ΟΑΕΔ νυν ΔΥΠΑ, Γεράσιμος Κονιδάρης, Εντεταλμένος Σύμβουλος Διοίκησης του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών, Νικόλαος Χατζόπουλος, Πρόεδρος του Ενιαίου Δικτύου Συνταξιούχων, Αθανασία Λαμπρινέα, Εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιατρικών Επισκεπτών και Φαρμακοϋπαλλήλων και Συναφών Φαρμακευτικών Επαγγελματιών, Γαβριήλ Αμίτσης, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας, Διευθυντής του Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Παναγιώτα Ταβουλάρη, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εργαζομένων Φαρμακευτικών και Συναφών Επαγγελματιών Ελλάδας και Πατρίνα Παπαρρηγοπούλου, Αντιπρόεδρος της Εταιρείας Δικαίου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Επίσης, μέσω υπηρεσιών τηλεδιάσκεψης (άρθρο 38 παρ.9 Κ.τ.Β.), εξέθεσαν τις απόψεις τους, οι κ.κ. Αικατερίνη Δασκαλάκη, Διευθύντρια Τομέα Εργασιακών Σχέσεων του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, Αντώνιος Μέγγουλης, Διευθυντής της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, Γεώργιος Καββαθάς, Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας, Δημήτριος Γαβαλάκης, Γενικός Γραμματέας του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και Χαράλαμπος Λυμπεράς, Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εργαζομένων Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας εισηγήθηκε την ψήφιση του ανωτέρω σχεδίου νόμου, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» και ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ» το καταψήφισαν, ενώ η Ειδική Αγορήτρια της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ-ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», η Ειδική Αγορήτρια της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ-“ΝΙΚΗ”» και ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ» επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου στη Βουλή.

Η Επιτροπή έκανε δεκτή την με Γενικό αριθμό 56 και Ειδικό αριθμό 7 από 14.12.2023 Τροπολογία που πρότεινε ο παριστάμενος Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Δημήτριος Καιρίδης.

Τέλος, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, προτείνει την αποδοχή, κατά πλειοψηφία, του ως άνω σχεδίου νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τους παριστάμενους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Μετανάστευσης και Ασύλου.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄	
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΙΔΡΥΣΗ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2341/2016 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2 και 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 4	Ορισμοί (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 5	Χορήγηση επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας
Άρθρο 6	Σύσταση - Ίδρυση - Σκοπός - Δραστηριότητες - Μητρώο Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (άρθρα 7, 8, 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 7	Έγκριση προσχώρησης επιχείρησης
Άρθρο 8	Διαδικασία και όροι χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας σε Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 9	Τύπος και ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού
Άρθρο 10	Πρόγραμμα δραστηριοτήτων
Άρθρο 11	Διασυννοριακές δραστηριότητες και διαδικασίες - Χρηματοδότηση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών άλλων κρατών μελών (Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 12	Μεταβιβάσεις προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΣΚΟΠΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 13	Ελάχιστες προϋποθέσεις λήψης συνταξιοδοτικής παροχής
Άρθρο 14	Υποχρέωση και προθεσμία καταβολής εισφορών
Άρθρο 15	Δικαιώματα μελών και διαγραφή από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 16	Γενικές αρχές για τις πληροφορίες οι οποίες πρέπει να παρέχονται στα υποψήφια μέλη, μέλη και δικαιούχους (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 17	Γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 18	Γενικές διατάξεις για τη δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών και τις συμπληρωματικές πληροφορίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 19	Δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 20	Συμπληρωματικές πληροφορίες (άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 21	Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα υποψήφια μέλη (άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 22	Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα μέλη κατά την προσυνταξιοδοτική φάση (άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 23	Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους δικαιούχους κατά τη φάση πληρωμής (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 24	Πρόσθετες πληροφορίες που παρέχονται κατόπιν αιτήσεως σε μέλη και δικαιούχους (άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	
Άρθρο 25	Διοικητικό Συμβούλιο - Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 26	Εποπτικό Συμβούλιο
Άρθρο 27	Εξωτερική ανάθεση (άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 28	Διαχείριση επενδύσεων (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 29	Ορισμός θεματοφύλακα (άρθρο 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 30	Φύλαξη περιουσιακών στοιχείων και ευθύνη του θεματοφύλακα (άρθρο 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 31	Καθήκοντα επίβλεψης (άρθρο 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	

Άρθρο 32	Γενικές απαιτήσεις διακυβέρνησης (άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 33	Απαιτήσεις καταλληλότητας και αξιοπιστίας (άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 34	Πολιτική αποδοχών (άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 35	Διαχείριση καταγγελιών
Άρθρο 36	Σύγκρουση συμφερόντων - Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων
Άρθρο 37	Γενικές διατάξεις βασικών λειτουργιών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 38	Διαχείριση κινδύνων (άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 39	Λειτουργία εσωτερικού ελέγχου (άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 40	Αναλογιστική λειτουργία (άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 41	Ίδια αξιολόγηση κινδύνων (άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 42	Ετήσιοι λογαριασμοί και ετήσιες εκθέσεις (άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 43	Υποχρεώσεις των εξωτερικών εμπειρογνομόνων και των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με το νόμιμο έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης - Καθήκοντα Ελεγκτών
Άρθρο 44	Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ - ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 45	Τεχνικές προβλέψεις (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 46	Κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 47	Ίδια κεφάλαια για εποπτικούς σκοπούς (άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 48	Διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας (άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 49	Απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για συνταξιοδοτικές παροχές καθώς και για συμπληρωματικές παροχές που χορηγούνται λόγω θανάτου από οποιαδήποτε αιτία (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 50	Απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για πρόσθετες παροχές που παρέχονται συμπληρωματικά προς τις συνταξιοδοτικές παροχές και καλύπτουν

	τους ασφαλιστικούς κινδύνους της ανικανότητας για εργασία, αναπηρίας, ασθένειας ή ατυχήματος, θανάτου συνεπεία ατυχήματος και διακοπής της εργασίας (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 51	Επενδυτικοί κανόνες (άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ	
Άρθρο 52	Κύριος σκοπός της εποπτείας (άρθρο 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 53	Πεδίο εφαρμογής της εποπτείας (άρθρο 46 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 54	Γενικές αρχές εποπτείας (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 55	Εξουσίες παρέμβασης και καθήκοντα της Αρμόδιας Αρχής (άρθρο 48 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 56	Διοικητικές κυρώσεις
Άρθρο 57	Ποινικές κυρώσεις
Άρθρο 58	Διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης (άρθρο 49 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 59	Πληροφορίες που παρέχονται στην Αρμόδια Αρχή (άρθρο 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 60	Διαφάνεια και λογοδοσία (άρθρο 51 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΜΕΤΡΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ, ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ	
Άρθρο 61	Λήψη μέτρων εξυγίανσης
Άρθρο 62	Προϋποθέσεις ενεργοποίησης των μέτρων εξυγίανσης
Άρθρο 63	Διαδικασία ορισμού Διαχειριστή
Άρθρο 64	Καθήκοντα του Διαχειριστή
Άρθρο 65	Λήξη θητείας ή παύση Διαχειριστή
Άρθρο 66	Τερματισμός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών
Άρθρο 67	Αναστολή δραστηριοτήτων Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 68	Υποχρεωτική μεταβίβαση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών

Άρθρο 69	Αναστολή πληρωμών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 70	Δημοσίευση των αποφάσεων περί μέτρων εξυγίανσης
Άρθρο 71	Θέση σε εκκαθάριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών
Άρθρο 72	Ανάκληση άδειας Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 73	Συνέπειες ανάκλησης άδειας και εκκαθάριση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 74	Ειδικά θέματα εκκαθάρισης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 75	Διαδικασία εκκαθάρισης
Άρθρο 76	Προνομιακή μεταχείριση προγραμμάτων του υπό εκκαθάριση Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης
Άρθρο 77	Αναστολή εκτέλεσης
Άρθρο 78	Περάτωση και λήξη εκκαθάρισης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	
Άρθρο 79	Επαγγελματικό απόρρητο (άρθρο 52 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 80	Χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών (άρθρο 52 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 81	Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών (άρθρα 55, 56, 57 και 58 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 82	Εθνικές διατάξεις προληπτικής φύσεως (άρθρο 59 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 83	Συνεργασία μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (άρθρο 60 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 84	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 61 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)
Άρθρο 85	Αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση περ. γ΄ παρ. 1 και περ. γ΄ παρ. 2 άρθρου 48 ν. 5042/2023
Άρθρο 86	Αρμόδια αρχή παρακολούθησης συμμόρφωσης-Τροποποίηση άρθρου 99 ν. 4209/2013
Άρθρο 87	Κυρώσεις Τράπεζας της Ελλάδος - Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4209/2013
Άρθρο 88	Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 - Τροποποίηση περ. α΄ και β΄ παρ. 1 άρθρου 69 ν. 4706/2020

Άρθρο 89	Ρυθμίσεις περιπτώσεων μεταφοράς σε άλλο Ταμείο Επαγγελματικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4575/2018
Άρθρο 90	Αρμόδιες αρχές και συνεργασία μεταξύ αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 -Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 100 ν. 4514/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 91	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡ. 20 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ Ν. 3029/2002	
Άρθρο 92	Σκοπός
Άρθρο 93	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΑΜΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 94	Λειτουργία ταμείων υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης
Άρθρο 95	Εφαρμοστέες διατάξεις για τα ταμεία υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης
Άρθρο 96	Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε μέλη και δικαιούχους
Άρθρο 97	Διαδικασία τροποποίησης καταστατικού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	
Άρθρο 98	Λειτουργία εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών Ταμείων
Άρθρο 99	Διακυβέρνηση και όροι λειτουργίας
Άρθρο 100	Δυνατότητα λειτουργίας των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών Ταμείων ως Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΠΟΠΤΕΙΑ	
Άρθρο 101	Εποπτεία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 102	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ	

Άρθρο 103	Σκοπός
Άρθρο 104	Αντικείμενο
Άρθρο 105	Ανώτατο ποσό εισφορών και ασφαλιστρων
Άρθρο 106	Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις - Τροποποίηση άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 107	Φορολογική μεταχείριση παροχών ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικών Ταμείων - Τροποποίηση άρθρου 15 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 108	Παρακράτηση φόρου επί ασφαρίσματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 62 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 109	Συντελεστές παρακράτησης φόρου επί ασφαρίσματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 110	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 111	Καταργούμενες διατάξεις
ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 112	Σκοπός
Άρθρο 113	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ-ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
Άρθρο 114	Κίνητρα απασχόλησης συνταξιούχων - Αντικατάσταση άρθρου 20 ν. 4387/2016
Άρθρο 115	Αύξηση ορίου οφειλών συνταξιοδότησης - Προσθήκη παρ. 5, 6, 7 στο άρθρο 61 ν. 3863/2010
Άρθρο 116	Ενοποίηση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4387/2016

Άρθρο 117	Επιτάχυνση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 48 και παρ. 1 άρθρου 49 ν. 4921/2022
Άρθρο 118	Ενοποίηση διατάξεων υπολογισμού επικουρικής σύνταξης - Προσθήκη περ. γ) στην παρ. 5 άρθρου 42 του ν. 4052/2012
Άρθρο 119	Σύνταξη λόγω θανάτου σε προστατευόμενα δικαιούχα τέκνα - Τροποποίηση περ. Β' παρ. 1 και υποπερ. γ) της περ. Α' της παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4387/2016
Άρθρο 120	Χορήγηση επικουρικής σύνταξης π. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 2556/1997
Άρθρο 121	Προϋποθέσεις ασφαλιστικού δεσμού μειωμένης σύνταξης για το έτος 2020
Άρθρο 122	Εφάπαξ κληρικών - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 3 άρθρου 35 του ν. 4387/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
Άρθρο 123	Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024
Άρθρο 124	Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4368/2016
Άρθρο 125	Ασφάλιση ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας έως δέκα δωματίων Τροποποίηση περ. β) παρ. 7 άρθρου 39, προσθήκη περ. ε) στην παρ. 5 του άρθρου 40, τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4387/2016
Άρθρο 126	Ασφάλιση φοιτητών κατά την πρακτική άσκηση - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 69 ν. 4957/2022
Άρθρο 127	Διακοπή ασφάλισης λόγω θέσης εταιρείας σε καθεστώς εκκαθάρισης
Άρθρο 128	Ασφαλιστέες αποδοχές Προέδρων Δημοτικών συμβουλίων - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4488/2017
Άρθρο 129	Τακτοποίηση χρόνου υπηρεσίας και ασφάλισης υπαλλήλων Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου
Άρθρο 130	Ασφαλιστική εισφορά για τους ασφαλισμένους έμμισθους δικηγόρους, μισθωτούς μηχανικούς και υγειονομικούς των οικείων τομέων του κλάδου προνοίας του πρώην Ε.Τ.Α.Α. εφάπαξ για τα έτη 2017 και 2018 - Τροποποίηση περ. β' παρ. 2 άρθρου 35 ν. 4387/2016
Άρθρο 131	Κατάργηση προθεσμίας υποβολής αίτησης για την εφαρμογή της παρ. 44 άρθρου 66 του ν. 4646/2019 - Τροποποίηση παρ. 44 άρθρου 66 ν. 4646/2019
Άρθρο 132	Διαγραφή ασφαλιστικών οφειλών πληγέντων από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 60 ν. 5039/2023
Άρθρο 133	Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν.5006/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 134	Επέκταση μηχανισμού αναπροσαρμογής συντάξεων στις προσυνταξιοδοτικές παροχές - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 73Α ν. 4387/2016

Άρθρο 135	Διαδικασία λήξης ασφάλισης μη μισθωτών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 39Α ν. 4387/2016
Άρθρο 136	Παράταση προθεσμίας κατάρτισης ισολογισμών - Τροποποίηση άρθρου 70 ν. 4387/2016
Άρθρο 137	Ανανέωση εξουσιοδότησης για ενιαίους κανονισμούς του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης-Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4670/2020
Άρθρο 138	Επιβράβευση κλιμακίων εκκαθάρισης συντάξεων για το έτος 2023 - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 21 ν. 4354/2015
Άρθρο 139	Αποζημίωση ελεγκτικών οργάνων των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015 και παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4647/2019
Άρθρο 140	Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης
Άρθρο 141	Ρυθμίσεις για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης από την «Εταιρεία Ακινήτων e-ΕΦΚΑ» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4892/2022
Άρθρο 142	Διαδικασία μετακίνησης προσωπικού του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4892/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 143	Ασφαλιστέα πρόσωπα στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4826/2021
Άρθρο 144	Προαιρετική υπαγωγή στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 37 ν. 4052/2012
Άρθρο 145	Ρυθμίσεις ζητημάτων στελέχωσης του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 39 του ν. 4826/2021
Άρθρο 146	Παράταση της διάρκειας λειτουργίας της Μονάδας Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 69 ν. 4826/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	
Άρθρο 147	Καταβολή δικαιώματος εγγραφής υπέρ Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 25 π.δ. 422/1981
Άρθρο 148	Διαλειτουργικότητα του Δημοσίου κατά την απονομή μερισμάτων από το Μετοχικό Ταμείο Δημοσίων Υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4670/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ	
Άρθρο 149	Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 30 ν. 4892/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
Άρθρο 150	Επέκταση ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης σε όλες τις μισθωτές του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 228 π.δ. 80/2022
Άρθρο 151	Θέσπιση ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας για ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες
Άρθρο 152	Προπληρωμένη κάρτα πληρωμής επιδομάτων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	
Άρθρο 153	Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία της Μονάδας Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 9 και παρ. 11 και προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 80 του ν. 4826/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 154	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 155	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 156	Καταργούμενες διατάξεις
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.ΥΠ.Α.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Δ.ΥΠ.Α.	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 157	Σκοπός
Άρθρο 158	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
Άρθρο 159	Επιλογή εκπαιδευτικών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης με σειρά προτεραιότητας
Άρθρο 160	Προκήρυξη - τυπικά προσόντα υποψηφίων - κριτήρια επιλογής

Άρθρο 161	Υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και απαιτούμενων δικαιολογητικών
Άρθρο 162	Κριτήρια κατάταξης
Άρθρο 163	Όργανο επιλογής και αρχικοί προσωρινοί πίνακες κατάταξης
Άρθρο 164	Διενέργεια ατομικής δομημένης συνέντευξης
Άρθρο 165	Κατάρτιση τελικών προσωρινών και οριστικών πινάκων κατάταξης - Ενστάσεις
Άρθρο 166	Αποκλεισμός από τη διαδικασία επιλογής
Άρθρο 167	Διορισμός/πρόσληψη εκπαιδευτικών
Άρθρο 168	Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης εκπαιδευτικών Δ.ΥΠ.Α.
Άρθρο 169	Μητρώο προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α.
Άρθρο 170	Λόγοι απένταξης από το Μητρώο και λόγοι προσωρινού αποκλεισμού από την πρόσληψη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
Άρθρο 171	Ρυθμίσεις για τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. - Τροποποίηση άρθρων 9, 11Α, 15, προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4763/2020
Άρθρο 172	Αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των υποχρεώσεων των εργοδοτών στο πλαίσιο των προγραμμάτων μάθησης σε εργασιακό χώρο
Άρθρο 173	Καταχώρηση των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας και στο Πρόγραμμα «Προεργασία» στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Προσθήκη περ. η) στην παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4808/2021
Άρθρο 174	Καταβολή συμπληρωματικής παροχής μητρότητας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 4 π.δ. 776/1977
Άρθρο 175	Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για επιδότηση ανεργίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 ν.δ. 2961/1954
Άρθρο 176	Εισοδηματικές προϋποθέσεις για παροχές προς ανέργους και αναζητούντες εργασία - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4921/2022
Άρθρο 177	Εξαιρέσεις στο δηλούμενο εισόδημα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 235 του ν. 4389/2016
Άρθρο 178	Ρυθμίσεις για τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης
Άρθρο 179	Ακατάσχετο και αφορολόγητο κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4756/2020
Άρθρο 180	Ρύθμιση ανεξόφλητων οικονομικών αξιώσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 87 ν. 4706/2020

Άρθρο 181	Σποραδική απασχόληση τακτικώς επιδοτούμενων ανέργων
Άρθρο 182	Παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας εκκαθάρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 35 ν. 4144/2013
Άρθρο 183	Προστασία ατόμων με σωματική αναπηρία
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 184	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 185	Καταργούμενες διατάξεις
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 186	Κατάταξη - Εκπαίδευση Αξιωματικών ειδικότητας Ιατρών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3079/2002
Άρθρο 187	Διατάξεις Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 188	Έναρξη ισχύος

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ
ΠΑΡΟΧΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΙΔΡΥΣΗ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2341/2016 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 ΓΙΑ ΤΙΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η συνολική αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την προαιρετική επαγγελματική ασφάλιση, προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες να αναπτυχθεί περαιτέρω ο δεύτερος πυλώνας ασφαλιστικής προστασίας, να ενισχυθεί το εισόδημα των μελλοντικών συνταξιούχων με συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές, και ταυτόχρονα να καλλιεργηθεί η κουλτούρα συνταξιοδοτικής αποταμίευσης στους ασφαλισμένους, προς όφελος των ιδίων και, συνολικά, της εθνικής οικονομίας.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ενοποίηση και η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση, τη λειτουργία και την εποπτεία των δραστηριοτήτων των φορέων προαιρετικής επαγγελματικής ασφάλισης, η οποία αφορά ιδιαίτερα στην ασφάλιση βιομετρικών κινδύνων, όπως του γήρατος, της αναπηρίας, του θανάτου και της ασθένειας και η ανάθεση των σχετικών εποπτικών αρμοδιοτήτων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρα 2 και 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται:

- α) σε Ιδρύματα Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.) με έδρα στην Ελλάδα, καλούμενα εφεξής «Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης», και
- β) σε Ιδρύματα Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.) με έδρα σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά στην Ελλάδα, κατά το άρθρο 11, καλούμενα εφεξής «Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους».

2. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται:

α) με την επιφύλαξη της περ. β), σε ιδρύματα - φορείς της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης,

β) στα ταμεία υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης που ιδρύθηκαν δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και λειτουργούν σε υποκατάσταση της υποχρεωτικής εκ του νόμου επικουρικής ασφάλισης, για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β',

γ) σε επιχειρήσεις επενδύσεων, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), οι οποίες έχουν λάβει άδεια λειτουργίας για διαχείριση χαρτοφυλακίων, σε εταιρείες διαχείρισης σύμφωνα με την περ. β' του άρθρου 3 του ν. 4099/2012 (Α' 250), σε Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου (Α.Ε.Ε.Μ.Κ.) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ιδίου νόμου, σε Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Δ.Ο.Ε.Ε.) σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 (Α' 253), σε ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις του ν. 4364/2016 (Α' 13) και σε πιστωτικά ιδρύματα του ν. 4261/2014 (Α' 107),

δ) σε ιδρύματα που λειτουργούν σε διανεμητική βάση,

ε) σε ιδρύματα όπου οι υπάλληλοι της χρηματοδοτούσας επιχείρησης δεν έχουν εκ του νόμου δικαιώματα στα οφέλη και όπου η χρηματοδοτούσα επιχείρηση μπορεί να αποδεσμεύσει σε οποιαδήποτε στιγμή τα περιουσιακά στοιχεία και να μην ανταποκριθεί κατ' ανάγκη στις υποχρεώσεις της προς καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών,

στ) στις επιχειρήσεις που παρέχουν συνταξιοδοτικές παροχές στους υπαλλήλους τους μέσα από προγράμματα παροχών για τη λειτουργία των οποίων σχηματίζονται σχετικές προβλέψεις στον ισολογισμό.

3. Ιδρύματα Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.) άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρέχουν επίσης προγράμματα υποχρεωτικής συνταξιοδότησης συνδεδεμένα με την εργασία, τα οποία θεωρούνται ως συστήματα κοινωνικής ασφάλισης διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους όσον αφορά στις μη υποχρεωτικές δραστηριότητές τους στον τομέα της επαγγελματικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία του παθητικού και τα αντίστοιχα στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν στις δραστηριότητες αυτές τηρούνται χωριστά σε αυτοτελείς λογαριασμούς και δεν είναι δυνατή η μεταφορά των στοιχείων αυτών στα συστήματα υποχρεωτικής συνταξιοδότησης τα οποία θεωρούνται ως συστήματα κοινωνικής ασφάλισης ή αντιστρόφως.

Άρθρο 4

Ορισμοί

(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους νοούνται ως:

1. α) «Ίδρυμα Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών» (εφεξής Ι.Ε.Σ.Π.): το ίδρυμα το οποίο λειτουργεί, ανεξαρτήτως της νομικής του μορφής, σε κεφαλαιοποιητική βάση και ιδρύεται ξεχωριστά από οποιαδήποτε χρηματοδοτούσα επιχείρηση ή επαγγελματική ένωση με στόχο να χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, με βάση μονομερή δικαιοπραξία ή σύμβαση, η οποία έχει συναφθεί:

αα) μεταξύ ενός εργοδότη ή περισσότερων εργοδοτών ή και εργαζομένων ή των αντίστοιχων εκπροσώπων τους, ή

αβ) μεταξύ ελευθέρων επαγγελματιών, αγροτών ή των επαγγελματιών τους οργανώσεων, κατά το δίκαιο του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής και το οποίο αναπτύσσει δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τον ανωτέρω στόχο.

β) «Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης» (εφεξής Τ.Ε.Α.): Ι.Ε.Σ.Π., τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και ιδρύονται σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος ή έχουν ήδη ιδρυθεί και αδειοδοτηθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3029/2002 (Α' 160).

2. «Πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών»: η σύμβαση, περιλαμβανομένης της συλλογικής, η συμφωνία και οι κανόνες που καθορίζουν ποιες συνταξιοδοτικές παροχές χορηγούνται και υπό ποιους όρους.

3. «Χρηματοδοτούσα επιχείρηση»: οποιαδήποτε επιχείρηση, ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως αν περιλαμβάνει ή απαρτίζεται από ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, η οποία ενεργεί υπό την ιδιότητα εργοδότη, αγρότη ή ελεύθερου επαγγελματία ή οποιουδήποτε συνδυασμού αυτών, και προσφέρει πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών ή καταβάλλει εισφορές σε Ι.Ε.Σ.Π..

4. «Συνταξιοδοτικές παροχές»: οι παροχές που καταβάλλονται με γνώμονα τη συνταξιοδότηση ή την αναμονή για τη συνταξιοδότηση, καθώς και οι παροχές που καταβάλλονται υπό μορφή πληρωμών σε περίπτωση θανάτου, αναπηρίας ή παύσης της απασχόλησης ή υπό μορφή καταβολής ενισχύσεων ή παροχής υπηρεσιών σε περίπτωση ασθενείας, ένδειας ή θανάτου, μόνον εφόσον παρέχονται συμπληρωματικά επ' αυτών (συμπληρωματικές παροχές).

5. «Μέλος»: το φυσικό πρόσωπο, εκτός του δικαιούχου ή του υποψήφιου μέλους, του οποίου οι παρελθούσες ή τρέχουσες επαγγελματικές δραστηριότητες συνιστούν προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος σε συνταξιοδοτικές παροχές σύμφωνα με τις προβλέψεις προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών.

6. «Δικαιούχος»: το φυσικό πρόσωπο το οποίο λαμβάνει συνταξιοδοτικές παροχές.

7. «Υποψήφιο μέλος»: το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις για να ενταχθεί σε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών.

8. «Αρμόδια αρχή»: η Τράπεζα της Ελλάδος, στην οποία ανατίθεται από την 1η.1.2025 το έργο της εποπτείας των Τ.Ε.Α., βάσει του παρόντος Μέρους και του Καταστατικού της. Για τα άλλα κράτη μέλη, αρμόδια αρχή είναι η εθνική αρχή, η οποία έχει οριστεί ως αρμόδια για την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (L 354).

Οι αρμοδιότητες εποπτείας των Τ.Ε.Α. και τα καθήκοντα που προβλέπονται στο παρόν Μέρος ασκούνται με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το Καταστατικό της.

9. «Βιομετρικοί κίνδυνοι»: οι κίνδυνοι που συνδέονται με θάνατο, ανικανότητα και μακροζωία.

10. «Έδρα»: ο τόπος εγκατάστασης του κύριου διοικητικού καταστήματος του Τ.Ε.Α., ως τέτοιου περαιτέρω νοουμένου του τόπου στον οποίο λαμβάνονται οι κύριες στρατηγικές αποφάσεις του.

11. «Κράτος μέλος καταγωγής»: το κράτος μέλος στο οποίο έχει καταχωριστεί ή αδειοδοτηθεί το Ι.Ε.Σ.Π. και στο οποίο βρίσκεται η έδρα του.

12. «Κράτος μέλος υποδοχής»: το κράτος μέλος του οποίου η κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τα προγράμματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών διέπει τις σχέσεις μεταξύ χρηματοδοτούσας επιχείρησης και μελών ή δικαιούχων.
13. «Μεταβιβάζον Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους»: Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους το οποίο μεταβιβάζει, πλήρως ή εν μέρει, τις υποχρεώσεις, τις τεχνικές προβλέψεις ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών και άλλες δεσμεύσεις και δικαιώματα, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία ενεργητικού ή ισοδύναμο χρηματικό ποσό, σε άλλο Ι.Ε.Σ.Π..
14. «Παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους»: Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους το οποίο παραλαμβάνει, πλήρως ή εν μέρει, τις υποχρεώσεις, τις τεχνικές προβλέψεις ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών και άλλες δεσμεύσεις και δικαιώματα, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία ενεργητικού ή ισοδύναμο χρηματικό ποσό, από άλλο Ι.Ε.Σ.Π..
15. «Ρυθμιζόμενη αγορά»: ρυθμιζόμενη αγορά όπως ορίζεται στο σημείο 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) ή της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173).
16. «Πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης» ή «ΠΜΔ»: ο πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης ή ΠΜΔ όπως ορίζεται στο σημείο 22 της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 ή της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.
17. «Μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης» ή «ΜΟΔ»: ο μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης ή ΜΟΔ όπως ορίζεται στο σημείο 23 της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 ή της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.
18. «Σταθερό μέσο»: μέσο το οποίο παρέχει σε μέλος ή δικαιούχο τη δυνατότητα να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά στο συγκεκριμένο μέλος ή στον συγκεκριμένο δικαιούχο, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανατρέξει σε αυτές μελλοντικά και επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες, και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών.
19. «Λειτουργία»: Εντός του συστήματος διακυβέρνησης, ως λειτουργία νοείται η ανάληψη πρακτικών καθηκόντων, καθώς και κάθε αρμοδιότητα διοίκησης, διαχείρισης, εκπροσώπησης ή ελέγχου συγκεκριμένων εργασιών ενός Τ.Ε.Α..
20. «Διασυνοριακή δραστηριότητα»: η διαχείριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών στο οποίο η σχέση μεταξύ της χρηματοδοτούσας επιχείρησης και των ενδιαφερομένων μελών και δικαιούχων, διέπεται από τη σχετική με τον τομέα των επαγγελματικών προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία άλλου κράτους - μέλους από το κράτος μέλος καταγωγής.
21. «Εξωτερική ανάθεση»: συμφωνία, οποιασδήποτε μορφής, μεταξύ ενός Τ.Ε.Α. και ενός παρόχου υπηρεσιών, υποκείμενου ή όχι σε εποπτεία, με την οποία ο εν λόγω πάροχος αναλαμβάνει, άμεσα ή ως υπεργολάβος, τη διεκπεραίωση διαδικασιών, την παροχή υπηρεσιών ή την εκτέλεση δραστηριοτήτων που διαφορετικά θα είχαν διενεργηθεί από το ίδιο το Τ.Ε.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 5

Χορήγηση επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11, η χορήγηση συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας υπόκειται σε προηγούμενη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Τ.Ε.Α. από την Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
2. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο κατ' επάγγελμα χορήγηση συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο στα ιδρύματα της παρ. 1 του άρθρου 3, κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και την άδεια λειτουργίας τους και με την εξαίρεση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων οι οποίες μπορούν να παρέχουν συνταξιοδοτικές παροχές που ταξινομούνται στους κλάδους Ι, ΙΙΙ και VII του άρθρου 5 του ν. 4364/2016 (Α' 13), κατά τους όρους και τις διακρίσεις του νόμου αυτού.
3. Όποιος χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας κατά παράβαση της παρ. 2 τιμωρείται, πλέον των αναφερομένων στο παρόν Μέρος διοικητικών προστίμων, και με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, οι δε σχετικές συμφωνίες ή συμβάσεις είναι εξ αρχής άκυρες. Αν η εν λόγω δραστηριότητα ασκείται από νομικό πρόσωπο, με την ποινή της παρούσας τιμωρείται όποιος ασκεί διοίκηση ή διαχείριση στο νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 6

Σύσταση - Ίδρυση - Σκοπός - Δραστηριότητες - Μητρώο Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
(άρθρα 7, 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Συστήνονται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τελούν υπό την εποπτεία της Αρμόδιας Αρχής. Στην επωνυμία τους περιλαμβάνεται η ένδειξη «Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Ν.Π.Ι.Δ.». Τα Τ.Ε.Α. ιδρύονται προαιρετικά, με βάση μονομερή δικαιοπραξία ή σύμβαση:
  - α) μεταξύ ενός εργοδότη (μονοεργοδοτικά Τ.Ε.Α.) ή περισσότερων εργοδοτών (πολυεργοδοτικά Τ.Ε.Α.) ή και εργαζομένων ή των αντίστοιχων εκπροσώπων τους, ή
  - β) μεταξύ ελευθέρων επαγγελματιών, αγροτών ή των επαγγελματικών τους οργανώσεων, χωρίς να απαιτείται επαγγελματική κλαδική συνάφεια των επιχειρήσεων ή των ασφαλισμένων μεταξύ τους.
2. Τα Τ.Ε.Α. ιδρύονται ως ξεχωριστή νομική οντότητα από οποιαδήποτε χρηματοδοτούσα επιχείρηση.
3. Τα Τ.Ε.Α. έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που συνδέονται με συνταξιοδοτικές παροχές, καθώς και δραστηριοτήτων που απορρέουν από τις παροχές αυτές, αποκλειόμενης οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας. Χορηγούν συνταξιοδοτικές παροχές ή και συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές σε είδος ή σε χρήμα που καταβάλλονται στους δικαιούχους εφάπαξ ή σε περιοδική βάση ή συνδυασμό αυτών.

4. Τα Τ.Ε.Α. λαμβάνουν υπόψη, όπου αρμόζει, την αρχή της δίκαιης κατανομής κινδύνων και οφελών μεταξύ γενεών κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

5. Τα Τ.Ε.Α., εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, δύνανται να παρέχουν περισσότερα του ενός προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών, προκειμένου να εξυπηρετούνται αποτελεσματικά τα συμφέροντα διακριτών κατηγοριών μελών τους.

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία του παθητικού και τα αντίστοιχα στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν σε διαφορετικά προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών τηρούνται χωριστά, σε αυτοτελείς λογαριασμούς, και δεν είναι δυνατή η μεταφορά τους μεταξύ διαφορετικών προγραμμάτων.

6. Τα Τ.Ε.Α. δύνανται να συστήνουν Ενώσεις και Ομοσπονδίες Ενώσεων με άλλα Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλων κρατών μελών στην ημεδαπή ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

7. Η Αρμόδια Αρχή τηρεί μητρώο Τ.Ε.Α.. Το μητρώο περιλαμβάνει και το αρχικό καταστατικό κάθε Τ.Ε.Α. και κάθε τροποποίησή του, καθώς και τα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών που το Τ.Ε.Α. παρέχει.

Σε περίπτωση διασυννομιακής δραστηριότητας Τ.Ε.Α., στο μητρώο καταχωρίζονται και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία το Τ.Ε.Α. ασκεί τη δραστηριότητα αυτή. Το μητρώο ενημερώνεται εντός εύλογου χρόνου από την επέλευση οποιασδήποτε αλλαγής.

Το κοινό έχει πρόσβαση στο μητρώο αυτό. -

8. Η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων την επωνυμία των Τ.Ε.Α. που περιλαμβάνονται στο μητρώο του παρόντος, καθώς και τις αποφάσεις της σχετικά με τη χορήγηση και την ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Τ.Ε.Α..

Άρθρο 7

Έγκριση προσχώρησης επιχείρησης

1. Η προσχώρηση χρηματοδοτούσας επιχείρησης σε Τ.Ε.Α. που ήδη λειτουργεί, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α., υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, η οποία αποφασίζει στη βάση, τουλάχιστον των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) ότι δεν θίγονται τα συμφέροντα υφιστάμενων μελών και δικαιούχων,

β) ότι το Τ.Ε.Α. κατέχει το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας, ώστε να καλύπτει το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, αφού ληφθεί υπόψη η προσχώρηση.

2. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, με απόφασή της, να καθορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 7, προσδιορίζοντας ειδικότερα τη διαδικασία και τον χρόνο υποβολής αυτών. Με όμοια απόφαση, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να καθορίζει τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η προσχώρηση χρηματοδοτούσας επιχείρησης σε Τ.Ε.Α. διενεργείται, χωρίς έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7.

Άρθρο 8
Διαδικασία και όροι χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας σε Ταμεία
Επαγγελματικής Ασφάλισης
(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Κάθε Τ.Ε.Α. λαμβάνει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας από την Αρμόδια Αρχή.
2. Η Αρμόδια Αρχή χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας εφόσον:
  - α) το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. έχει την έδρα του στην Ελλάδα και είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα,
  - β) το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. δια των ιδρυτικών μελών αυτού, τα οποία πρέπει να ισούνται τουλάχιστον με είκοσι (20), υποβάλλει στην Αρμόδια Αρχή:
    - βα) το σχέδιο καταστατικού του και πρόγραμμα δραστηριοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 10,
    - ββ) πρόταση ως προς τα μέλη που θα απαρτίζουν το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού κατά την ίδρυσή του,
    - βγ) υπεύθυνες δηλώσεις, με βεβαίωση του γνησίου υπογραφής, περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, τουλάχιστον ογδόντα (80) υποψήφιων μελών, πέραν των ιδρυτικών, ότι πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο Τ.Ε.Α. και ότι αποδέχονται το καταστατικό του,
    - γ) το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. παρέχει αποδείξεις στην Αρμόδια Αρχή ότι είναι σε θέση να διαθέτει κεφάλαια φερεγγυότητας, ώστε να καλύπτει πλήρως τα απαιτούμενα κεφάλαια φερεγγυότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 48 έως 49,
    - δ) το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. αποδεικνύει ότι είναι σε θέση να συμμορφώνεται προς το σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τα άρθρα 25 έως 26 και 32 έως 44.
3. Ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 2, η Αρμόδια Αρχή δύναται να ζητεί από το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. να προσκομίζει οποιαδήποτε έγγραφα, στοιχεία, πληροφορίες, τα οποία κρίνει αναγκαία για τη χορήγηση της άδειας, περιλαμβανομένων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών για την οργανωτική δομή και τα προσόντα των μελών διοίκησης, του Εποπτικού Συμβουλίου του άρθρου 26 και των προσώπων που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες ή προσλαμβάνονται ως σύμβουλοι από το Τ.Ε.Α..
4. Η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την υποβολή πλήρους αίτησης χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, για την έγκριση αυτής ή την αιτιολογημένη απόρριψή της. Κατά της απορριπτικής απόφασης της Αρμόδιας Αρχής ή της μη απάντησής της, εντός της ως άνω προθεσμίας των έξι (6) μηνών, χωρεί αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Προς τον σκοπό αυτό, με τη συμπλήρωση των δικαιολογητικών της αίτησης (πλήρης αίτηση), η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει το υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. για τον χρόνο έναρξης της προθεσμίας των έξι (6) μηνών της παρούσας.

Εφόσον παρέλθουν έξι (6) μήνες από την ενημέρωση ότι η αίτηση δεν είναι πλήρης και δεν έχει συμπληρωθεί η αρχικώς υποβληθείσα αίτηση του υπό ίδρυση Τ.Ε.Α., ώστε να καταστεί αυτή πλήρης, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να απορρίψει την αίτηση χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του.
5. Το καταστατικό του Τ.Ε.Α., μετά τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από την Αρμόδια Αρχή, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταχωρίζεται στο μητρώο Τ.Ε.Α. που τηρεί η Αρμόδια Αρχή.

Το νομικό πρόσωπο συστήνεται και αποκτά την ιδιότητα του Τ.Ε.Α. από την ως άνω δημοσίευση του καταστατικού του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, τηρουμένων της διαδικασίας και των προϋποθέσεων χορήγησης άδειας, επιτρέπεται η συγχώνευση ή η διάσπαση Τ.Ε.Α. κατά τα προβλεπόμενα στις οικείες καταστατικές διατάξεις των ενδιαφερομένων Τ.Ε.Α.. Στην περίπτωση της συγχώνευσης, δεν απαιτείται να πληρούνται η προϋπόθεση του ελαχίστου αριθμού μελών. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, εγκρίνεται το νέο καταστατικό, το οποίο δημοσιεύεται και καταχωρίζεται, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος.

7. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειάς από την Αρμόδια Αρχή εφαρμόζονται και στην περίπτωση τροποποίησης του καταστατικού του Τ.Ε.Α., καθώς και σε κάθε περίπτωση μετατροπής άλλου νομικού προσώπου σε Τ.Ε.Α..

8. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής εγκρίνεται πρότυπο ιδρυτικού καταστατικού Τ.Ε.Α., το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα της. Αν υπό ίδρυση Τ.Ε.Α. κάνει χρήση του πρότυπου καταστατικού του πρώτου εδαφίου, τα χρονικά διαστήματα των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 4 μειώνονται σε τρεις (3) μήνες από τον χρόνο υποβολής πλήρους αίτησης για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας.

Άρθρο 9

Τύπος και ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού

1. Τηρουμένων των λοιπών διατάξεων του παρόντος Μέρους, κάθε Τ.Ε.Α. θεσπίζει και εφαρμόζει κατάλληλους κανόνες λειτουργίας ανάλογα προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του, οι οποίοι διέπουν κάθε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που αυτό παρέχει.

Το καταστατικό των Τ.Ε.Α. καταρτίζεται από τους συμβαλλόμενους ιδρυτές με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. Στο καταστατικό καθορίζονται υποχρεωτικά τουλάχιστον τα παρακάτω:

α) ο σκοπός ίδρυσης και λειτουργίας του Τ.Ε.Α.,

β) η επωνυμία και η έδρα του Τ.Ε.Α.,

γ) η σύνθεση και ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. και του Εποπτικού Συμβουλίου, η διαδικασία ανάδειξης (εκλογή ή ορισμός) των μελών τους, ο τρόπος λειτουργίας τους και οι βασικές αρμοδιότητές τους,

δ) η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. και του Εποπτικού Συμβουλίου, η οποία ορίζεται τετραετής με δυνατότητα αυτοδίκαιης παράτασης για διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες αρχαιρεσιών ή για λόγο ανωτέρας βίας,

ε) οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή στην ασφάλιση του Τ.Ε.Α., αποκλεισμένων υποψηφίων μελών που δεν είναι εργαζόμενοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή αγρότες με ενεργή επαγγελματική δραστηριότητα ή εργασιακή σχέση, με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 7 του άρθρου 15,

στ) οι όροι εγγραφής/υπαγωγής και διαγραφής των μελών του,

ζ) οι πόροι του Τ.Ε.Α.,

η) το πρόγραμμα ή τα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών που θα λειτουργεί, με περιγραφή, με σαφήνεια ανά πρόγραμμα, ιδίως:

ηα) των στοιχείων της χρηματοδοτούσας επιχείρησης,

ηβ) του τρόπου υπολογισμού και του ύψους των εισφορών (εργοδοτών και μελών), καθώς και της διαδικασίας μεταβολής ή αναπροσαρμογής τους,
 ηγ) των προϋποθέσεων θεμελίωσης του δικαιώματος λήψης συνταξιοδοτικής παροχής και συμπληρωματικών παροχών,
 ηδ) των συνταξιοδοτικών παροχών και τυχόν συμπληρωματικών προς αυτές παροχών και του τρόπου υπολογισμού τους, καθώς και αναπροσαρμογής τους,
 ηε) του τρόπου καταβολής των συνταξιοδοτικών παροχών, οι οποίες μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή πληρωμών εφ' όρου ζωής, πληρωμών για προσωρινό χρονικό διάστημα, εφάπαξ ποσού ή οιοδήποτε συνδυασμού αυτών,
 ηστ) των επενδυτικών επιλογών που προσφέρει στα μέλη του, καθώς και των συνταξιοδοτικών μεταβλητών κεφαλαίων που διαχειρίζεται,
 ηζ) αν αποβιώσει το μέλος, των συνεπειών επί της παροχής στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας,
 ηη) της διαδικασίας τερματισμού και εκκαθάρισης του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών και τις συνέπειες για τα μέλη και τους δικαιούχους παροχών του προγράμματος, τηρουμένης της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 46,
 ηθ) του τρόπου με τον οποίο η χρηματοδοτούσα επιχείρηση δεσμεύεται ως προς την τακτική χρηματοδότηση, αν αυτή εγγυάται την πληρωμή συνταξιοδοτικών παροχών,
 θ) οι προϋποθέσεις και όροι μεταβίβασης μέρους ή συνόλου προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,
 ι) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών και δικαιούχων παροχών,
 ια) οι όροι υπό τους οποίους δύνανται να τροποποιούνται οι κανόνες λειτουργίας του Τ.Ε.Α.,
 ιβ) ο τρόπος μεταχείρισης των αδρανοποιημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των αποχωρούντων μελών και των επιζώντων δικαιούχων τους, καθώς και της αξίας αυτών των δικαιωμάτων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 4575/2018 (Α' 192),
 ιγ) η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., με την επιφύλαξη των άρθρων 73 ως 78.

3. Το καταστατικό του Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να:

α) αποκλείει την ασφάλιση προσώπων που έχουν δικαίωμα υπαγωγής σε αυτό ή να θέτει προϋποθέσεις που εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των προσώπων που έχουν δικαίωμα υπαγωγής,
 β) απαιτεί τη συμμετοχή του εργαζομένου σε συνδικαλιστική ή επαγγελματική οργάνωση, προκειμένου να ασφαλιστεί στο Τ.Ε.Α.,
 γ) παρέχει σε μέλος ή δικαιούχο πέραν της μίας ψήφου.,
 δ) εισάγει άμεση ή έμμεση διακριτική μεταχείριση που δεν συνδέεται με τεχνοοικονομικές παραμέτρους, ενδεικτικά λόγω φύλου, θρησκείας και σεξουαλικού προσανατολισμού μεταξύ των μελών ή των δικαιούχων,
 ε) απαγορεύει σε υποψήφιο μέλος την υπαγωγή του στο Τ.Ε.Α., εφόσον αυτό πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής και να θέτει περιορισμούς ως προς το πλήθος των Τ.Ε.Α. στα οποία μπορεί να υπαχθεί ένα μέλος του,
 στ) υποχρεώνει πρόσωπο στην υπαγωγή του στο Τ.Ε.Α., ακόμη και αν αυτό πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής.

4. Το καταστατικό των Τ.Ε.Α. οπωσδήποτε προβλέπει την υποχρεωτική υπαγωγή του συνόλου των μελών τους σε προγράμματα παροχών που καταβάλλονται με γνώμονα τη συνταξιοδότηση ή την αναμονή για συνταξιοδότηση.

Τα Τ.Ε.Α. μπορούν, επιπλέον, να προβλέψουν στο καταστατικό τους την παροχή στα μέλη τους προαιρετικών συμπληρωματικών παροχών, όπως της επιλογής για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με μακροζωία και αναπηρία, ασθένεια, παροχή για επιζώντα εξαρτώμενα μέλη και παροχή εγγυήσεων για επιστροφή των καταβληθεισών εισφορών.

Άρθρο 10 **Πρόγραμμα δραστηριοτήτων**

1. Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 8, περιλαμβάνει λεπτομερή στοιχεία που αφορούν τουλάχιστον στα εξής:

- α) τη φύση των κινδύνων και παροχών του Τ.Ε.Α. και τους στόχους του αναφορικά με τις συνταξιοδοτικές παροχές,
- β) τη στρατηγική, τις κατευθυντήριες αρχές και το σχέδιο για τη διαχείριση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της, τυχόν, αντασφάλισης,
- γ) τα περιουσιακά στοιχεία που συγκροτούν το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας,
- δ) τις προβλέψεις για τα έξοδα εγκατάστασης και τα λοιπά αρχικά διοικητικά έξοδα και τα οικονομικά μέσα που προορίζονται για την αντιμετώπισή τους,
- ε) τη δήλωση αρχών επενδυτικής πολιτικής, τους επενδυτικούς στόχους, περιγραφή των επενδυτικών επιλογών που προσφέρει στα μέλη του, καθώς και περιγραφή συνταξιοδοτικών μεταβλητών κεφαλαίων που διαχειρίζεται.

2. Για τις τρεις (3) πρώτες οικονομικές χρήσεις, το πρόγραμμα δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α. περιλαμβάνει, πέραν των προβλεπόμενων στην παρ. 1, τα εξής:

- α) πρόβλεψη ισολογισμών,
- β) τις προβλέψεις για το μελλοντικό απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, στη βάση του προβλεπόμενου ισολογισμού της περ. α), καθώς και τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιείται για να παραχθούν αυτές οι προβλέψεις,
- γ) τις προβλέψεις σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα που προορίζονται να καλύψουν τις τεχνικές προβλέψεις και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας,
- δ) τις προβλέψεις σχετικά με τα έξοδα διαχείρισης και επένδυσης, εκτός των εξόδων εγκατάστασης, ιδίως τα τρέχοντα γενικά έξοδα,
- ε) τις προβλέψεις σχετικά με τις εισφορές που θα καταβληθούν και τις προβλέψεις για παροχές,
- στ) λεπτομερείς προβλέψεις εσόδων και εξόδων, αναφορικά με κάθε δραστηριότητα του Τ.Ε.Α..

Άρθρο 11 **Διασυννοριακές δραστηριότητες και διαδικασίες - Χρηματοδότηση Ταμείων** **Επαγγελματικής Ασφάλισης και Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών** **άλλων κρατών μελών** **(άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Τα Τ.Ε.Α. επιτρέπεται να δραστηριοποιούνται διασυννοριακά, με την επιφύλαξη εφαρμοστέων διατάξεων της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων συλλογικών διαπραγματεύσεων, καθώς και να δέχονται χρηματοδότηση από επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο ή άλλα κράτη μέλη, σύμφωνα με το παρόν.

Επιχειρήσεις που βρίσκονται στην Ελλάδα μπορούν να χρηματοδοτούν Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους το οποίο προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, σύμφωνα με το παρόν. Οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται με την επιφύλαξη εφαρμοστέων διατάξεων της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

2. α. Κάθε Τ.Ε.Α. που προτίθεται να δραστηριοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος, γνωστοποιεί προηγουμένως την πρόθεσή του στην Αρμόδια Αρχή συνυποβάλλοντας σχετική αίτηση, παρέχοντας ταυτόχρονα τις ακόλουθες πληροφορίες:

αα) το όνομα του κράτους μέλους ή των κρατών μελών υποδοχής, το οποίο καθορίζεται, κατά περίπτωση, από τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση,

αβ) την επωνυμία και την έδρα, δηλαδή τον τόπο εγκατάστασης του κύριου διοικητικού καταστήματος της χρηματοδοτούσας επιχείρησης,

αγ) τα κύρια χαρακτηριστικά του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών που θα διαχειριστεί το Τ.Ε.Α. για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.

β. Η Αρμόδια Αρχή αξιολογεί την αίτηση της περ. α' εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη λήψη αυτής μετά του συνόλου των συνυποβαλλομένων πληροφοριών και είτε κοινοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο Τ.Ε.Α. είτε εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση για την άσκηση της αιτούμενης διασυνοριακής δραστηριότητας. Για την αξιολόγηση της αίτησης λαμβάνεται υπόψη αν η διοικητική δομή και η οικονομική κατάσταση του Τ.Ε.Α., καθώς και η υπόληψη, τα επαγγελματικά προσόντα και η πείρα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου, των υπεύθυνων βασικών λειτουργιών αυτού και των προσώπων που το διευθύνουν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της διασυνοριακής δραστηριότητας.

Το Τ.Ε.Α. υποχρεούται να παρέχει άμεσα κάθε πληροφορία που ζητά η Αρμόδια Αρχή για τη διενέργεια της ανωτέρω αξιολόγησης.

Η απορριπτική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής γνωστοποιείται στο αιτούν Τ.Ε.Α. το αργότερο εντός της προθεσμίας που του πρώτου εδαφίου της περ. β'. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί μη έγκρισης της διασυνοριακής δραστηριότητας του Τ.Ε.Α. και η παράλειψη κοινοποίησης των πληροφοριών στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής από την Αρμόδια Αρχή, όπως προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β', υπόκεινται σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

γ. Η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί στο Τ.Ε.Α. τις πληροφορίες της παρ. 7 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (L 354) που λαμβάνει από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής στο Τ.Ε.Α..

Το Τ.Ε.Α., από τη λήψη της ως άνω κοινοποίησης και, σε περίπτωση μη λήψης αυτής, με την παρέλευση έξι (6) εβδομάδων από την κοινοποίηση των πληροφοριών του πρώτου εδαφίου της περ. β', μπορεί να αρχίσει να ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα στο άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλισης του άλλου κράτους μέλους, καθώς και τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών των άρθρων 36 έως 44 της Οδηγίας 2016/2341, οι οποίες επιβάλλονται από το κράτος μέλος υποδοχής σε σχέση με τα υποψήφια μέλη, τα μέλη και τους δικαιούχους τους οποίους αφορά η εν λόγω διασυνοριακή δραστηριότητα.

Η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει το Τ.Ε.Α. που δραστηριοποιείται σε άλλο κράτος μέλος σε περίπτωση που λαμβάνει ενημέρωση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής για κάθε σημαντική μεταβολή των απαιτήσεων της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλισης του άλλου κράτους μέλους.

3. Όταν η Αρμόδια Αρχή, σε περίπτωση Τ.Ε.Α. που δραστηριοποιείται σε άλλο κράτος μέλος, ενημερωθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ότι προκύπτουν ενδείξεις παραβίασης των υποχρεώσεων συμμόρφωσης του Τ.Ε.Α. με τις απαιτήσεις της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση του κράτους μέλους υποδοχής, λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει, σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, την παύση των εν λόγω παραβάσεων.

4. α. Αν η Ελλάδα είναι το κράτος μέλος υποδοχής διασυνοριακής δραστηριότητας Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, η Αρμόδια Αρχή λαμβάνει τις αντίστοιχες ανακοινώσεις και πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταγωγής των Ι.Ε.Σ.Π. που προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα.

β. Προτού Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους αρχίσει να διαχειρίζεται πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που χρηματοδοτείται από επιχείρηση εγκατεστημένη στην Ελλάδα, η Αρμόδια Αρχή, εντός έξι (6) εβδομάδων από την παραλαβή των πληροφοριών που της κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341, ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του Ι.Ε.Σ.Π. για τις διατάξεις της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση που πρέπει να τηρούνται κατά τη διαχείριση του εν λόγω προγράμματος, καθώς και για τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών των άρθρων 16 έως 22.

Το Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους ενημερώνεται για το σύνολο των παραπάνω διατάξεων και πληροφοριών από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του.

γ. Το Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, μόλις λάβει την ενημέρωση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4, ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των έξι (6) εβδομάδων του πρώτου εδαφίου της περ. β' της ίδιας παραγράφου, μπορεί να αρχίσει να ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλισης και τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών των άρθρων 16 έως 22.

5. Η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, για κάθε σημαντική μεταβολή των διατάξεων της εθνικής εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, η οποία μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, κατά το μέρος που αφορά στη διασυνοριακή δραστηριότητα, και για κάθε σημαντική μεταβολή των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών της εθνικής νομοθεσίας όπως αναφέρεται στην περ. β' της παρ. 4. Το Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους ενημερώνεται για το σύνολο των παραπάνω διατάξεων και πληροφοριών από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του. Η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει αντιστοίχως το Τ.Ε.Α. που δραστηριοποιείται σε άλλο κράτος μέλος, όταν δέχεται αντίστοιχες πληροφορίες από την αρχή του κράτους μέλους υποδοχής.

6. Το Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους που δραστηριοποιείται διασυνοριακά στην Ελλάδα υπόκειται σε συνεχή εποπτεία από την Αρμόδια Αρχή όσον αφορά στη συμμόρφωση των

δραστηριοτήτων του με τις απαιτήσεις της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, και με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών όπως προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 4. Εφόσον κατά την εποπτεία αυτή προκύψουν ενδείξεις παραβίασης των σχετικών υποχρεώσεων του εν λόγω Ι.Ε.Σ.Π, η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του. Η Αρμόδια Αρχή συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής για να διασφαλιστεί ότι το Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους θα παύσει τη διαπιστωθείσα παράβαση.

7. Αν, στην περίπτωση της παρ. 6, παρά την εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής λήψη μέτρων ή ελλείψει κατάλληλων μέτρων στο κράτος μέλος καταγωγής, το Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους εξακολουθεί να παραβιάζει τις εφαρμοστέες διατάξεις της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση ή τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών όπως αναφέρεται στην περ. β' της παρ. 4, η Αρμόδια Αρχή, αφού ενημερώσει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, κατά νομικών ή φυσικών προσώπων που ευθύνονται γι' αυτές, προκειμένου να προληφθούν περαιτέρω παραβάσεις ή εφαρμόζει κατά αυτών τα μέτρα και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 56, και, εάν είναι απολύτως αναγκαίο, απαγορεύει συνολικά ή μερικά στο Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους να λειτουργεί στην Ελλάδα για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.

8. Η Αρμόδια Αρχή τηρεί μητρώο Ι.Ε.Σ.Π. άλλων κρατών μελών με διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, το οποίο ενημερώνεται εντός εύλογου χρόνου από την επέλευση οποιασδήποτε αλλαγής. Το κοινό έχει πρόσβαση στο μητρώο αυτό.

Άρθρο 12

Μεταβιβάσεις προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η από μέρους ενός Τ.Ε.Α. ή ενός Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους μεταβίβαση, πλήρως ή εν μέρει, των υποχρεώσεων, των τεχνικών προβλέψεων ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών και άλλων δεσμεύσεων και δικαιωμάτων, καθώς και των αντίστοιχων στοιχείων ενεργητικού ή ισοδύναμου χρηματικού ποσού, σε Τ.Ε.Α. επιτρέπεται με έγκριση της Αρμόδιας Αρχής κατόπιν αιτήσεως του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

α. Το κόστος της μεταβίβασης βαρύνει αποκλειστικά τα μέλη και τους δικαιούχους του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους τους οποίους αφορά η μεταβίβαση, και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να βαρύνει τα μέλη και τους υπόλοιπους δικαιούχους του μεταβιβάζοντος και του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α., ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, που δεν σχετίζονται με το μεταβιβαζόμενο πρόγραμμα.

β. Η μεταβίβαση υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση από:

βα) την πλειοψηφία των μελών τους και την πλειοψηφία των δικαιούχων ή, κατά περίπτωση, από την πλειοψηφία των εκπροσώπων τους, τους οποίους αφορά. Η πλειοψηφία καθώς και οι συνέπειες μη επίτευξής της καθορίζονται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. ή του Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους. Οι πληροφορίες σχετικά με τους όρους της μεταβίβασης τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων μελών και δικαιούχων ή, κατά περίπτωση, των εκπροσώπων τους έγκαιρα από το μεταβιβάζον Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου

κράτους μέλους πριν από τη λήψη της απόφασης έγκρισης από τα μέλη και τους δικαιούχους σύμφωνα με τα πρώτο και δεύτερο εδάφια και πριν από την υποβολή της αίτησης που αναφέρεται στην περ. γ', και

ββ) τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση του Τ.Ε.Α. ή του Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, κατά περίπτωση.

γ. Ειδικά σε περίπτωση μεταβίβασης από Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους σε Τ.Ε.Α., η ως άνω έγκριση χορηγείται κατόπιν της προηγούμενης συγκατάθεσης της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του μεταβιβάζοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους.

Η ως άνω έγκριση της Αρμόδιας Αρχής εκδίδεται και γνωστοποιείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την παραλαβή της αίτησης με τις πληροφορίες της περ. δ'.

δ. Η υποβαλλόμενη στην Αρμόδια Αρχή αίτηση της περ. γ' περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες και στοιχεία:

δα) έγγραφη συμφωνία μεταξύ του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους και του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α., στην οποία περιγράφονται οι όροι της μεταβίβασης,

δβ) περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,

δγ) περιγραφή των προς μεταβίβαση υποχρεώσεων ή τεχνικών προβλέψεων και άλλων δεσμεύσεων και δικαιωμάτων, καθώς και αντίστοιχων στοιχείων ενεργητικού ή ισοδύναμου χρηματικού ποσού,

δδ) τις επωνυμίες και τις έδρες του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους και του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α., και τα κράτη μέλη στα οποία αυτά είναι καταχωρημένα ή αδειοδοτημένα,

δε) τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το κύριο διοικητικό κατάστημα της χρηματοδοτούσας επιχείρησης και την επωνυμία αυτής,

δστ) στοιχεία που αποδεικνύουν την έγκριση σύμφωνα με την περ. β',

δζ) στη μεταβίβαση που καταλήγει σε διασυννοριακή δραστηριότητα, τα ονόματα των κρατών μελών των οποίων η κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τα προγράμματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών εφαρμόζεται στο οικείο πρόγραμμα που μεταβιβάζεται.

ε. Η Αρμόδια Αρχή όταν δέχεται αίτημα από παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. αξιολογεί αν:

εα) όλες οι πληροφορίες της περ. δ' έχουν παρασχεθεί από το παραλαμβάνον Τ.Ε.Α.,

εβ) η διοικητική δομή, η οικονομική κατάσταση του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. και η φήμη ή τα επαγγελματικά προσόντα ή η πείρα των μελών διοίκησης του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. είναι συμβατά με την προτεινόμενη μεταφορά,

εγ) τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. και το μεταφερόμενο μέρος του προγράμματος προστατεύονται επαρκώς κατά τη μεταφορά και μετά από αυτήν,

εδ) οι τεχνικές προβλέψεις του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. τυγχάνουν πλήρους χρηματοδότησης κατά την ημερομηνία της μεταφοράς, όταν η μεταφορά καταλήγει σε διασυννοριακή δραστηριότητα,

εε) τα στοιχεία ενεργητικού που πρόκειται να μεταφερθούν είναι επαρκή και κατάλληλα για να καλύψουν τις υποχρεώσεις, τις τεχνικές προβλέψεις και άλλες δεσμεύσεις και δικαιώματα προς μεταφορά, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις στην Ελλάδα και

εστ) σε περίπτωση μεταβίβασης από Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, έχει χορηγηθεί η συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του μεταβιβάζοντος Ι.Ε.Σ.Π..

στ. Σε περίπτωση μεταβίβασης από μεταβιβάζον Τ.Ε.Α. προς παραλαμβάνον Τ.Ε.Α., η Αρμόδια Αρχή, προκειμένου να χορηγήσει την έγκριση μεταβίβασης, αξιολογεί περαιτέρω αν:

στα) στην περίπτωση μερικής μεταβίβασης, τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του υπόλοιπου μέρους του προγράμματος του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. είναι επαρκώς προστατευμένα,

στβ) τα ατομικά δικαιώματα των μελών και των δικαιούχων του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. είναι τουλάχιστον τα ίδια μετά τη μεταβίβαση,

στγ) τα στοιχεία ενεργητικού που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που πρόκειται να μεταβιβασθεί είναι επαρκή και κατάλληλα για να καλύψουν τις υποχρεώσεις, τις τεχνικές προβλέψεις και άλλες δεσμεύσεις και δικαιώματα προς μεταβίβαση, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

ζ. Όταν η Αρμόδια Αρχή απορρίπτει την κατά την περ. γ' αίτηση του παραλαμβάνοντος Τ.Ε.Α. για την έγκριση της μεταβίβασης, γνωστοποιεί τους λόγους απόρριψης προς το ενδιαφερόμενο Τ.Ε.Α. που υπέβαλε την εν λόγω αίτηση, εντός της προβλεπόμενης στην περ. γ' προθεσμίας που ξεκινά από τη συμπλήρωση του συνόλου των πληροφοριών της περ. δ'. Κατά της απορριπτικής απόφασης ή της τυχόν παράλειψης απάντησης της Αρμόδιας Αρχής εντός της ως άνω προθεσμίας των τριών (3) μηνών, χωρεί αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

η. Σε περίπτωση μεταβίβασης από Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους προς Τ.Ε.Α., η οποία καταλήγει σε άσκηση διασυνοριακής δραστηριότητας του Τ.Ε.Α. στο εν λόγω κράτος μέλος, εφαρμόζονται περαιτέρω τα ακόλουθα:

ηα) Η Αρμόδια Αρχή διαβιβάζει την αίτηση που αναφέρεται στην περ. γ' με τις πληροφορίες της περ. δ', στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του μεταβιβάζοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, χωρίς καθυστέρηση μετά την παραλαβή τους, προκειμένου να προηγηθεί η συγκατάθεσή της.

ηβ) Η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του μεταβιβάζοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, για την απόφαση που αναφέρεται στην περ. γ' εντός δύο (2) εβδομάδων από τη λήψη της.

ηγ) Η Αρμόδια Αρχή ανακοινώνει, εντός μιας (1) εβδομάδας από την παραλαβή τους, στο παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. τις πληροφορίες που λαμβάνει από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του μεταβιβάζοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, των οποίων η αποστολή προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (L 354), κατά την σε αυτό οριζόμενη προθεσμία.

ηδ) Με τη λήψη της εγκριτικής αποφάσεως της Αρμόδιας Αρχής κατά την περ. γ', ή αν μετά την έγκριση αυτήν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της μιας (1) εβδομάδας που προβλέπεται στην υποπερ. ηγ', το παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. μπορεί να αρχίσει να λειτουργεί το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών.

θ. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να ζητά από το παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. ανά περίπτωση κάθε επιπλέον στοιχείο που αποσκοπεί στην ολοκλήρωση της ανωτέρω αξιολόγησης της μεταβίβασης, διασυνοριακής ή μη, αιτιολογώντας αυτό προς το ενδιαφερόμενο Τ.Ε.Α. στο πλαίσιο ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της προληπτικής εποπτείας κατά τις διατάξεις του Μέρους αυτού.

2. Η από μέρους ενός Τ.Ε.Α. μεταβίβαση, πλήρως ή εν μέρει, των υποχρεώσεων, των τεχνικών προβλέψεων ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών και άλλων δεσμεύσεων και δικαιωμάτων, καθώς και των αντίστοιχων στοιχείων ενεργητικού ή ισοδύναμου χρηματικού ποσού, σε Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους επιτρέπεται κατόπιν προηγούμενης συγκατάθεσης της Αρμόδιας Αρχής σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και της εν συνεχεία έγκρισης της μεταβίβασης από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π..

α. Η Αρμόδια Αρχή αξιολογεί αν:

αα) στην περίπτωση μερικής μεταβίβασης, τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του υπόλοιπου μέρους του προγράμματος του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. είναι επαρκώς προστατευμένα,

αβ) τα ατομικά δικαιώματα των μελών και των δικαιούχων του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α. είναι τουλάχιστον τα ίδια μετά τη μεταβίβαση,

αγ) τα στοιχεία ενεργητικού που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που πρόκειται να μεταβιβασθεί είναι επαρκή και κατάλληλα για να καλύψουν τις υποχρεώσεις, τις τεχνικές προβλέψεις και άλλες δεσμεύσεις και δικαιώματα προς μεταβίβαση, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

β. Η Αρμόδια Αρχή γνωστοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στην περ. α', εντός οκτώ (8) εβδομάδων προκειμένου να δώσει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, να λάβει απόφαση επί της εγκρίσεως της μεταβίβασης. Η προθεσμία των οκτώ (8) εβδομάδων εκκινεί από την παραλαβή από την Αρμόδια Αρχή της αιτήσεως που υπέβαλε το παραλαμβάνον Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους για τη μεταβίβαση, όπως αυτή της διαβιβάστηκε από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του.

γ. Όταν η μεταβίβαση προς παραλαμβάνον Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους καταλήγει σε άσκηση διασυνοριακής δραστηριότητας στην Ελλάδα, η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εν λόγω παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π. για τις διατάξεις της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, οι οποίες πρέπει να τηρούνται κατά τη διαχείριση του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, καθώς και για τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 16 έως 22, οι οποίες ισχύουν για τη διασυνοριακή δραστηριότητα Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους Στην Ελλάδα. Η γνωστοποίηση αυτή διενεργείται εντός έξι (6) εβδομάδων από τη λήψη της απόφασης έγκρισης της μεταβίβασης από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους. Το Ι.Ε.Σ.Π. του άλλου κράτους μέλους λαμβάνει την ενημέρωση αυτή μέσω της αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του.

δ. Στην περίπτωση διασυνοριακής μεταβίβασης, με τη λήψη της εγκριτικής αποφάσεως της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, ή αν μετά την έγκριση αυτή το Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους δεν έχει λάβει την ενημέρωση του τελευταίου εδαφίου της περ. γ' εντός της προβλεπόμενης για το κράτος μέλος καταγωγής προθεσμίας σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341, το παραλαμβάνον Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, μπορεί να αρχίσει να λειτουργεί το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών.

3. Αν το παραλαμβάνον Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφαρμόζονται οι παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 11.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τη διαδικασία ή το περιεχόμενο μιας ενέργειας ή παράλειψης ενέργειας της Αρμόδιας Αρχής επί αιτήσεως διασυννοριακής μεταβίβασης είτε πρόκειται για μεταβιβάζον ή παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. ή της αρμόδιας αρχής του μεταβιβάζοντος ή παραλαμβάνοντος Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, περιλαμβανομένης της απόφασης για έγκριση ή απόρριψη της μεταβίβασης, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να απευθύνεται προς την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ), η οποία μπορεί να αναλάβει μη δεσμευτικό ρόλο μεσολαβητή σύμφωνα με το στοιχείο γ) του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (L 331).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 13

Ελάχιστες προϋποθέσεις λήψης συνταξιοδοτικής παροχής

1. Τα Τ.Ε.Α. προβλέπουν στο καταστατικό τους, ως ελάχιστες προϋποθέσεις λήψης της συνταξιοδοτικής παροχής:

- α) τη συνταξιοδότηση από τον κύριο φορέα ασφάλισης,
- β) την ηλικία των εξήντα δύο (62) ετών, ανεξάρτητα από τον χρόνο ασφάλισης στο Τ.Ε.Α., όπως το ελάχιστο αυτό ηλικιακό όριο διαμορφώνεται κάθε φορά για τη λήψη πλήρους σύνταξης από τον κύριο φορέα ασφάλισης και
- γ) την ηλικία των πενήντα πέντε (55) ετών με τουλάχιστον είκοσι (20) έτη ασφάλισης στο Τ.Ε.Α., ή ανεξάρτητα από τον χρόνο ασφάλισης αν η εργασιακή σχέση τερματίζεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου ή λόγω οικειοθελούς αποχώρησης με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη.

Τα Τ.Ε.Α. μπορούν να προβλέπουν στο καταστατικό τους αυστηρότερες από τις ως άνω προϋποθέσεις λήψης της συνταξιοδοτικής παροχής.

2. Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν την ηλικία των εξήντα δύο (62) ετών ή των πενήντα πέντε (55) ετών με τουλάχιστον είκοσι (20) έτη ασφάλισης στο Τ.Ε.Α. και συνεχίζουν να απασχολούνται δύνανται, σε περίπτωση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών των οποίων τα μέλη φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, να λάβουν, κατόπιν αιτήσεώς τους, ως προκαταβολή, το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας του λογαριασμού τους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Το εναπομένον ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής παραμένει στον λογαριασμό τους, όπου συνεχίζουν να καταβάλλονται οι σχετικές εισφορές, προκειμένου να λάβουν μελλοντική συνταξιοδοτική παροχή. Η ευχέρεια αυτή παρέχεται σε όποιον ασφαλισμένο δεν έχει κάνει χρήση της δυνατότητας της παρ. 5 και δεν έχει συνταξιοδοτηθεί από τον κύριο φορέα ασφάλισης.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4575/2018 (Α'192) και του παρόντος, δεν επιτρέπονται η λήψη δανείου, η προκαταβολή ή πρόωρη λήψη της συνταξιοδοτικής παροχής πριν από τη συμπλήρωση των απαιτούμενων από το καταστατικό προϋποθέσεων χορήγησής της.

4. Δεν επιτρέπονται η εκχώρηση, ενεχυρίαση, ή η με άλλο τρόπο διάθεση της συνταξιοδοτικής παροχής των μελών και δικαιούχων του Τ.Ε.Α..
5. Πρόωρη λήψη συνταξιοδοτικής παροχής δύναται να προβλέπεται από το καταστατικό του Τ.Ε.Α. και τους όρους του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, εφόσον έχουν διανυθεί τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης στο Τ.Ε.Α. και δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις λήψης προκαταβολής της παρ. 2. Η ως άνω πρόβλεψη δεν είναι ασύμβατη με τη διατήρηση της ιδιότητας του μέλους. Σε περίπτωση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών των οποίων τα μέλη φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, η πρόωρη λήψη του πρώτου εδαφίου καταβάλλεται άπαξ και δεν δύναται να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας του λογαριασμού του μέλους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης.
6. Με την επιφύλαξη της μεταβίβασης προγράμματος σε άλλο Τ.Ε.Α., σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης μέλους σε περισσότερα του ενός Τ.Ε.Α., ο χρόνος ασφάλισης του μέλους υπολογίζεται αυτοτελώς για το κάθε Τ.Ε.Α..
7. Το παρόν ισχύει και για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα που τα λειτουργούν Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους διασυννοριακά στην Ελλάδα ως κράτος μέλος υποδοχής.

Άρθρο 14 **Υποχρέωση και προθεσμία καταβολής εισφορών**

1. Κάθε χρηματοδοτούσα επιχείρηση καταβάλλει στο οικείο Τ.Ε.Α. σύμφωνα με το καταστατικό του:
  - α) την καταβλητέα από αυτήν εισφορά, και
  - β) σε περίπτωση που καταβάλλεται εισφορά από το μέλος, το ποσό που έλαβε ή παρακράτησε ως εισφορά του μέλους.
2. Αν η εισφορά καταβάλλεται απευθείας από το μέλος, το ίδιο το μέλος καταβάλλει την εισφορά που ορίζει το καταστατικό του Τ.Ε.Α..
3. Ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής εισφορών προς το Τ.Ε.Α. καθορίζονται με το καταστατικό του.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Τ.Ε.Α. οφείλει να προβαίνει σε όλες τις νόμιμες πράξεις και να λαμβάνει όλα τα νόμιμα μέτρα προς είσπραξη καθυστερημένων εισφορών.
5. Πέραν των ενεργειών της παρ. 4, αν η χρηματοδοτούσα επιχείρηση παραλείπει ή καθυστερεί την καταβολή εισφορών στο Τ.Ε.Α. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής των εισφορών κατά τα προβλεπόμενα στο καταστατικό του Τ.Ε.Α., το Διοικητικό του Συμβούλιο ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή. Στην ως άνω ενημέρωση περιλαμβάνονται τουλάχιστον εκτίμηση περί των αιτιών της παράλειψης ή καθυστέρησης, ιδίως, εφόσον το γεγονός αυτό σχετίζεται με προσωρινή ή οριστική διακοπή της λειτουργίας ή αναστολή εργασιών της χρηματοδοτούσας επιχείρησης, και περιγραφή των ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. για την είσπραξη των οφειλόμενων εισφορών.
Στην περίπτωση αυτή η Αρμόδια Αρχή μπορεί να εφαρμόζει τα μέτρα των άρθρων 61 έως 69.
6. Το καταστατικό των Τ.Ε.Α. μπορεί να καθορίζει ότι η χρηματοδοτούσα επιχείρηση ή το μέλος, ανάλογα με την περίπτωση, επιβαρύνεται με πρόσθετη εισφορά, η οποία υπολογίζεται πάνω στο ποσό των καθυστερημένων εισφορών με επιτόκιο ίσο προς τον νόμιμο τόκο από τη λήξη της προς καταβολή των εισφορών προθεσμίας.

Άρθρο 15

Δικαιώματα μελών και διαγραφή από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Το μέλος δύναται να ασκήσει το δικαίωμά του για οικειοθελή διαγραφή από το Τ.Ε.Α., ή από συγκεκριμένο πρόγραμμα του Τ.Ε.Α., με την υποβολή δήλωσης διαγραφής οποτεδήποτε. Τα αποτελέσματα της δήλωσης επέρχονται μετά από έναν (1) μήνα.
2. Σε ό,τι αφορά στους όρους απόκτησης δικαιωμάτων σε συνταξιοδοτική παροχή και σε περιπτώσεις αποχωρησάντων μελών εφαρμόζονται τα άρθρα 4 ως 7 του ν. 4575/2018 (Α' 192), η δε χρονική περίοδος της παρ. 1 του άρθρου 4 του ως άνω νόμου καθορίζεται σε ένα (1) έτος.
3. Από την ημερομηνία υποβολής αιτήματος διαγραφής προς το Τ.Ε.Α., ο αιτών παύει να έχει την ιδιότητα του ασφαλισμένου και την απορρέουσα υποχρέωση καταβολής εισφορών. Οφειλόμενες εισφορές του αιτούντος έως την ημερομηνία της αίτησης διαγραφής εξακολουθούν να οφείλονται.
4. Η για οποιονδήποτε λόγο απώλεια της ιδιότητας του ασφαλισμένου από πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών επιφέρει την αυτοδίκαιη διαγραφή του και από την ασφάλιση σε πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών.
5. Τα Τ.Ε.Α. τηρούν υποχρεωτικά μητρώο μελών και δικαιούχων παροχών.
6. Με την επιφύλαξη της παρ. 7, σε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης μέλους πριν από τη συμπλήρωση ενός (1) έτους στην ασφάλιση του Τ.Ε.Α., για λόγους πέραν του τερματισμού της τρέχουσας σχέσης εργασίας ή της αλλαγής ή παύσης της επαγγελματικής ιδιότητας, εφόσον το αποχωρούν μέλος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο, λαμβάνει το μικρότερο ποσό μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της σωρευμένης αξίας των επενδύσεων των καταβληθεισών εισφορών του που αφορούν στην παροχή συνταξιοδότησης.
7. Είναι δυνατή η πρόβλεψη στο καταστατικό ή στους όρους προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών της ευχέρειας συνέχισης της ασφάλισης και στην περίπτωση που το μέλος απωλέσει τη βασική του ιδιότητα, καταβάλλοντας το σύνολο των αναλογουσών εισφορών, κατ' ανώτατο διάστημα για τρία (3) έτη και πάντως μέχρι τη συμπλήρωση μιας εκ των ελαχίστων προϋποθέσεων καταβολής της παροχής.
8. Οι όροι και προϋποθέσεις του παρόντος ισχύουν και για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα που λειτουργούν Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους διασυννοριακά στην Ελλάδα.

Άρθρο 16

Γενικές αρχές για τις πληροφορίες οι οποίες πρέπει να παρέχονται στα υποψήφια μέλη, μέλη και δικαιούχους (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν:
  - α) στα υποψήφια μέλη: τουλάχιστον τις πληροφορίες που παρατίθενται στο άρθρο 21,
  - β) στα μέλη: τουλάχιστον τις πληροφορίες που παρατίθενται στα άρθρα 17 έως 20, 22 και 24, και
  - γ) στους δικαιούχους: τουλάχιστον τις πληροφορίες που παρατίθενται στα άρθρα 17, 23 και 24.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1:
  - α) επικαιροποιούνται τακτικά,

- β) έχουν συνταχθεί με σαφήνεια, σε περιεκτική και κατανοητή γλώσσα, χωρίς τη χρήση εξειδικευμένης ορολογίας και τεχνικών όρων, όταν μπορούν να χρησιμοποιηθούν λέξεις της καθομιλουμένης,
- γ) δεν είναι παραπλανητικές και διασφαλίζεται συνεκτικότητα στο λεξιλόγιο και το περιεχόμενο,
- δ) παρουσιάζονται κατά τρόπο ευανάγνωστο,
- ε) διατίθενται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους, του οποίου η κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τα προγράμματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών διέπει το οικείο πρόγραμμα, για δε την Ελλάδα, διατίθενται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα και
- στ) διατίθενται στα υποψήφια μέλη, τα μέλη και τους δικαιούχους δωρεάν με ηλεκτρονικά μέσα σε σταθερό μέσο ή σε ιστότοπο ή γραπτώς.

Άρθρο 17

Γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους διασφαλίζουν ότι τα μέλη και οι δικαιούχοι είναι επαρκώς πληροφορημένοι για το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών στο οποίο έχουν υπαχθεί και ιδιαίτερα αναφορικά με:

- α) την επωνυμία του Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, το κράτος μέλος στο οποίο το Τ.Ε.Α. είναι καταχωρισμένο ή εγκεκριμένο και την αρμόδια αρχή του,
- β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών,
- γ) πληροφορίες σχετικά με τα επενδυτικά χαρακτηριστικά,
- δ) τη φύση των χρηματοοικονομικών κινδύνων που φέρουν τα μέλη και οι δικαιούχοι,
- ε) τους όρους που αφορούν την πλήρη ή μερική εγγύηση, δυνάμει του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών ή ενός συγκεκριμένου ύψους παροχών, ή τη σχετική δήλωση περί μη παροχής εγγύησης, όταν δεν παρέχεται εγγύηση, δυνάμει του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,
- στ) τους μηχανισμούς προστασίας των σωρευμένων δικαιωμάτων ή τους μηχανισμούς μείωσης των παροχών, εάν υπάρχουν,
- ζ) όταν τα μέλη φέρουν επενδυτικό κίνδυνο ή μπορούν να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις, πληροφορίες σχετικά με τις προηγούμενες επιδόσεις των επενδύσεων που σχετίζονται με το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών για τουλάχιστον πέντε (5) έτη ή για όλα τα έτη λειτουργίας του προγράμματος, όταν η περίοδος λειτουργίας του είναι μικρότερη από πέντε (5) έτη,
- η) τη διάρθρωση των επιβαρύνσεων και των εξόδων που αναλογούν στα μέλη και τους δικαιούχους, όταν δεν προβλέπεται συγκεκριμένο ύψος παροχών,
- θ) τις επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους τα μέλη και οι δικαιούχοι για τη λήψη των συνταξιοδοτικών παροχών τους,
- ι) αν ένα μέλος έχει δικαίωμα να μεταφέρει συνταξιοδοτικά δικαιώματα, περαιτέρω πληροφορίες για τις ρυθμίσεις που αφορούν στη μεταφορά αυτή.

2. Για τα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών, των οποίων τα μέλη φέρουν επενδυτικό κίνδυνο και τα οποία προσφέρουν περισσότερες από μία επιλογές με διαφορετικά

επενδυτικά χαρακτηριστικά, τα μέλη ενημερώνονται για τους όρους που αφορούν στο εύρος των διαθέσιμων επενδυτικών επιλογών και, κατά περίπτωση, τη βασική επενδυτική επιλογή και τον κανόνα του προγράμματος συνταξιοδοτικού παροχών να καταθέτει ένα συγκεκριμένο μέλος σε μια επενδυτική επιλογή.

3. Τα μέλη και οι δικαιούχοι ή, κατά περίπτωση, οι εκπρόσωποί τους λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με αλλαγές των κανόνων του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών καθεστώτος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Επιπροσθέτως, τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν εξήγηση του αντίκτυπου των σημαντικών αλλαγών των τεχνικών προβλέψεων στα μέλη και τους δικαιούχους.

4. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν τις γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών του παρόντος.

Άρθρο 18

Γενικές διατάξεις για τη δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών και τις συμπληρωματικές πληροφορίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους συντάσσουν δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών, η οποία περιέχει βασικές πληροφορίες για κάθε μέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εθνικού συνταξιοδοτικού συστήματος και της εθνικής κοινωνικοασφαλιστικής, εργατικής και φορολογικής νομοθεσίας.

2. Η ακριβής ημερομηνία στην οποία αναφέρονται οι πληροφορίες που περιέχονται στη δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών αναγράφεται σε εμφανή θέση.

3. Οι πληροφορίες που περιέχονται στη δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών είναι ακριβείς, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση κάθε μέλους χωρίς χρέωση με ηλεκτρονικά μέσα, μεταξύ άλλων σε σταθερό μέσο ή σε ιστοσελίδα ή γραπτώς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Έντυπο αντίγραφο παρέχεται στα μέλη κατόπιν αιτήσεως, επιπλέον οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας με ηλεκτρονικά μέσα.

4. Κάθε ουσιώδης μεταβολή στις πληροφορίες που περιέχονται στη δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος αποτυπώνεται με σαφήνεια.

5. Για τον προσδιορισμό των παραδοχών των προβολών της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 19, τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους εφαρμόζουν τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 23 του άρθρου 91.

Άρθρο 19

Δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών (άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες βασικές πληροφορίες για τα μέλη:

α) προσωπικά στοιχεία του μέλους, ιδίως, την προβλεπόμενη στην εθνική νομοθεσία ηλικία συνταξιοδότησης και την ηλικία συνταξιοδότησης που καθορίζεται, σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,

β) την επωνυμία των Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους και τη διεύθυνση επικοινωνίας, καθώς και τον προσδιορισμό του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών στο οποίο υπάγεται το μέλος,

γ) πληροφορίες σχετικά με την πλήρη ή μερική εγγύηση που παρέχεται στο πλαίσιο του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, καθώς και τον τρόπο πρόσβασης σε περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον διατίθενται τέτοιες,

δ) πληροφορίες για τις προβολές σχετικά με τις συνταξιοδοτικές παροχές σύμφωνα με την ηλικία συνταξιοδότησης, όπως προσδιορίζεται στην περ. α) και δήλωση αποποίησης ευθύνης σχετικά με πιθανή διαφοροποίηση των προβολών αυτών από την τελική αξία των παροχών που θα καταβληθούν. Αν οι προβολές συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται σε οικονομικά σενάρια, οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν επίσης ένα βέλτιστο σενάριο και ένα δυσμενές, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,

ε) πληροφορίες σχετικά με τα σωρευμένα δικαιώματα ή το σωρευμένο κεφάλαιο, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,

στ) πληροφορίες για τις εισφορές που κατέβαλαν η χρηματοδοτούσα επιχείρηση και το μέλος στο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, τουλάχιστον κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών,

ζ) ανάλυση των επιβαρύνσεων και των εξόδων που αναλογούν στο μέλος τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες,

η) πληροφορίες για το επίπεδο χρηματοδότησης του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών συνολικά.

2. Στο πλαίσιο του άρθρου 83, η Αρμόδια Αρχή ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές, σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο της δήλωσης συνταξιοδοτικών παροχών, με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών.

Άρθρο 20

Συμπληρωματικές πληροφορίες

(άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών προσδιορίζει τη διαδικασία λήψης από τα μέλη συμπληρωματικών πληροφοριών, όπως:

α) περαιτέρω πρακτικές πληροφορίες για τις προσφερόμενες στο μέλος επιλογές, σύμφωνα με το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών,

β) τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στα άρθρα 42 και 44,

γ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τα ποσά τα οποία είναι εκπεφρασμένα σε ετήσιες προσόδους, ιδίως, όσον αφορά τον συντελεστή της ετήσιας προσόδου, τον τύπο του παρόχου και τη διάρκεια της ετήσιας προσόδου, και

δ) πληροφορίες για το επίπεδο των παροχών σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης.

2. Για τα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών στα οποία τα μέλη φέρουν επενδυτικό κίνδυνο και στα οποία μία επενδυτική επιλογή επιβάλλεται στο μέλος μέσω ειδικού κανόνα, ο οποίος προσδιορίζεται στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, η δήλωση συνταξιοδοτικών παροχών αναφέρει πού διατίθενται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με αυτά.

Άρθρο 21

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα υποψήφια μέλη (άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους ενημερώνουν τα υποψήφια μέλη, τα οποία δεν εγγράφονται αυτόματα σε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, πριν από την ένταξή τους σε αυτό, καθώς και τα υποψήφια μέλη τα οποία εγγράφονται αυτόματα σε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, για:

α) οποιοσδήποτε επιλογές διατίθενται σε αυτούς, περιλαμβανομένων και των επενδυτικών επιλογών,

β) τα χαρακτηριστικά του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών περιλαμβανομένου του είδους των παροχών,

γ) πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσο και πώς λαμβάνονται υπόψη στην επενδυτική πολιτική παράγοντες σχετικοί με το περιβάλλον, το κλίμα, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση και

δ) τη διάθεση περισσότερων πληροφοριών.

2. Όταν τα μέλη φέρουν επενδυτικό κίνδυνο ή μπορούν να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις, τα υποψήφια μέλη λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις προηγούμενες επιδόσεις των επενδύσεων που σχετίζονται με το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών για τουλάχιστον πέντε (5) έτη ή για όλα τα έτη λειτουργίας του προγράμματος όταν η περίοδος λειτουργίας του είναι μικρότερη από πέντε (5) έτη και πληροφορίες για τη διάρθρωση των εξόδων και των επιβαρύνσεων που αναλογούν στα μέλη και στους δικαιούχους.

Άρθρο 22

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα μέλη κατά την προσυνταξιοδοτική φάση (άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Επιπλέον της δήλωσης συνταξιοδοτικών παροχών, τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν σε κάθε μέλος, εγκαίρως πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 19, ή κατόπιν αίτησης του μέλους, πληροφορίες σχετικά με τις επιλογές καταβολής παροχών που διατίθενται για τη λήψη των συνταξιοδοτικών παροχών τους.

Άρθρο 23

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους δικαιούχους κατά τη φάση πληρωμής (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν στους δικαιούχους, σε περιοδική βάση, πληροφορίες σχετικά με τις οφειλόμενες παροχές και τις αντίστοιχες επιλογές καταβολής.

2. Τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους ανακοινώνουν στους δικαιούχους, χωρίς καθυστέρηση, τη λήψη τελικής απόφασης που οδηγεί σε τυχόν μείωση του επιπέδου των οφειλόμενων παροχών, τρεις (3) μήνες πριν από την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης.

3. Όταν οι δικαιούχοι φέρουν σημαντικό βαθμό επενδυτικού κινδύνου κατά τη φάση πληρωμής, τα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχουν τακτικά κατάλληλες πληροφορίες στους δικαιούχους.

Άρθρο 24

Πρόσθετες πληροφορίες που παρέχονται κατόπιν αιτήσεως σε μέλη και δικαιούχους (άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Κατόπιν αίτησης μέλους ή δικαιούχου ή των εκπροσώπων τους, το Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους παρέχει τις ακόλουθες πρόσθετες πληροφορίες:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 42 ή, αν ένα Τ.Ε.Α. και Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους είναι υπεύθυνο για περισσότερα του ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, τους λογαριασμούς και τις εκθέσεις που αφορούν στο συγκεκριμένο συνταξιοδοτικό πρόγραμμά του,
- β) τη δήλωση αρχών επενδυτικής πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 44,
- γ) περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των προβολών, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 19.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 25

Διοικητικό Συμβούλιο - Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελεί το όργανο διοίκησης των Τ.Ε.Α. και έχει την τελική ευθύνη για την τήρηση του παρόντος Μέρους και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων, καθώς και των ευρωπαϊκών αντιστοίχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει σε όλες τις νόμιμες ενέργειες και λαμβάνει όλα τα νόμιμα μέτρα για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών και δικαιούχων παροχών.
2. Ως μέλη διοίκησης ενός Τ.Ε.Α. νοούνται, κατ' ελάχιστον, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο ασκεί εκτελεστικά καθήκοντα στο Τ.Ε.Α. και το οποίο είναι υπεύθυνο και λογοδοτεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για την καθημερινή διοίκηση του Τ.Ε.Α., περιλαμβανομένων των προσώπων που πράγματι διευθύνουν τη δραστηριότητα του Τ.Ε.Α..
3. Η ανάθεση οποιασδήποτε αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εντός ή εκτός του Τ.Ε.Α., δεν απαλλάσσει το Διοικητικό Συμβούλιο από την ευθύνη της παρ. 1.
4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστης απέναντι στο Τ.Ε.Α..
5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου σε εταιρείες, μετοχές ή μερίδια των οποίων κατέχει το Τ.Ε.Α., εφόσον η συμμετοχή τους στις εταιρείες αυτές υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου τους.

6. Για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία και διαχείριση του Τ.Ε.Α., το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίζει επιτροπές, ενδεικτικά επιτροπή επενδύσεων και διαχείρισης κινδύνων, οι οποίες αποτελούνται από πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις καταλληλότητας και αξιοπιστίας του άρθρου 33.

Άρθρο 26 **Εποπτικό Συμβούλιο**

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) μέλη του Τ.Ε.Α.. Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου είναι ανεξάρτητα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά, ανά τρίμηνο, και έκτακτα, όποτε θεωρήσει αυτό αναγκαίο.
2. Το Εποπτικό Συμβούλιο των Τ.Ε.Α. εποπτεύει και ελέγχει τις πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου και την τήρηση της νομοθεσίας και του καταστατικού. Προβαίνει σε τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του Τ.Ε.Α. και μπορεί να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του Τ.Ε.Α. Για τη διενέργεια των ελέγχων δύναται να διορίσει έως και τρεις (3) ειδικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες με αιτιολογημένη απόφασή του.
3. Το Εποπτικό Συμβούλιο συντάσσει ετησίως έκθεση για την οικονομική διαχείριση του Διοικητικού Συμβουλίου την οποία υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο και θέτει στη διάθεση των μελών και των δικαιούχων του Τ.Ε.Α..

Άρθρο 27 **Εξωτερική ανάθεση** **(άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Τα Τ.Ε.Α. μπορούν να αναθέσουν οποιεσδήποτε δραστηριότητες, περιλαμβανομένων βασικών λειτουργιών και της διαχείρισης τους, συνολικά ή μερικά, σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους.
2. Τα Τ.Ε.Α. παραμένουν πλήρως υπεύθυνα για τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος όταν αναθέτουν εξωτερικά εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες ή οποιεσδήποτε άλλες δραστηριότητες.
3. Η εξωτερική ανάθεση βασικών λειτουργιών ή άλλων δραστηριοτήτων δεν πραγματοποιείται κατά τρόπο που να οδηγεί σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω καταστάσεις:
  - α) μείωση της ποιότητας του συστήματος διακυβέρνησης του Τ.Ε.Α.,
  - β) αδικαιολόγητη αύξηση του λειτουργικού κινδύνου,
  - γ) μείωση της ικανότητας της Αρμόδιας Αρχής να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Τ.Ε.Α. προς τις υποχρεώσεις του,
  - δ) υπονόμηση της συνεχούς και ικανοποιητικής παροχής υπηρεσιών στα μέλη και τους δικαιούχους.
4. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν την ορθή λειτουργία των εξωτερικά ανατιθέμενων δραστηριοτήτων μέσω της διαδικασίας επιλογής παρόχου υπηρεσιών και της συνεχούς παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών.

5. Τα Τ.Ε.Α. που αναθέτουν εξωτερικά βασικές λειτουργίες, τη διαχείρισή τους ή άλλες δραστηριότητες που καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος, συνάπτουν έγγραφη σύμβαση με τον πάροχο υπηρεσιών, στην οποία προσδιορίζονται σαφώς τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών.

Η σύμβαση αναφέρει ιδίως με σαφήνεια όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) τα καθήκοντα και τις ευθύνες αμφοτέρων των εμπλεκόμενων μερών,
- β) τη δέσμευση του παρόχου υπηρεσιών να συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και πολιτικές που έχουν εγκριθεί από το Τ.Ε.Α. και να συνεργάζεται με την Αρμόδια Αρχή όσον αφορά στη λειτουργία ή τη δραστηριότητα που του έχει ανατεθεί,
- γ) την υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών να γνωστοποιεί κάθε εξέλιξη που ενδέχεται να έχει σημαντική επίπτωση στην ικανότητά του να ασκήσει τα καθήκοντα και τις δραστηριότητες που του έχουν ανατεθεί αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις,
- δ) πρόβλεψη περιόδου προειδοποίησης για την καταγγελία της σύμβασης από τον πάροχο της υπηρεσίας, η οποία πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη ώστε να επιτρέπει στο Τ.Ε.Α. να βρει εναλλακτική λύση,
- ε) τη δυνατότητα του Τ.Ε.Α. να καταγγείλει τη συμφωνία εξωτερικής ανάθεσης, εάν αυτό είναι απαραίτητο, χωρίς να θίγονται η συνέχεια και η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει στα μέλη του και στους δικαιούχους παροχών,
- στ) την πραγματική πρόσβαση του Τ.Ε.Α., του εξωτερικού ελεγκτή του και της Αρμόδιας Αρχής σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν στα καθήκοντα και τις δραστηριότητες της εξωτερικής ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων στις εγκαταστάσεις του παρόχου των υπηρεσιών,
- ζ) την δυνατότητα της Αρμόδιας Αρχής, όταν ενδείκνυται και είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της εποπτείας, να απευθύνει ερωτήσεις απευθείας στον πάροχο υπηρεσιών στις οποίες ο πάροχος υπηρεσιών απαντά,
- η) τους όρους και τις προϋποθέσεις, κατά περίπτωση, βάσει των οποίων ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να αναθέσει με υπεργολαβία οποιοδήποτε από τα ανατεθέντα καθήκοντα και τις δραστηριότητες και ότι τα καθήκοντα και οι ευθύνες του παρόχου της υπηρεσίας που απορρέουν από τη συμφωνία με το Τ.Ε.Α. δεν επηρεάζονται από τυχόν ανάθεση με υπεργολαβία,
- θ) διασφάλιση ότι ο πάροχος υπηρεσιών έχει επαρκή σχέδια έκτακτης ανάγκης για να αντιμετωπίσει καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή επιχειρηματικές διαταραχές και κατά περιόδους πραγματοποιεί δοκιμές των εφεδρικών συστημάτων, όταν είναι απαραίτητο, λαμβανομένων υπόψη των αρμοδιοτήτων και των δραστηριοτήτων της εξωτερικής ανάθεσης.

6. Τα Τ.Ε.Α. ενημερώνουν αμελλητί την Αρμόδια Αρχή για κάθε εξωτερική ανάθεση των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος. Όταν η εξωτερική ανάθεση σχετίζεται με εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες ή τη διαχείριση του Τ.Ε.Α., το Τ.Ε.Α. υποχρεούται να ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή, πριν τεθεί σε ισχύ η σχετική συμφωνία. Τα Τ.Ε.Α. πληροφορούν την Αρμόδια Αρχή για κάθε σημαντική εξέλιξη που αφορά οποιοσδήποτε από τις εξωτερικά ανατιθέμενες δραστηριότητες.

7. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να ζητά, οποτεδήποτε, από τα Τ.Ε.Α. και από τους παρόχους υπηρεσιών πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τις εξωτερικά ανατιθέμενες βασικές

λειτουργίες ή οποιεσδήποτε άλλες δραστηριότητες, αποκλεισμένης της περίπτωσης προβολής απορρήτου ή ρήτρας εμπιστευτικότητας προς αυτήν.

8. Η Αρμόδια Αρχή απαγορεύει την εξωτερική ανάθεση εφόσον, κατά την άποψή της, συντρέχει οιοσδήποτε εκ των λόγων της παρ. 3.

Άρθρο 28
Διαχείριση επενδύσεων
(άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. αναθέτουν τη διαχείριση επενδύσεων, για κάθε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που λειτουργούν, σε έναν ή περισσότερους διαχειριστές επενδύσεων, οι οποίοι πρέπει να συμμορφώνονται με την ισχύουσα για τα Τ.Ε.Α. νομοθεσία και την επενδυτική πολιτική των Τ.Ε.Α.. Τα στοιχεία κάθε διαχειριστή επενδύσεων υποβάλλονται από το Τ.Ε.Α. στην Αρμόδια Αρχή εντός πέντε (5) ημερών από τον ορισμό του. Εντός της ίδιας προθεσμίας τα Τ.Ε.Α. γνωστοποιούν στην Αρμόδια Αρχή τη λήξη ή με άλλο τρόπο λύση της σύμβασης μεταξύ αυτού και του διαχειριστή επενδύσεων.

Τα Τ.Ε.Α. δύνανται να διαχειρίζονται τα ίδια τις επενδύσεις τους μόνον κατόπιν έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής.

2. Ο διαχειριστής επενδύσεων πρέπει να κατέχει την απαιτούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία άδεια διαχείρισης χαρτοφυλακίου. Ο διαχειριστής επενδύσεων που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποχρεούται να κατέχει την άδεια που προβλέπεται από τις Οδηγίες 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (L 302), 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (L 335), 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009 και (ΕΕ) 1095/2010 (L 174), 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (L 176) και 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173).

3. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν έγγραφη πολιτική, στην οποία περιγράφεται υποχρεωτικά η διαδικασία επιλογής και αξιολόγησης του διαχειριστή επενδύσεων, καθώς και της λύσης της σχετικής σύμβασης. Ο διαχειριστής επενδύσεων δεν απαλλάσσεται της ευθύνης αν ανέθεσε σε τρίτο τη διαχείριση των επενδύσεων που ανέλαβε.

4. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούν οι διαχειριστές επενδύσεων κατά την διαχείριση των επενδύσεων Τ.Ε.Α., καθώς και οι οργανωτικές και λοιπές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται από τα Τ.Ε.Α., ώστε η Αρμόδια Αρχή να δώσει την έγκρισή της κατά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1.

Άρθρο 29
Ορισμός θεματοφύλακα
(άρθρο 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. ορίζουν θεματοφύλακα, ανεξαρτήτως αν τα μέλη και οι δικαιούχοι φέρουν επενδυτικό κίνδυνο. Ο θεματοφύλακας είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων, ασκεί εποπτικά καθήκοντα σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31, και οφείλει να συμμορφώνεται με την ισχύουσα για τα Τ.Ε.Α. νομοθεσία και την επενδυτική πολιτική των Τ.Ε.Α. Όταν ασκείται διασυννοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, η οποία είναι κράτος μέλος υποδοχής, σύμφωνα με το άρθρο 11, τα ασκούντα τη δραστηριότητα Ι.Ε.Σ.Π. οφείλουν να ορίζουν θεματοφύλακα για τη φύλαξη των περιουσιακών τους στοιχείων και την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31. Η διαδικασία επιλογής, αξιολόγησης και λύσης της σύμβασης του θεματοφύλακα προβλέπεται σε έγγραφη πολιτική των Τ.Ε.Α..
2. Ο θεματοφύλακας που ορίζεται από το Τ.Ε.Α. κατέχει υποχρεωτικά τις απαιτούμενες από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία άδειες.
3. Ο θεματοφύλακας που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος πρέπει να κατέχει τη σχετική άδεια σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (L 176) ή την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173), ή να γίνεται αποδεκτός ως θεματοφύλακας σύμφωνα με την Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (L 302) ή την Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009 και (ΕΕ) 1095/2010 (L 174).
4. Η αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία του θεματοφύλακα, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, απαγορεύει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 55 την ελεύθερη διάθεση στοιχείων του ενεργητικού που κατέχει θεματοφύλακας που είναι εγκατεστημένος στην ημεδαπή, κατόπιν αιτήσεως της Αρμόδιας Αρχής ή της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του Ι.Ε.Σ.Π..
5. Ο θεματοφύλακας ορίζεται με έγγραφη σύμβαση, στην οποία προβλέπονται οι απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων του πληροφορίες, όπως αυτές περιγράφονται στο παρόν Μέρος και στη λοιπή νομοθεσία, στο πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής του εκάστοτε προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών.
6. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στα άρθρα 30 και 31, το Τ.Ε.Α., το Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους και ο θεματοφύλακας ενεργούν με εντιμότητα, αμεροληψία, επαγγελματισμό, ανεξαρτησία και με γνώμονα το συμφέρον των μελών και των δικαιούχων του προγράμματος.

7. Ο θεματοφύλακας δεν ασκεί δραστηριότητες σε σχέση με το Τ.Ε.Α. οι οποίες ενδέχεται να δημιουργούν συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ του Τ.Ε.Α., των μελών και των δικαιούχων του προγράμματος και του ιδίου, εκτός εάν έχει διαχωρίσει λειτουργικά και ιεραρχικά την άσκηση των καθηκόντων του θεματοφύλακα από τα λοιπά δυνητικά συγκρουόμενα καθήκοντά του. Εφόσον, παρά την εξάντληση κάθε πρόσφορου μέσου, δεν καθίσταται δυνατή η εξάλειψη περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, ο θεματοφύλακας προβαίνει σε κατάλληλες ενέργειες προσδιορισμού, διευθέτησης και παρακολούθησης αυτών, και γνωστοποιεί αναλυτικά και τεκμηριωμένα τις σχετικές ενέργειες στη διοίκηση του Τ.Ε.Α. και στα μέλη και τους δικαιούχους του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών.

Άρθρο 30

Φύλαξη περιουσιακών στοιχείων και ευθύνη του θεματοφύλακα (άρθρο 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα περιουσιακά στοιχεία των Τ.Ε.Α. που προβλέπονται στο άρθρο 51, πλην των ακινήτων, και τα οποία συνδέονται με πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, αποτελούν αντικείμενο φύλαξης που ανατίθεται σε θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας φυλάσσει όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία μπορούν να καταχωριστούν σε λογαριασμό χρηματοπιστωτικών μέσων, ο οποίος ανοίγεται στα βιβλία του θεματοφύλακα, καθώς και όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία μπορούν να παραδοθούν ενσωμάτως σε αυτόν. Για τον σκοπό αυτό, ο θεματοφύλακας διασφαλίζει ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία μπορούν να καταχωριστούν σε λογαριασμό χρηματοπιστωτικών μέσων που έχει ανοιχτεί στα βιβλία του θεματοφύλακα, είναι καταχωρισμένα στα βιβλία του θεματοφύλακα σε διαχωρισμένους λογαριασμούς, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στον ν. 4514/2018 (Α' 14) και στην Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173), ανοιγμένους στο όνομα του Τ.Ε.Α. ώστε να μπορούν να ταυτοποιούνται ευκρινώς και οποτεδήποτε ως ανήκοντες στο Τ.Ε.Α.
2. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία ενός Τ.Ε.Α., που έχουν σχέση με πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, αποτελούνται από άλλα στοιχεία εκτός των αναφερομένων στην παρ. 1, ο θεματοφύλακας επαληθεύει ότι το Τ.Ε.Α. είναι ο κύριος των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τηρεί αρχείο αυτών. Η επαλήθευση διενεργείται βάσει πληροφοριών ή εγγράφων που παρέχει το Τ.Ε.Α. και, εφόσον υπάρχουν, βάσει εξωτερικών αποδεικτικών στοιχείων. Ο θεματοφύλακας τηρεί το αρχείο του ενημερωμένο.
3. Τα περιουσιακά στοιχεία του Τ.Ε.Α. που φυλάσσονται από τον θεματοφύλακα δεν επαναχρησιμοποιούνται από τον θεματοφύλακα, ή οποιονδήποτε τρίτο στον οποίο έχει ανατεθεί η λειτουργία θεματοφυλακής, για δικό του λογαριασμό. Η επαναχρησιμοποίηση περιλαμβάνει οποιαδήποτε συναλλαγή σε φυλασσόμενα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της μεταβίβασης, της ενεχυρίασης, της πώλησης και του δανείου.
4. Ο θεματοφύλακας ευθύνεται έναντι του Τ.Ε.Α. για κάθε ζημία που υφίσταται λόγω αδικαιολόγητης παράλειψης εκτέλεσης των υποχρεώσεών του ή πλημμελούς εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

5. Ο θεματοφύλακας δεν απαλλάσσεται της ευθύνης αν ανέθεσε σε τρίτο το σύνολο ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων τη φύλαξη των οποίων ανέλαβε.

Άρθρο 31
Καθήκοντα επίβλεψης
(άρθρο 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. εφαρμόζουν διαδικασίες για τη δέουσα άσκηση των παρακάτω καθηκόντων επίβλεψης:

- α) διασφαλίζουν ότι, σε συναλλαγές οι οποίες αφορούν τα στοιχεία ενεργητικού του Τ.Ε.Α. που έχει σχέση με πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, το αντάλλαγμα λαμβάνεται από το Τ.Ε.Α. εντός των συνήθων προθεσμιών, και
- β) διασφαλίζουν ότι, τα έσοδα που παράγουν τα στοιχεία ενεργητικού διατίθενται σύμφωνα με τους κανόνες του.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, τα Τ.Ε.Α. μπορούν να αναθέτουν στον θεματοφύλακα, επιπλέον καθηκοντα αυτών που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 30, για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης, ώστε ο θεματοφύλακας να:

- α) εκτελεί οδηγίες του Τ.Ε.Α., εκτός εάν αυτές αντίκεινται σε διατάξεις νόμων, κανονιστικών πράξεων ή αποφάσεων της αρμόδιας για την εποπτεία του αρχής,
- β) διασφαλίζει ότι, σε συναλλαγές οι οποίες αφορούν τα στοιχεία ενεργητικού ενός Τ.Ε.Α. που έχει σχέση με πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών, το αντάλλαγμα αποδίδεται στο Τ.Ε.Α. εντός των συνήθων προθεσμιών και
- γ) διασφαλίζει ότι, τα έσοδα που παράγουν τα στοιχεία ενεργητικού διατίθενται σύμφωνα με τους κανόνες του Τ.Ε.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΑΜΕΙΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 32
Γενικές απαιτήσεις διακυβέρνησης
(άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης που προβλέπει τη χρηστή και συνετή διαχείριση των δραστηριοτήτων τους. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει κατάλληλη και διαφανή οργανωτική δομή, με σαφή κατανομή και κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, καθώς και αποτελεσματικό μηχανισμό με τον οποίο διασφαλίζεται η μετάδοση των πληροφοριών εντός του Τ.Ε.Α.. Στο πλαίσιο του συστήματος διακυβέρνησης, συνεκτιμώνται για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί παράγοντες, καθώς και παράγοντες που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση επενδυτικών στοιχείων του ενεργητικού. Οι παράγοντες αυτοί υπόκεινται σε τακτική εσωτερική επανεξέταση.

2. Το σύστημα διακυβέρνησης της παρ. 1 είναι ανάλογο προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α..

Το σύστημα διακυβέρνησης περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες βασικές λειτουργίες: α) τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, β) τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου και γ) την αναλογιστική λειτουργία.

3. Τα Τ.Ε.Α. θεσπίζουν και εφαρμόζουν γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων, τον εσωτερικό έλεγχο, τις αναλογιστικές δραστηριότητες, τις εξωτερικές αναθέσεις, τη σύγκρουση συμφερόντων και τη διαχείριση καταγγελιών. Οι εν λόγω γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α., επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε τρία (3) έτη και προσαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές εφαρμόζονται.

4. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Το εν λόγω σύστημα περιλαμβάνει διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες, πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου και κατάλληλες ρυθμίσεις υποβολής εκθέσεων σε όλα τα επίπεδα του Τ.Ε.Α..

5. Τα Τ.Ε.Α. λαμβάνουν εύλογα μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίζουν τη συνέχεια και την κανονικότητα της άσκησης των δραστηριοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης σχεδίων έκτακτης ανάγκης. Για τον σκοπό αυτόν, τα Τ.Ε.Α. εφαρμόζουν και χρησιμοποιούν κατά τρόπο κατάλληλο και αναλογικό, συστήματα, μέσα και διαδικασίες.

6. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν τουλάχιστον δύο (2) φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν πραγματικά τη διοίκηση του Τ.Ε.Α..

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ο ορισμός ενός προσώπου, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του Τ.Ε.Α. προς την Αρμόδια Αρχή, η οποία την αξιολογεί λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στη γενικότερη διαχείριση του Τ.Ε.Α., καθώς επίσης και το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α..

7. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν ότι το σύστημα διακυβέρνησής τους, ιδίως το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, διαχειρίζεται επαρκώς τους κινδύνους τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ασφάλειας. Προς τούτο, αναπτύσσουν αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης των κινδύνων τεχνολογίας πληροφορικής/ επικοινωνιών και ασφάλειας στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης κινδύνων τους και ιδίως δημιουργούν και διαχειρίζονται συστήματα δικτύου και πληροφοριών κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009, (ΕΕ) 648/2012, (ΕΕ) 600/2014, (ΕΕ) 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (L 333), κατά περίπτωση.

8. Η Αρμόδια Αρχή επαληθεύει το εφαρμοζόμενο από τα Τ.Ε.Α. σύστημα διακυβέρνησης και αξιολογεί τους αναδυόμενους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί από τα ίδια τα Τ.Ε.Α. και που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τη χρηματοοικονομική τους ευρωστία, τα μέλη τους ή τους δικαιούχους παροχών.

Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να απαγορεύει την εξωτερική ανάθεση λειτουργίας, δραστηριότητας ή διαχείρισης, να απαιτεί την ανάληψη από το Τ.Ε.Α. συγκεκριμένων ενεργειών για τη βελτίωση, αναμόρφωση, τροποποίηση ή ενίσχυση του συγκεκριμένου μέρους ή του συνόλου του συστήματος διακυβέρνησης εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, να κατονομάζει ή απαιτεί την αλλαγή ή αντικατάσταση ενός ή περισσότερων ατόμων εκ των μελών διοίκησης, να απαιτεί την άμεση απαλλαγή του Τ.Ε.Α. από έναν ή περισσότερους κινδύνους ή κατηγορίες κινδύνων, να απαγορεύει την ανάληψη συγκεκριμένου κινδύνου για ορισμένο χρόνο, να απαιτεί την άμεση ή σε συχνότερη βάση διεξαγωγή της αξιολόγησης του

άρθρου 41, να απαιτεί την άμεση ή σε συχνότερη βάση επικαιροποίηση μίας ή περισσότερων πολιτικών και να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση του Τ.Ε.Α. προς τις υποχρεώσεις διακυβέρνησής του, όπως αυτές ορίζονται ειδικότερα στα άρθρα 25, 26 και 32 έως 44.

Άρθρο 33
Απαιτήσεις καταλληλότητας και αξιοπιστίας
(άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη της διοίκησης, του Εποπτικού Συμβουλίου και των επιτροπών, καθώς και όλα τα πρόσωπα που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες και τα πρόσωπα στα οποία έχουν ανατεθεί εξωτερικά εργασίες που περιλαμβάνονται σε μια βασική λειτουργία κατά το άρθρο 27, πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους:

α) απαίτηση καταλληλότητας:

αα) για τα μέλη της διοίκησης και των επιτροπών του Τ.Ε.Α.: ότι διαθέτουν συλλογικά επαρκή προσόντα, γνώσεις και πείρα, ώστε να ασκούν χρηστή και συνετή διαχείριση του Τ.Ε.Α.,

αβ) για τα πρόσωπα που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στην αναλογιστική λειτουργία και στη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου: ότι διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα, γνώσεις και πείρα, ώστε να ασκούν κατάλληλα τις εργασίες αυτές,

αγ) για τα πρόσωπα που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στη λειτουργία διαχείρισης κινδύνου ή άλλες βασικές λειτουργίες: ότι διαθέτουν επαρκή προσόντα, γνώσεις και πείρα, ώστε να ασκούν ορθά τις εργασίες αυτές και

β) απαίτηση για αξιοπιστία: ότι διαθέτουν υπόληψη και ακεραιότητα.

2. Τα Τ.Ε.Α. κοινοποιούν στην Αρμόδια Αρχή την ταυτότητα των μελών διοίκησης, του Εποπτικού Συμβουλίου, των επιτροπών και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες του Τ.Ε.Α.. Η κοινοποίηση συνοδεύεται με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να εξακριβωθεί η καταλληλότητα και αξιοπιστία των εν λόγω προσώπων, σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

Τα Τ.Ε.Α. κοινοποιούν αμελλητί στην Αρμόδια Αρχή κάθε μεταβολή στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου μαζί με όλα τα οριζόμενα σε αυτό στοιχεία. Περαιτέρω, ενημερώνουν αμελλητί την Αρμόδια Αρχή, αν κάποιο από τα εν λόγω πρόσωπα έπαψε να πληροί τις προϋποθέσεις καταλληλότητας και αξιοπιστίας της παρ. 1 .

3. Ως απόδειξη υπόληψης και ακεραιότητας των προσώπων της παρ. 1, η Αρμόδια Αρχή δέχεται κατ' ελάχιστον επικυρωμένα αντίγραφα ποινικού μητρώου και του πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας, με τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν καταδικασθεί για κλοπή, υπεξαίρεση, τοκογλυφία, αισχροκέρδεια, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, χρεωκοπία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς επίσης ότι δεν έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης.

4. Σε περίπτωση πολιτών άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αρμόδια Αρχή δέχεται ως απόδειξη υπόληψης και ακεραιότητας δικαστικά πιστοποιητικά ή διοικητικά έγγραφα, που εκδίδονται από δικαστικές ή διοικητικές αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και έχουν περιεχόμενο αντίστοιχο του ποινικού μητρώου, του πιστοποιητικού μη πτώχευσης ή πτωχευτικής αποκατάστασης.

Όταν στο κράτος μέλος του οποίου το πρόσωπο είναι υπήκοος δεν εκδίδονται τα προβλεπόμενα ως άνω έγγραφα, αρκεί ένορκη βεβαίωση ή, εφόσον ούτε ένορκη βεβαίωση προβλέπεται από το εν λόγω κράτος μέλος, υπεύθυνη δήλωση του προς αξιολόγηση προσώπου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή, κατά περίπτωση, ενώπιον συμβολαιογράφου του κράτους μέλους του οποίου το πρόσωπο αυτό είναι υπήκοος. Η εν λόγω αρχή ή ο συμβολαιογράφος εκδίδει πιστοποιητικό που βεβαιώνει τη γνησιότητα αυτής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης.

Ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση περί μη πτωχεύσεως ή περί πτωχευτικής αποκατάστασης μπορεί να γίνει και ενώπιον αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους του οποίου το πρόσωπο αυτό είναι υπήκοος.

5. Τα εν γένει έγγραφα και πιστοποιητικά του παρόντος πρέπει να είναι πρόσφατα και να έχουν εκδοθεί εντός του προηγούμενου της υποβολής τριμήνου.

Άρθρο 34
Πολιτική αποδοχών
(άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. θεσπίζουν και εφαρμόζουν χρηστή πολιτική αποδοχών για όλα τα μέλη διοίκησής τους, για τα πρόσωπα που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες, καθώς και για άλλες κατηγορίες προσωπικού του οποίου οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη επίπτωση στο προφίλ κινδύνου του Τ.Ε.Α., κατά τρόπον ανάλογο προς το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωσή τους, καθώς και προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους.

2. Τα Τ.Ε.Α. δημοσιοποιούν τακτικά σχετικές πληροφορίες για την πολιτική αποδοχών, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).

3. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών που αναφέρεται στην παρ. 1, τα Τ.Ε.Α. συμμορφώνονται με τις ακόλουθες αρχές:

α) η πολιτική αποδοχών:

αα) καθορίζεται, εφαρμόζεται και ισχύει σύμφωνα με τις δραστηριότητες, το προφίλ κινδύνου, τους στόχους και το μακροπρόθεσμο συμφέρον, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τις επιδόσεις του Τ.Ε.Α. στο σύνολό του, και στηρίζει τη χρηστή, συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των Τ.Ε.Α.,

αβ) ευθυγραμμίζεται με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών, τα οποία λειτουργεί το Τ.Ε.Α.,

αγ) περιλαμβάνει μέτρα με στόχο την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων,

αδ) συνάδει με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη κινδύνων που δεν συνάδουν με το προφίλ κινδύνου και τους κανονισμούς του Τ.Ε.Α.,

αε) εφαρμόζεται στο Τ.Ε.Α. και στους παρόχους υπηρεσιών που αναφέρονται στην παρ. 1, στο άρθρο 27 εκτός εάν οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών εμπίπτουν στους ν. 4099/2012 (Α' 250), 4514/2018 (Α' 14), 4261/2014 (Α107) και 4364/2016 (Α' 13) και τις Οδηγίες

2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009 , για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (L 302), 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και ανασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (L 335), 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011 , σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009 και (ΕΕ) 1095/2010 (L 174), 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ, 2006/49/ΕΚ (L 176) και 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014 , για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173),

β) το Τ.Ε.Α. καταρτίζει τις γενικές αρχές της πολιτικής αποδοχών, την εξετάζει και την επικαιροποιεί τουλάχιστον ανά τριετία, και είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή της,

γ) υφίσταται σαφής, διαφανής και αποτελεσματική διακυβέρνηση όσον αφορά στις αποδοχές και την εποπτεία τους. Προς τον σκοπό αυτό, στην πολιτική αποδοχών αναφέρονται ιδίως το όργανο καθορισμού των αποδοχών εν γένει και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη σχετικά με το ύψος αυτών, η διαδικασία λήψης της σχετικής απόφασης, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται ότι αυτές είναι ανάλογες με τα καθήκοντα και τις ευθύνες κάθε προσώπου στο οποίο αφορούν.

Άρθρο 35

Διαχείριση καταγγελιών

1. Τα Τ.Ε.Α. θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν αποτελεσματικές και διαφανείς πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών για τον άμεσο χειρισμό των καταγγελιών που υποβάλλουν τα υποψήφια μέλη, μέλη ή δικαιούχοι. Η πολιτική διαχείρισης καταγγελιών εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. και παρέχει σαφείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία χειρισμού των καταγγελιών. Η πολιτική διαχείρισης καταγγελιών επανεξετάζεται κάθε τρία (3) έτη και αναθεωρείται, εφόσον απαιτείται.

2. Τα Τ.Ε.Α. ορίζουν το αρμόδιο όργανο που είναι υπεύθυνο για τη διερεύνηση των καταγγελιών και αναρτούν στην ιστοσελίδα τους πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υποβολής καταγγελιών, τη διαδικασία που ακολουθείται για την εξέταση της καταγγελίας, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου οργάνου διαχείρισης.

3. Στο πλαίσιο διαχείρισης της καταγγελίας, τα Τ.Ε.Α. παρέχουν στα υποψήφια μέλη, μέλη ή δικαιούχους πληροφορίες με σαφήνεια και σε περιεκτική και κατανοητή γλώσσα, αποφεύγοντας τη χρήση εξειδικευμένης ορολογίας και τεχνικών όρων .

4. Τα Τ.Ε.Α. απαντούν στην καταγγελία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ενημερώνοντας ταυτόχρονα και εφόσον συντρέχει λόγος, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο σχετικά με τις επιλογές του για προσφυγή σε άλλο αρμόδιο όργανο ή φορέα εκτός Τ.Ε.Α.

5. Τα Τ.Ε.Α. τηρούν αρχείο των καταγγελιών που διαχειρίζονται και των μέτρων που λήφθηκαν και αναλύουν, σε διαρκή βάση, τα δεδομένα που αφορούν στην εξέταση των καταγγελιών, έτσι ώστε να διασφαλίζουν ότι εντοπίζουν και αντιμετωπίζουν επαναλαμβανόμενα προβλήματα και πιθανούς νομικούς και λειτουργικούς κινδύνους.

6. Τα Τ.Ε.Α. παρέχουν στην Αρμόδια Αρχή σε ετήσια βάση πληροφορίες σχετικά με τις καταγγελίες και τον χειρισμό τους ή σε φορέα επίλυσης διαφορών, εφόσον υφίσταται βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 36

Σύγκρουση συμφερόντων - Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων

1. Τα Τ.Ε.Α. θεσπίζουν και εφαρμόζουν γραπτώς τεκμηριωμένη πολιτική για τη σύγκρουση συμφερόντων, η οποία περιλαμβάνει μέτρα και διαδικασίες για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και για τον εντοπισμό και τη διαχείριση πιθανών πηγών σύγκρουσης συμφερόντων, προκειμένου να διασφαλιστεί ο περιορισμός των δυσμενών συνεπειών στα συμφέροντα των μελών και δικαιούχων των Τ.Ε.Α.. Η πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α., επανεξετάζεται τουλάχιστον ετησίως και αναπροσαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή.

2. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν ότι τα μέλη διοίκησης, καθώς και τα πρόσωπα που εμπλέκονται στη λειτουργία τους, όπως μέλη οργάνων, προσωπικό, πάροχοι υπηρεσιών στους οποίους έχουν ανατεθεί εξωτερικά λειτουργίες του Τ.Ε.Α., απέχουν από τη διαχείριση συγκεκριμένων υποθέσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων στο πρόσωπό τους.

Σύγκρουση συμφερόντων συνιστά οποιαδήποτε κατάσταση επηρεάζει αντικειμενικά την αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων τους.

Η αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων των ανωτέρω προσώπων επηρεάζεται, ιδίως όταν προκύπτει:

α) όφελος, οικονομικό ή μη, για τους ίδιους, τους συζύγους ή τους συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181), τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθείαν μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε, έως και δευτέρου βαθμού, καθώς και για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση, και
β) βλάβη, οικονομική ή μη, για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία υπάρχει ιδιαίτερη εχθρότητα.

3. Τα Τ.Ε.Α. διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα της παρ. 2 ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε κατάλληλο επίπεδο ανεξαρτησίας, με αντικειμενικότητα, αμεροληψία, διαφάνεια και ενεργούν αποκλειστικά υπέρ του συμφέροντος των μελών και των δικαιούχων των Τ.Ε.Α. Επιπλέον, τα υπόχρεα πρόσωπα σέβονται και τηρούν τους κανόνες εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας για θέματα για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 37

Γενικές διατάξεις βασικών λειτουργιών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Τα Τ.Ε.Α. ενσωματώνουν τις βασικές λειτουργίες στις σχετικές ιεραρχικές σχέσεις και την οργανωτική δομή, κατά τρόπο που εξασφαλίζει ότι κάθε βασική λειτουργία είναι ανεξάρτητη από επιρροές που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ικανότητα άσκησης των καθηκόντων με αντικειμενικό, δίκαιο και ανεξάρτητο τρόπο. Κάθε αρμοδιότητα ασκείται υπό την τελική ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου και με λογοδοσία σε αυτό.

Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασίες που περιλαμβάνονται σε βασική λειτουργία μπορούν να επικοινωνούν με δική τους πρωτοβουλία με κάθε μέλος του προσωπικού και κάθε εξωτερικό πάροχο του Τ.Ε.Α. και διαθέτουν απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2. Τα Τ.Ε.Α. μπορούν να αναθέτουν την άσκηση περισσοτέρων από μία βασικών λειτουργιών σε ένα μεμονωμένο πρόσωπο ή μια μεμονωμένη οργανωτική μονάδα, με εξαίρεση τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 39, η οποία είναι ανεξάρτητη από τις άλλες βασικές λειτουργίες.

3. Τα πρόσωπα ή οι οργανωτικές μονάδες που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται σε μια βασική λειτουργία είναι διαφορετικά από εκείνα που ασκούν παρόμοιες εργασίες που περιλαμβάνονται σε βασική λειτουργία στη χρηματοδοτούσα επιχείρηση. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται σε κάποιο πρόσωπο ή οργανωτική μονάδα που ασκεί εργασίες που περιλαμβάνονται σε μια βασική λειτουργία της χρηματοδοτούσας επιχείρησης, να ασκεί παρόμοιες εργασίες στο Τ.Ε.Α., κατόπιν έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής. Στο σχετικό αίτημα, το Τ.Ε.Α. αιτιολογεί επαρκώς τον τρόπο αποτροπής ή διαχείρισης πάσης φύσεως σύγκρουσης συμφερόντων με τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση. Για την αξιολόγηση του αιτήματος του τρίτου εδαφίου, η Αρμόδια Αρχή λαμβάνει υπόψη το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του αιτούντος Τ.Ε.Α..

4. Τα πρόσωπα που ασκούν εργασίες που εντάσσονται στις βασικές λειτουργίες, αναφέρουν σημαντικά ευρήματα και συστάσεις σε σχέση με τον τομέα της αρμοδιότητάς τους στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α., που καθορίζει τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν.

5. Με την επιφύλαξη της αρχής της μη αυτοενοχοποίησης, κάθε πρόσωπο που ασκεί εργασίες που περιλαμβάνονται σε βασική λειτουργία, ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή και το Εποπτικό Συμβούλιο, αν το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. δεν λαμβάνει κατάλληλα και έγκαιρα διορθωτικά μέτρα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν το πρόσωπο ή η οργανωτική μονάδα που ασκεί τη βασική λειτουργία έχει εντοπίσει ουσιαστικό κίνδυνο μη συμμόρφωσης του Τ.Ε.Α. προς ουσιωδώς σημαντική κανονιστική απαίτηση και τον έχει αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. και όταν αυτό θα μπορούσε να έχει σημαντικό αντίκτυπο στα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων, ή

β) όταν το πρόσωπο ή η οργανωτική μονάδα που ασκεί εργασίες που περιλαμβάνονται σε βασική λειτουργία έχει παρατηρήσει σημαντικά ουσιαστική παράβαση της νομοθεσίας και των κανονισμών που εφαρμόζονται στο Τ.Ε.Α. και στις δραστηριότητές του στο πλαίσιο της βασικής λειτουργίας που ασκεί το εν λόγω πρόσωπο ή η οργανωτική μονάδα και την έχει αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α..

6. Απαγορεύονται κάθε είδους διακρίσεις ή κάθε άλλης μορφής άνιση ή αθέμιτη μεταχείριση σε βάρος προσώπου εξαιτίας της υποβολής αναφοράς σύμφωνα με το παρόν. Με την

επιφύλαξη των διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας, παραβάσεις της εν λόγω απαγόρευσης αποτελούν ιδιωτικές διαφορές και κρίνονται αποκλειστικά από τα πολιτικά δικαστήρια.

Άρθρο 38
Διαχείριση κινδύνων
(άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν αποτελεσματική λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωσή τους, καθώς και προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Η εν λόγω λειτουργία είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων για το οποίο τα Τ.Ε.Α. εγκρίνουν στρατηγικές, διεργασίες και διαδικασίες αναφοράς που απαιτούνται για τον προσδιορισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την αναφορά προς το διοικητικό συμβούλιο του Τ.Ε.Α., τακτικά, των κινδύνων, σε ατομικό και σε συνολικό επίπεδο, στους οποίους τα Τ.Ε.Α. και τα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών, τα οποία αυτά διαχειρίζονται, είναι ή θα μπορούσαν να είναι εκτεθειμένα, και των αλληλεξαρτήσεών τους.

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων είναι αποτελεσματικό και καλά ενσωματωμένο στην οργανωτική δομή και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του Τ.Ε.Α..

2. Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων καλύπτει, κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση των Τ.Ε.Α., καθώς και προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους, κινδύνους οι οποίοι μπορούν να εμφανιστούν στα Τ.Ε.Α. ή σε παρόχους υπηρεσιών στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα ή δραστηριότητες ενός Τ.Ε.Α., τουλάχιστον στους ακόλουθους τομείς, κατά περίπτωση:

- α) την ανάληψη ασφαλιστικών κινδύνων και τον σχηματισμό τεχνικών προβλέψεων,
- β) τη διαχείριση ενεργητικού - παθητικού,
- γ) τις επενδύσεις, ιδίως θέσεις σε παράγωγα, τιτλοποιήσεις και παρόμοιες υποχρεώσεις,
- δ) τη διαχείριση κινδύνων ρευστότητας και συγκέντρωσης,
- ε) τη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου,
- στ) την ασφάλιση και άλλες τεχνικές μετριάσμού του κινδύνου,
- ζ) τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και σχετικούς με τη διακυβέρνηση κινδύνους αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και τη διαχείρισή του.

3. Αν, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, τα μέλη και οι δικαιούχοι φέρουν κινδύνους, το σύστημα διαχείρισης κινδύνων λαμβάνει, επίσης, υπόψη τους εν λόγω κινδύνους από την άποψη των μελών και των δικαιούχων.

Άρθρο 39
Λειτουργία εσωτερικού ελέγχου
(άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν αποτελεσματική λειτουργία εσωτερικού ελέγχου κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και την εσωτερική τους οργάνωση, καθώς και προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει εκτίμηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και άλλων στοιχείων του συστήματος διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δραστηριοτήτων που ανατίθενται εξωτερικά.

2. Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου είναι αντικειμενική και ανεξάρτητη από τις άλλες λειτουργίες του Τ.Ε.Α., καθώς και από την άσκηση της διοίκησης.
3. Τυχόν διαπιστώσεις και συστάσεις της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α., το οποίο καθορίζει τις συγκεκριμένες και κατάλληλες ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν για κάθε μία εξ αυτών.

Άρθρο 40
Αναλογιστική λειτουργία
(άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν αποτελεσματική αναλογιστική λειτουργία η οποία:
- α) συντονίζει και εποπτεύει τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων,
  - β) αξιολογεί και διασφαλίζει την καταλληλότητα των μεθόδων και των υποκείμενων υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, καθώς και των παραδοχών που γίνονται για τον σκοπό αυτό,
  - γ) αξιολογεί την επάρκεια και ποιότητα των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων,
  - δ) συγκρίνει τις παραδοχές στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός των τεχνικών προβλέψεων με τις εμπειρικές παρατηρήσεις,
  - ε) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. σχετικά με την αξιοπιστία και καταλληλότητα του υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων,
  - στ) εκφράζει γνώμη σχετικά με τη συνολική πολιτική ανάληψης ασφαλιστικών κινδύνων,
  - ζ) εκφράζει γνώμη σχετικά με την καταλληλότητα των ασφαλιστικών συμφωνιών, εφόσον το Τ.Ε.Α. διαθέτει τέτοιες συμφωνίες,
  - η) συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, και
  - θ) συντάσσει αναλογιστική έκθεση, τουλάχιστον ανά έτος, καθώς και μετά από κάθε σημαντική αλλαγή στα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών που λειτουργεί το Τ.Ε.Α.. Η αναλογιστική έκθεση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο.
2. Τα Τ.Ε.Α. ορίζουν τουλάχιστον ένα (1) ανεξάρτητο πρόσωπο, εντός ή εκτός του Τ.Ε.Α., υπεύθυνο για την αναλογιστική λειτουργία. Οι εργασίες που περιλαμβάνονται στην αναλογιστική λειτουργία εκτελούνται από πρόσωπα με εξειδικευμένη γνώση αναλογιστικών ή οικονομικών μαθηματικών και εμπειρία ανάλογη προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που είναι εγγενείς της δραστηριότητας του Τ.Ε.Α..

Άρθρο 41
Ιδία αξιολόγηση κινδύνων
(άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διενεργούν και τεκμηριώνουν την ίδια αξιολόγηση κινδύνων, κατά τρόπο ανάλογο προς το μέγεθος και την εσωτερική τους οργάνωση, καθώς και προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους.
- Η εν λόγω αξιολόγηση κινδύνων διενεργείται τουλάχιστον κάθε τρία (3) έτη ή χωρίς καθυστέρηση μετά από κάθε σημαντική αλλαγή στα χαρακτηριστικά κινδύνου του Τ.Ε.Α. ή των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών τα οποία αυτό λειτουργεί. Όταν υπάρχει σημαντική αλλαγή στα χαρακτηριστικά κινδύνου ενός συγκεκριμένου προγράμματος

συνταξιοδοτικών παροχών, η αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να περιορίζεται στο εν λόγω πρόγραμμα.

2. Η αξιολόγηση κινδύνων, λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους και της εσωτερικής οργάνωσης του Τ.Ε.Α., καθώς και του μεγέθους, της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α., περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η ίδια αξιολόγηση κινδύνων ενσωματώνεται στη διεργασία διαχείρισης και στις διεργασίες λήψης αποφάσεων του Τ.Ε.Α.,

β) αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνων,

γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο το Τ.Ε.Α. αποτρέπει συγκρούσεις συμφερόντων με τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση, όταν το Τ.Ε.Α. προβαίνει σε εξωτερική ανάθεση των βασικών λειτουργιών σε χρηματοδοτούσα επιχείρηση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 27,

δ) αξιολόγηση των συνολικών χρηματοδοτικών αναγκών του Τ.Ε.Α., περιλαμβανομένης περιγραφής του σχεδίου ανάκαμψης, κατά περίπτωση,

ε) αξιολόγηση των κινδύνων για τα μέλη και τους δικαιούχους σε σχέση με την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών τους και την αποτελεσματικότητα τυχόν διορθωτικών μέτρων λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση:

εα) των μηχανισμών αναπροσαρμογής,

εβ) των μηχανισμών μείωσης των παροχών, ιδίως, του βαθμού στον οποίο μπορούν να μειωθούν οι συσσωρευμένες συνταξιοδοτικές παροχές, των προϋποθέσεων της μείωσης και του αρμόδιου οργάνου λήψης της σχετικής απόφασης,

στ) την ποιοτική αξιολόγηση των μηχανισμών προστασίας των συνταξιοδοτικών παροχών, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εγγυήσεων, συμφωνιών ή οποιουδήποτε άλλου είδους χρηματοδοτικής στήριξης από τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση, ασφάλισης ή αντασφάλισης από επιχείρηση που καλύπτεται από τον ν. 4364/2016 (Α' 13), όπως εκάστοτε ισχύει, ή κάλυψης από συνταξιοδοτικό σύστημα προστασίας, υπέρ του Τ.Ε.Α. ή των μελών και των δικαιούχων,

ζ) την ποιοτική αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων,

η) όταν λαμβάνονται υπόψη στις επενδυτικές αποφάσεις περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί παράγοντες και οι παράγοντες που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, την αξιολόγηση νέων ή αναδυόμενων κινδύνων, περιλαμβανομένων των κινδύνων οι οποίοι σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, τη χρήση πόρων και το περιβάλλον, των κοινωνικών κινδύνων και κινδύνων που σχετίζονται με την απόσβεση στοιχείων ενεργητικού λόγω αλλαγής στο ρυθμιστικό πλαίσιο,

θ) τη συμμόρφωση, σε συνεχή βάση, με τα άρθρα 45 και 46 για τις τεχνικές προβλέψεις,

ι) τα όρια ανοχής στους κινδύνους που είναι σύμφωνα με τη στρατηγική του Τ.Ε.Α. και έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2, τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν μεθόδους προσδιορισμού και αξιολόγησης των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται ή μπορεί να εκτεθούν στο πλαίσιο του βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού των δραστηριοτήτων τους και οι οποίοι μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην ικανότητα του Τ.Ε.Α. να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του. Οι μέθοδοι αυτές είναι ανάλογες προς το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που είναι εγγενείς στις δραστηριότητες του Τ.Ε.Α.. Οι μέθοδοι περιγράφονται στην ίδια αξιολόγηση κινδύνων. Τα Τ.Ε.Α. ενημερώνουν την Αρμόδια Αρχή εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ολοκλήρωσή της για τα αποτελέσματα της ίδιας αξιολόγησης των κινδύνων.

4. Η ίδια αξιολόγηση κινδύνων λαμβάνεται υπόψη στις στρατηγικές αποφάσεις του Τ.Ε.Α..

Άρθρο 42
Ετήσιοι λογαριασμοί και ετήσιες εκθέσεις
(άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. καταρτίζουν και δημοσιοποιούν ετήσιους λογαριασμούς και ετήσιες εκθέσεις για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Ειδικότερα, τα Τ.Ε.Α. που λειτουργούν περισσότερα του ενός προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών, καταρτίζουν και θέτουν στη διάθεση των σχετικών μελών και δικαιούχων ετήσιους λογαριασμούς και ετήσιες εκθέσεις ξεχωριστά για κάθε ένα από τα εν λόγω προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών.

Οι εν λόγω λογαριασμοί και εκθέσεις παρουσιάζουν πραγματική και ακριβή εικόνα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της χρηματοοικονομικής θέσης του Τ.Ε.Α. και εκάστου προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, σε περίπτωση που το Τ.Ε.Α. λειτουργεί περισσότερα του ενός προγράμματα, και περιλαμβάνουν τη γνωστοποίηση και ανάλυση των σημαντικών επενδυτικών θέσεων. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και οι πληροφορίες που περιέχονται στις εκθέσεις είναι συνεπείς, περιεκτικοί και ακριβείς.

Οι οικονομικές καταστάσεις και εκθέσεις ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή, δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Α., και υποβάλλονται στην Αρμόδια Αρχή μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους από τη λήξη της εξεταζόμενης περιόδου.

2. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να απαιτεί την τροποποίηση ή αναμόρφωση δημοσιευμένων ή μη εκθέσεων, τη δημοσίευση ή γνωστοποίηση επιπρόσθετων πληροφοριών ή την ανάληψη από το Τ.Ε.Α. συγκεκριμένων ενεργειών για τη βελτίωση, αναμόρφωση, τροποποίηση ή ενίσχυση των πολιτικών, συστημάτων και υποδομών για την κατάρτιση των λογαριασμών και εκθέσεων της παρ. 1 εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

Άρθρο 43
Υποχρεώσεις των εξωτερικών εμπειρογνομόνων και των προσώπων που είναι
επιφορτισμένα με τον έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων
των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης - Καθήκοντα ελεγκτών

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες ή κοινοπραξίες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που διενεργούν τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και εκθέσεων των Τ.Ε.Α. του άρθρου 42 ή κάθε άλλη νόμιμη αποστολή, υποχρεούνται, αναφορικά με το Τ.Ε.Α. που ελέγχουν, να γνωστοποιούν χωρίς υπαίτια βραδύτητα στην Αρμόδια Αρχή κάθε απόφαση ή γεγονός που περιήλθε σε γνώση τους κατά την άσκηση του έργου τους, εφόσον αυτή η απόφαση ή το γεγονός είναι δυνατόν:

α) να αποτελεί ουσιώδη παράβαση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων που ορίζουν τις προϋποθέσεις άδειας λειτουργίας ή διέπουν ειδικά την άσκηση εργασιών επαγγελματικής ασφάλισης,

β) να θίξει τη συνέχεια της λειτουργίας του Τ.Ε.Α.,

γ) να οδηγήσει σε άρνηση της έγκρισης των οικονομικών της καταστάσεων ή σε διατύπωση επιφυλάξεων επ' αυτών,

δ) να οδηγήσει σε μη συμμόρφωση με τις τεχνικές προβλέψεις,

ε) να οδηγήσει σε μη συμμόρφωση με το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας.

2. Για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας που ασκείται από την Αρμόδια Αρχή με το παρόν Μέρος:

α) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες και κοινοπραξίες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που διενεργούν είτε τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και εκθέσεων του προηγούμενου άρθρου των Τ.Ε.Α. είτε κάθε άλλη νόμιμη αποστολή ενημερώνουν την Αρμόδια Αρχή, μετά από σχετική πρόσκληση αυτής που απευθύνεται και στο εν λόγω Τ.Ε.Α., σχετικά με τις κυριότερες διαπιστώσεις ή ευρήματα του ελέγχου τα οποία:

αα) αξιολογήθηκαν ως ουσιώδη από τους ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές και ετέθησαν υπόψη των αρμόδιων διοικητικών οργάνων ή αρμόδιων στελεχών του Τ.Ε.Α.,

αβ) αφορούν στην αποτελεσματικότητα και επάρκεια του συστήματος διακυβέρνησης του Τ.Ε.Α. σε σχέση με τη σύνταξη των ετήσιων λογαριασμών και εκθέσεων,

β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά την κρίση της Αρμόδιας Αρχής, η ενημέρωση της περ. α) πραγματοποιείται εκτάκτως και σε διμερή βάση, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Αρμόδιας Αρχής και των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, μετά από σχετική ενημέρωση του Τ.Ε.Α. στο οποίο αφορά ο έλεγχος.

3. Η καλόπιστη γνωστοποίηση στην Αρμόδια Αρχή γεγονότων ή αποφάσεων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 από τα πρόσωπα που ορίζονται στην παρ. 1 δεν αποτελεί παράβαση τυχόν υποχρεώσεων τους ως προς τον περιορισμό γνωστοποίησης πληροφοριών που καθιερώνονται με σύμβαση ή νομοθετική, ή διοικητική διάταξη, ούτε επιφέρει καμία ευθύνη για τα πρόσωπα αυτά. Κάθε αντίθετη συμφωνία των μερών είναι άκυρη.

Άρθρο 44

Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. καταρτίζουν, διαθέτουν και εφαρμόζουν γραπτή Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής τους για κάθε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών που λειτουργούν. Η Δήλωση του πρώτου εδαφίου επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τρία (3) έτη και αναθεωρείται αμελλητί μετά από οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή της επενδυτικής πολιτικής των Τ.Ε.Α..

2. Στη Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι μέθοδοι μέτρησης και οι εφαρμοζόμενες τεχνικές διαχείρισης του επενδυτικού κινδύνου, η στρατηγική κατανομή των στοιχείων του ενεργητικού όσον αφορά στη φύση και τη διάρκεια των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συνεκτιμώνται στο πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής παράγοντες σχετικοί με το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση.

3. Η αρχική Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής, καθώς και κάθε αναθεώρησή της, υποβάλλονται στην Αρμόδια Αρχή.

4. Η Δήλωση των Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής, όπως ισχύει κάθε φορά, δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 45
Τεχνικές προβλέψεις
(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. σχηματίζουν, σε συνεχή βάση, επαρκείς τεχνικές προβλέψεις, το ύψος των οποίων αντιστοιχεί στις οικονομικές δεσμεύσεις που απορρέουν από το χαρτοφυλάκιο τους, με βάση τα οριζόμενα στις σχετικές καταστατικές διατάξεις και την κείμενη νομοθεσία, για την κάλυψη του συνόλου των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών τους.
2. Όταν τα Τ.Ε.Α. παρέχουν κάλυψη κατά των βιομετρικών κινδύνων ή εγγυώνται την απόδοση των επενδύσεων ή ένα συγκεκριμένο ύψος παροχών, σχηματίζουν επαρκείς τεχνικές προβλέψεις για το σύνολο των παροχών που προβλέπονται στα προγράμματά τους.
3. Ο υπολογισμός των τεχνικών προβλέψεων πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο.
4. Ο υπολογισμός των τεχνικών προβλέψεων διενεργείται και βεβαιώνεται από αναλογιστή επί τη βάσει αναλογιστικών μεθόδων αναγνωρισμένων από την Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:
  - α) το ελάχιστο ύψος των τεχνικών προβλέψεων υπολογίζεται με επαρκώς συνετή αναλογιστική αποτίμηση, λαμβανομένων υπόψη όλων των δεσμεύσεων για παροχές και εισφορές σύμφωνα με τους όρους των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων των Τ.Ε.Α.. Το ποσό αυτό πρέπει να επαρκεί για να εξασφαλιστούν να καταβάλλονται οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις και λοιπές παροχές, και να αντικατοπτρίζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα συσσωρευμένα δικαιώματα των μελών επί των συνταξιοδοτικών παροχών. Οι οικονομικές και αναλογιστικές υποθέσεις για την εκτίμηση των υποχρεώσεων επιλέγονται επίσης με σύνεση, λαμβάνοντας υπόψη, όπου αρμόζει, κατάλληλο περιθώριο ανεπιθύμητων αποκλίσεων.
  - β) τα μέγιστα χρησιμοποιούμενα επιτόκια επιλέγονται επίσης με σύνεση. Για τον καθορισμό των επιτοκίων αυτών λαμβάνονται υπόψη:
    - βα) η απόδοση των αντίστοιχων με τις υποχρεώσεις περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α. και οι προβλεπόμενες μελλοντικές αποδόσεις των επενδύσεων επί τη βάσει της Δήλωσης Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής και του προγράμματος συγχρονισμού περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων,
    - ββ) οι τρέχουσες αποδόσεις υψηλής ποιότητας ομολόγων, κρατικών ομολόγων, ομολόγων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ομολόγων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) ή ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας,
    - βγ) συνδυασμός των υποπερ. βα) και ββ),
  - γ) οι βιομετρικοί πίνακες που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων βασίζονται σε συνετές αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τα βασικά χαρακτηριστικά των προς συνταξιοδότηση προσώπων αλλά και των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, ιδιαίτερα τις αναμενόμενες αλλαγές στους σχετικούς κινδύνους,
  - δ) η μέθοδος και η βάση υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων παραμένουν κατά κανόνα σταθερές σε κάθε οικονομικό έτος. Αλλαγές λόγω μεταβολής των νομικών, δημογραφικών ή

οικονομικών δεδομένων, επί των οποίων βασίστηκαν οι υποθέσεις για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων πρέπει να τεκμηριώνονται επαρκώς από το Τ.Ε.Α..

5. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την καταλληλότητα, την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, καθώς και ότι το ύψος των τεχνικών προβλέψεων και οι παραδοχές στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός τους, συγκρίνονται με τα εμπειρικά δεδομένα σε περιοδική βάση. Αν από τη σύγκριση προκύπτει συστηματική απόκλιση μεταξύ της εμπειρικής παρατήρησης και των τεχνικών προβλέψεων, τα Τ.Ε.Α. προβαίνουν σε κατάλληλες προσαρμογές των αναλογιστικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται ή των παραδοχών στις οποίες έχουν βασιστεί.

6. Τα Τ.Ε.Α. επικυρώνουν τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, ιδίως σε σύγκριση με βάση τα εμπειρικά δεδομένα τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο και όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα δεδομένα, οι παραδοχές ή οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή το επίπεδο των τεχνικών προβλέψεων δεν είναι πλέον κατάλληλα. Η επικύρωση καλύπτει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την καταλληλότητα, την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων,
- β) τα διορθωτικά μέτρα για τους περιορισμούς των δεδομένων,
- γ) την καταλληλότητα των προσεγγιστικών μεθόδων που τυχόν χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων,
- δ) την καταλληλότητα και τον ρεαλισμό των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων,
- ε) την επάρκεια, τη δυνατότητα εφαρμογής και τη συνάφεια των αναλογιστικών και στατιστικών μεθόδων που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων.

7. Τα Τ.Ε.Α. διατηρούν και θέτουν στη διάθεση της Αρμόδιας Αρχής:

- α) κατάλογο των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, με προσδιορισμό της πηγής τους, των χαρακτηριστικών και της χρήσης τους,
- β) τις προδιαγραφές για τη συλλογή, την επεξεργασία και την εφαρμογή των δεδομένων,
- γ) όταν τα δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται με διαχρονική συνέπεια στον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, περιγραφή της ασυνεπούς χρήσης και αιτιολόγησή της,
- δ) κατάλογο όλων των σχετικών παραδοχών στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός των τεχνικών προβλέψεων,
- ε) αιτιολόγηση για την επιλογή της κάθε παραδοχής,
- στ) περιγραφή των εισαγόμενων δεδομένων στα οποία βασίζεται η επιλογή της κάθε παραδοχής,
- ζ) τους στόχους της επιλογής και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της καταλληλότητας αυτής της επιλογής,
- η) κάθε σημαντικό περιορισμό στην πραγματοποιηθείσα επιλογή,
- θ) περιγραφή των διαδικασιών που ακολουθούνται για την επανεξέταση της επιλογής των παραδοχών,
- ι) αιτιολόγηση των διαχρονικών αλλαγών των παραδοχών και εκτίμηση του αντίκτυπου των σημαντικών αλλαγών.

8. Τα Τ.Ε.Α. πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν στην Αρμόδια Αρχή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των περιοδικών συγκρίσεων, με τα οποία να αποδεικνύεται η καταλληλότητα του επιπέδου των τεχνικών

τους προβλέψεων, η εφαρμοσιμότητα και η συνάφεια των χρησιμοποιούμενων μεθόδων και η επάρκεια, καταλληλότητα, πληρότητα και ακρίβεια των υποκείμενων στατιστικών δεδομένων. Στο βαθμό που δεν πληρούνται οι απαιτήσεις του προηγούμενου εδαφίου, και η Αρμόδια Αρχή διαπιστώνει ότι ο υπολογισμός των τεχνικών προβλέψεων δεν συνάδει με τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο, δύναται να απαιτεί από τα Τ.Ε.Α. να προσαρμόζουν σχετικά το ποσό των τεχνικών προβλέψεων.

Άρθρο 46
Κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων
(άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν σε συνεχή βάση περιουσιακά στοιχεία κατάλληλα και επαρκή για την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων που απαιτούνται για το σύνολο των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών τους.
2. Όταν το Τ.Ε.Α. δεν διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία προς κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων, καταρτίζει υλοποιήσιμο σχέδιο ανάκαμψης που προβλέπει την ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ώστε να πληρούνται εκ νέου οι προϋποθέσεις της παρ. 1. Το σχέδιο αυτό υπόκειται στους ακόλουθους όρους:
  - α) το σχέδιο περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και τις πληροφορίες, με τα οποία αποδεικνύεται η αποκατάσταση της επάρκειας των περιουσιακών στοιχείων, ώστε να καλύπτονται πλήρως και εντός ευλόγου χρόνου οι τεχνικές προβλέψεις για κάθε πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών του Τ.Ε.Α.. Το σχέδιο ανακοινώνεται στα μέλη και τους δικαιούχους και, όπου αυτό προβλέπεται, στους εκπροσώπους τους, και υποβάλλεται προς έγκριση στην Αρμόδια Αρχή,
  - β) στην κατάρτιση του σχεδίου λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση του συγκεκριμένου Τ.Ε.Α. και ιδίως η διάρθρωση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, το προφίλ κινδύνων, το σχέδιο ρευστότητας, η ηλικιακή διάρθρωση των μελών και των δικαιούχων παροχών, τα υπό έναρξη προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών, καθώς και εκείνα για τα οποία το σύστημα χρηματοδότησης μπορεί να μεταβληθεί από μηδενικό ή μερικό σε ολικό,
  - γ) αν ληφθεί απόφαση τερματισμού συνταξιοδοτικού προγράμματος ή Τ.Ε.Α., που δεν διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων, το Τ.Ε.Α. καθορίζει διαδικασία μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων και των αντίστοιχων υποχρεώσεων του υπό εκκαθάριση προγράμματος ή Τ.Ε.Α. σε άλλο Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία και ειδικότερα στο άρθρο 68, μετά από έγκριση της Αρμόδιας Αρχής. Γενική περιγραφή της διαδικασίας τίθεται επίσης στη διάθεση των μελών και, όπου αυτό προβλέπεται, των εκπροσώπων τους.
3. Οι τεχνικές προβλέψεις Τ.Ε.Α. που ασκεί διασυνорιακή δραστηριότητα πρέπει να είναι πλήρως χρηματοδοτημένες σε συνεχή βάση για το σύνολο των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών που λειτουργεί. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αρμόδια Αρχή επεμβαίνει αμελλητί και απαιτεί από το Τ.Ε.Α. να εφαρμόσει άμεσα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται επαρκώς η προστασία μελών και δικαιούχων.

Άρθρο 47
Ίδια κεφάλαια για εποπτικούς σκοπούς
(άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α., όταν αναλαμβάνουν τα ίδια, αντί της χρηματοδοτούσας επιχείρησης, την ευθύνη για την κάλυψη βιομετρικών κινδύνων ή εγγυώνται ορισμένη απόδοση των επενδύσεων ή ορισμένο ύψος παροχών, διαθέτουν σε μόνιμη βάση πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία, πέραν αυτών που καλύπτουν τις τεχνικές προβλέψεις, ως περιθώριο φερεγγυότητας. Το ύψος των επιπρόσθετων περιουσιακών στοιχείων είναι ανάλογο με το είδος των κινδύνων που αναλαμβάνει το Τ.Ε.Α. και του χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων που αντιστοιχούν στο πλήρες φάσμα των διαχειριζόμενων προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών.

Τα πρόσθετα αυτά περιουσιακά στοιχεία δεν καλύπτουν προβλεπόμενες υποχρεώσεις, αλλά χρησιμοποιούνται ως κεφάλαιο κινδύνου για την απορρόφηση τυχόν διαφορών μεταξύ των αναμενόμενων και πραγματικών δαπανών και κερδών.

2. Για τον υπολογισμό του ελάχιστου ύψους των επιπρόσθετων περιουσιακών στοιχείων, εφαρμόζονται οι κανόνες που καθορίζονται στα άρθρα 48 έως 50.

3. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν κατάλληλες διαδικασίες, προκειμένου να εντοπίζουν κάθε επιδείνωση της χρηματοοικονομικής τους κατάστασης και να ενημερώνουν αμελλητί την Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση που συμβαίνει τέτοια επιδείνωση.

4. Τα Τ.Ε.Α. ενημερώνουν αμελλητί την Αρμόδια Αρχή, μόλις διαπιστώσουν ότι δεν πληρούν ή υπάρχει κίνδυνος να μην πληρούν, εντός του προσεχούς τριμήνου, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας.

Εντός δύο (2) μηνών από τη διαπίστωση της ως άνω μη συμμόρφωσής του, το Τ.Ε.Α. υποβάλλει προς έγκριση στην Αρμόδια Αρχή ρεαλιστικό σχέδιο χρηματοοικονομικής ανάκαμψης, το οποίο προσδιορίζει και περιέχει όλα τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα, ώστε το Τ.Ε.Α. να επιτυγχάνει την αποκατάσταση του επιπέδου διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας, ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωσή του προς το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας.

5. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο και πρόσφορο μέτρο για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών και κάθε δικαιούχου παροχής σύμφωνα με το παρόν Μέρος, όπως να λαμβάνει τα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 61 έως 69 και να απαγορεύει τη διασυννοριακή δραστηριοποίηση σε άλλο κράτος μέλος.

Άρθρο 48
Διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας
(άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν σε διαρκή βάση επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους, το οποίο αντιστοιχεί στην ελεύθερη από κάθε υποχρέωση που δύναται να προβλεφθεί περιουσία τους και είναι τουλάχιστον ίσο προς τις απαιτήσεις των άρθρων 49 και 50, προκειμένου να εξασφαλίσουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας.

2. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας νοείται ως η διαφορά μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α. και κάθε προβλεπτής υποχρέωσης και κάθε άυλου περιουσιακού στοιχείου.

3. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας απαρτίζεται από τα εκ του νόμου επιβαλλόμενα ή ελεύθερα αποθεματικά, που δεν αντιστοιχούν σε ανεπιλημμένες υποχρεώσεις.

4. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί να απαρτίζουν και δάνεια μειωμένης διασφάλισης, τα οποία μπορούν να περιληφθούν μόνο μέχρι ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας. Τα δάνεια μειωμένης διασφάλισης με καθορισμένη διάρκεια δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η συμπερίληψη των δανείων μειωμένης διασφάλισης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα επιτρέπεται μόνο εφόσον σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., υπάρχουν δεσμευτικές συμφωνίες, βάσει των οποίων τα δάνεια αυτά κατατάσσονται μετά τις απαιτήσεις όλων των άλλων πιστωτών και δεν εξοφλούνται παρά μόνο μετά την εξόφληση όλων των άλλων οφειλών που εκκρεμούν τη δεδομένη χρονική στιγμή, και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εγκρίνονται από την Αρμόδια Αρχή,

β) λαμβάνονται υπόψη μόνον τα ποσά τα οποία έχουν πράγματι καταβληθεί,

γ) για δάνεια με καθορισμένη λήξη, η αρχική διάρκεια είναι τουλάχιστον πέντε (5) έτη. Ένα (1) έτος, το αργότερο, πριν από την ημερομηνία εξόφλησης, το Τ.Ε.Α. υποβάλλει προς έγκριση στην Αρμόδια Αρχή σχέδιο στο οποίο παρουσιάζεται πώς θα διατηρηθεί ή θα αυξηθεί το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας στο απαιτούμενο επίπεδο κατά τη λήξη, εκτός αν το ποσό μέχρι το οποίο το δάνειο μπορεί να συμπεριληφθεί στα συστατικά μέρη του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας μειώνεται σταδιακά κατά τα τελευταία πέντε (5) τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία εξόφλησης. Η Αρμόδια Αρχή επιτρέπει την πρόωρη εξόφληση αυτών των δανείων, εφόσον υποβάλλεται σχετικό αίτημα από το Τ.Ε.Α. και το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητάς του δεν μειώνεται κάτω από το απαιτούμενο επίπεδο.

δ) τα δάνεια μη καθορισμένης λήξης εξοφλούνται μόνο με πενταετή προειδοποίηση.

Το Τ.Ε.Α. ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία εξόφλησης, υποδεικνύοντας το διαθέσιμο και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας τόσο πριν όσο και μετά την εξόφληση αυτή. Η Αρμόδια Αρχή επιτρέπει την εξόφληση, μόνο αν το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας του Τ.Ε.Α. δεν κινδυνεύει να υποχωρήσει κάτω από το απαιτούμενο επίπεδο,

ε) στη σύμβαση δανείου δεν συμπεριλαμβάνονται ρήτρες που να ορίζουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, εκτός από την εκκαθάριση του Τ.Ε.Α., η οφειλή καθίσταται απαιτητή πριν καταστεί ληξιπρόθεσμη,

στ) η δανειακή σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί μόνο μετά από έγκριση της Αρμόδιας Αρχής.

5. Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του Τ.Ε.Α. και αφού δοθεί η σχετική έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί να αποτελείται από υπεραξίες που προκύπτουν λόγω υποεκτίμησης στοιχείων του ενεργητικού, εφόσον δεν οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις.

Άρθρο 49

Απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για συνταξιοδοτικές παροχές καθώς και για συμπληρωματικές παροχές που χορηγούνται λόγω θανάτου από οποιαδήποτε αιτία (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας προσδιορίζεται σύμφωνα με τις αναληφθείσες υποχρεώσεις.

2. Το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για συνταξιοδοτικές παροχές που περιλαμβάνουν εγγυήσεις βιομετρικών ή επενδυτικών κινδύνων, ως προς το ύψος των παροχών, της επενδυτικής απόδοσης και της διατήρησης κεφαλαίου, εναλλακτικά ή σωρευτικά καθώς και για συμπληρωματικές παροχές που χορηγούνται λόγω θανάτου από οποιαδήποτε αιτία, είναι ίσο προς το άθροισμα των ακόλουθων δύο (2) αποτελεσμάτων:

α) του πρώτου αποτελέσματος, υπολογιζόμενου ως εξής:

Ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) των τεχνικών προβλέψεων που αφορούν πρωτασφαλιστικές εργασίες, χωρίς να αφαιρεθούν οι τυχόν αντασφαλιστικές εκχωρήσεις, πολλαπλασιάζεται με τον κατά την τελευταία οικονομική χρήση λόγο του συνόλου των τεχνικών προβλέψεων, μετά από την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων προς τις ακαθάριστες συνολικές τεχνικές προβλέψεις πριν αφαιρεθούν οι αντασφαλιστικές εκχωρήσεις. Ο λόγος αυτός δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερος του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%).

β) Του δεύτερου αποτελέσματος, υπολογιζόμενου ως εξής:

Για ασφαλιστικές υποχρεώσεις για τις οποίες υφίσταται κεφάλαιο κινδύνου και δεν είναι αρνητικό, ποσοστό τρία δέκατα τοις εκατό (0,3%) αυτού του κεφαλαίου, το οποίο έχει αναληφθεί από το Τ.Ε.Α., πολλαπλασιάζεται με τον, κατά την τελευταία χρήση, λόγο του συνολικού κεφαλαίου κινδύνου που παραμένει εις βάρος του Τ.Ε.Α. μετά από την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων, προς το συνολικό κεφάλαιο κινδύνου στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αντασφαλίσεις. Ο λόγος αυτός, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος του πενήντα επί τοις εκατό (50%).

Για τις πρόσκαιρες ασφαλίσεις θανάτου ανώτατης διάρκειας τριών (3) ετών, το ποσοστό του κεφαλαίου κινδύνου είναι ένα δέκατο τοις εκατό (0,1%). Για τις ασφαλίσεις διάρκειας μεγαλύτερης των τριών (3) και μικρότερης των πέντε (5) ετών, το ποσοστό του κεφαλαίου κινδύνου είναι δεκαπέντε εκατοστά τοις εκατό (0,15 %).

3. Για τις συνταξιοδοτικές παροχές στις οποίες δεν προβλέπεται οποιουδήποτε είδους εγγύηση σχετικά με το ύψος των παροχών, τη διατήρηση του κεφαλαίου ή το ύψος της επενδυτικής απόδοσης, ήτοι για τις οποίες τα Τ.Ε.Α. δεν αναλαμβάνουν τον επενδυτικό και το βιομετρικό κίνδυνο, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας είναι ίσο με:

α) ποσοστό ένα τοις εκατό (1 %) των τεχνικών προβλέψεων, υπολογιζόμενο σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2, στην περίπτωση που το ποσό που προορίζεται να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα καθορίζεται για περίοδο μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών,

β) ποσό ισοδύναμο προς το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των λειτουργικών εξόδων της τελευταίας οικονομικής χρήσης που αφορούν στις εν λόγω ασφαλίσεις, στην περίπτωση που το ποσό που προορίζεται να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα δεν καθορίζεται για περίοδο μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών,

γ) στην περίπτωση και για το μέρος που τα λειτουργικά έξοδα, ανεξαρτήτως ύψους και περιόδου, καλύπτονται από τον εργοδότη, δεν υπολογίζεται απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας.

Άρθρο 50

**Απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για πρόσθετες παροχές που παρέχονται συμπληρωματικά προς τις συνταξιοδοτικές παροχές και καλύπτουν τους ασφαλιστικούς κινδύνους της ανικανότητας για εργασία, αναπηρίας, ασθένειας ή ατυχήματος, θανάτου συνεπεία ατυχήματος και διακοπής της εργασίας
(άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για πρόσθετες παροχές που παρέχονται συμπληρωματικά προς τις συνταξιοδοτικές παροχές, και καλύπτουν τους ασφαλιστικούς κινδύνους της ανικανότητας για εργασία, αναπηρίας, ασθένειας ή ατυχήματος, θανάτου συνεπεία ατυχήματος και διακοπής της εργασίας καθορίζεται με βάση είτε το ετήσιο ποσό των εισφορών, είτε τη μέση επιβάρυνση από αποζημιώσεις των τριών (3) τελευταίων οικονομικών χρήσεων.

2. Το ύψος του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας είναι ίσο προς το μεγαλύτερο από τα δύο (2) αποτελέσματα που καθορίζονται στις παρ. 3 και 4.

3. Για τη βάση υπολογισμού των εισφορών επιλέγεται το μεγαλύτερο μεταξύ του ποσού των ακαθάριστων δεδουλευμένων εισφορών και του ποσού των ακαθάριστων καταχωρηθεισών εισφορών όπως υπολογίζονται κατωτέρω.

Αθροίζονται οι εισφορές κατά την τελευταία οικονομική χρήση. Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το συνολικό ποσό των εισφορών που ακυρώθηκαν κατά την τελευταία οικονομική χρήση. Το υπολογισθέν ποσό διαιρείται σε δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο ανέρχεται μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ, ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει το επιπλέον ποσό. Το δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) του πρώτου μέρους και το δεκαέξι τοις εκατό (16%) του δεύτερου αθροίζονται. Στη συνέχεια το ποσό αυτό πολλαπλασιάζεται επί το πηλίκο που προκύπτει από την κατά τα τελευταία τρία (3) οικονομικά έτη υφιστάμενη σχέση μεταξύ του ποσού των αποζημιώσεων σε βάρος του Τ.Ε.Α. μετά από την αφαίρεση των ανακτήσιμων ποσών από αντασφάλισεις και του ακαθάριστου ποσού των αποζημιώσεων. Ο λόγος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος από πενήντα τοις εκατό (50%).

4. Η βάση των αποζημιώσεων υπολογίζεται ως εξής:

Αθροίζονται τα ποσά των αποζημιώσεων που καταβάλλονται χωρίς αφαίρεση των σε βάρος των εκδοχέων αποζημιώσεων, κατά τις περιόδους που αναφέρονται στην παρ. 1.

Στο άθροισμα αυτό, προστίθεται το ποσό των τεχνικών προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις, που πραγματοποιούνται στο τέλος της τελευταίας οικονομικής χρήσης.

Από το άθροισμα που προκύπτει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο αφαιρείται το ποσό ανακτήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των περιόδων που αναφέρονται στην παρ. 1.

Από το εναπομένον αυτό ποσό, αφαιρείται το ποσό των τεχνικών προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις, κατά την έναρξη της εξεταζόμενης τριετίας.

Το ένα τρίτο (1/3) των ποσών που προκύπτουν από τον ανωτέρω υπολογισμό διαιρείται σε δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο ανέρχεται μέχρι τριάντα εκατομμυρίων (35.000.000) ευρώ, ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει το επιπλέον ποσό. Το είκοσι έξι τοις εκατό (26%) του πρώτου μέρους και το είκοσι τρία τοις εκατό (23%) του δεύτερου αθροίζονται.

Στη συνέχεια το προκύπτον ποσό πολλαπλασιάζεται επί το πηλίκο που προκύπτει από την κατά τα τελευταία τρία (3) οικονομικά έτη υφιστάμενη σχέση μεταξύ του ποσού των αποζημιώσεων σε βάρος του Τ.Ε.Α. μετά από αφαίρεση των ανακτήσιμων ποσών από αντασφαλίσεις και του ακαθάριστου ποσού των αποζημιώσεων. Ο λόγος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος από πενήντα τοις εκατό (50%).

5. Αν το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4, είναι μικρότερο από το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας του προηγούμενου έτους, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας λαμβάνεται τουλάχιστον ίσο προς το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας του προηγούμενου έτους, πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμητικό λόγο του ποσού των τεχνικών προβλέψεων για τις αποζημιώσεις που εκκρεμούσαν κατά τη λήξη της τελευταίας οικονομικής χρήσης, προς το ποσό των τεχνικών προβλέψεων για τις αποζημιώσεις που εκκρεμούσαν κατά την έναρξη της τελευταίας οικονομικής χρήσης. Στους υπολογισμούς αυτούς, οι τεχνικές προβλέψεις υπολογίζονται χωρίς τις τυχόν αντασφαλίσεις. Αυτός ο αριθμητικός λόγος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από ένα (1).

Άρθρο 51
Επενδυτικοί κανόνες
(άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. επενδύουν σύμφωνα με τον κανόνα της «συνετής διαχείρισης» και ιδιαίτερα σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται με γνώμονα την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων του συνόλου των μελών και των δικαιούχων. Σε περίπτωση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων, το Τ.Ε.Α. διασφαλίζει ότι η επένδυση πραγματοποιείται αποκλειστικά προς το συμφέρον των μελών και των δικαιούχων,

β) τα Τ.Ε.Α. λαμβάνουν υπόψη τον δυνητικό μακροπρόθεσμο αντίκτυπο κάθε επενδυτικής απόφασης σε παράγοντες σχετικούς με το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση,

γ) τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται με γνώμονα την ασφάλεια, ποιότητα, ρευστότητα και κερδοφορία του χαρτοφυλακίου στο σύνολό του,

δ) το περιουσιακά στοιχεία επενδύονται πρωτίστως σε ρυθμιζόμενες αγορές. Το τμήμα που επενδύεται σε στοιχεία μη εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες χρηματοοικονομικές αγορές πρέπει σε κάθε περίπτωση να παραμένει σε συνετά επίπεδα,

ε) επένδυση σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι δυνατή όταν αυτά τα μέσα συμβάλλουν στη μείωση των επενδυτικών κινδύνων ή διευκολύνουν την αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Η αποτίμηση των παραγώγων πρέπει να γίνεται με σύνεση, λαμβάνοντας υπόψη την υποκείμενη αξία του τίτλου και αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται στην αποτίμηση του ενεργητικού του Τ.Ε.Α.. Τα Τ.Ε.Α. αποφεύγουν επίσης την υπερβολική έκθεση στους κινδύνους του ενός και μοναδικού αντισυμβαλλομένου, καθώς και άλλων πράξεων με αντικείμενο παράγωγα μέσα,

στ) τα περιουσιακά στοιχεία είναι προσηκόντως διαφοροποιημένα, ώστε να αποφεύγεται η υπέρμετρη εξάρτηση από κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού του εκδότη ή όμιλο επιχειρήσεων, αλλά και η συσσώρευση κινδύνων στο χαρτοφυλάκιο συνολικά.

Οι επενδύσεις σε στοιχεία που έχουν εκδοθεί από τον ίδιο εκδότη ή από εκδότες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο δεν πρέπει να εκθέτουν το Τ.Ε.Α. σε υπέρμετρη συγκέντρωση κινδύνων.

2. Η Αρμόδια Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των Τ.Ε.Α., παρακολουθεί την επάρκεια των διαδικασιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που εφαρμόζουν, αξιολογεί τη χρησιμοποίηση αναφορών σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που εκδίδονται από οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, σύμφωνα με το στοιχείο β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (L 302), στο πλαίσιο των επενδυτικών πολιτικών τους και, όπου αρμόζει, ενθαρρύνει την άμβλυνση του αντίκτυπου των αναφορών αυτών, προκειμένου να μειωθεί η αποκλειστική και μηχανιστική στήριξη σε τέτοιες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.

3. Τα Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να δανείζονται, να δανείζουν, να ενεχυριάζουν τα περιουσιακά τους στοιχεία ή να ενεργούν ως εγγυητές υπέρ τρίτων. Κατ' εξαίρεση δύναται να δανειοδοτηθούν μόνο για λόγους ρευστότητας και σε προσωρινή βάση, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού τους Συμβουλίου και σχετικής ενημέρωσης της Αρμόδιας Αρχής.

4. Η Αρμόδια Αρχή δεν απαιτεί από τα Τ.Ε.Α. να επενδύουν σε ιδιαίτερες κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού. Με την επιφύλαξη του άρθρου 44, τα Τ.Ε.Α. δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε προηγούμενη έγκριση ή συστηματική γνωστοποίηση των επενδυτικών αποφάσεων που λαμβάνουν.

5. Τηρουμένων των παρ. 1 έως 5, τα Τ.Ε.Α. τηρούν επιπρόσθετα τα ακόλουθα όρια:

α) επενδύουν μέχρι εβδομήντα τοις εκατό (70%) των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτει τις τεχνικές προβλέψεις ή το συνολικό χαρτοφυλάκιο για προγράμματα στα οποία τα μέλη φέρουν τον κίνδυνο επενδύσεων σε μετοχές, διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές και σε εταιρικά ομόλογα εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές, ή μέσω Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή Μηχανισμού Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ). Τα Τ.Ε.Α. αποφασίζουν για το μερίδιο των εν λόγω χρεογράφων στο επενδυτικό τους χαρτοφυλάκιο. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να επιβάλει χαμηλότερο όριο, πάντως όχι χαμηλότερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), στα Τ.Ε.Α. που διαχειρίζονται προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών με μακροπρόθεσμη εγγύηση επιτοκίου, φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο και παρέχουν τα ίδια την εγγύηση,

β) επενδύουν μέχρι τριάντα τοις εκατό (30 %) των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν τις τεχνικές προβλέψεις σε περιουσιακά στοιχεία εκπεφρασμένα σε νομίσματα διαφορετικά από εκείνα στα οποία είναι εκπεφρασμένες οι υποχρεώσεις τους,

γ) επενδύουν μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) των περιουσιακών στοιχείων σε μέσα τα οποία έχουν μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα και δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές, ΠΜΔ ή ΜΟΔ. Ο περιορισμός αυτός δεν καταλαμβάνει την περ. ιε),

δ) οι επενδύσεις σε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου δεν υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) των περιουσιακών στοιχείων.

ε) οι επενδύσεις σε κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη δεν υπερβαίνουν το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των περιουσιακών στοιχείων,

στ) κατά παρέκκλιση της περ. ε) επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των περιουσιακών στοιχείων των Τ.Ε.Α. σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα από κράτος μέλος ή από τρίτα κράτη, σύμφωνα με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και όταν οι επενδύσεις αφορούν σε μέσα που εκδίδει ή εγγυάται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, των Ευρωπαϊκών Μακροπρόθεσμων Επενδυτικών Κεφαλαίων, των Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και των Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικού Κεφαλαίου,

ζ) το σύνολο των επενδύσεων σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς της περ. στ) επιτρέπεται να αυξηθεί μέχρι το εκατό τοις εκατό (100%) των περιουσιακών στοιχείων των Τ.Ε.Α., εφόσον τα Τ.Ε.Α. έχουν επενδύσει σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που ανήκουν σε τουλάχιστον έξι (6) διαφορετικές εκδόσεις και οι αξίες που ανήκουν σε κάθε έκδοση δεν υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό (30%) του περιουσιακών στοιχείων του,

η) κατά παρέκκλιση της περ. ε), επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των περιουσιακών στοιχείων των Τ.Ε.Α., σε ομολογίες που εκδίδονται από πιστωτικό ίδρυμα που έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπόκειται δια νόμου σε ειδικό καθεστώς δημόσιας εποπτείας για την προστασία των ομολογιούχων, η έκδοση των οποίων έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα ποσά που προέρχονται από την έκδοση των ομολογιών αυτών επενδύονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σε στοιχεία του ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, τα οποία, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των ομολογιών, είναι σε θέση να καλύψουν τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις ομολογίες και τα οποία, σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής εκ μέρους του εκδότη, θα χρησιμοποιηθούν κατά προτεραιότητα για την εξόφληση του αρχικού κεφαλαίου και την καταβολή των δεδουλευμένων τόκων.

Οι επενδύσεις των Τ.Ε.Α. σε ομολογίες της παρούσας περίπτωσης, που ανά εκδότη είναι άνω του πέντε τοις εκατό (5%), δεν επιτρέπεται αθροιζόμενες να υπερβαίνουν το ογδόντα τοις εκατό (80%) των περιουσιακών στοιχείων τους, τηρουμένου του ορίου του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) ανά εκδότη,

θ) εφόσον οι καταθέσεις των Τ.Ε.Α. σε πιστωτικά ιδρύματα υπερβαίνουν τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των περιουσιακών τους στοιχείων, ανά πιστωτικό ίδρυμα,

ι) τα Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να συνδυάζουν, αθροιστικά, άνω του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) των περιουσιακών στοιχείων τους σε:

i) επενδύσεις σε κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από τον ίδιο οργανισμό,

ii) καταθέσεις στον οργανισμό αυτό, ή και

iii) κινδύνους από πράξεις παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων με αντισυμβαλλόμενο τον οργανισμό αυτό,

ια) η αξία του συνόλου των ακινήτων των Τ.Ε.Α. δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) των περιουσιακών τους στοιχείων,

ιβ) τα Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να αποκτούν πολύτιμα μέταλλα ή παραστατικούς τίτλους αυτών και έργα τέχνης,

ιγ) τα Τ.Ε.Α. δεν επιτρέπεται να αποκτούν ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) των μετοχών με δικαίωμα ψήφου ενός εκδότη και ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του συνόλου των ομολογιών ενός εκδότη. Τ.Ε.Α. που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κατέχουν ήδη ποσοστά που υπερβαίνουν τα παραπάνω οριζόμενα δύνανται να διατηρήσουν τα ποσοστά αυτά στο ύψος που έχει διαμορφωθεί κατά την ίδια ημερομηνία. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η περαιτέρω αύξηση των ποσοστών του προηγούμενου εδαφίου, εκτός εάν αυτό ζητηθεί από την Εποπτική Αρχή της οντότητας στην οποία έχει επενδύσει Τ.Ε.Α., για λόγους κεφαλαιακής στήριξης, και κατόπιν σχετικής αξιολόγησης της Αρμόδιας Αρχής, εφόσον τεκμηριώνεται ότι δεν υφίσταται άλλο πρόσφορο και λιγότερο επαχθές μέσο για την επίτευξη του ιδίου σκοπού.

ιδ) η επένδυση στη χρηματοδοτούσα επιχείρηση δεν υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α. και στην περίπτωση που η χρηματοδοτούσα επιχείρηση ανήκει σε όμιλο, η επένδυση στις επιχειρήσεις που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α..

Εάν το Τ.Ε.Α. χρηματοδοτείται από περισσότερες επιχειρήσεις, η επένδυση στις επιχειρήσεις αυτές γίνεται με σύμφωνη γνώμη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για προσήκουσα διαφοροποίηση. Ειδικότερα, η συνολική επένδυση στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α.. Η συνολική επένδυση στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α..

Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις σε κρατικά ομόλογα.

ιε) οι επενδύσεις σε επιχειρηματικά κεφάλαια μη εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές και αγορές τρίτων χωρών δεν υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) των περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α..

ιστ) Με την επιφύλαξη της παρ. 7, τα Τ.Ε.Α. επιτρέπεται να επενδύουν χωρίς περιορισμούς σε μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) εγκεκριμένων βάσει του ν. 4099/2012 (Α' 250) ή της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (L 302) ή σε μερίδια Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, όπως ορίζονται στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4099/2012 (Α' 250). Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, τα Τ.Ε.Α. επιτρέπεται να επενδύουν έως ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) του ενεργητικού σε μερίδια οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον η διαχειρίστρια εταιρεία έχει αδειοδοτηθεί βάσει του ν. 4209/2013 (Α' 253) ή της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009 και (ΕΕ) 1095/2010 (L 174).

6. Οι επενδυτικοί κανόνες και περιορισμοί του παρόντος τηρούνται για κάθε συνταξιοδοτικό πρόγραμμα του Τ.Ε.Α. ξεχωριστά.

Για την εφαρμογή των επενδυτικών κανόνων και περιορισμών του παρόντος λαμβάνονται υπόψη οι επενδύσεις σε μερίδια των ΟΣΕΚΑ ή των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων της περ. ιστ) της παρ. 5, στους οποίους έχει επενδύσει το Τ.Ε.Α. σύμφωνα με τη μέθοδο εξέτασης με βάση καθένα από τα υποκείμενα στοιχεία (look through approach).

7. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να απαιτεί την εφαρμογή αυστηρότερων επενδυτικών κανόνων ανά Τ.Ε.Α., αρκεί να δικαιολογούνται από πλευράς συνετής διαχείρισης, ιδίως ενόψει των υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει το Τ.Ε.Α..

8. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 έως 7, σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για αντίκρισμα συνταξιοδοτικών παροχών, όπου ο κίνδυνος αναλαμβάνεται από τα ίδια τα μέλη και τους δικαιούχους παροχών, εφαρμόζονται το δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρούσας.

Τα Τ.Ε.Α. μπορούν να διαχειρίζονται προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών τα οποία είτε δίδουν τη δυνατότητα στα μέλη τους και στους δικαιούχους παροχών να επιλέγουν οι ίδιοι τις επενδύσεις που θα καλύπτουν τις συνταξιοδοτικές παροχές τους επιλέγοντας μέσα από ένα εύρος προσφερόμενων επενδυτικών επιλογών είτε συνδέουν τις παροχές τους με επενδύσεις βασισμένες στον κύκλο ζωής των μελών και δικαιούχων παροχών τους. Για τον σκοπό αυτό, τα Τ.Ε.Α. μπορούν να σχηματίζουν και να διαχειρίζονται ένα ή περισσότερα εσωτερικά συνταξιοδοτικά κεφάλαια, που είτε θα προσφέρονται ως επενδυτικές επιλογές, με διαφορετικούς επενδυτικούς στόχους το κάθε ένα είτε θα αναπτύσσουν τα ίδια διαδικασίες ανακαθορισμού των επενδύσεων στη βάση του κύκλου ζωής των μελών και των δικαιούχων παροχών.

Αν τα Τ.Ε.Α. παρέχουν τη δυνατότητα στα μέλη τους και στους δικαιούχους παροχών να επιλέγουν οι ίδιοι τις επενδύσεις που θα καλύπτουν τις συνταξιοδοτικές παροχές τους μέσα από ένα εύρος προσφερόμενων επενδυτικών επιλογών, καθορίζουν μια επιλογή ως βασική, η οποία είναι η πλέον ενδεδειγμένη για τον μέσο ασφαλισμένο και στην οποία εντάσσονται αυτόματα τα νέα μέλη τους.

Όταν προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών συνδέονται με εσωτερικά κεφάλαια που τηρούνται από Τ.Ε.Α., οι περ. α) έως η) της παρ. 1 του άρθρου 5 όσον αφορά στον κανονισμό τους, οι παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 6 όσον αφορά τη διαίρεση σε μερίδια, οι περ. α) και γ) της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου 7 όσον αφορά τη διάθεση των μεριδίων, το άρθρο 8 όσον αφορά την εξαγορά μεριδίων και την αναστολή εξαγοράς, το άρθρο 11 όσον αφορά τους κανόνες αποτίμησης του ενεργητικού, το άρθρο 37 όσον αφορά την παροχή πληροφοριών, το άρθρο 38 όσον αφορά την ευθύνη, η παρ. 1, οι περ. β) και γ) της παρ. 2 και η παρ. 3 του άρθρου 75 όσον αφορά το ενημερωτικό δελτίο και τις περιοδικές εκθέσεις, και η παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4099/2012 εφαρμόζονται αναλόγως.

Οι προβλεπόμενες στα αναφερόμενα στην παρούσα άρθρα του ν. 4099/2012 κοινοποιήσεις, ενημερώσεις, υποβολές, άδειες, αποφάσεις και εποπτικές εξουσίες αφορούν στην Αρμόδια Αρχή.

9. Η Αρμόδια Αρχή δεν απαιτεί από Ι.Ε.Σ.Π άλλου κράτους μέλους που ασκεί διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα, επενδυτικούς κανόνες επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 6 για το μέρος των στοιχείων ενεργητικού που καλύπτουν τεχνικές προβλέψεις για τη διασυνοριακή δραστηριότητα στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 52
Κύριος σκοπός της εποπτείας
(άρθρο 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Κύριος σκοπός της εποπτείας που ασκεί η Αρμόδια Αρχή, είναι η προστασία των δικαιωμάτων των μελών και των δικαιούχων και η διασφάλιση της σταθερότητας και της αξιοπιστίας των Τ.Ε.Α..
2. Η Αρμόδια Αρχή μεριμνά να διαθέτει σε συνεχή βάση επαρκές εξειδικευμένο και ικανό προσωπικό, καθώς και τα αναγκαία μέσα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το παρόν Μέρος και την επίτευξη του σκοπού της εποπτείας σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 53
Πεδίο εφαρμογής της εποπτείας
(άρθρο 46 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Η εποπτεία του άρθρου 52 για το σύνολο των δραστηριοτήτων των Τ.Ε.Α. περιλαμβάνει την εξακρίβωση των παρακάτω:

- α) των προϋποθέσεων λειτουργίας,
- β) των τεχνικών προβλέψεων,
- γ) της χρηματοδότησης των τεχνικών προβλέψεων,
- δ) των ρυθμιστικών ιδίων κεφαλαίων,
- ε) του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας,
- στ) του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας,
- ζ) των επενδυτικών κανόνων,
- η) της διαχείρισης επενδύσεων,
- θ) του συστήματος διακυβέρνησης και
- ι) των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στα μέλη και τους δικαιούχους.

Άρθρο 54
Γενικές αρχές εποπτείας
(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η Αρμόδια Αρχή εποπτεύει την ορθή λειτουργία των εργασιών επαγγελματικής ασφάλισης και διασφαλίζει τη διαρκή συμμόρφωση των Τ.Ε.Α. με το παρόν Μέρος και την κείμενη νομοθεσία περί επαγγελματικής ασφάλισης κατά τη λειτουργία τους έως και την εκκαθάρισή τους, καθώς και κατά την παροχή υπηρεσιών από αυτά. Η εποπτεία ασκείται στη βάση μακροχρόνιας, διερευνητικής και βασισμένης στον κίνδυνο προσέγγισης, περιλαμβάνει κατάλληλο συνδυασμό εποπτικής δράσης εντός και εκτός των χώρων των Τ.Ε.Α. και είναι ανάλογη προς τη φύση, την πολυπλοκότητα και την κλίμακα των κινδύνων που κάθε Τ.Ε.Α. αναλαμβάνει σύμφωνα με τις δραστηριότητές του.

2. Η Αρμόδια Αρχή ασκεί εποπτεία σε προληπτική βάση επί των Τ.Ε.Α., περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων που αυτά ασκούν διασυννορικά σε άλλο κράτος μέλος.
3. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα και αναγκαία διορθωτικά και κατασταλτικά μέτρα, ώστε αφενός οι δραστηριότητες των Τ.Ε.Α. να είναι σύμφωνες με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και αφετέρου να αποφεύγεται οτιδήποτε θα έθιγε τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων παροχών.
4. Η Αρμόδια Αρχή λαμβάνει υπόψη τον δυνητικό αντίκτυπο κάθε εποπτικής πράξης στη σταθερότητα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος και των αντίστοιχων ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών συστημάτων, ιδιαίτερα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, και σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτει εκείνη τη χρονική στιγμή.
5. Αν η Αρμόδια Αρχή εισηγηθεί προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης την υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων του πλαισίου της επαγγελματικής ασφάλισης, συνοδεύει την εισήγηση αυτή υποχρεωτικά από σχετική γνωμοδότησή της.

Άρθρο 55
Εξουσίες παρέμβασης και καθήκοντα της Αρμόδιας Αρχής
(άρθρο 48 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Τα Τ.Ε.Α. διαθέτουν και εφαρμόζουν ορθολογικές, διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες και κατάλληλους εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου.
2. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα για παραβάσεις του παρόντος Μέρους και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζεται η εφαρμογή τους. Οι διοικητικές κυρώσεις και τα άλλα μέτρα είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.
3. Η Αρμόδια Αρχή, κατά την άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της, διά των εντεταλμένων οργάνων της:
  - α) έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο, βιβλίο ή άλλο στοιχείο υπό οποιαδήποτε μορφή, για το σύνολο των δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α. εντός και εκτός της Ελλάδας και που τηρούνται είτε στα εποπτευόμενα Τ.Ε.Α. είτε σε άλλες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, ενδεικτικά που εκτελούν χρέη θεματοφύλακα της περιουσίας, και μπορεί να λαμβάνει αντίγραφο του, ακόμη και εάν αυτό περιέχει απλά προσωπικά δεδομένα κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L119, Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων),
  - β) μπορεί να ζητά πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο ή δημόσια αρχή,
  - γ) μπορεί να απαιτεί τη διακοπή κάθε δραστηριότητας ή πρακτικής που είναι αντίθετη με το Μέρος αυτό, την αντίστοιχη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του,
  - δ) μπορεί να απαγορεύει προσωρινά, για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, σε πρόσωπα την εξακολούθηση της άσκησης ή την ανάληψη καθηκόντων ως μελών διοίκησης σε ένα (1) ή περισσότερα Τ.Ε.Α.,
  - ε) μπορεί να λαμβάνει πληροφορίες από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, ενδεικτικά αναλογιστές και ελεγκτές των Τ.Ε.Α. και να αναθέτει εξακριβώσεις, μελέτες ή έρευνες σε ορκωτούς λογιστές, αναλογιστές και άλλους εμπειρογνώμονες,

στ) μπορεί να λαμβάνει κάθε πληροφορία σχετικά με συμβάσεις που έχουν συναφθεί με τρίτους,

ζ) μπορεί να διενεργεί, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, γενικούς ή ειδικούς, επιτόπιους ή μη, ελέγχους στα Τ.Ε.Α., καθώς και:

ζα) σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους αλλά, είτε του έχουν ανατεθεί εξωτερικά λειτουργίες του Τ.Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 27, είτε είναι τρίτος με τον οποίον το Τ.Ε.Α. έχει πραγματοποιήσει συναλλαγή, ο έλεγχος του οποίου είναι αναγκαίος για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους,

ζβ) σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μόνο όμως στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί επαγγελματικής ασφάλισης και εφόσον ο έλεγχος δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω του Τ.Ε.Α..

4. Κατά τη διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης του άρθρου 58, η Αρμόδια Αρχή μπορεί, εφόσον το θεωρεί αναγκαίο, να αναπτύσσει, επιπλέον του υπολογισμού του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, πρόσθετα ποσοτικά εποπτικά εργαλεία, όπως διαγνωστικές ασκήσεις και ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, με τα οποία εξετάζεται η δυνατότητα των Τ.Ε.Α. να αντεπεξέρχονται σε πιθανά γεγονότα ή μελλοντικές αλλαγές της οικονομικής συγκυρίας τα οποία θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη συνολική χρηματοοικονομική τους θέση. Η εφαρμογή των ως άνω εποπτικών εργαλείων και ασκήσεων από τα Τ.Ε.Α. είναι υποχρεωτική.

5. Κατά τη διενέργεια ελέγχων από την Αρμόδια Αρχή ή τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του παρόντος Μέρους και της εν γένει ισχύουσας νομοθεσίας περί άσκησης της εποπτείας, τα υποκείμενα στους ελέγχους αυτούς πρόσωπα δεν δικαιούνται να επικαλεσθούν το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων ή τη νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων ή άλλο απόρρητο έναντι της Αρμόδιας Αρχής ή των εξουσιοδοτημένων από αυτή για τη διενέργεια του ελέγχου προσώπων.

6. Η Αρμόδια Αρχή δημοσιοποιεί οποιοσδήποτε διοικητικές κυρώσεις ή λοιπά μέτρα που επιβάλλονται κατά των οποίων δεν έχει κατατεθεί προσφυγή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, περιλαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης, καθώς και την ταυτότητα των προσώπων που ευθύνονται για αυτήν. Αν η δημοσίευση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή της ταυτότητας ή των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων είναι δυσανάλογη ή σε περίπτωση που η δημοσίευση θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή την έκβαση έρευνας που βρίσκεται σε εξέλιξη, μετά από την κατά περίπτωση αξιολόγηση που διενεργείται σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης των δεδομένων αυτών, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να αποφασίσει να αναβάλει τη δημοσίευση, να μη δημοσιεύσει ή να δημοσιεύσει τις κυρώσεις ανώνυμα.

7. Οποιαδήποτε απόφαση απαγόρευσης ή περιορισμού των δραστηριοτήτων ενός Τ.Ε.Α. περιλαμβάνει λεπτομερές σκεπτικό και κοινοποιείται στο συγκεκριμένο Τ.Ε.Α.. Η εν λόγω απόφαση κοινοποιείται επίσης στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ), η οποία τη γνωστοποιεί σε όλες τις αρμόδιες αρχές σε περίπτωση διασυννομιακής δραστηριότητας στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 11.

8. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί επίσης, να περιορίσει ή να απαγορεύσει την ελεύθερη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων Τ.Ε.Α., όταν ιδίως:

α) το Τ.Ε.Α. δεν έχει συστήσει επαρκείς τεχνικές προβλέψεις όσον αφορά το σύνολο της δραστηριότητάς του ή δεν διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καλύψει τις τεχνικές προβλέψεις,

β) το Τ.Ε.Α. δεν κατέχει τα ίδια κεφάλαια για εποπτικούς σκοπούς.

9. Η Αρμόδια Αρχή, μπορεί να αναθέσει, για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μελών και των δικαιούχων, εν μέρει ή πλήρως την άσκηση των αρμοδιοτήτων που διαθέτουν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία τα πρόσωπα που διοικούν το Τ.Ε.Α., σε Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 63.

10. Η Αρμόδια Αρχή, μπορεί να απαγορεύσει ή να περιορίσει τις δραστηριότητες Τ.Ε.Α., καθώς και να επιβάλει τη λύση και εκκαθάρισή του, αν το Τ.Ε.Α.:

α) δεν προστατεύει επαρκώς τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του προγράμματος,

β) δεν πληροί πλέον τους όρους λειτουργίας,

γ) αθετεί σοβαρά τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία,

δ) σε περίπτωση διασυννοριακής δραστηριότητας, δεν τηρεί τις απαιτήσεις όσον αφορά την κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής στον τομέα των προγραμμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

11. Οι αποφάσεις της Αρμόδιας Αρχής προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 56 **Διοικητικές κυρώσεις**

1. Ανεξαρτήτως των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 57 και με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να επιβάλει πρόστιμο μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ στο Τ.Ε.Α., στα μέλη της διοίκησής του και σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αρνείται τη συνεργασία ή παρακωλύει έρευνα ή έλεγχο, που αυτή διενεργεί σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, το παρόν Μέρος, τις κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεις του ή την κείμενη νομοθεσία για την επαγγελματική ασφάλιση.

2. Ανεξαρτήτως των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 57 και με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να επιβάλει στο Τ.Ε.Α., στα μέλη της διοίκησής του και σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβιάζει τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου αμέσου εφαρμογής, του παρόντος Μέρους, των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του ή την κείμενη νομοθεσία για την επαγγελματική ασφάλιση, επίπληξη ή πρόστιμο ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ.

3. Κατά την επιμέτρηση των κυρώσεων, λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία του χώρου της επαγγελματικής ασφάλισης, ο κίνδυνος διατάραξης της συστημικής σταθερότητας, ο κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντα των ασφαλιζομένων, το ύψος της πραγματικά προκληθείσας ζημίας σε αυτούς ως και η τυχόν ανόρθωσή της, η λήψη μέτρων για την άρση της παράβασης στο μέλλον, ο βαθμός συνεργασίας με την Αρμόδια Αρχή κατά το στάδιο διερεύνησης και ελέγχου, οι ανάγκες της ειδικής και γενικής πρόληψης και η τυχόν καθ' υποτροπή τέλεση παραβάσεων του παρόντος Μέρους ή της λοιπής νομοθεσίας για την επαγγελματική ασφάλιση.

4. Τα πρόστιμα που επιβάλλει η Αρμόδια Αρχή αποτελούν δημόσιο έσοδο και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α'190).
5. Τα όργανα διοίκησης της Αρμόδιας Αρχής, όπως και το προσωπικό αυτής δεν υπέχουν αστική ευθύνη έναντι τρίτων για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς επίσης και στο πλαίσιο των λοιπών αρμοδιοτήτων τις οποίες ασκεί η Αρμόδια Αρχή κατά την ανάθεση δημόσιας εξουσίας, εκτός αν τα υπαίτια πρόσωπα βαρύνονται με δόλο. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και για τα εξουσιοδοτημένα όργανα της Αρμόδιας Αρχής, όπως και για τα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης αυτής.

Άρθρο 57 **Ποινικές κυρώσεις**

1. Όποιος εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς αναφορές προς την Αρμόδια Αρχή με σκοπό να επιτύχει την έκδοση άδειας λειτουργίας Τ.Ε.Α., ή την παράταση της άδειας ή την έγκριση του καταστατικού του ή δραστηριοτήτων αυτού, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος εν γνώσει του διαδίδει στο κοινό ή τα μέλη του μέσω έντυπων ή ηλεκτρονικών δημοσιευμάτων ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, ψευδείς ισχυρισμούς, με σκοπό την παραπλάνησή τους σχετικά με στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν τη λήψη των αποφάσεών του σχετικά με τη συμμετοχή του σε Τ.Ε.Α. ή τη διενέργεια συναλλαγών με αυτό.
3. Όποιο από τα πρόσωπα που ασκούν άμεσα ή έμμεσα διοίκηση ή διαχείριση σε Τ.Ε.Α.: α) παραβιάζει τις διατάξεις περί υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων ή β) συντάσσει ή εγκρίνει ισολογισμό ή έκθεση σχετικά με τη φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση κατά παράβαση του παρόντος Μέρους ή του καταστατικού του Τ.Ε.Α. τιμωρείται με την ποινή της παρ. 1.
4. Με την ποινή της παρ. 1 τιμωρείται και όποιος, άμεσα ή έμμεσα, κατά τη διάρκεια της εποπτικής αξιολόγησης ή κατά τον έλεγχο του ισολογισμού ή της έκθεσης σχετικά με τη φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση, προβαίνει εν γνώσει του σε ψευδείς δηλώσεις σχετικά με τα διαπιστούμενα στοιχεία.
5. Οι ποινικές κυρώσεις του παρόντος επιβάλλονται ανεξαρτήτως της επιβολής των οικείων διοικητικών κυρώσεων του παρόντος Μέρους και αν οι ανωτέρω πράξεις δεν τιμωρούνται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 58 **Διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης** **(άρθρο 49 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει και αξιολογεί σε τακτική βάση τις στρατηγικές, τις διεργασίες και τις διαδικασίες πληροφόρησης που εφαρμόζουν τα Τ.Ε.Α., προκειμένου να συμμορφωθούν προς διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος Μέρους, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α..

Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις στις οποίες λειτουργούν τα Τ.Ε.Α. και, όπου συντρέχει περίπτωση, τους τρίτους που εκτελούν με εξωτερική ανάθεση εργασίες που περιλαμβάνονται σε λειτουργίες ή άλλες δραστηριότητες για λογαριασμό τους. Η εξέταση συνίσταται στα ακόλουθα:

- α) αξιολόγηση των ποιοτικών απαιτήσεων που σχετίζονται με το σύστημα διακυβέρνησης,
- β) αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει το Τ.Ε.Α.,
- γ) αξιολόγηση της ικανότητας του Τ.Ε.Α. να εκτιμά και να διαχειρίζεται τους εν λόγω κινδύνους.

2. Η Αρμόδια Αρχή στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής αξιολόγησης:

- α) αναπτύσσει και διατηρεί κατάλληλα εργαλεία, όπως ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που επιβάλλονται σε συγκεκριμένο Τ.Ε.Α., στατιστικούς δείκτες, διαγνωστικές ασκήσεις, δείκτες επιμέτρησης επικινδυνότητας, τα οποία της παρέχουν τη δυνατότητα να επισημαίνει την όποια επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης ενός Τ.Ε.Α. και να παρακολουθεί τον τρόπο επανόρθωσης αυτής της κατάστασης,
- β) απαιτεί από τα Τ.Ε.Α. να αποκαθιστούν τις αδυναμίες ή τις ελλείψεις που επισημάνθηκαν κατά τη διαδικασία εποπτικής εξέτασης.

3. Η Αρμόδια Αρχή καθορίζει τα απαραίτητα εργαλεία της παρ. 2, τις διοικητικές ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβαίνει για την εφαρμογή της διαδικασίας εποπτικής αξιολόγησης, την ελάχιστη συχνότητα και το αντικείμενο των εν λόγω εξετάσεων και αξιολογήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου Τ.Ε.Α..

Άρθρο 59

Πληροφορίες που παρέχονται στην Αρμόδια Αρχή (άρθρο 50 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Τα Τ.Ε.Α. υποβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή κάθε πληροφορία που είναι απαραίτητη για την άσκηση της εποπτείας, χωρίς τα Τ.Ε.Α. να δικαιούνται να αντιτάξουν οποιοδήποτε απόρρητο έναντι της Αρμόδιας Αρχής.

Η Αρμόδια Αρχή:

- α) απαιτεί από το Τ.Ε.Α., το Διοικητικό Συμβούλιο, τα λοιπά μέλη διοίκησης και των επιτροπών αυτού ή τα άτομα που ασκούν εργασίες που περιλαμβάνονται στις βασικές λειτουργίες, να παρέχουν πληροφορίες για όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τις δραστηριότητές τους ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο,
- β) εποπτεύει τις σχέσεις μεταξύ του Τ.Ε.Α. και άλλων οντοτήτων, όταν τα Τ.Ε.Α. αναθέτουν εξωτερικά βασικές λειτουργίες ή οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες σε αυτές τις άλλες οντότητες, συμπεριλαμβανομένης και κάθε επακόλουθης εκ νέου εξωτερικής ανάθεσης, που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση του Τ.Ε.Α. ή που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αποτελεσματικότητα της εποπτείας,
- γ) λαμβάνει την ίδια αξιολόγηση κινδύνων, τη δήλωση των αρχών της επενδυτικής πολιτικής, τους ετήσιους λογαριασμούς και την ετήσια έκθεση, καθώς και τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εποπτεία του Τ.Ε.Α.,
- δ) καθορίζει τα έγγραφα που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της εποπτείας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά:

δα) εσωτερικές ενδιάμεσες εκθέσεις,
δβ) αναλογιστικές αποτιμήσεις και λεπτομερείς υποθέσεις εργασίας,
δγ) μελέτες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού,
δδ) στοιχεία προς απόδειξη της συνοχής των αρχών της επενδυτικής πολιτικής,
δε) στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι οι εισφορές καταβλήθηκαν βάσει των κανόνων που διέπουν το Τ.Ε.Α.,
δστ) εκθέσεις των προσώπων που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42,
ε) προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις του Τ.Ε.Α. και, εφόσον είναι απαραίτητο, ελέγχει τις εκχωρηθείσες σε τρίτους δραστηριότητες και όλες τις δραστηριότητες που στη συνέχεια ανατίθενται εκ νέου σε τρίτους, προκειμένου να διαπιστώσει αν οι σχετικές εργασίες ασκούνται σύμφωνα με τους εποπτικούς κανόνες,
στ) ζητά ανά πάσα στιγμή πληροφορίες από τα Τ.Ε.Α. σχετικά με τις εξωτερικά ανατιθέμενες δραστηριότητες και όλες τις δραστηριότητες που στη συνέχεια αποτελούν αντικείμενο εκ νέου εξωτερικής ανάθεσης.

Άρθρο 60
Διαφάνεια και λογοδοσία
(άρθρο 51 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η Αρμόδια Αρχή ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος σύμφωνα με τις αρχές της εμπιστευτικότητας, της ανεξαρτησίας, της διαφάνειας και της ευθύνης, όπως αυτές προβλέπονται στις οικείες διατάξεις.
2. Στην ιστοσελίδα της Αρμόδιας Αρχής δημοσιεύονται οι ακόλουθες πληροφορίες:
  - α) οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την επαγγελματική ασφάλιση, συμπεριλαμβανόμενου του παρόντος Μέρους, των οικείων αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των ευρωπαϊκών νομοθετημάτων, καθώς και κάθε εγκύκλιος, οδηγία ή γενική σύσταση στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων αυτών,
  - β) οι πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης του άρθρου 58,
  - γ) τα συγκεντρωτικά στατιστικά δεδομένα που αφορούν βασικές πτυχές της εφαρμογής του πλαισίου προληπτικής εποπτείας,
  - δ) οι κύριοι στόχοι της προληπτικής εποπτείας και οι πληροφορίες σχετικά με τα κύρια καθήκοντα και τις δραστηριότητες της Αρμόδιας Αρχής,
  - ε) οι κανόνες σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και τα άλλα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση παραβάσεων των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος.
3. Η Αρμόδια Αρχή συντάσσει και υποβάλλει στη Βουλή ετήσια έκθεση σχετικά με τις εξουσίες και τα καθήκοντα που προβλέπονται από το παρόν Μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΜΕΤΡΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ, ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 61
Λήψη μέτρων εξυγίανσης

1. Ως μέτρα εξυγίανσης νοούνται τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται από την Αρμόδια Αρχή με σκοπό τη διαφύλαξη και αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Τ.Ε.Α. και τα οποία είναι δυνατόν να θίξουν προϋπάρχοντα δικαιώματα μελών ή δικαιούχων, καθώς και άλλων συμβαλλομένων μερών και λοιπών πιστωτών.
2. Αρμόδια να αποφασίζει για μέτρα εξυγίανσης στα Τ.Ε.Α. είναι η Αρμόδια Αρχή και εφαρμοστέο δίκαιο είναι το ελληνικό. Τα μέτρα εξυγίανσης παράγουν τα αποτελέσματά τους ταυτοχρόνως στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς να απαιτείται για αυτό περαιτέρω διατύπωση, καθώς και έναντι τρίτων στα άλλα κράτη μέλη, ακόμα και αν το ισχύον δίκαιο στα κράτη μέλη υποδοχής δεν προβλέπει τέτοια μέτρα ή εξαρτά την εφαρμογή τους από προϋποθέσεις οι οποίες δεν πληρούνται.
3. Τα μέτρα εξυγίανσης δεν εμποδίζουν την έναρξη διαδικασιών λύσης και εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., διατηρούνται σε ισχύ και παράγουν αποτελέσματα παράλληλα με τις διαδικασίες λύσης και εκκαθάρισης.
4. Ως μέτρα εξυγίανσης νοούνται:
  - α. ο ορισμός Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 63,
  - β. ο τερματισμός ενός ή περισσότερων προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών που το Τ.Ε.Α. λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 66,
  - γ. η αναστολή δραστηριοτήτων του Τ.Ε.Α. σύμφωνα με το άρθρο 67,
  - δ. η υποχρεωτική μεταβίβαση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών του άρθρου 68, και
  - ε. η αναστολή πληρωμών του άρθρου 69.
5. Κατά τη διάρκεια ισχύος ενός ή περισσότερων μέτρων εξυγίανσης, το Τ.Ε.Α. υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τις υποχρεώσεις του.

Άρθρο 62
Προϋποθέσεις ενεργοποίησης των μέτρων εξυγίανσης

Η Αρμόδια Αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα, κατά την κρίση της, μέτρα για την εξυγίανση του Τ.Ε.Α., λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- α) τη διάρκεια και το μέγεθος της παράλειψης ή άρνησης της χρηματοδοτούσας επιχείρησης να καταβάλει τις εισφορές που οφείλει να καταβάλει σύμφωνα με το καταστατικό και τους ειδικότερους όρους του προγράμματος,
- β) τη μείωση του αριθμού των μελών του Τ.Ε.Α. κάτω από πενήντα (50),
- γ) την αδυναμία του Τ.Ε.Α. να ανακάμψει,
- δ) την αδυναμία ή απροθυμία λήψης από το Τ.Ε.Α. εναλλακτικών μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος εντός κατάλληλου χρόνου για την αποτροπή αφερεγγυότητάς του,
- ε) την αδυναμία ή απροθυμία συμμόρφωσης του Τ.Ε.Α. με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους ή τις αποφάσεις της Αρμόδιας Αρχής,

στ) τις εκτιμώμενες συνέπειες της αδυναμίας πληρωμών Τ.Ε.Α. για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως:

στα) του είδους των δραστηριοτήτων και του ύψους των τεχνικών προβλέψεων του Τ.Ε.Α.,

στβ) του είδους και εύρους των υποχρεώσεων του Τ.Ε.Α. έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, και

στγ) των συμμετοχών του Τ.Ε.Α. στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών που ανήκουν στις κατηγορίες της υποπερ. στβ),

ζ) την ανάγκη να επωμιστούν τις τυχόν απώλειες από την εξυγίανση του Τ.Ε.Α. οι μη ενέγγυοι πιστωτές και, με την επιφύλαξη της ανάγκης προστασίας της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, τα μέλη και οι δικαιούχοι παροχών.

Άρθρο 63

Διαδικασία ορισμού Διαχειριστή

1. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να διορίσει σε Τ.Ε.Α. Διαχειριστή φυσικό ή νομικό πρόσωπο με ειδική γνώση και πείρα σε θέματα επαγγελματικής ασφάλισης, ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή πιστωτικών ιδρυμάτων όταν συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) το Τ.Ε.Α. παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που ασκείται από την Αρμόδια Αρχή,

β) το Τ.Ε.Α. προβαίνει σε σοβαρές ή κατ' εξακολούθηση παραβάσεις του παρόντος Μέρους ή του αμέσου εφαρμογής ενωσιακού δικαίου ή των αποφάσεων της Αρμόδιας Αρχής ή όταν η εν γένει πορεία δημιουργεί εύλογες αμφιβολίες για τη χρηστή και συνετή διαχείριση των υποθέσεων από τη διοίκησή του, με συνέπεια να τίθενται σε κίνδυνο η φερεγγυότητα του Τ.Ε.Α. ή τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων παροχών,

γ) διαφαίνεται ότι το Τ.Ε.Α. δεν διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια για την κάλυψη του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας ή ότι δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του,

δ) διαπιστώνεται από την Αρμόδια Αρχή επιδείνωση της κατάστασης φερεγγυότητάς του,

ε) το Τ.Ε.Α. υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Αρμόδια Αρχή,

στ) το Τ.Ε.Α. δεν έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα που έχουν υποδειχθεί από την Αρμόδια Αρχή,

ζ) το Τ.Ε.Α. δεν συμμορφώνεται με την απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για υποχρεωτική μεταβίβαση προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 68,

η) το Τ.Ε.Α. δεν συμμορφώνεται με την απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για αναστολή πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 69.

2. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για τον ορισμό Διαχειριστή κοινοποιείται στο Τ.Ε.Α.. Από την κοινοποίηση στο Τ.Ε.Α. της απόφασης ορισμού Διαχειριστή και εφεξής, κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση του Τ.Ε.Α. είναι ανίσχυρη χωρίς τη σύμπραξη του Διαχειριστή. Αν η Αρμόδια Αρχή, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διαχειριστή ή και από άλλα στοιχεία και πληροφορίες που διαθέτει, κρίνει ότι οι εργασίες του Τ.Ε.Α. δεν δύνανται να συνεχίσουν υπό το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο, αποφασίζει την ανάθεση της διοίκησής της στον

Διαχειριστή. Η απόφαση του δεύτερου εδαφίου δύναται να ληφθεί παράλληλα με τον ορισμό του Διαχειριστή.

3. Ο Διαχειριστής ορίζεται για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Το διάστημα του πρώτου εδαφίου μπορεί να παρατείνεται με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες κάθε φορά. Η συνολική περίοδος των παρατάσεων δεν μπορεί να υπερβεί τους τριάντα έξι (36) μήνες.

4. Με την απόφαση ορισμού Διαχειριστή δύναται να καθορίζονται θέματα για τα οποία απαιτείται απόφαση της Αρμόδιας Αρχής ή σχετική εκ μέρους της έγκριση. Επιπλέον, με την ως άνω απόφαση δύναται να απαιτείται από τον Διαχειριστή η λήψη συγκεκριμένων μέτρων ή η αποφυγή συγκεκριμένων ενεργειών προς ικανοποίηση του σκοπού της παρ. 1 του άρθρου 61. Ο ορισμός Διαχειριστή δεν συνεπάγεται την ακύρωση, καταγγελία ή τροποποίηση των συνταξιοδοτικών ή συμπληρωματικών παροχών ή λοιπών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής, το ληξιπρόθεσμο οποιασδήποτε οφειλής του Τ.Ε.Α. ή την αναστολή των ατομικών διώξεων εναντίον του.

5. Όταν δυνάμει δικαστικής απόφασης προκύπτει άμεσα ή έμμεσα θέμα νομιμότητας ή εγκυρότητας της εκλογής, συγκρότησης, σύνθεσης ή λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α., η Αρμόδια Αρχή ορίζει Διαχειριστή, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση του Τ.Ε.Α. σύμφωνα με το άρθρο 61, για διάστημα τριών (3) έως έξι (6) μηνών που μπορεί να παρατείνεται μέχρι τη συγκρότηση νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 64 **Καθήκοντα του Διαχειριστή**

1. Ο Διαχειριστής αξιολογεί την οικονομική, διοικητική και οργανωτική κατάσταση του Τ.Ε.Α. και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του, με σκοπό είτε την ανάκαμψη του Τ.Ε.Α. είτε την προετοιμασία θέσης του Τ.Ε.Α. σε εκκαθάριση σύμφωνα με το άρθρο 74. Σε μεταβιβάσεις προγραμμάτων που διενεργούνται από Τ.Ε.Α. στο οποίο έχει οριστεί Διαχειριστής, το παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους δεν υπέχει ευθύνη έναντι των δανειστών ή πιστωτών του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α..

2. Ο Διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει στην Αρμόδια Αρχή έκθεση για τα ζητήματα που η Αρμόδια Αρχή του θέτει, ιδίως για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, τον σχηματισμό προβλέψεων, όπως ασφαλιστικών, για τους εργαζόμενους, τις επισφαλείς απαιτήσεις, την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, τα προγράμματα που λειτουργεί το Τ.Ε.Α. και την εν γένει οικονομική, διοικητική και οργανωτική κατάσταση του Τ.Ε.Α.. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει έναν επικαιροποιημένο ισολογισμό και μια εκτίμηση της ανάγκης λήψεως περαιτέρω μέτρων εξυγίανσης, καθώς και των ενδεχόμενων επιπτώσεων για τα μέλη και τους δικαιούχους παροχών και άλλων συμβαλλομένων μερών και λοιπών πιστωτών σε περίπτωση εκκαθάρισης.

Ο Διαχειριστής υποχρεούται να παρέχει οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ή να υποβάλει οποιαδήποτε πρόσθετη έκθεση του ζητηθεί από την Αρμόδια Αρχή.

3. Τα μέλη διοίκησης και επιτροπών, οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες του Τ.Ε.Α. διευκολύνουν την άσκηση των καθηκόντων του Διαχειριστή και του παρέχουν οποιοδήποτε στοιχείο ή πληροφορία τους ζητηθεί σχετικά με το Τ.Ε.Α..

4. Ο Διαχειριστής δύναται:

α) να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους, καθώς και βοηθητικό προσωπικό και
β) να ασκεί στο όνομα του Τ.Ε.Α. κάθε ένδικο βοήθημα ή μέσο για την προάσπιση των συμφερόντων του, συμπεριλαμβανομένων αγωγών αποζημίωσης κατά προσώπων της διοίκησης ή του προσωπικού, εφόσον με πράξεις ή παραλείψεις τους ζημίωσαν το Τ.Ε.Α.. Τα σχετικά έξοδα βαρύνουν το Τ.Ε.Α..

5. Ο Διαχειριστής υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Αρμόδιας Αρχής και ευθύνεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια. Η αμοιβή και το κόστος που συνεπάγεται η άσκηση των καθηκόντων του Διαχειριστή καλύπτονται από το Τ.Ε.Α. στο οποίο έχει οριστεί. Τα ανωτέρω καθορίζονται με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής.

6. Ο Διαχειριστής μπορεί να εξουσιοδοτεί περαιτέρω πρόσωπα, νομικά ή φυσικά, για να τον επικουρούν ή να τον εκπροσωπούν σε άλλα κράτη μέλη και ειδικότερα για να διευκολύνονται τα μέλη και δικαιούχοι παροχής των άλλων κρατών μελών. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του σε άλλο κράτος μέλος, ο Διαχειριστής τηρεί τη νομοθεσία του κράτους μέλους. Επίσης, ο Διαχειριστής και κάθε άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο μπορεί να ζητεί καταχώριση της απόφασης για τη λήψη μέτρων εξυγίανσης στα δημόσια βιβλία που τηρούνται στα άλλα κράτη μέλη. Τα έξοδα καταχώρισης λογίζονται ως έξοδα και δαπάνες της διαδικασίας.

Άρθρο 65 **Λήξη θητείας ή παύση Διαχειριστή**

1. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να αντικαθίσταται ο Διαχειριστής ή να τερματίζεται το έργο του.

Ο τερματισμός του έργου του Διαχειριστή πριν από τη λήξη της ορισθείσας θητείας επιτρέπεται, εφόσον η Αρμόδια Αρχή διαπιστώσει ότι:

- α) το Τ.Ε.Α. δεν μπορεί να ανακάμψει ή να εξυγιανθεί,
- β) οι λόγοι ορισμού δεν υφίστανται πλέον ή
- γ) ο Διαχειριστής ασκεί πλημμελώς τα καθήκοντά του.

Στην περ. α), η Αρμόδια Αρχή δύναται να αποφασίζει τη λύση και θέση σε εκκαθάριση του Τ.Ε.Α.. Σε περίπτωση τερματισμού του έργου του Διαχειριστή που δεν σχετίζεται με τη θέση του Τ.Ε.Α. σε εκκαθάριση, η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να ορίσει ότι ο Διαχειριστής εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τον διορισμό ή την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

2. Ο Διαχειριστής δύναται να παραμένει στο Τ.Ε.Α., με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, και μετά τη θέση του σε εκκαθάριση και σε συνεργασία με τον εκκαθαριστή, να συνεχίσει ορισμένες δραστηριότητες του Τ.Ε.Α., εφόσον αυτό απαιτείται για τη διασφάλιση των μελών και δικαιούχων παροχών. Στην περίπτωση αυτή, δεν υφίστανται οι χρονικοί περιορισμοί της παρ. 3 του άρθρου 63.

Άρθρο 66
Τερματισμός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών

1. Η Αρμόδια Αρχή τερματίζει τη λειτουργία ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, στις εξής περιπτώσεις:
  - α) η χρηματοδοτούσα επιχείρηση παραλείπει ή αρνείται να καταβάλει τις εισφορές που οφείλει,
  - β) η χρηματοδοτούσα επιχείρηση τερματίζει οριστικά τη λειτουργία της ή έχει υπαχθεί σε διαδικασίες αφερεγγυότητας, ή
  - γ) η συνεχιζόμενη λειτουργία του προγράμματος μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του Τ.Ε.Α..
2. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί τερματισμού της λειτουργίας ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών κοινοποιείται στο Τ.Ε.Α., στην ή στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών του οποίου η λειτουργία τερματίζεται δεν δέχεται νέα μέλη, ενώ συνεχίζει την αποδοχή εισφορών και την καταβολή παροχών σύμφωνα με το πρόγραμμα παροχών. Στην απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί τερματισμού της λειτουργίας μπορεί να απαγορεύεται και η είσπραξη εισφορών.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή και ο Διαχειριστής του Τ.Ε.Α. μεριμνά για τη μεταβίβαση του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών του οποίου η λειτουργία έχει τερματιστεί σε άλλο Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 67
Αναστολή δραστηριοτήτων Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Η Αρμόδια Αρχή αναστέλλει τις δραστηριότητες ενός Τ.Ε.Α., στις εξής περιπτώσεις:
  - α) μία ή περισσότερες χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις παραλείπουν ή αρνούνται να καταβάλουν τις εισφορές που οφείλουν,
  - β) μία ή περισσότερες χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις τερματίζουν οριστικά τη λειτουργία τους ή έχουν τεθεί σε καθεστώς αφερεγγυότητας,
  - γ) η συνεχιζόμενη λειτουργία του Τ.Ε.Α. μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του Τ.Ε.Α., ή
  - δ) το Τ.Ε.Α. παραβιάζει οποιαδήποτε από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους ή του καταστατικού του, με κίνδυνο να προκληθεί βλάβη στα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του Τ.Ε.Α..
2. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί αναστολής λειτουργίας κοινοποιείται στο Τ.Ε.Α., στην ή στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Το Τ.Ε.Α., του οποίου η δραστηριότητα αναστέλλεται, δεν δέχεται νέα μέλη, ενώ συνεχίζει την αποδοχή εισφορών και την καταβολή παροχών σύμφωνα με το πρόγραμμα παροχών. Στην απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί αναστολής των δραστηριοτήτων μπορεί να απαγορεύεται στο Τ.Ε.Α. και η είσπραξη εισφορών.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ο Διαχειριστής του Τ.Ε.Α., του οποίου η λειτουργία έχει ανασταλεί, μεριμνά για τη μεταβίβαση του συνόλου των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών σε άλλο ή άλλα Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 68

Υποχρεωτική μεταβίβαση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών

1. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί, με απόφασή της, να υποχρεώσει Τ.Ε.Α. στη μεταβίβαση, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, πλήρως ή εν μέρει, των υποχρεώσεων, των τεχνικών προβλέψεων ενός ή περισσότερων προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών και άλλων δεσμεύσεων και δικαιωμάτων, καθώς και των αντίστοιχων στοιχείων ενεργητικού ή ισοδύναμου χρηματικού ποσού. Το είδος των προς μεταβίβαση υποχρεώσεων, δεσμεύσεων, τεχνικών προβλέψεων και περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζεται στην ως άνω απόφαση.
2. Η διαδικασία μεταβίβασης είναι σύμφωνη με το άρθρο 12. Στις μεταβιβάσεις του παρόντος άρθρου το παραλαμβάνον Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους δεν υπέχει ευθύνη έναντι των δανειστών ή πιστωτών του μεταβιβάζοντος Τ.Ε.Α..
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ο Διαχειριστής που τυχόν έχει διοριστεί στο εν λόγω Τ.Ε.Α. προβαίνουν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση της απόφασης της παρ. 1.

Άρθρο 69

Αναστολή πληρωμών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, μπορεί να αναστέλλει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την πληρωμή, μερικώς ή ολικώς, ληξιπρόθεσμων ή μη απαιτήσεων από ασφάλιση ή υποχρεώσεων ενός Τ.Ε.Α. προς τα μέλη του και δικαιούχους παροχών είτε λόγω επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης, ή την καταβολή συγκεκριμένων παροχών προς τα μέλη του και τους δικαιούχους παροχών, καθώς και προς άλλα συμβαλλόμενα μέρη ή και προς λοιπούς πιστωτές, εξαιρουμένων των απαιτήσεων από την παροχή εξαρτημένης εργασίας ή από έμμισθη εντολή.
2. Η απόφαση της παρ. 1 καθορίζει το χρονικό διάστημα εφαρμογής της αναστολής και το εύρος εφαρμογής της αναστολής, η οποία αφορά είτε στο σύνολο των υποχρεώσεων του Τ.Ε.Α. είτε σε μέρος αυτών, όπως σε συγκεκριμένες παροχές ή συγκεκριμένα προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή συγκεκριμένες κατηγορίες πιστωτών ή αντισυμβαλλομένων.
3. Κατά τη διάρκεια της ως άνω αναστολής αναστέλλονται οι προθεσμίες και η άσκηση των διαδικαστικών πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του Τ.Ε.Α.. Το ίδιο ισχύει για τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που στρέφονται κατά της περιουσίας του Τ.Ε.Α..
4. Η αναστολή της παρ. 1 δεν ισχύει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Τ.Ε.Α. που πηγάζουν από συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα που συνάπτονται σε κεφαλαιαγορές και αγορές χρήματος.

Άρθρο 70

Δημοσίευση των αποφάσεων περί μέτρων εξυγίανσης

Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί λήψης μέτρων εξυγίανσης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην εν λόγω απόφαση αναγράφονται τα στοιχεία του Διαχειριστή που έχει διοριστεί. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 63 περί άμεσης

ισχύος της απόφασης της Αρμόδιας Αρχής ως προς τα Τ.Ε.Α., τα μέτρα εξυγίανσης παράγουν πλήρη αποτελέσματα έναντι πάντων από την ως άνω δημοσίευση.

Άρθρο 71

Θέση σε εκκαθάριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών

1. Πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών τίθεται σε εκκαθάριση είτε με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, είτε κατόπιν έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής μετά από αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α. ή και του Διαχειριστή του, εφόσον η Αρμόδια Αρχή κρίνει ότι η εκκαθάριση είναι προς το συμφέρον των μελών και των δικαιούχων. Η προϋπόθεση προηγούμενης απόφασης ή έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής ισχύει σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως αν στο πρόγραμμα παύσουν να γίνονται δεκτά νέα μέλη.

2. Η εκκαθάριση ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών διενεργείται σύμφωνα με το καταστατικό του Τ.Ε.Α.. Εφόσον το καταστατικό του Τ.Ε.Α. δεν ορίζει διαφορετικά, η εκκαθάριση διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Α. ή τον Διαχειριστή του. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να καθορίσει, στην απόφαση ή έγκρισή της για θέση σε εκκαθάριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, διαφορετική διαδικασία εκκαθάρισης του προγράμματος.

3. Η προτεραιότητα κατά την οποία τα περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών διατίθενται για την ικανοποίηση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων του και τα άλλα συναφή ζητήματα ρυθμίζονται στο καταστατικό του Τ.Ε.Α.. Η Αρμόδια Αρχή, στην απόφαση ή έγκρισή της για θέση σε εκκαθάριση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών μπορεί να καθορίζει διαφορετική προτεραιότητα, καθώς και τις λεπτομέρειες εκκαθάρισης του προγράμματος.

4. Ο τερματισμός της εισδοχής νέων μελών και της χρηματοδότησης ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών ή ο τερματισμός λειτουργίας χρηματοδοτούσας επιχείρησης ή η λειτουργία χρηματοδοτούσας επιχείρησης για σκοπούς εκκαθάρισης γνωστοποιείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τον Διαχειριστή του Τ.Ε.Α. στην Αρμόδια Αρχή, μαζί με τις λεπτομέρειες της σχετικής απόφασης.

Άρθρο 72

Ανάκληση άδειας Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Η Αρμόδια Αρχή είναι η αρμόδια να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας του Τ.Ε.Α.. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, δύναται να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας του Τ.Ε.Α. εφόσον συντρέξει μια από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) το Τ.Ε.Α. δεν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας του εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγησή της ή παραιτηθεί ρητά από αυτή ή παύσει τις δραστηριότητές του για διάρκεια μεγαλύτερη από έξι (6) μήνες,

β) το Τ.Ε.Α. απέκτησε την άδεια λειτουργίας με ψευδείς δηλώσεις ή με οποιονδήποτε άλλον μη σύννομο τρόπο,

γ) το Τ.Ε.Α. δεν πληροί πλέον τους όρους χορήγησης της άδειας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που η χρηματοδοτούσα επιχείρηση τεθεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας και απειλούνται τα συμφέροντα των μελών και δικαιούχων του Τ.Ε.Α.,

δ) το Τ.Ε.Α. παραβιάζει τις υποχρεώσεις που υπέχει κατ' εφαρμογή του παρόντος και των κατ' εξουσιοδότησή του αποφάσεων και των λοιπών κανονιστικών ρυθμίσεων που το διέπουν ή και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ή του Καταστατικού του ή των αποφάσεων της Αρμόδιας Αρχής που το αφορούν. Ιδίως, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας του Τ.Ε.Α. αν αυτό δεν συμμορφώνεται προς το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας ή κρίνει ότι το υποβληθέν σχέδιο ανάκαμψης είναι ανεπαρκές, ή το Τ.Ε.Α. δεν συμμορφώνεται με το εγκεκριμένο σχέδιο εντός του χρονοδιαγράμματος για το οποίο δεσμεύθηκε να υλοποιήσει,

ε) μια ή περισσότερες χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις του Τ.Ε.Α. τερματίζουν οριστικά τη λειτουργία τους ή τίθενται σε καθεστώς αφερεγγυότητας, με κίνδυνο να προκληθεί βλάβη στα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του Τ.Ε.Α..

2. Στην περίπτωση που το Τ.Ε.Α. παραιτηθεί ρητά από την άδεια λειτουργίας του, υποβάλλει αίτημα ανάκλησής της στην Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί, αντί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας του Τ.Ε.Α., να επιβάλει την εφαρμογή ενός ή περισσότερων μέτρων εξυγίανσης των άρθρων 61 έως 69, εφόσον με τον τρόπο αυτόν προστατεύονται καλύτερα τα δικαιώματα των μελών και δικαιούχων του Τ.Ε.Α..

Άρθρο 73

Συνέπειες ανάκλησης άδειας και εκκαθάριση Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Με την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. κατά το άρθρο 72 επέρχεται η λύση του και με την ίδια απόφαση τίθεται αυτό σε εκκαθάριση, εκτός αν άλλως ορίζεται στην ως άνω απόφαση της Αρμόδιας Αρχής. Για τους σκοπούς της εκκαθάρισης, το Τ.Ε.Α. θεωρείται ότι υπάρχει ως νομικό πρόσωπο έως τη λήξη της.

2. Κάθε απόφαση της Αρμόδιας Αρχής για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. και τη θέση του σε εκκαθάριση κοινοποιείται στο Τ.Ε.Α., στην ή στις χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ως άνω απόφαση παράγει τα αποτελέσματά της ταυτοχρόνως στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση από την ανωτέρω δημοσίευσή της, χωρίς περαιτέρω διατύπωση.

3. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας Τ.Ε.Α. που διατηρεί διασυνοριακή δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος, η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει σχετικά την αντίστοιχη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων. Αντίστοιχες αποφάσεις περί ανάκλησης άδειας λειτουργίας και θέσεως σε εκκαθάριση από αρμόδιες αρχές για Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και εκδίδονται βάσει του δικαίου των εν λόγω κρατών μελών παράγουν αντίστοιχα αποτελέσματα και στην Ελλάδα.

Άρθρο 74

Ειδικά θέματα εκκαθάρισης Τ.Ε.Α.

1. Η απόφαση της Αρμόδιας Αρχής περί ανάκλησης άδειας λειτουργίας και θέσης σε εκκαθάριση του Τ.Ε.Α. μπορεί να λαμβάνεται ανεξάρτητα από τη λήψη ή διατήρηση μέτρων εξυγίανσης.

2. Τα Τ.Ε.Α. δεν λύνονται, ούτε τίθενται σε εκκαθάριση χωρίς προηγούμενη απόφαση της Αρμόδιας Αρχής. Τα Τ.Ε.Α. δεν κηρύσσονται σε πτώχευση. Εφαρμοστέο δίκαιο στην εκκαθάριση του Τ.Ε.Α. είναι το ελληνικό.

Άρθρο 75 **Διαδικασία εκκαθάρισης**

1. Η εκκαθάριση Τ.Ε.Α. διενεργείται σύμφωνα με το καταστατικό του Τ.Ε.Α., εφόσον δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων. Στο καταστατικό ρυθμίζονται τα δικαιώματα ενημέρωσης των μελών και δικαιούχων του Τ.Ε.Α. στο πλαίσιο της εκκαθάρισης και οι πέραν των προβλεπομένων στο παρόν υποχρεώσεις των οργάνων εκκαθάρισης και διαδικασίες.
2. Την εκκαθάριση διενεργεί, κατά τα οριζόμενα στη σχετική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, είτε το προβλεπόμενο από το καταστατικό όργανο ή άλλο πρόσωπο. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να παύσει από τα καθήκοντά τους τον ή τους εκκαθαριστές σε κάθε χρονική στιγμή για οποιονδήποτε λόγο.
3. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 55 εξουσίες παρέμβασης της Αρμόδιας Αρχής ισχύουν και στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης.
4. Το ή τα όργανα εκκαθάρισης συντάσσουν εναρκτήριο ισολογισμό εντός των πρώτων τριών (3) μηνών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του Τ.Ε.Α. και απογράφουν την αξία των συσσωρευμένων δικαιωμάτων των μελών και δικαιούχων παροχών.
5. Επιτρέπεται, σύμφωνα με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, η μεταβίβαση προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών υπό εκκαθάριση Τ.Ε.Α., εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 12.

Άρθρο 76 **Προνομιακή μεταχείριση προγραμμάτων του υπό εκκαθάριση Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης**

1. Το προϊόν της εκκαθάρισης, στο οποίο ανήκουν και οι εργοδοτικές εισφορές, διανέμεται μεταξύ των μελών και δικαιούχων παροχών ανάλογα με την ασφαλιστική προσδοκία εκάστου, όπως αυτή υπολογίζεται κατά την έναρξη της εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., και συμμετρως, ανά πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών.
2. Οι απαιτήσεις των μελών και των δικαιούχων των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α. έχουν απόλυτη προνομιακή μεταχείριση έναντι οποιασδήποτε άλλης απαίτησης κατά της εκκαθάρισης αυτού, στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκκαθάρισης και οι αμοιβές των εκκαθαριστών, καθώς και οι απαιτήσεις των εργαζομένων του Τ.Ε.Α. με σχέση εξαρτημένης εργασίας, εξαιρουμένων όσων ασκούσαν διοίκηση ή διαχείριση του Ταμείου πριν από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του.

Άρθρο 77

Αναστολή εκτέλεσης

1. Κατά το χρονικό διάστημα που το Τ.Ε.Α. βρίσκεται υπό εκκαθάριση, αναστέλλεται κάθε αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των μελών και δικαιούχων κατά του Τ.Ε.Α..
2. Κατάσχεση ή δέσμευση περιουσιακών στοιχείων του Τ.Ε.Α. στα χέρια του ίδιου ή τρίτου, δεν επιτρέπεται κατά το χρονικό διάστημα που το Τ.Ε.Α. βρίσκεται σε εκκαθάριση.

Άρθρο 78

Περάτωση και λήξη εκκαθάρισης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Κατόπιν αιτήσεως του ή των εκκαθαριστών του Τ.Ε.Α ή των μελών ή δικαιούχων παροχών του υπό εκκαθάριση Τ.Ε.Α που αντιστοιχούν σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών, ή με σχετική πρωτοβουλία της Αρμόδιας Αρχής, δύναται η τελευταία, εφόσον έχει, σύμφωνα με βεβαίωσή του ή των εκκαθαριστών, περατωθεί η εκκαθάριση των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α. ή έχει εξαντληθεί η περιουσία του, ή έχει καταστεί αυτή μη αξιοποιήσιμη, να κηρύξει με απόφασή της τη λήξη της εκκαθάρισης. Η ως άνω βεβαίωση εκδίδεται, εφόσον έχουν περατωθεί οι εκ του νόμου προβλεπόμενες εργασίες εκκαθάρισης των προγραμμάτων του Τ.Ε.Α., ανεξάρτητα αν έχει λάβει χώρα ή όχι έλεγχος της φορολογικής αρχής.

Μετά το πέρας της ως άνω διαδικασίας και εφόσον υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς διάθεση εφαρμόζονται τα άρθρα 72 ως 76 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), περί της εκκαθάρισης νομικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη σχετική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής που εκδίδεται βάσει της παρ. 4.

2. Αν η διάρκεια της εκκαθάρισης υπερβεί τα δύο (2) έτη, ο ή οι εκκαθαριστές υποβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή, εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση της διετίας, σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης.

3. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης και τους λόγους της καθυστέρησης και πρόταση μέτρων για την ταχύτερη διεκπεραίωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση του Τ.Ε.Α. από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη αυτών δεν είναι σύμφωνη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων, όπως και σύναψη νέων. Εφόσον το σχέδιο εγκριθεί από την Αρμόδια Αρχή, η εκκαθάριση ολοκληρώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 79
Επαγγελματικό απόρρητο
(άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή εργάστηκαν για την Αρμόδια Αρχή, καθώς και οι ελεγκτές και οι εμπειρογνώμονες που ενεργούν εξ ονόματος της Αρμόδιας Αρχής, δεσμεύονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.
2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 δεν δημοσιοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες περιήλθαν σε γνώση τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σε κανένα πρόσωπο ή αρχή, παρά μόνο σε συνοπτική ή γενική μορφή που διασφαλίζει ότι δεν αναγνωρίζονται τα μεμονωμένα Τ.Ε.Α..
3. Η απαγόρευση της παρ. 1 αίρεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) στις περιπτώσεις που ζητούνται οι πληροφορίες στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας από αρμόδια αρχή, ή
  - β) σε περίπτωση εκκαθάρισης ενός προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών στο πλαίσιο αστικών ή εμπορικών δικαστικών διαδικασιών, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του ενδιαφερομένου, ή
  - γ) όταν οι παραπάνω πληροφορίες αναφέρονται στη διοικητική πράξη και σε κάθε άλλο έγγραφο της διαδικασίας επιβολής διοικητικών κυρώσεων από την Αρμόδια Αρχή.
3. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων περί επαγγελματικού απορρήτου του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 371 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 80
Χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών
(άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

- Η Αρμόδια Αρχή χρησιμοποιεί τις εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνει, μόνο στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων της και για τους ακόλουθους σκοπούς:
- α) τον έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων που διέπουν την ανάληψη δραστηριότητας επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών από τα Τ.Ε.Α. πριν από την έναρξη των δραστηριοτήτων τους,
  - β) τη διευκόλυνση της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των Τ.Ε.Α., συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των τεχνικών προβλέψεων, της φερεγγυότητας, του συστήματος διακυβέρνησης και των πληροφοριών που παρέχονται στα μέλη και στους δικαιούχους παροχών,
  - γ) την επιβολή διορθωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών κυρώσεων,
  - δ) τη δημοσίευση βασικών δεικτών επιδόσεων για κάθε Τ.Ε.Α., που μπορεί να βοηθούν τα μέλη και τους δικαιούχους κατά τη λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων όσον αφορά τη σύνταξή τους,
  - ε) την άσκηση αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων της Αρμόδιας Αρχής,
  - στ) τη χρήση στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών που αφορούν στις κείμενες διατάξεις για την επαγγελματική ασφάλιση.

Άρθρο 81
Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών
(άρθρα 55, 56, 57 και 58 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

1. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να ανταλλάσσει, με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών, πληροφορίες που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές της. Αυτές οι πληροφορίες υπάγονται στο επαγγελματικό απόρρητο του άρθρου 79, που σύμφωνα με τις σχετικές ευρωπαϊκές διατάξεις, εφαρμόζεται και για τις λοιπές αρμόδιες αρχές.

Η Αρμόδια Αρχή μπορεί κατά την παροχή των πληροφοριών σε άλλη αρμόδια αρχή να ορίζει ότι οι πληροφορίες που παρέχει μπορούν να γνωστοποιηθούν μόνο ύστερα από τη ρητή συναίνεσή της.

2. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας, που προβλέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών, καθώς και με άλλες εποπτικές αρχές ή οργανισμούς τρίτων χωρών αντίστοιχους προς αυτούς που αναφέρονται στις περ. α) και β) της παρ. 3, μόνο εάν οι κοινοποιούμενες πληροφορίες καλύπτονται, όσον αφορά στο επαγγελματικό απόρρητο, από εγγυήσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του άρθρου 79. Η Αρμόδια Αρχή μπορεί στις συμφωνίες του πρώτου εδαφίου να ορίζει ότι οι πληροφορίες που παρέχει μπορούν να γνωστοποιηθούν μόνο ύστερα από τη ρητή συναίνεσή της και να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς για τους οποίους έχει προηγουμένως δώσει τη συγκατάθεσή της.

Η ανταλλαγή πληροφοριών του πρώτου εδαφίου εξυπηρετεί την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων των εν λόγω αρχών ή οργανισμών.

Αν οι πληροφορίες προέρχονται από άλλο κράτος μέλος ή από τρίτο κράτος, η Αρμόδια Αρχή τις κοινοποιεί σε αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών μόνο μετά από ρητή συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής που τις διαβίβασε και, εάν προϋπάρχει σχετική πρόβλεψη, μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους συμφώνησε η αρχή αυτή.

3.α) Επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αφενός της Αρμόδιας Αρχής και αφετέρου:

αα) του Εθνικού Συμβουλίου Συστημικής Σταθερότητας, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Συνηγόρου του Καταναλωτή, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και άλλων αρμόδιων αρχών κατά την άσκηση των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία αρμοδιοτήτων τους,

αβ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά την εφαρμογή του άρθρου 226 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις εκχωρούμενες προς αυτό εξεταστικές αρμοδιότητες,

αγ) των εξεταστικών επιτροπών της Βουλής, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 144 ως 149 του Κανονισμού της Βουλής,

αδ) των οργάνων τα οποία νόμιμα μετέχουν σε διαδικασίες εκκαθάρισης Τ.Ε.Α. ή προγράμματος συνταξιοδοτικών παροχών, καθώς και

αε) των αναγνωρισμένων ελεγκτών, στους οποίους έχουν νόμιμα ανατεθεί καθήκοντα ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων των Τ.Ε.Α., των αναλογιστών των Τ.Ε.Α., των αρχών

που είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία των ως άνω προσώπων και της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος, για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

β) Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να γνωστοποιεί σε αρχές, όργανα ή πρόσωπα άλλων κρατών μελών, αντίστοιχα με αυτά της περ. α), περιλαμβανομένων των αρμόδιων εποπτικών αρχών πιστωτικών ιδρυμάτων, πληροφορίες που προορίζονται για την εκπλήρωση της εποπτικής αποστολής τους, καθώς και σε οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση συστημάτων εγγύησης καταθέσεων, τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

γ) Επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αφενός της Αρμόδιας Αρχής ως εποπτικής αρχής και αφετέρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, αν οι πληροφορίες είναι σχετικές με την επιτέλεση των καθηκόντων του, των κεντρικών τραπεζών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και άλλων οργανισμών, που είτε ασκούν τη νομισματική πολιτική και τη σχετική παροχή ρευστότητας σε άλλα κράτη μέλη, εποπτεύουν τα συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού και διασφαλίζουν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος στα κράτη αυτά είτε ως δημόσιες αρχές άλλων κρατών μελών ασκούν επίβλεψη επί των συστημάτων πληρωμών για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρμόδιας Αρχής ως εποπτικής αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 80, και της αποστολής των ως άνω αρχών.

Σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της οριζόμενης στο άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (L 331), η Αρμόδια Αρχή διαβιβάζει πληροφορίες προς τις κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι σημαντικές για την άσκηση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων της άσκησης νομισματικής πολιτικής και της σχετικής παροχής ρευστότητας, της εποπτείας συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού και της διαφύλαξης της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος, και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου, αν αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές για την άσκηση των καθηκόντων του.

δ) Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να κοινοποιεί τις πληροφορίες της παρ. 1 σε γραφείο συμψηφισμού ή παρόμοιο οργανισμό αναγνωρισμένο από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών να παρέχει υπηρεσίες συμψηφισμού ή διακανονισμού συναλλαγών στις αγορές χρήματος, διαπραγματεύσιμων τίτλων ή παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, αν θεωρεί ότι η κοινοποίηση αυτή είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των εν λόγω οργανισμών σε σχέση με αδυναμίες εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, έστω και δυνητικές, των συμμετεχόντων στις αγορές αυτές.

Στις περ. α), β), γ) και δ), οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τις αρχές, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα υπόκεινται στους κανόνες επαγγελματικού απορρήτου του άρθρου 79. Επιπλέον, οι πληροφορίες αυτές προορίζονται για την εκπλήρωση της εποπτείας ή του ελέγχου. Επίσης, οι πληροφορίες που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος δεν κοινολογούνται χωρίς τη ρητή συγκατάθεση των εποπτικών αρχών από τις οποίες προέρχονται ή στις οποίες ο επιτόπιος έλεγχος έλαβε χώρα και εφόσον ενδείκνυται μόνο για τους σκοπούς που οι εποπτικές αρχές έδωσαν τη συγκατάθεσή τους.

4. Η Αρμόδια Αρχή γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη την ταυτότητα των αρχών, προσώπων ή οργάνων που μπορούν να δέχονται πληροφορίες σύμφωνα με την παρ. 3.

5. Η απαγόρευση της παρ. 1 του άρθρου 79 αίρεται μετά από ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου κατά τη διάρκεια ανάκρισης, προανάκρισης ή προκαταρκτικής εξέτασης, ύστερα από σχετικό αίτημα του Εισαγγελέα ή του Ανακριτή ή μετά από απόφαση του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση, εφόσον η παροχή αυτών είναι απολύτως αναγκαία για τη διαπίστωση και την τιμωρία πλημμελήματος ή κακουργήματος.

Άρθρο 82 **Εθνικές διατάξεις προληπτικής φύσεως** **(άρθρο 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Η Αρμόδια Αρχή υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων έκθεση, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις προληπτικής φύσεως, που αφορούν στην επαγγελματική ασφάλιση και οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εθνική κοινωνικοασφαλιστική και εργατική νομοθεσία σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 11.

2. Η Αρμόδια Αρχή επικαιροποιεί τις πληροφορίες αυτές τακτικά και τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη.

Άρθρο 83 **Συνεργασία μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Αρχής** **Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων** **(άρθρο 60 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)**

1. Η Αρμόδια Αρχή αναγνωρίζει σε όλες τις εργασίες και αποφάσεις της τον διττό ρόλο της τόσο ως αρμόδιας αρχής δυνάμει του παρόντος Μέρους όσο και ως μέλους της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (L 331) και η μια ιδιότητα δεν παρεμποδίζει την άσκηση της άλλης.

2. Η Αρμόδια Αρχή εφαρμόζει το παρόν Μέρος, τις οικείες αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και το ενωσιακό δίκαιο και ασκεί τα εποπτικά της καθήκοντα με τρόπο που να λαμβάνει στο μέγιστο δυνατό τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στους αντίστοιχους τομείς και λαμβάνει υπόψη της τα αντίστοιχα εποπτικά εργαλεία και τις εποπτικές πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί ή προτείνονται ως βέλτιστα από την ΕΑΑΕΣ.

3. Η Αρμόδια Αρχή συμμετέχει σε περιοδικές ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειριών με άλλα κράτη μέλη, σε εργασίες, δράσεις και δραστηριότητες, καθώς και σε αναγκαίες επιτροπές, υποεπιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΑΑΕΣ σχετικά με τις αρμοδιότητές της

και συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να διευκολυνθεί η εποπτεία της λειτουργίας των Ι.Ε.Σ.Π. σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

4. Η Αρμόδια Αρχή συνεργάζεται με την ΕΑΑΕΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 1094/2010, και της παρέχει, χωρίς καθυστέρηση, τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, όπως προσδιορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος και από το άρθρο 35 του Κανονισμού 1094/2010.

5. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει οποιαδήποτε σημαντική δυσκολία προκύψει από την εφαρμογή του παρόντος και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΑΑΕΣ.

6. Η Αρμόδια Αρχή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τα πρότυπα που εκδίδονται από την ΕΑΑΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1094/2010, εκδίδει σχετικές αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και αιτιολογεί στην ΕΑΑΕΣ μη συμμόρφωση.

Άρθρο 84

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 61 Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341)

Όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος, τα Τ.Ε.Α., οι εξωτερικοί πάροχοι και συνεργάτες τους, καθώς και η Αρμόδια Αρχή εκτελούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L119, Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

Άρθρο 85

Αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 48 ν. 5042/2023

1. Στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5042/2023 (Α' 88), περί ορισμού αρμόδιων αρχών, οι λέξεις «όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4680/2020 (Α' 72)» διαγράφονται, η αναφορά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αντικαθίσταται από την αναφορά στην Τράπεζα της Ελλάδος, το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Όταν πάροχος ΡΕΡΡ είναι Ίδρυμα Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.), με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., αρμόδια αρχή για την επικοινωνία με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του Ι.Ε.Σ.Π. και για την εκτέλεση σχετικών με αυτήν καθηκόντων, που προβλέπονται στον Κανονισμό, στους κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονισμούς και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτών πράξεις, είναι η Τράπεζα της Ελλάδος.»

2. Στην περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 5042/2023, περί ορισμού αρμόδιων αρχών, οι λέξεις «όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4680/2020 (Α' 72)» διαγράφονται, η αναφορά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αντικαθίσταται από την αναφορά στην Τράπεζα της Ελλάδος, το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) όταν διανομέας ΡΕΡΡ είναι Ι.Ε.Σ.Π., με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., αρμόδια αρχή για την επικοινωνία με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του Ι.Ε.Σ.Π. και για την εκτέλεση των σχετικών με αυτήν καθηκόντων που προβλέπονται στον Κανονισμό, στους κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονισμούς και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτών πράξεις, είναι η Τράπεζα της Ελλάδος.»

Άρθρο 86

Αρμόδια αρχή παρακολούθησης συμμόρφωσης - Τροποποίηση άρθρου 99 ν. 4209/2013

Στο άρθρο 99 του ν. 4209/2013 (Α' 253), περί αρμόδιων αρχών σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 προστίθεται η αναφορά στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης ώστε να εμπίπτουν πλέον στην αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος, β) η παρ. 3 καταργείται, γ) στην παρ. 4 διαγράφεται η αναφορά στο αρμόδιο Υπουργείο, δ) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 99 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 99

Αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως αρμόδια αρχή, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των Ανώνυμων Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), των Ανώνυμων Εταιρειών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) και των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ) με έδρα την Ελλάδα, καθώς και των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) που τους διαχειρίζονται Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) οι οποίοι έχουν άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα ή είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την Οδηγία 2011/61/ΕΕ, προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 (Ε.Ε. L 201).
2. Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων με έδρα την Ελλάδα, των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα, των Αντασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα καθώς και των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012.
3. Καταργείται.
4. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012, των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονισμών και των εκτελεστικών κανονισμών για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων και παρέχει η μία στην άλλη κάθε αναγκαία συνδρομή για την εκτέλεση των καθηκόντων της. Επιτρέπεται η αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.»

Άρθρο 87

Κυρώσεις Τράπεζας της Ελλάδος - Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4209/2013

Στο άρθρο 103 του ν. 4209/2013 (Α' 253), περί κυρώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο οι λοιπές αρμόδιες αρχές αντικαθίστανται από την Τράπεζα της Ελλάδος, β) στην παρ. 1 μετά τη φράση «και Αντασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα» προστίθεται η φράση «και Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης», γ) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, δ) στην παρ. 4 η αναφορά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης διαγράφεται, ε) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 103

Κυρώσεις Τράπεζας της Ελλάδος

1. Αν παραβιασθούν τα άρθρα 4, 5 και 7 έως 9 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012, συμπεριλαμβανομένων των οικείων κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθέντων Κανονισμών και των εκτελεστικών Κανονισμών για τον καθορισμό τεχνικών προτύπων, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιβάλει επί Πιστωτικών Ιδρυμάτων με έδρα την Ελλάδα, Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα, Αντασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα και Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης, με Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένου από αυτή οργάνου του άρθρου 55Α του Καταστατικού της, χρηματικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ. Τα ποσά των ανωτέρω προστίμων αποτελούν δημόσιο έσοδο, εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αναπροσαρμόζονται με Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος ή εξουσιοδοτημένου από αυτή οργάνου του άρθρου 55Α του Καταστατικού της.

Πλημμελής συνεργασία, άρνηση χορήγησης ή πλημμελής παροχή στοιχείων στο πλαίσιο άσκησης των προβλεπόμενων από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 αρμοδιοτήτων, τιμωρείται κατ' εφαρμογή των άρθρων 55Α και 55Γ του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος. Κατά την επιμέτρηση των ως άνω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 102.

2. Καταργείται.

3. Καταργείται.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοινώνει δημόσια οποιαδήποτε μέτρα ή κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012, των κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθέντων Κανονισμών και των εκτελεστικών Κανονισμών για τον καθορισμό τεχνικών προτύπων, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα ενδιαφερόμενα μέρη.»

Άρθρο 88

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 - Τροποποίηση περ. α' και β' παρ. 1 άρθρου 69 ν. 4706/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4706/2020 (Α' 136), περί αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) οι λέξεις «στις παρ. 1 και 4 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1, 3, 4 και 6 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016», οι λέξεις «στις παρ. 3 και 6 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην περίπτωση των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.)» και το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται, β) στην περ. β) οι λέξεις «καθώς και στις περιπτώσεις του άρθρου 7 του ν. 3029/2002» διαγράφονται και επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση και οι περ. α) και β) διαμορφώνονται ως εξής:

«α) Η Τράπεζα της Ελλάδος εποπτεύει τις μεταβιβάζουσες οντότητες, τους αρχικούς δανειοδότες και τις οντότητες ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ), όταν εμπίπτουν στις περ. 1, 16 και 22 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014, στις παρ. 1, 3, 4 και 6 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016, καθώς και στην περίπτωση των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.).

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει τις μεταβιβάζουσες οντότητες, τους αρχικούς δανειοδότες και τις οντότητες ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ) όταν εμπίπτουν στις περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 και στις περ. α', β', γ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4099/2012. Επίσης εποπτεύει τις ανάδοχες οντότητες που είναι επιχειρήσεις επενδύσεων.»

Άρθρο 89

Ρυθμίσεις περιπτώσεων μεταφοράς σε άλλο Ταμείο Επαγγελματικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4575/2018

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 7 του ν. 4575/2018 (Α' 192), περί μεταφοράς δικαιωμάτων σε άλλο Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης, διαγράφεται η αναφορά στη «με αριθμ. Φ.Επαγγ.Ασφ./43/13.11.2003 (Β' 1703) υπουργική απόφαση» και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Αν ο εργαζόμενος - ασφαλισμένος αλλάξει επαγγελματική δραστηριότητα και μεταφέρει τα δικαιώματά του σε άλλο Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης, που λειτουργεί στον χώρο της νέας απασχόλησής του, εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει την επαγγελματική ασφάλιση και οι καταστατικές διατάξεις του κάθε Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης, όπως εκάστοτε ισχύουν. Αν ο ασφαλισμένος δεν ζητήσει τη μεταφορά των δικαιωμάτων του σε άλλο Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 5.»

Άρθρο 90

Αρμόδιες αρχές και συνεργασία μεταξύ αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 100 ν. 4514/2018

Στο άρθρο 100 του ν. 4514/2018 (Α' 14), περί αρμόδιων αρχών και συνεργασίας μεταξύ αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 οι λέξεις «των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) των άρθρων 7 και 8 του ν. 3029/2002, όπως ισχύουν,» διαγράφονται, β) στην παρ. 2, στο τέλος, προστίθεται η αναφορά στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 (ΕΕ L 23.12.2015) των Α.Ε.Π.Ε.Υ., των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα επιχειρήσεων επενδύσεων με έδρα σε τρίτη χώρα, των κεντρικών αντισυμβαλλομένων με έδρα στην Ελλάδα, των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων με έδρα στην Ελλάδα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, των ΑΕΔΑΚ και των ΟΣΕΚΑ με έδρα στην Ελλάδα και των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ΑΕΔΑΚ και ΟΣΕΚΑ με έδρα σε τρίτη χώρα, καθώς και των ΟΕΕ που τους διαχειρίζονται Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ), οι οποίοι έχουν άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα ή είναι εγγεγραμμένοι, σύμφωνα με την Οδηγία 2011/61/ΕΕ.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα στην Ελλάδα και των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε τρίτη χώρα, των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα στην Ελλάδα και των Αντασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα στην Ελλάδα, των υποκαταστημάτων Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα σε τρίτη χώρα, καθώς και των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, προβλέπει το ειδικότερο περιεχόμενο του μητρώου της παρ. 7 του άρθρου 6 που αναρτάται στην ιστοσελίδα της και ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ως προς τη λειτουργία αυτού.
2. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, με απόφασή της, να καθορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 7, προσδιορίζοντας ειδικότερα τη διαδικασία και τον χρόνο υποβολής αυτών. Με όμοια απόφαση, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να καθορίζει τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η προσχώρηση χρηματοδοτούσας επιχείρησης σε Τ.Ε.Α. διενεργείται, χωρίς έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7.

3. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, μπορεί να προσδιορίζει ειδικότερα τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις πληροφορίες του άρθρου 8, παρέχοντας σχετικά πρότυπα στο πλαίσιο αξιολόγησης της αίτησης κατά τις παρ. 2 και 6 του άρθρου 8.
4. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, μπορεί να μεταβάλει το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού της παρ. 2 του άρθρου 9 ως προς τις υποπερ. ηα΄ έως ηθ΄ της περ. (η) και να προβλέπει την τήρηση από τα Τ.Ε.Α. εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, να καθορίζει το περιεχόμενό του και τον τρόπο και τη συχνότητα επικαιροποίησής του.
5. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορούν να καθορίζονται πρόσθετα και ειδικότερα στοιχεία που μπορούν να αποτελούν περιεχόμενο του υποβλητέου προγράμματος δραστηριότητας του άρθρου 10, όπως αποτελέσματα χρήσης, πρόβλεψη ταμειακών ροών και αναλυτική τεκμηρίωση παραδοχών προς τον σκοπό της πληρέστερης αποτύπωσης της βιωσιμότητας του Τ.Ε.Α..
6. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, με απόφασή της, να προβλέπει το ειδικότερο περιεχόμενο του Μητρώου της παρ. 8 του άρθρου 11 και να ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια περί της λειτουργίας αυτού.
7. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται προς αυτή από το ενδιαφερόμενο Τ.Ε.Α. κατά την υποβολή της αίτησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 11 για τη διασυννοριακή δραστηριότητα, και την εφαρμογή από αυτήν των κριτηρίων αξιολόγησης της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 11, προσδιορίζονται ειδικότερα η σχετική διαδικασία και, όπου χρειάζεται, ο χρόνος υποβολής αυτών, το περιεχόμενο και ο τύπος των συνυποβαλλόμενων στοιχείων και συνοδευτικών εγγράφων, ο καθορισμός της γλώσσας αυτών στο πλαίσιο άσκησης προληπτικής εποπτείας κατά τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
8. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται από τα ενδιαφερόμενα Τ.Ε.Α., προς αυτήν, κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 12 για τη μεταβίβαση, συμπεριλαμβανομένης και της διασυννοριακής μεταβίβασης, προσδιορίζοντας τις πληροφορίες που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις προληπτικής αξιολόγησης της περ. ε΄ της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, καθώς και τη σχετική διαδικασία και, όπου χρειάζεται, τον χρόνο υποβολής αυτών, το περιεχόμενο και τύπο των εν λόγω υποβαλλόμενων στοιχείων και συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 12.
9. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορούν να καθορίζονται με ειδικότερο τρόπο οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος διαγραφής, για τον συνυπολογισμό του χρόνου επαγγελματικής ασφάλισης, τη μεταφορά δικαιωμάτων και το αρμόδιο για τη χορήγηση της παροχής Τ.Ε.Α., σε περίπτωση χρονικά διαδοχικής επαγγελματικής ασφάλισης σε περισσότερα Τ.Ε.Α., όπως και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 15.
10. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να καθορίζεται ενιαίος μορφότυπος για την παροχή από Τ.Ε.Α. και τα Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους των πληροφοριών του άρθρου 16.
11. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να ορίζεται η υποχρέωση σύστασης μίας ή περισσότερων επιτροπών στα Τ.Ε.Α. και να προβλέπονται οι σχετικές αρμοδιότητές τους.
12. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται λεπτομέρειες για τον τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο τηρούνται διαθέσιμα για την κάλυψη τρεχόντων λειτουργικών εξόδων των Τ.Ε.Α., ο οποίος δεν φυλάσσεται από τον θεματοφύλακα σύμφωνα με το άρθρο 30, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ίδιου άρθρου.

13. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής δύνανται να ορίζονται και άλλα καθήκοντα του θεματοφύλακα, πλέον αυτών που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 31.

14. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, για την εφαρμογή αποτελεσματικού συστήματος διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 32, τίθενται κριτήρια ανεξαρτησίας και αποδεκτών σωρεύσεων αρμοδιοτήτων ή εργασιών σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή οργανωτικές μονάδες, εξειδικεύονται οι απαιτήσεις διακυβέρνησης, καθορίζεται το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων από τα Τ.Ε.Α. προς αυτήν πληροφοριών για την αξιολόγηση των απαιτήσεων καταλληλότητας και αξιοπιστίας, επιβάλλεται η εφαρμογή πρόσθετων πολιτικών, επιβάλλεται ο ορισμός και καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα κριτήρια καταλληλότητας και αξιοπιστίας ενός ή περισσότερων εσωτερικών υπευθύνων προσώπων για την αξιολόγηση των εργασιών βασικών λειτουργιών που έχουν ανατεθεί εξωτερικά, καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια και απαιτήσεις σε περιπτώσεις εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, καθώς και σε παρόχους υπηρεσιών, οι οποίοι δεν παρέχουν μεν υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους αλλά εξαρτώνται σημαντικά από υποδομές υπολογιστικού νέφους για την παροχή των υπηρεσιών τους, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των εφαρμοζόμενων από τα Τ.Ε.Α. πολιτικών, όπως ενδεικτικά η πολιτική διαχείρισης κινδύνων, η πολιτική αξιολόγησης καταλληλότητας και αξιοπιστίας, η πολιτική διαχείρισης ασφαλιστικών κινδύνων και σχηματισμού τεχνικών προβλέψεων, η πολιτική διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, η πολιτική ανασφάλισης και άλλων τεχνικών περιορισμού του κινδύνου, η πολιτική διαχείρισης συντονισμού περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, η πολιτική διαχείρισης επενδυτικού κινδύνου, η πολιτική διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας, η πολιτική εξωτερικής ανάθεσης, καθώς και το περιεχόμενο της διαχείρισης κινδύνων τεχνολογίας πληροφοριών/επικοινωνιών και ασφάλειας.

15. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να εξειδικεύονται τα προσόντα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου και να εξειδικεύονται οι πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση ή εξακρίβωση της καταλληλότητας και αξιοπιστίας των μελών διοίκησης του Τ.Ε.Α., να καθορίζονται τα έγγραφα και πιστοποιητικά που λαμβάνονται υπόψη, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής τους, το περιεχόμενο αυτών, τον τρόπο και χρόνο υποβολής, και κάθε ειδικότερο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του άρθρου 33.

16. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τους εξεταζόμενους κινδύνους του άρθρου 38 και ιδίως αυτούς που αφορούν στον συγχρονισμό περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και στο περιεχόμενο της αντίστοιχης έκθεσης, στο ελάχιστο περιεχόμενο των σχεδίων ρευστότητας, καθώς και σε κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του ίδιου άρθρου.

17. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να εξειδικεύονται οι εργασίες της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου του άρθρου 39 και να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

18. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, μπορεί να καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της αναλογιστικής έκθεσης, οι απαιτήσεις για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων και δεδομένων, οι απαιτήσεις για την αξιολόγηση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 40.

19. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να καθορίζεται περαιτέρω το περιεχόμενο της πολιτικής και της έκθεσης ίδιας αξιολόγησης κινδύνου, τα ειδικότερα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη, ο χρονικός ορίζοντας της αξιολόγησης, οι έκτακτες συνθήκες που

επιβάλλουν την επικαιροποίηση, οι απαιτήσεις τεκμηρίωσης και η διαδικασία υποβολής αυτής στην Αρμόδια Αρχή και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 41.

20. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής, καθορίζονται τα εφαρμοζόμενα λογιστικά ή και εποπτικά πρότυπα, το περιεχόμενο και οι μέθοδοι αναφοράς των λογαριασμών και εκθέσεων, οι μέθοδοι αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, το περιεχόμενο και ο τύπος των ετήσιων λογαριασμών και το ελάχιστο περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών και των Τ.Ε.Α., καθώς και το πεδίο και η συχνότητα του εξωτερικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 42 και ορίζονται τα μέσα και οι τρόποι δημοσιοποίησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ίδιου άρθρου.

21. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορούν να τίθενται πρόσθετες και λεπτομερέστερες απαιτήσεις σχετικά με τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων του άρθρου 45, προκειμένου να εξασφαλισθούν αρκούντως τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων και να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις τεχνικές προβλέψεις και ιδίως τις αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης, τα μέγιστα χρησιμοποιούμενα επιτόκια και τις λοιπές παραδοχές.

22. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να καθορίζεται η ταξινόμηση των εργασιών των Τ.Ε.Α. σε κλάδους, να επιβάλλεται η τήρηση ξεχωριστών περιουσιακών στοιχείων ανά κλάδο, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 46.

23. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να τίθενται πρόσθετες απαιτήσεις για τα ίδια κεφάλαια για εποπτικούς σκοπούς πλέον αυτών που καθορίζονται στα άρθρα 49 και 50, να συνδέεται το απαιτούμενο ύψος τους με τους κινδύνους του Τ.Ε.Α., να καθορίζονται μέθοδοι ποσοτικοποίησης των κεφαλαίων και των κινδύνων και να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για το ύψος και την κάλυψη των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τεχνικά ζητήματα των άρθρων 47 έως 50. Περαιτέρω, με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας ανά κατηγορία δραστηριοτήτων ή κλάδων.

24. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής μπορούν να τίθενται πρόσθετες και λεπτομερέστερες προϋποθέσεις ως προς το περιεχόμενο της αίτησης της παρ. 5 του άρθρου 48, τα συνυποβαλλόμενα στοιχεία, τη σχετική διαδικασία και τα εφαρμοζόμενα από την Αρμόδια Αρχή κριτήρια αξιολόγησης της αίτησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 48.

25. Με απόφασή της η Αρμόδια Αρχή καθορίζει τις μεθόδους αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, το περιεχόμενο και το χρονικό διάστημα υποβολής από τα Τ.Ε.Α., θέτει επιμέρους όρια ή και περιορισμούς σε μία ή περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 51.

26. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται τα δεδομένα με τα οποία διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 54.

27. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζονται η φύση, η έκταση και η μορφή των πληροφοριών του άρθρου 59, ο χρόνος υποβολής τους, είτε σε προκαθορισμένες περιόδους, είτε κατά τον χρόνο προκαθορισμένων γεγονότων, είτε κατά τη διάρκεια ερευνών σχετικά με την κατάσταση ενός Τ.Ε.Α..

28. Η Αρμόδια Αρχή, με απόφασή της, καταρτίζει «Κανονισμό Εκκαθαρίσεων Τ.Ε.Α.» προβλέποντας ειδικές ρυθμίσεις για τα ακόλουθα: α) το περιεχόμενο και τη συχνότητα υποβολής από τον ή τους εκκαθαριστές αναφορών και εν γένει πληροφοριών για την πορεία

της εκκαθάρισης, β) ειδικότερα ζητήματα για τη διενέργεια της εκκαθάρισης βάσει χρονοδιαγράμματος καθορίζοντας τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την αξιολόγηση του έργου του ή των εκκαθαριστών, γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται από τα όργανα εκκαθάρισης για την περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης της εκκαθάρισης και εκποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της εκκαθάρισης με φυσικά ή ηλεκτρονικά μέσα, δ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη μεταβίβαση προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, ε) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ικανοποίηση των δικαιούχων και μελών του Τ.Ε.Α., ορίζοντας για όσες περιπτώσεις απαιτείται τα αναγκαία κάθε φορά προσκομιζόμενα στοιχεία και πληροφορίες, παρέχοντας σχετικά πρότυπα και ρυθμίζοντας κάθε απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 75.

29. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής δύνανται να ρυθμίζονται λεπτομέρειες και ειδικότερες διαδικασίες σε σχέση με την περάτωση και κήρυξη της λήξης της εκκαθάρισης του Τ.Ε.Α., ιδίως αναφορικά με το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις εγκυρότητας της βεβαίωσης που προσκομίζεται από τον ή τους εκκαθαριστές σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 78, καθώς και τα υποβαλλόμενα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες από μέρους τους, παρέχοντας σχετικά πρότυπα και πίνακες. Στην ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται περαιτέρω υποχρεώσεις του ή των εκκαθαριστών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν στην εφαρμογή της περίπτωσης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 78, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που είναι αναγκαίο να ρυθμιστεί αναφορικά με την εκκαθάριση των Τ.Ε.Α..

30. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζεται μηχανισμός για τη διευκόλυνση και ενθάρρυνση της υποβολής αναφορών από πρόσωπα που εμπλέκονται στη λειτουργία των Τ.Ε.Α., όπως μέλη οργάνων, προσωπικό, πάροχοι υπηρεσιών στους οποίους έχουν ανατεθεί εξωτερικά λειτουργίες του Τ.Ε.Α., σχετικά με επαπειλούμενες ή συντελεσμένες παραβάσεις των Τ.Ε.Α. που εντοπίζουν. Ο συγκεκριμένος μηχανισμός περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον ειδικές διαδικασίες για τη λήψη και τη διαχείριση αναφορών με αντικείμενο τις εν λόγω παραβάσεις.

31. Με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής καθορίζεται η εισφορά των εποπτευομένων Τ.Ε.Α., για την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για την επιτέλεση του σκοπού της, σε ποσοστό μέχρι ενάμιση τοις χιλίοις (1,5%) επί των ακαθάριστων ετήσιων εισφορών εκάστου Τ.Ε.Α..

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΑΡ. 20 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ Ν. 3029/2002

Άρθρο 92
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η προστασία των ασφαλισμένων και δικαιούχων παροχών και η διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας των Ταμείων υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης που έχουν ιδρυθεί και υπαχθεί στις διατάξεις περί επαγγελματικής ασφάλισης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 (Α' 41)

(εφεξής Ταμεία υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης), καθώς και των Ταμείων με τη μορφή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που προέκυψαν εκ μετατροπής από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σύμφωνα με την παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160) (εφεξής εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικά ταμεία).

Άρθρο 93 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση, λειτουργία και εποπτεία των δραστηριοτήτων των ταμείων υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης και των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων μέσω της επιβολής αυξημένων απαιτήσεων διακυβέρνησης και εποπτείας, καθώς και της μετατροπής των εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών ταμείων σε προαιρετικής ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΤΑΜΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 94 **Λειτουργία ταμείων υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης**

Η λειτουργία των ταμείων υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης που έχουν ιδρυθεί και υπαχθεί ρητώς στις διατάξεις περί επαγγελματικής ασφάλισης δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 (Α' 41), διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 95 **Εφαρμοστέες διατάξεις για τα ταμεία υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης**

1. Στα TEA υποχρεωτικής ασφάλισης εφαρμόζονται: οι παρ. 1 έως 8 του άρθρου 45 και οι παρ. 1, 2α) και 2β) του άρθρου 46 περί ποσοτικών απαιτήσεων, το άρθρο 51 περί επενδυτικών κανόνων, τα άρθρα 25 και 32 έως 44 περί συστήματος διακυβέρνησης, τα άρθρα 27 και 28 περί εξωτερικών αναθέσεων και διαχείρισης επενδύσεων, τα άρθρα 29, 30 και οι παρ. 1 έως 2 του άρθρου 31 περί Θεματοφύλακα και τα άρθρα 79 έως 81, καθώς και το άρθρο 84 περί επαγγελματικού απορρήτου και ανταλλαγής πληροφοριών.
2. Στην περίπτωση κατά την οποία TEA υποχρεωτικής ασφάλισης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία προς κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων, το υποβαλλόμενο σχέδιο ανάκαμψης της παρ. 2 του άρθρου 46 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη.

Άρθρο 96 **Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε μέλη και δικαιούχους**

1. Τα Ταμεία υποχρεωτικής επαγγελματικής ασφάλισης διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στα μέλη και στους δικαιούχους τους για το πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών στο οποίο έχουν υπαχθεί, είναι επαρκείς. Για τον σκοπό αυτόν:

- α) επικαιροποιούνται τακτικά,
  - β) συντάσσονται με σαφήνεια, σε κατανοητή γλώσσα, χωρίς τη χρήση εξειδικευμένης ορολογίας και τεχνικών όρων,
  - γ) δεν είναι παραπλανητικές,
  - δ) παρουσιάζονται κατά τρόπο ευανάγνωστο,
  - ε) διατίθενται στα μέλη και τους δικαιούχους δωρεάν με ηλεκτρονικά μέσα, σε σταθερό μέσο ή σε ιστότοπο ή εγγράφως.
2. Τα TEA υποχρεωτικής ασφάλισης έχουν υποχρέωση να χορηγούν ετησίως τουλάχιστον δωρεάν, βεβαίωση στους ασφαλισμένους για τις καταβληθείσες εισφορές και τα δικαιώματά τους για παροχές.

Άρθρο 97 **Διαδικασία τροποποίησης καταστατικού**

Το καταστατικό των TEA υποχρεωτικής ασφάλισης τροποποιείται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και εγκριτική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τα θέματα αρμοδιότητάς τους και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΕΚ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ**

Άρθρο 98 **Λειτουργία εκ μετατροπής αλληλοβοηθητικών Ταμείων**

1. Από 1η.1.2025 η υπαγωγή στην ασφάλιση των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων είναι προαιρετική.
2. Τα ταμεία της παρ. 1 υποβάλουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι την 31^η.12.2024 σχέδιο τροποποιημένου καταστατικού και αναλογιστική έκθεση.
3. Τα ταμεία της παρ. 1 μετά από απόφαση των διοικητικών τους οργάνων υποβάλλουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρόταση επιλογής είτε του κεφαλαιοποιητικού συστήματος είτε του διανεμητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC).
4. Το καταστατικό των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων τροποποιείται με έκδοση εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
5. Τα ταμεία της παρ. 1 υποβάλλουν υποχρεωτικά μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή αναλογιστικές εκθέσεις και οικονομικές καταστάσεις για τον έλεγχο της βιωσιμότητάς τους.
6. Για τις ποσοτικές απαιτήσεις εφαρμόζονται το άρθρο 28 περί διαχείρισης επενδύσεων, οι παρ. 1 έως 8 του άρθρου 45 περί τεχνικών προβλέψεων, οι παρ. 1, 2α) και 2β) του άρθρου

46 περί κάλυψης τεχνικών προβλέψεων και το άρθρο 51 περί επενδυτικών κανόνων του παρόντος εφόσον επιλέξουν το κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

Άρθρο 99 **Διακυβέρνηση και όροι λειτουργίας**

1. Όργανο διοίκησης των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων είναι το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο φέρει την τελική ευθύνη για τη λειτουργία του Ταμείου και την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει σε όλες τις ενέργειες και λαμβάνει όλα τα μέτρα για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών και δικαιούχων παροχών.
2. Τα εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικά Ταμεία μπορούν να προβλέπουν επιπρόσθετα εξειδικευμένα εποπτικά ή διαχειριστικά όργανα με αρμοδιότητες που καθορίζονται στο καταστατικό τους.
3. Η ανάθεση οποιασδήποτε αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εντός ή εκτός του εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικού Ταμείου, δεν απαλλάσσει το Διοικητικό Συμβούλιο από την ευθύνη που προβλέπεται στην παρ. 1.
4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικού Ταμείου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστης απέναντι στο Ταμείο.
5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικού Ταμείου δεν επιτρέπεται να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου σε εταιρείες, μετοχές ή μερίδια των οποίων κατέχει το εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικό Ταμείο, εφόσον η συμμετοχή του στις εταιρείες αυτές υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου τους.
6. Στα εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικά Ταμεία εφαρμόζονται κατ' αναλογία το άρθρο 27 περί εξωτερικής ανάθεσης, το άρθρο 29 περί ορισμού θεματοφύλακα, το άρθρο 30 περί φύλαξης στοιχείων ενεργητικού και ευθύνης θεματοφύλακα, το άρθρο 32 περί γενικών απαιτήσεων διακυβέρνησης, το άρθρο 33 περί απαιτήσεων καταλληλότητας και αξιοπιστίας, το άρθρο 34 περί πολιτικής αποδοχών, το άρθρο 35 περί διαχείρισης καταγγελιών, το άρθρο 36 περί σύγκρουσης συμφερόντων και πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων, το άρθρο 42 περί ετήσιων λογαριασμών και ετήσιων εκθέσεων, το άρθρο 43 περί υποχρεώσεων των εξωτερικών εμπειρογνομόνων και των προσώπων που είναι επιφορτισμένοι με τον νόμιμο έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και περί καθηκόντων ελεγκτών και το άρθρο 44 περί δήλωσης των αρχών επενδυτικής πολιτικής.

Άρθρο 100 **Δυνατότητα λειτουργίας των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων ως Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης**

1. Τα εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικά Ταμεία δύνανται να υποβάλουν αίτημα στην Αρμόδια Αρχή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 4 για τη λειτουργία τους ως Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4.
2. Σε περίπτωση χορήγησης άδειας λειτουργίας από την Αρμόδια Αρχή, το σύνολο της κινητής και ακίνητης περιουσίας των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων περιέρχεται, χωρίς

την καταβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων υπέρ του Δημοσίου, Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλου προσώπου στα νεοϊδρυθέντα Τ.Ε.Α. τα οποία θεωρούνται καθολικοί διάδοχοι και υπεισέρχονται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών. Εκκρεμείς δίκες με διάδικο τα εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικά Ταμεία συνεχίζονται στο όνομα των Τ.Ε.Α. χωρίς διακοπή.

3. Στα Τ.Ε.Α. της παρ. 1 μεταφέρονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και δικαιούχων και ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στο εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικό Ταμείο, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράσθηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του. Ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του νέου φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 101 Εποπτεία

1. Όπου στις διατάξεις του Μέρους Α΄ του παρόντος αναφέρεται ως Αρμόδια Αρχή η Τράπεζα της Ελλάδος, για την εποπτεία των Τ.Ε.Α. υποχρεωτικής ασφάλισης του Κεφαλαίου Α΄ και των εκ μετατροπής Αλληλοβοηθητικών Ταμείων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Β΄, νοούνται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για ζητήματα τήρησης του νόμου και προστασίας των συμφερόντων των ασφαλισμένων, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή για τη βιωσιμότητα και φερεγγυότητά τους και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τα θέματα που αφορούν τις επενδύσεις.

2. Οι εποπτικές αρχές της παρ. 1 εφαρμόζουν αναλογικά το άρθρο 52 περί κύριου σκοπού εποπτείας, το άρθρο 53 αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής της εποπτείας, το άρθρο 54 περί γενικών αρχών εποπτείας, τις παρ. 1 έως 10 του άρθρου 55 περί εξουσιών παρέμβασης και καθηκόντων της αρμόδιας αρχής, το άρθρο 58 αναφορικά με τη διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης, το άρθρο 59 σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στην αρμόδια αρχή, καθώς και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 60 αναφορικά με τη διαφάνεια και λογοδοσία.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, επιβάλλει αναλογικά τις κυρώσεις που προβλέπονται στις παρ. 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 94 του ν. 4099/2012 (Α΄ 250), όπως ισχύει για παραβάσεις των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

4. Οι εποπτικές αρχές δεν ευθύνονται αστικά έναντι τρίτων για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός εάν τα υπαίτια πρόσωπα βαρύνονται με δόλο.

5. Οι εποπτικές αρχές δύνανται να ζητούν οποτεδήποτε από τα Ταμεία να προσκομίζουν οποιαδήποτε έγγραφα, στοιχεία, πληροφορίες, που κρίνουν αναγκαία, προκειμένου να ασκήσουν αποτελεσματικά τις εποπτικές τους αρμοδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 102 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται θέματα που αφορούν στην αξιολόγηση και εξακρίβωση της καταλληλότητας και αξιοπιστίας των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 33 στα ταμεία των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του Μέρους Β΄, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που λαμβάνονται υπόψη, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής τους, το περιεχόμενο αυτών, τον τρόπο και χρόνο υποβολής και κάθε ειδικότερο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή των άρθρων 25 και 32 έως 44 για τα ταμεία του εφθαλείου Α΄ του Μέρους Β΄, καθώς και για την κατ' αναλογία εφαρμογή των άρθρων 32 έως 36 και 43 έως 44 για τα ταμεία του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Β΄.
2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζεται το ύψος των χρηματικών διαθεσίμων που προορίζονται για την κάλυψη τρεχόντων λειτουργικών εξόδων των ταμείων των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του Μέρους Β΄ και δεν φυλάσσονται από τον θεματοφύλακα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 30.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδας, δύνανται να ορίζονται και άλλα καθήκοντα του θεματοφύλακα, πλέον αυτών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 31.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τους εξεταζόμενους κινδύνους και ιδίως αυτούς που αφορούν τον συγχρονισμό περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και το περιεχόμενο της αντίστοιχης έκθεσης, το ελάχιστο περιεχόμενο των σχεδίων ρευστότητας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 38 από τα ταμεία του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Β΄.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζονται το ειδικότερο περιεχόμενο της αναλογιστικής έκθεσης, οι απαιτήσεις για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων και δεδομένων, οι απαιτήσεις για την αξιολόγηση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 40 στα ταμεία των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του Μέρους Β΄.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται τα εφαρμοζόμενα λογιστικά ή και εποπτικά πρότυπα, το περιεχόμενο και οι μέθοδοι αναφοράς των λογαριασμών και εκθέσεων, οι μέθοδοι αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, το περιεχόμενο και ο τύπος των ετήσιων λογαριασμών και το ελάχιστο περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων των προγραμμάτων συνταξιοδοτικών παροχών, η προθεσμία υποβολής των οικονομικών καταστάσεων και εκθέσεων, καθώς και κάθε άλλη

αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 42 στα ταμεία των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β'.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής καθορίζονται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με τον υπολογισμό και την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων για την εφαρμογή των άρθρων 45 και 46 στα ταμεία των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β', εφόσον τα τελευταία ακολουθούν το κεφαλαιοποιητικό σύστημα, προκειμένου να εξασφαλισθούν αρκούντως τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων και καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις τεχνικές προβλέψεις και ιδίως τις αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης, τα μέγιστα χρησιμοποιούμενα επιτόκια και τις λοιπές παραδοχές, καθώς και την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων με περιουσιακά στοιχεία.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται οι μέθοδοι αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, το περιεχόμενο και το χρονικό διάστημα υποβολής από τα ταμεία των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β', τίθενται επιμέρους όρια ή και περιορισμοί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 51. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι συγκεκριμένοι επενδυτικοί κανόνες και τίθενται επιμέρους όρια ή περιορισμοί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων για Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' που ακολουθούν σύστημα νόητης κεφαλαιοποίησης (NDC).

9. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται θέματα ενημέρωσης του άρθρου 96 περί πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στα μέλη και τους δικαιούχους των Ταμείων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β'.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται θέματα που εμπίπτουν στις επιμέρους εποπτικές αρμοδιότητες τους, ως εποπτικές αρχές επί των ταμείων των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β' σύμφωνα με το άρθρο 101.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τροποποιείται, συμπληρώνεται και κωδικοποιείται ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών λειτουργίας των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, δύναται να προβλέπεται η υποχρέωση σύστασης μίας ή περισσότερων επιτροπών για τη βελτίωση λειτουργίας των ταμείων των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β' και να προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των επιτροπών αυτών.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται οι κυρώσεις, τα μέτρα και η διαδικασία επιβολής αυτών από τις τρεις εποπτικές αρχές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα.

14. Με αποφάσεις των παρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 13 δύνανται να ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα για τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, μέχρι τις 31.12.2024.

15. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να παρέχονται από τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά την υποβολή της αίτησης για άσκηση διασυννοριακής δραστηριότητας και διασυννοριακής μεταφοράς, ο τρόπος εποπτείας των Ι.Ε.Σ.Π. που ασκούν διασυννοριακή δραστηριότητα στην ημεδαπή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 έως την 31η.12.2024.

16. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για το ύψος και την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων για εποπτικούς σκοπούς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τεχνικά ζητήματα των άρθρων 47, 48 και 49 στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης της παρ. 1β) του άρθρου 4, έως την 31η.12.2024.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

Άρθρο 103
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι: α) η ενίσχυση της προαιρετικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, β) ο εξορθολογισμός της φορολόγησης των προϊόντων συλλογικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και ειδικότερα των εισφορών και παροχών των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και των ασφαλιστρών και ασφαλισμάτων των ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων με κανόνες φορολογικής δικαιοσύνης, καθώς και γ) η άρση στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκαλούνται από την ύπαρξη διακριτών φορολογικών ρυθμίσεων μεταξύ των ανωτέρω προϊόντων.

Άρθρο 104
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι: α) η θέσπιση ανώτατου ορίου για τις εισφορές και τα ασφαλίστρα που καταβάλλονται για συλλογικά συνταξιοδοτικά σχήματα προαιρετικής ασφάλισης, β) η απαλλαγή των εισφορών και των ασφαλιστρών από το εισόδημα των ασφαλισμένων μέχρι του ορίου αυτού και γ) ο καθορισμός των φορολογικών συντελεστών και της φορολογικής μεταχείρισης των παροχών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και άλλων ταμείων προαιρετικής ασφάλισης και των ασφαλισμάτων των ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.

Άρθρο 105

Ανώτατο ποσό εισφορών και ασφαλίσεων

Οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν ο εργαζόμενος και ο εργοδότης υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και των ταμείων του άρθρου 94 για τις συνταξιοδοτικές παροχές, καθώς και τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο και τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν ετησίως και σωρευτικά:

- α) Για τους μισθωτούς και όσους αποκτούν εισόδημα από μισθωτή εργασία, το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματός τους από τη μισθωτή εργασία, στο οποίο δεν περιλαμβάνονται πρόσθετες αμοιβές παραγωγικότητας,
- β) Για τους μη μισθωτούς, το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αναπροσαρμοζόμενο κάθε έτος σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή όπως διαμορφώνεται την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου των παραπάνω περιπτώσεων δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, ή διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

Άρθρο 106

Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί απαλλαγών εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. δ) προστίθεται η αναφορά σε εισφορές εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης υποχρεωτικής ασφάλισης, β) οι περ. ε), ι) και ια) αντικαθίστανται, γ) στην περ. στ) διαγράφεται η αναφορά σε επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

- «1. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται:
- α) η αποζημίωση εξόδων διαμονής και σίτισης και η ημερήσια αποζημίωση που έχουν καταβληθεί από τον εργαζόμενο αποκλειστικά για σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη,
  - β) η αποζημίωση για έξοδα κίνησης που καταβάλλονται από τον εργοδότη για υπηρεσιακούς λόγους, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης για τη δαπάνη ηλεκτρικού ρεύματος για τη φόρτιση ατομικού ή εταιρικού οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ., εφόσον αφορούν έξοδα κίνησης που πραγματοποιήθηκαν από τον εργαζόμενο κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του και αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά,
  - γ) το επίδομα αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών,
  - δ) οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης υποχρεωτικής ασφάλισης,

ε) οι ασφαλιστικές εισφορές για συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλει ο εργαζόμενος περιλαμβανομένων των εισφορών εργοδότη και εργαζομένου υπέρ των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και υπέρ των ταμείων της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160), οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος του εργαζομένου από μισθωτή εργασία στο οποίο δεν περιλαμβάνονται πρόσθετες αμοιβές παραγωγικότητας, εκτός εάν η υπέρβαση αφορά ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής,

στ) η εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή από ταμεία πρόνοιας και ασφαλιστικούς οργανισμούς του Δημοσίου στους ασφαλισμένους και τα εξαρτώμενα μέλη του ασφαλισμένου,

ζ) η αξία των διατακτικών σίτισης αξίας έως έξι (6) ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα,

η) οι παροχές ασήμαντης αξίας μέχρι του ποσού των είκοσι επτά (27) ευρώ ετησίως,

ι) τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, τα οποία δεν υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος του εργαζομένου από μισθωτή εργασία, στο οποίο δεν περιλαμβάνονται πρόσθετες αμοιβές παραγωγικότητας, εκτός εάν η υπέρβαση αφορά ποσά, η καταβολή των οποίων επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής,

ια) οι εισφορές που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή και τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του εργαζομένου ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής ή ανικανότητάς του, καθώς και τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του υπαλληλικού του προσωπικού ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής ή ανικανότητάς του στο πλαίσιο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο,

ιβ) η αποζημίωση για αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών απεριορίστων διαδρομών μέσω μαζικής μεταφοράς,

ιγ) η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και με Λ.Τ.Π.Φ. έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, προς έναν εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, με το υπόλοιπο της αξίας να θεωρείται φορολογητέο εισόδημα με βάση την κλίμακα των περ. α' έως στ' της παρ. 2 του άρθρου 13,

ιδ) η παροχή σε είδος με τη μορφή μετοχών που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ανεξαρτήτως, εάν συνεχίζει να ισχύει η εργασιακή σχέση, εφόσον ασκηθεί το δικαίωμα προαίρεσης και οι μετοχές που αποκτώνται, μεταβιβαστούν μετά από τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) ή τριάντα έξι (36) μηνών από την απόκτησή τους ανάλογα με την περίπτωση κατ' αντιστοιχία με το άρθρο 42Α,

ιε) η ελεγκτική αποζημίωση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 70 του ν. 4647/2019 (Α' 204),

ιστ) το άνευ χρηματικού ανταλλάγματος κόστος φόρτισης επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. στις εγκαταστάσεις του εργοδότη,

ιζ) η παροχή σε είδος με τη μορφή μετοχών που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα στο πλαίσιο προγραμμάτων δωρεάν διάθεσης μετοχών στα οποία τίθεται ως προϋπόθεση η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων ή η επέλευση συγκεκριμένου γεγονότος, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η διάθεση των μετοχών,

ιη) η αξία των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού συνολικής αξίας έως τριακοσίων (300) ευρώ ετησίως για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021,
ιθ) ανεξαρτήτως του φορέα που το χορηγεί, το εξωϊδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.»

Άρθρο 107

Φορολογική μεταχείριση παροχών ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικών Ταμείων - Τροποποίηση άρθρου 15 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί φορολογικού συντελεστή, η παρ. 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4α. Το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων φορολογείται αυτοτελώς ως εξής:

(i) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(ii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iv) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δυόμιση τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. i προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που:

(i) πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας του, ή

(ii) γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζόμενου ή πτώχευσης του εργοδότη, ή

(iii) πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζόμενου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

4β. Οι συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160) φορολογούνται αυτοτελώς ως εξής:

(i) Για παροχές που αντιστοιχούν σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(ii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμισι τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε εκατό (5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iv) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δύομισι τοις εκατό (2,5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης ρευστοποίησης του ατομικού του λογαριασμού. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης ή σε ταμείο της παρ. 20 του άρθρου 6 ν. 3029/2002 μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. i προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.»

2. Παροχές που καταβάλλονται σε ασφαλισμένους των ταμείων της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 φορολογούνται με τους συντελεστές της παρ. 4β του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά το μέρος της παροχής που αντιστοιχεί στην αναλογία των ετών ασφάλισης που διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος προς τα συνολικά έτη ασφάλισης στα ταμεία. Για τον υπολογισμό των παραπάνω φορολογικών συντελεστών λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί στο ταμείο.

Άρθρο 108

Παρακράτηση φόρου επί ασφαλισματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 62 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο τέλος της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 62 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί πληρωμών υποκείμενων σε παρακράτηση, προστίθεται η αναφορά στις συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, καθώς και οι συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160).»

Άρθρο 109

Συντελεστές παρακράτησης φόρου επί ασφάλισματος στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και επί συνταξιοδοτικής παροχής από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και Αλληλοβοηθητικά Ταμεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί πληρωμών υποκείμενων σε παρακράτηση, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) για το ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων ως εξής:

(i) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(ii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iii) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

(iv) Για ασφάλισμα που αντιστοιχεί σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δυόμιση τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικής παροχής και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλεται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. i προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που:

(i) πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας του, ή

(ii) γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζόμενου ή πτώχευσης του εργοδότη, ή

(iii) πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζόμενου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

Για συνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται από Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης και τα ταμεία της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 ως εξής:

(i) Για παροχές που αντιστοιχούν σε έως πέντε (5) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(ii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από πέντε (5) και έως δέκα (10) έτη ασφάλισης, με συντελεστή επτάμιση τοις εκατό (7,5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iii) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από δέκα (10) και έως είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή πέντε εκατό (5%) εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

(iv) Για παροχές που αντιστοιχούν σε περισσότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης, με συντελεστή δυόμισι τοις εκατό (2,5%), εφόσον καταβάλλονται περιοδικά και με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον καταβάλλονται εφάπαξ.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης ρευστοποίησης του ατομικού του λογαριασμού. Ειδικά για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν σε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης ή σε ταμείο της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 μετά τα πενήντα πέντε (55) έτη, οι συντελεστές της περ. i προσαυξάνονται κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε έτος που υπολείπεται των πέντε ετών ασφάλισης.»

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 110 Μεταβατικές διατάξεις

1. Κάθε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης που έχει λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας έως την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρείται αυτοδικαίως ότι έχει ιδρυθεί και κατέχει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος.

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης του πρώτου εδαφίου υποχρεούνται μέχρι την 31.12.2025 να προβούν σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές, περιλαμβανομένων των αναγκών τροποποιήσεων του καταστατικού τους, ώστε να συμμορφώνονται πλήρως προς τις απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, δίχως να εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή το άρθρο 13 για τα υφιστάμενα, κατά τη δημοσίευσή του, μέλη και δικαιούχους.

2. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Εθνική Αναλογιστική Αρχή παραδίδουν στην Αρμόδια Αρχή, το αργότερο μέχρι την 31.12.2024, κάθε αρχείο και φάκελο, ηλεκτρονικό ή φυσικό, καθώς και αντίγραφο κάθε διοικητικής, εγκριτικής, απορριπτικής ή άλλης πράξης που σχετίζεται με τις οντότητες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄, καθώς και το σχετικό μητρώο και συνεργάζονται με αυτήν για την ομαλή μεταβίβαση της εποπτικής αρμοδιότητας. Για κάθε παράδοση συντάσσεται Πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής με ελάχιστο περιεχόμενο το είδος των παραδιδόμενων αρχείων και το περιεχόμενο αυτών. Ελάχιστα παραδιδόμενα αρχεία είναι: α) οι επωνυμίες και τα στοιχεία νομιμοποίησης των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄, β) το αρχικό καταστατικό αυτών και κάθε επικαιροποίησή του και γ) τα υποβληθέντα από αυτές για εποπτικούς σκοπούς στοιχεία.

3. Όπου στις διατάξεις του Μέρους Α΄ αναφέρεται Αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4, για το διάστημα από 1.1.2025 και εφεξής νοείται η Τράπεζα της Ελλάδος και για το διάστημα μέχρι 31.12.2024 νοούνται α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για ζητήματα τήρησης του νόμου και προστασίας των συμφερόντων

των ασφαλισμένων, β) η Εθνική Αναλογιστική Αρχή για τη βιωσιμότητα και φερεγγυότητά τους και γ) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τα θέματα που αφορούν στις επενδύσεις τους.

4. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από μέλη της Κυβέρνησης, Υφυπουργούς, ή αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με διατάξεις που καταργούνται με το παρόν ή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί επαγγελματικής ασφάλισης που παρέχεται από τα Τ.Ε.Α., εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή της αμέσου εφαρμογής ενωσιακής νομοθεσίας, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες αποφάσεις, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος.

Οι περιεχόμενες σε αυτές αναφορές σε Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή Εθνική Αναλογιστική Αρχή, στο βαθμό που αφορούν στα Τ.Ε.Α. ή Ι.Ε.Σ.Π. άλλου κράτους μέλους, νοούνται ως αναφορές στην Αρμόδια Αρχή.

5. Εκκρεμή αιτήματα των Ταμείων του Μέρους Α' και του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' για τροποποίηση καταστατικών ή προς ίδρυση νέων Ταμείων εξετάζονται σύμφωνα με τη διαδικασία ίδρυσης και τροποποίησης που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους, εφόσον το περιεχόμενο των καταστατικών τους δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51010/οικ.1893/15/23.1.2015 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β' 178), για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β'. Για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' εφαρμόζονται τα άρθρα 1.1.β έως και 1.1.δ του Κεφαλαίου Δ' της ως άνω υπουργικής απόφασης.

7. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/103597/15.12.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 6155) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' και για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/26375/7.5.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 2007) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' και για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

9. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των παρ. 9 και 12 του άρθρου 102 εφαρμόζονται αναλογικά η υπό στοιχεία Φ.51220/51546/1432/15.1.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 227) και η υπό στοιχεία Φ.51220/55418/27.7.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3728) για τα Ταμεία του Κεφαλαίου Α' και του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β'.

10. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51010/1821/16/16.02.2004 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 370) περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων για τα Ταμεία των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Β', καθώς και για τα Ταμεία της παρ. 1 β) του άρθρου 4, μέχρι την 31η.12.2024. Διαδικασίες που είναι σε εξέλιξη κατ' εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης συνεχίζουν.

11. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή της αμέσου εφαρμογής ενωσιακής νομοθεσίας, διατηρούνται σε ισχύ για τα Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4 μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες κανονιστικές αποφάσεις, εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος.

12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 15 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ51220/76359/07.10.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 5063).

13. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 16 του άρθρου 102 εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Φ.51220/26386/07.05.2021 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 2007) για τα Τ.Ε.Α. της παρ. 1 β) του άρθρου 4.

14. Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων των Ταμείων του Κεφαλαίου Α' και του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 25 μέχρι την 1η.1.2025.

15. Τα σωρευμένα ποσά κατ' άτομο στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων μέχρι την έναρξη ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 107 φορολογούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς. Για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί στα ποσά που σωρεύονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί στο πλαίσιο ομαδικού συμβολαίου ή σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης.

16. Τα σωρευμένα ποσά των ατομικών λογαριασμών των ασφαλισμένων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης προαιρετικής ασφάλισης μέχρι την έναρξη ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 107 φορολογούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς και καταβάλλονται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των ταμείων, όπως ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τον υπολογισμό του φόρου που αντιστοιχεί στα ποσά που σωρεύονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης ή στο πλαίσιο ομαδικού ασφαλιστήριου συνταξιοδοτικού συμβολαίου.

Άρθρο 111

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

α. Η παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160), περί της μετατροπής αυτοτελών κλάδων ή Τομέων Πρόνοιας που χορηγούν εφάπαξ βοηθήματα σε Ν.Π.Ι.Δ., εκτός από το έκτο έως το δέκατο εδάφιο, καθώς και τα άρθρα 7 και 8 του ιδίου νόμου περί Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης,

β. οι περ. Α', Β', Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', καθώς και οι υποπερ. β) και γ) της περ. Ζ' της παρ. 1 του άρθρου 180 του ν. 4261/2014 (Α' 107) περί των επενδύσεων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης,

γ. τα άρθρα 1 έως 60 του ν. 4680/2020 (Α' 72), περί της ενσωμάτωσης στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.).

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 112
Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι α) η ενθάρρυνση συνταξιούχων για επανένταξη στην αγορά εργασίας και αύξηση του εισοδήματός τους χωρίς τη δημιουργία αντικινήτρων για τους νέους, β) η διευκόλυνση απονομής σύνταξης σε οφειλέτες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, γ) η επιτάχυνση της απονομής επικουρικών συντάξεων, δ) η αύξηση του επιπέδου κοινωνικής προστασίας σε άτομα που εντάσσονται σε ιδιαίτερα ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ε) η προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό, στ) ο εξορθολογισμός της υγειονομικής κάλυψης των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ζ) η παροχή δυνατότητας στους νέους να ενταχθούν στην επικουρική ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και η) η ενίσχυση της προστασίας της μητρότητας.

Άρθρο 113
Αντικείμενο

Αντικείμενο της παρούσας Ενότητας είναι α) η αναμόρφωση πλαισίου απασχόλησης συνταξιούχων, β) η αύξηση του ορίου οφειλών για την καταβολή σύνταξης, γ) η ενοποίηση των προϋποθέσεων θεμελίωσης επικουρικής σύνταξης και η ένταξη όλων των επικουρικών συντάξεων στην ταχεία διαδικασία απονομής, δ) η ενιαία αντιμετώπιση των αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με αναπηρία ως προς τη χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου γονέων, ε) η διευκόλυνση απονομής μειωμένης σύνταξης σε πρόσωπα που επλήγησαν από την πανδημία, στ) η χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε συνταξιούχους, ζ) η χρήση ενεργού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης για την υγειονομική κάλυψη των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η) η παράταση της προθεσμίας προαιρετικής υπαγωγής στην ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, θ) η επέκταση της ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης σε όλες τις μισθωτές του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και ι) η θέσπιση ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας για ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 114

Κίνητρα απασχόλησης συνταξιούχων - Αντικατάσταση άρθρου 20 ν. 4387/2016

1. Το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Οι εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ, λόγω γήρατος, λόγω αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, ατύχημα εκτός εργασίας, επαγγελματική νόσο) και γήρατος λόγω αναπηρίας του ν. 612/1977 (Α΄ 164) και των νόμων που παραπέμπουν σε αυτόν, καθώς και του τετάρτου εδαφίου της περ. α΄ της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α΄ 210), οι οποίοι αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλισή του απασχόληση, συνεχίζουν κατά τη διάρκεια αυτής να λαμβάνουν το σύνολο της κύριας και επικουρικής σύνταξης που δικαιούνται από τον Φορέα.

2. Η εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη γήρατος, κύρια και επικουρική, προσώπων που αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ απασχόληση σε Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης αναστέλλεται για όσο διάστημα συνεχίζει αυτή, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας τους. Για το διάστημα της αναστολής δεν καταβάλλεται ο πόρος της παρ. 3. Το ηλικιακό όριο της αναστολής δύναται να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115).

3. Για την ασφάλιση του απασχολούμενου συνταξιούχου καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ ως εξής:

α) οι μισθωτοί και οι καταβάλλοντες εισφορές σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 39, καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38, 41, 35 και 97 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση, επιμεριζομένων μεταξύ εργοδότη και ασφαλισμένου κατά την κείμενη νομοθεσία και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους επτά κόμμα επτά τοις εκατό (7,7%) επί των ασφαλιστέων αποδοχών κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και ύψους 2,3% επί των ασφαλιστέων αποδοχών επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο,

β) οι μη μισθωτοί (ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενοι) καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 39, 41, 35 και 97 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους πενήντα τοις εκατό (50%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και παροχών και σε περίπτωση υπαγωγής και στην επικουρική ασφάλιση, ύψους σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας

ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον Κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης,

γ) οι αγρότες, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην παρ. 6, καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 40 και 41 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους πενήντα τοις εκατό (50%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και παροχών και σε περίπτωση υπαγωγής και στην επικουρική ασφάλιση, ύψους σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης,

δ) οι μισθωτοί μηχανικοί και έμμισθοι δικηγόροι καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 35, 38, 41 και 97 του παρόντος μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση, επιμεριζομένων μεταξύ εργοδότη και ασφαλισμένου κατά την κείμενη νομοθεσία και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους εφτά κόμμα εφτά τοις εκατό (7,7%) επί των ασφαλιστέων αποδοχών κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και ύψους σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο,

ε) οι αμειβόμενοι με Παραστατικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών (Π.Π.Υ.), εκτός των προσώπων της περ. γ' της παρ. 6, καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές του άρθρου 55 του ν. 4509/2017 (Α' 201), μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους δέκα τοις εκατό (10%) επί της καθαρής αξίας του παραστατικού για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο,

στ) οι αμειβόμενοι με εργόσημο του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3863/2010 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση, και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους εγτά κόμμα εφτά τοις εκατό (7,7%) επί της αναγραφόμενης τιμής του εργοσήμου για τον Κλάδο κύριας ασφάλισης και παροχών και ύψους δυο κόμμα τρία τοις εκατό (2,3%) επί της αναγραφόμενης τιμής του εργοσήμου για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο,

ζ) οι αμειβόμενοι με εργόσημο του π. ΟΓΑ καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές της παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3863/2010 (Α' 115) μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους δέκα τοις εκατό (10%) επί της αξίας των καταβαλλόμενων αμοιβών, για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο.

Σε περίπτωση παράλληλης απασχόλησης, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 36 μόνο ως προς την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών. Το άρθρο 36 δεν εφαρμόζεται για την είσπραξη του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ. Σε περίπτωση πολλαπλής ασφάλισης καταβάλλεται πόρος αυτοτελώς για κάθε ασφαλιστέα απασχόληση.

Για τη βεβαίωση και είσπραξη του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί βεβαίωσης και είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών.

4. Το συνολικό επιβαλλόμενο ποσό του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ σε ετήσια βάση δεν μπορεί να υπερβαίνει το δωδεκαπλάσιο της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7, όπως εκάστοτε ισχύει. Τυχόν επιπλέον ποσά επιστρέφονται στους ασφαλισμένους κατόπιν εκκαθάρισης σύμφωνα με το άρθρο 104.

5. Από την καταβολή του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 εξαιρούνται:

α. Τα άτομα με ψυχική αναπηρία του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

β. Οι συνταξιούχοι του ν. 612/1977 (Α' 164) και των διατάξεων που παραπέμπουν σε αυτόν.

γ. Οι συνταξιούχοι του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

δ. Όσοι λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007.

ε. Οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου (24ου) έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

στ. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

ζ. Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, ατύχημα εκτός εργασίας, επαγγελματική νόσο).

6. Δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, ούτε πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 και δεν αξιοποιείται ο χρόνος απασχόλησης σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου των κάτωθι κατηγοριών:

α. Οι συνταξιούχοι του π. ΟΓΑ, εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του π. ΟΓΑ.

β. Οι συνταξιούχοι των ενταγμένων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

γ. Οι συνταξιούχοι υπέρ των οποίων εκδίδεται Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών, οι οποίοι εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής εισφορών σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4509/2017 (Α' 201) και την παρ. 6 του άρθρου 243 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

7. Ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης. Το ποσό της προσαύξησης για την κύρια σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28, και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου και τα οικονομικά αποτελέσματα της προσαύξησης εκκινούν από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης προσαύξησης. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96. Ο πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ δεν είναι ανταποδοτικός και δεν αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης ή για τη χορήγηση δεύτερης σύνταξης με το άρθρο 30 ή αντίστοιχες διατάξεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής είναι η προσμέτρηση του πρόσθετου χρόνου ασφάλισης στην κύρια σύνταξη. Σε περίπτωση μη αξιοποίησης του χρόνου στην κύρια σύνταξη, εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 35.

8. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και εάν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7, εφόσον από τις προϋσχύουσες του ν. 4387/2016 διατάξεις προβλέπεται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

9. Ο πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ της παρ. 3 εφαρμόζεται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης συνταξιοδότησης ή μεταγενέστερης έναρξης καταβολής της σύνταξης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ επιστρέφεται στον ασφαλισμένο. Τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι οφείλουν να ενημερώσουν για την ιδιότητά τους αυτή τον εργοδότη τους.

10. Οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ εξ ιδίου δικαιώματος, υποχρεούνται, πριν αναλάβουν υπακτέα στον e-ΕΦΚΑ απασχόληση, να δηλώσουν τούτο στον Φορέα. Παράλειψη της δήλωσης επιφέρει χρηματική κύρωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαίες συντάξεις, κύριες και επικουρικές. Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως ενός τετάρτου ($\frac{1}{4}$) από την κύρια σύνταξη και έως του ποσού του άρθρου 46 του ν. 4670/2020 (Α' 43) από την επικουρική. Άλλως, εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Η συνδρομή ιδιότητας που αποκλείει την επιβολή ασφαλιστικής εισφοράς ή και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ δηλώνεται στο Φορέα.

11. Σε περίπτωση μη καταβολής των προβλεπομένων στις περ. (β) και (γ) της παρ. 3 ασφαλιστικών εισφορών και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών, οι οφειλές παρακρατούνται από το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων.»

Άρθρο 115

Αύξηση ορίου οφειλών συνταξιοδότησης - Προσθήκη παρ. 5 και 6, στο άρθρο 61 του ν. 3863/2010

Στο άρθρο 61 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί έναρξης καταβολής σύνταξης σε οφειλέτη, μετά την παρ. 4 προστίθενται παρ. 5 και 6 ως εξής:

«5. Τα ποσά οφειλών της παρ. 2 είναι δυνατό να υπερβούν τα ανωτέρω όρια και μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για οφειλές προς τον π. ΟΓΑ, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο υποψήφιος συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας του, β) έχει καταβάλει εισφορές για χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον είκοσι (20) ετών ή έξι χιλιάδων (6.000) ημερών και γ) οι τραπεζικές καταθέσεις του δεν ξεπερνούν το ποσό των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ ή το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ αν είναι οφειλέτης προς τον π. ΟΓΑ.

Στην περίπτωση αυτή, το υπερβάλλον των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ή των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τον π. ΟΓΑ, ποσό οφειλής, συμψηφίζεται με το εξήντα τοις εκατό (60%) του μηνιαίου ποσού των καταβαλλόμενων συντάξεων, μέχρι τον μηδενισμό του. Το μηνιαίως συμψηφιζόμενο ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της μηνιαίας δόσης που

προκύπτει από την παρ. 3. Σε αντίθετη περίπτωση, το ως άνω ποσοστό παρακράτησης προσαρμόζεται αναλόγως.

Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ή των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τον π. ΟΓΑ, παρακρατείται από τα ποσά των επόμενων συντάξεων, μετά τον μηδενισμό του υπερβάλλοντος, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60).

6. Για την υπαγωγή στην παρ. 5 απαιτείται η παροχή συγκατάθεσης από τον αιτούντα στους χρηματοδοτικούς φορείς και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για κοινοποίηση στον e-ΕΦΚΑ των εγγράφων και των στοιχείων που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας. Η συγκατάθεση του πρώτου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206). Ο έλεγχος εκπλήρωσης των κριτηρίων της παρ. 5 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία και τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά.»

Άρθρο 116

Ενοποίηση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4387/2016

1. Μετά το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται νέο άρθρο 96 Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α

Ενοποίηση προϋποθέσεων απονομής επικουρικής σύνταξης

1. Οι ασφαλισμένοι του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη γήρατος, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη ή τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες ασφάλισης και συνταξιοδοτηθούν για την αυτή αιτία από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α..

2. Οι ασφαλισμένοι του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη λόγω αναπηρίας, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει και στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή τους λόγω αναπηρίας, και για όσο χρονικό διάστημα συνταξιοδοτούνται για την αυτή αιτία από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α..

3. Οι δικαιούχοι κύριας σύνταξης λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου δικαιούνται μηνιαία επικουρική σύνταξη λόγω θανάτου από τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α., εφόσον ο θανών συνταξιούχος ή ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α. τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας και για όσο χρονικό διάστημα συνταξιοδοτούνται για την αυτή αιτία από τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α..

4. Η προϋπόθεση συμπλήρωσης δεκαπέντε (15) ετών της παρ. 1 δεν ισχύει για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σε κύρια σύνταξη με τη συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών, και ιδίως για τους συνταξιούχους:

(α) του άρθρου 1 του ν. 91/1943 (Α' 129), περί χορηγίας δημάρχων,
(β) της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4541/1966 (Α' 176), περί υπαγωγής στο Ταμείο Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων,
(γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 293/1976 (Α' 82), περί χορηγίας δημάρχων,
(δ) του ν. 612/1977 (Α' 164) και των νόμων που παραπέμπουν σε αυτόν,
(ε) των παρ. 1 και 4 του άρθρου 9 του ν. 2703/1999 (Α' 72), περί συνταξιοδότησης αιρετών νομαρχών,
(στ) που συνταξιοδοτήθηκαν με κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, η οποία προέβλεπε χορήγηση κύριας σύνταξης με λιγότερα από δεκαπέντε έτη ασφάλισης.»

Άρθρο 117

Επιτάχυνση της απονομής επικουρικών συντάξεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 48 και παρ. 1 άρθρου 49 ν. 4921/2022

1. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί προθεσμίας και προϋποθέσεων για την εξέταση αιτήσεων συνταξιοδότησης και διαδικασίας ταχείας (fast-track) απονομής σύνταξης, οι λέξεις «εφόσον: α) έχουν ηλικία εξήντα επτά (67) ετών ή β) το σύνολο ή μέρος της επικουρικής τους ασφάλισης έχει διανυθεί στο πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) ή σε φορείς επικουρικής ασφάλισης που είχαν ενταχθεί σε αυτό» διαγράφονται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η πράξη απονομής επικουρικής σύνταξης εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία απονομής κύριας σύνταξης ή εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για την απονομή επικουρικής σύνταξης, αν αυτή υποβλήθηκε μεταγενέστερα από την αίτηση απονομής κύριας σύνταξης. Η απόφαση για τη χορήγηση εφάπαξ παροχής εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης. Μετά την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου οι πράξεις απονομής της επικουρικής σύνταξης εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία του φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στην οποία οι αιτούντες ασφαλισμένοι υπάγονται, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος και ελέγχονται σύμφωνα με το άρθρο 49, όταν πρόκειται για ασφαλισμένους στους οποίους έχει απονεμηθεί κύρια σύνταξη και οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες επικουρικής ασφάλισης.»

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4921/2022, περί ελέγχου μετά από την έκδοση της πράξης απονομής σύνταξης με την ταχεία διαδικασία, προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι πράξεις απονομής σύνταξης που εκδίδονται με τη διαδικασία ταχείας απονομής σύνταξης των παρ. 2 και 3 του άρθρου 48 ελέγχονται εντός τριών (3) ετών από την έκδοσή τους. Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχός τους αποκλείεται μετά από την πάροδο πέντε (5) ετών από την έκδοσή τους. Οι πράξεις απονομής επικουρικής σύνταξης που εκδίδονται με τη διαδικασία ταχείας απονομής σύνταξης της παρ. 4 του άρθρου 48 ελέγχονται εντός ενός (1) έτους από την έκδοσή τους. Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχός τους αποκλείεται μετά από την πάροδο τριών (3) ετών από την έκδοσή τους.»

Άρθρο 118

Ενοποίηση διατάξεων υπολογισμού επικουρικής σύνταξης - Προσθήκη περ. γ) στην παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012

Στην παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί καθορισμού ποσού σύνταξης, προστίθεται περ. γ) ως εξής:

«γ) Στις περιπτώσεις χορήγησης μειωμένης κύριας σύνταξης, εφαρμόζεται μείωση στο τμήμα της επικουρικής σύνταξης που αφορά χρόνο ασφάλισης μέχρι την 31η.12.2014, σε ποσοστό ίσο με αυτό που επιβλήθηκε στην κύρια σύνταξη λόγω μειωμένου ορίου ηλικίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4387/2016.»

Άρθρο 119

Σύνταξη λόγω θανάτου σε προστατευόμενα δικαιοδόχα τέκνα - Τροποποίηση περ. Β' παρ. 1 και υποπερ. γ) της περ. Α' της παρ. 4 άρθρου 12 ν.4387/2016

1. Στο άρθρο 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί σύνταξης λόγω θανάτου, στην περ. Β' της παρ. 1 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. α) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια, β) πριν την περ. β) τίθεται διαζευκτικό «ή» και η περ. Β' διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά, με την προϋπόθεση ότι:

α) Είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει και στις περιπτώσεις που ο θάνατος του συνταξιούχου ή του ασφαλισμένου έχει επέλθει πριν την 13η.5.2016. Σε περίπτωση διακοπής της σύνταξης πριν την έναρξη ισχύος του προηγούμενου εδαφίου, απαιτείται υποβολή νέας αίτησης επαναχορήγησης από τον δικαιούχο, και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ημερομηνία της νέας αίτησης, ή

β) κατά τον χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας.»

2. Στο άρθρο 12 του ν. 4387/2016, περί σύνταξης λόγω θανάτου, στην υποπερ. γ) της περ. Α' της παρ. 4 α) στο τέλος του δεύτερου εδαφίου οι λέξεις «το ποσοστό διπλασιάζεται για κάθε σύνταξη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) από κάθε σύνταξη», β) προστίθενται τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο, όγδοο και ένατο εδάφια και η υποπερ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

γ) Για κάθε παιδί ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της σύνταξης. Εάν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς (αμφοτεροπλεύρως ορφανό), ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) από κάθε σύνταξη. Παιδί ορφανό και από τους δύο (2) γονείς δικαιούται το εκατό τοις εκατό (100%) της σύνταξης του θανόντος, εφόσον σωρευτικά:

(γα) πάσχει από νοητική υστέρηση ή αυτισμό ή από πολλαπλές βαριές αναπηρίες ή από χρόνιες ψυχικές διαταραχές που επιφέρουν μόνιμο ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω,

(γβ) οι ανωτέρω αναπηρίες έχουν επέλθει πριν τη συμπλήρωση του εικοστού τέταρτου (24ου) έτους της ηλικίας του τέκνου,

(γγ) δεν ασκεί υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ απασχόληση, με εξαίρεση εκείνη του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί απασχόλησης λόγω ψυχικών παθήσεων, και (γδ) δεν λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος.

Αν το τέκνο με αναπηρία δικαιούται κύρια σύνταξη και από τον έτερο θανόντα γονέα, λαμβάνει το εκατό τοις εκατό (100%) της μεγαλύτερης σε ύψος σύνταξης και το πενήντα τοις εκατό (50%) της δεύτερης σύνταξης.

Αν υφίστανται περισσότερα του ενός τέκνα με τις ανωτέρω αναπηρίες, το ανωτέρω ποσοστό κατανέμεται ισομερώς.

Αν εκτός των αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με αναπηρία συντρέχουν και δικαιοδόχα τέκνα χωρίς τις ανωτέρω αναπηρίες, το πλήρες ποσό της σύνταξης του θανόντος γονέα κατανέμεται ισομερώς και στα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με αναπηρία χορηγείται προσαύξηση είκοσι τοις εκατό (20%). Αν τα ποσά που προκύπτουν με βάση το προηγούμενο εδάφιο υπερβαίνουν το πλήρες ποσό της σύνταξης του θανόντος, τα ποσοστά των δικαιοδόχων παιδιών χωρίς αναπηρία μειώνονται ισομερώς.

Αν εκτός από τα δικαιοδόχα τέκνα με ή χωρίς αναπηρία, υπάρχει και επιζών σύζυγος ή και διαζευγμένος που δικαιούται σύνταξη, ο επιμερισμός του ποσού της κύριας σύνταξης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. Α', Β' και Γ'.

Μετά τη διακοπή της σύνταξης των δικαιοδόχων τέκνων χωρίς αναπηρία το ποσοστό που τους αναλογεί προσαυξάνει τη σύνταξη των αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με αναπηρία ισομερώς.»

Άρθρο 120

Χορήγηση επικουρικής σύνταξης π. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 2556/1997

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2556/1997 (Α' 270), περί σωρευτικής χορήγησης επικουρικής σύνταξης και βασικής του π. ΟΓΑ, μετά τη φράση «Ασφάλισης Αρτοποιιών» προστίθεται η φράση «και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το εδάφιο δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4169/1961 (Α' 81) δεν έχει εφαρμογή για τους ασφαλισμένους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιιών και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τους συνταξιούχους του Ταμείου, των οποίων η σύνταξη ανεστάλη λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους από τον ΟΓΑ, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ισχύ του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 121

Προϋποθέσεις ασφαλιστικού δεσμού μειωμένης σύνταξης για το έτος 2020

Για τους ασφαλισμένους πριν την 1η.1.1993, που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης για τη λήψη μειωμένης σύνταξης, σε περίπτωση που δεν συμπληρώνουν εκατό (100) ημέρες ασφάλισης εντός του έτους 2020, η αναζήτηση της πενταετίας του ασφαλιστικού δεσμού εκτείνεται για ένα (1) επιπλέον έτος.

Άρθρο 122

Εφάπαξ κληρικών - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 3 άρθρου 35 του ν. 4387/2016

Στην παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί εφάπαξ παροχής, προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Οι κληρικοί που είναι ασφαλισμένοι στο π. Ταμείο Προνοίας Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος έχουν δικαίωμα κατά τον χρόνο άσκησης του λειτουργήματός τους να αιτηθούν την καταβολή εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισής τους στον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ, εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας τους.

Όσοι από τους ασφαλισμένους κληρικούς λάβουν την εφάπαξ παροχή σύμφωνα με την παρούσα δεν δικαιούνται συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής και απαλλάσσονται της παρακράτησης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για τον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα της υποβολής της αίτησης μέχρι τη συνταξιοδότησή τους από τον κλάδο κύριας ασφάλισης.

Αν δεν αποδειχθεί συντάξιμος στον κλάδο κύριας ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ χρόνος ασφάλισης που έχει ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση της εφάπαξ παροχής σύμφωνα με την παρούσα, το αντίστοιχο ποσό της εφάπαξ παροχής που έχει αποδοθεί από τον e-ΕΦΚΑ στον ασφαλισμένο κληρικό, επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν στον κλάδο εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις με εντολή παρακράτησης από την κύρια σύνταξη.

Το ποσό της εφάπαξ παροχής για τους κληρικούς που ασκούν το δικαίωμα της παρ. 1 υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία αποχώρησης για την εφαρμογή του τρόπου υπολογισμού της εφάπαξ παροχής, λογίζεται η ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 123

Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024

1. Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

2. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ανέρχεται:

α) σε διακόσια (200) ευρώ για συνταξιούχο του e-Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού έως και επτακόσια (700) ευρώ,

β) σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ για συνταξιούχο του e-Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από επτακόσια ευρώ και ένα λεπτό (700,01) ευρώ έως και χίλια εκατό (1.100) ευρώ,

γ) σε εκατό (100) ευρώ για συνταξιούχο του e-Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από χίλια εκατό ευρώ και ένα λεπτό (1.100,01) ευρώ έως και χίλια εξακόσια (1.600) ευρώ.

3. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση:

α) καταβάλλεται μέχρι την 31η.12.2023,

β) είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα,

γ) δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του e-Ε.Φ.Κ.Α.,

δ) επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του e-Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν αντίστοιχης τροποποίησης του προϋπολογισμού του, με τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων του.

Άρθρο 124

Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4368/2016

Στην παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), περί υγειονομικής κάλυψης ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, πριν από τις λέξεις «Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ)» προστίθεται η λέξη «ενεργού» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για την παροχή των υπηρεσιών της παρούσας ρύθμισης προς τους δικαιούχους απαιτείται η κατοχή από αυτούς ενεργού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), με εξαίρεση τις κατηγορίες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, για τους οποίους ο τρόπος διασφάλισης της πρόσβασης στις δημόσιες δομές υγείας καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 125

Ασφάλιση ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας έως δέκα δωματίων Τροποποίηση περ. β) παρ. 7 άρθρου 39, προσθήκη περ. ε) στην παρ. 5 του άρθρου 40, τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4387/2016

1. Στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί εισφορών αυτοτελώς απασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, καθώς και όλων των τουριστικών καταλυμάτων» διαγράφονται, στο τέλος του πρώτου εδαφίου οι λέξεις «με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1β) του άρθρου 36 του παρόντος» διαγράφονται, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

β. Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και το σύνολο των εταίρων σε περίπτωση ιδιοκτησίας ή εκμετάλλευσης τουριστικών καταλυμάτων από εταιρεία, οποιασδήποτε νομικής μορφής εκτός των ΙΚΕ, και σε περίπτωση Α.Ε. τα μέλη του Δ.Σ. των Α.Ε. που είναι μέτοχοι κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) τουλάχιστον. Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον πρώην Ο.Α.Ε.Ε.. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τους ασφαλισμένους της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 40.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016, περί εισφορών ασφαλισμένων στον Ο.Γ.Α., προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, οι οποίοι είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.»

3. Χρόνος ασφάλισης έως την 31η.12.2019 ασφαλισμένων και συνταξιούχων του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, που λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 (Α' 230), δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, και οι οποίοι για τη δραστηριότητα των τουριστικών καταλυμάτων έχουν υπαχθεί καλόπιστα στον πρώην Ο.Γ.Α, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον πρώην Ο.Γ.Α.. Οφειλές στον πρώην Ο.Α.Ε.Ε., βεβαιωμένες ή μη, που έχουν προκύψει για τις ανωτέρω περιπτώσεις ασφαλισμένων, διαγράφονται και δεν αναζητούνται. Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι των ανωτέρω οφειλών πριν από την ισχύ της παρούσας δεν αναζητούνται και προσμετρώνται κατά τον υπολογισμό της σύνταξης ως εισφορές στον πρώην Ο.Γ.Α..

4. Ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., που είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε ολόκληρη την Επικράτεια, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, δυναμικότητας έως και δέκα (10) δωματίων, και οι οποίοι για τη δραστηριότητα των τουριστικών καταλυμάτων έχουν υπαχθεί από 1ης.1.2017 καλόπιστα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α, βάσει βεβαίωσης εξαίρεσης που χορηγήθηκε από τον π. Ο.Α.Ε.Ε., εξακολουθούν να υπάγονται στην ασφάλιση π. Ο.Γ.Α. μέχρι τη λήξη της χορηγηθείσας απαλλαγής και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2023.

5. Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016, περί καταβολής εισφορών επί παράλληλης απασχόλησης και τρόπου υπολογισμού της σύνταξης επί παράλληλης απασχόλησης, το τέταρτο και πέμπτο εδάφια διαγράφονται και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Σε περιπτώσεις αυτοτελώς απασχολούμενων που παράλληλα ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καταβάλλεται με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά κύριας σύνταξης από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 39, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39.

Σε περιπτώσεις αυτοτελώς απασχολούμενων που παράλληλα ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καταβάλλεται με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά υγειονομικής περίθαλψης

από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 3 ή της παραγράφου 6 του άρθρου 41 αντιστοίχως, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 41.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις και εφόσον υποχρεούται ο ασφαλισμένος σε καταβολή εισφοράς επικουρικής ασφάλισης ή εφάπαξ παροχής, καταβάλλεται αντίστοιχα, με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου, μία ασφαλιστική εισφορά επικουρικής ασφάλισης από τις προβλεπόμενες τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 3 του άρθρου 97 σύμφωνα με τη παράγραφο 4 του άρθρου 97 και μία ασφαλιστική εισφορά εφάπαξ παροχής από τις προβλεπόμενες τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 35, σύμφωνα με τις περιπτώσεις γα' και γβ' της παραγράφου 2 του άρθρου 35.»

Άρθρο 126

Ασφάλιση φοιτητών κατά την πρακτική άσκηση - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 69 ν. 4957/2022

Στην παρ. 6 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί πρακτικής άσκησης φοιτητών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του» διαγράφονται, β) η φράση «σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48)» αντικαθίσταται με τη φράση «σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83)», γ) η λέξη «κλάδο» αντικαθίσταται με τη λέξη «κίνδυνο», δ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι φοιτητές που διεξάγουν πρακτική άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) (πρώην Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών - Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ.) σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83) μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος, το κόστος της οποίας βαρύνει αποκλειστικά το φορέα υποδοχής. Για την ασφάλιση παροχών ασθενείας σε είδος, εφαρμόζεται η παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48).»

Άρθρο 127

Διακοπή ασφάλισης λόγω θέσης εταιρείας σε καθεστώς εκκαθάρισης

Η ασφαλιστική σχέση με τον e-ΕΦΚΑ προσώπων τα οποία έχουν την ιδιότητα εταίρου προσωπικής ή κεφαλαιουχικής εταιρείας ή μέλους διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας παύει την τελευταία ημέρα του μήνα που η εταιρεία τίθεται σε καθεστώς εκκαθάρισης. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση προσώπων που έχουν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες και ταυτόχρονα την ιδιότητα του εκκαθαριστή της εταιρείας. Ο e-ΕΦΚΑ υποχρεούται να διακόψει την ασφαλιστική σχέση αυτεπάγγελτα. Η ασφαλιστική σχέση των ανωτέρω προσώπων με τον e-ΕΦΚΑ διατηρείται για την άλλη τους υπακτέα στην ασφάλιση απασχόληση.

Άρθρο 128

Ασφαλιστέες αποδοχές Προέδρων Δημοτικών συμβουλίων - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4488/2017

Στο πρώτο και στο τέταρτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί ασφάλισης αιρετών οργάνων α' και β' βαθμού, μετά τη φράση «του άρθρου 93» προστίθεται η φράση «του άρθρου 93Α», και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Αιρετών οργάνων α' και β' βαθμού, πλην δημάρχων και περιφερειαρχών, καθώς και του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 93, του άρθρου 93Α και της παρ. 1 του άρθρου 182 του ν. 3852/2010 ή στις ρυθμίσεις του άρθρου 51 του ν. 4144/2013 (Α' 88). Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο προγενέστερο ασφαλιστικό συνταξιοδοτικό τους καθεστώς (κύριας και επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής) ή σε εκείνο που προκύπτει κατ' εφαρμογή των ρυθμίσεων της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4144/2013. Αν τα πρόσωπα της παρούσας περίπτωσης ασκούν παράλληλα επαγγελματική δραστηριότητα, έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 17 και της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016 και ως αιρετά όργανα υποχρεούνται να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΦΚΑ για κύρια ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Αναφορικά με την υγειονομική τους περίθαλψη, τα αιρετά όργανα της παρούσας περίπτωσης που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 93, του άρθρου 93Α και της παρ. 1 του άρθρου 182 του ν. 3852/2010 ή συνεχίζουν να ασκούν παράλληλα και επαγγελματική δραστηριότητα, διατηρούν το προγενέστερο καθεστώς υγειονομικής περίθαλψης ή του ΙΚΑ ΕΤΑΜ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 51 παρ. 2 του ν. 4144/2013.»

Άρθρο 129

Τακτοποίηση χρόνου υπηρεσίας και ασφάλισης υπαλλήλων Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου

Ο χρόνος υπηρεσίας και ασφάλισης των υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου, οι οποίοι διορίστηκαν με τις υπ' αρ. 37/3/31.5.1987 (Ν.Π.Δ.Δ. 160) και 4/30.4.1988 (Ν.Π.Δ.Δ. 121) αποφάσεις αντίστοιχα, του Προέδρου του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ελευθερίου - Κορδελιού» και για τους οποίους δεν καταβλήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο από 1.9.1987 έως και 31.12.1988 και από 1.10.1988 έως και 31.12.1988 αντιστοίχως, οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές υπαλλήλου και εργοδότη για κύρια σύνταξη, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ παροχή λογίζεται ως ενεργός χρόνος υπηρεσίας και ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι θα καταβληθεί από τον Δήμο Κορδελιού - Ευόσμου προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης το σύνολο των μη καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες για την εφαρμογή του παρόντος λογίζονται ως μη παραγεγραμμένες. Η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του πρώτου εδαφίου γίνεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 130

Ασφαλιστική εισφορά για τους ασφαλισμένους έμμισθους δικηγόρους, μισθωτούς μηχανικούς και υγειονομικούς των οικείων τομέων του κλάδου προνοίας του πρώην Ε.Τ.Α.Α. εφάπαξ για τα έτη 2017 και 2018 - Τροποποίηση περ. β' παρ. 2 άρθρου 35 ν.4387/2016

Στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 (Α' 85) περί κλάδου εφάπαξ παροχών, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, όπου προβλέπεται εργοδοτική εισφορά για τους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους μισθωτούς. Το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών των μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένων μισθωτών, προσδιορίζονται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών προνοίας στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., με εξαίρεση τους μισθωτούς ασφαλισμένους στους τομείς πρόνοιας του πρώην ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, των οποίων τα ποσοστά εισφορών υπολογίζονται επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους για κύρια σύνταξη, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Για τους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους έμμισθους δικηγόρους, μισθωτούς μηχανικούς και υγειονομικούς των οικείων τομέων του κλάδου προνοίας του πρώην Ε.Τ.Α.Α., το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως 31.12.2018 ορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) υπολογιζόμενο επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους για κύρια σύνταξη, όπως αυτές προσδιορίζονταν στα άρθρα 5 και 38 κατά τα έτη αυτά. Από την 1.1.2017 το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. των ασφαλισμένων από την 1.1.1993 και εφεξής μισθωτών ορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%), υπολογιζόμενο επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους για κύρια σύνταξη, όπως αυτές προσδιορίζονται στα άρθρα 5 και 38.»

Άρθρο 131

Κατάργηση της προθεσμίας εντός της οποίας έπρεπε να έχει υποβληθεί αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών - Τροποποίηση παρ. 44 άρθρου 66 ν. 4646/2019

Στην παρ. 44 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 (Α' 201), περί της αλληλέγγυας ευθύνης για ασφαλιστικές εισφορές, πρόσθετα τέλη, τόκους, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο διαγράφεται η προθεσμία «μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021» και β) μετά από το τρίτο εδάφιο προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η παρ. 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«44. Η παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (Α' 32), όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 64 του παρόντος και ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος, εφαρμόζεται και για οφειλές που είχαν βεβαιωθεί σε βάρος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και για τις οποίες ευθύνονται αλληλεγγύως, προσωπικά και εις ολόκληρον τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 31, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το άρθρο 64, καθώς και για κάθε άλλη περίπτωση που είχαν βεβαιωθεί οφειλές κατ' εφαρμογή άλλης διάταξης, με την οποία θεσπίζεται αλληλέγγυα ευθύνη για ασφαλιστικές εισφορές, πρόσθετα τέλη, τόκους, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (Α' 32) δεν ευθύνονται για τις οφειλές αυτές, εφόσον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των περ. α), β) και γ) του άρθρου 64 του παρόντος και αίρονται τα σε βάρος τους ληφθέντα αναγκαστικά και άλλα μέτρα.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), που είναι αρμόδιο για την επιδίωξη της είσπραξης των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών.

Σε περίπτωση που δεν εκκρεμούν σε βάρος του αιτούντα ενεργές πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης, η αίτηση του τρίτου εδαφίου υποβάλλεται στην αρμόδια Τοπική Διεύθυνση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς υποθέσεις.

Η αρμόδια Υπηρεσία του ΚΕΑΟ εκδίδει πράξη, με την οποία αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση.

Κατά της απορριπτικής απόφασης ή της σιωπηρής απόρριψης της αίτησης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή του άρθρου 63 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Ποσά που έχουν εισπραχθεί από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (Α' 32) δεν επιστρέφονται.»

Άρθρο 132

Διαγραφή ασφαλιστικών οφειλών πληγέντων από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 60 ν. 5039/2023

Στην παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 5039/2023 (Α' 83), περί διαγραφής ασφαλιστικών οφειλών αποβιωσάντων ή σοβαρά πληγέντων, καθώς και στενών συγγενών τους εξαιτίας του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ανεξόφλητες κατά την 31η.3.2023, βεβαιωμένες και μη, ατομικές οφειλές προς ασφαλιστικά ταμεία: α) των αποβιωσάντων στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023, καθώς και β) των γονέων, των τέκνων, των αδελφών, των συζύγων ή των συμβίων των αποβιωσάντων, και γ) των θυμάτων στο σιδηροδρομικό δυστύχημα της περ. α), τα οποία υπέστησαν μόνιμη αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) ή νοσηλεύτηκαν σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.), καθώς και των γονέων, των τέκνων, των αδελφών, των συζύγων ή των συμβίων των αποβιωσάντων, διαγράφονται αυτοδικαίως.

Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται και σε οφειλές προς τα ασφαλιστικά ταμεία α) των προσώπων του πρώτου εδαφίου που προέρχονται από τη συμμετοχή τους στη διοίκηση ή τη μετοχική ή εταιρική σύνθεση νομικών προσώπων, β) νομικών προσώπων στον οποίων τη μετοχική ή εταιρική σύνθεση συμμετέχουν αποκλειστικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου, καθώς και γ) των προσώπων του πρώτου εδαφίου από ιδιωτικά οικοδομοτεχνικά έργα επί ακινήτων αποκλειστικά της κυριότητάς τους.»

Άρθρο 133

Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5006/2022

Στο άρθρο 34 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί της αναστολής αύξησης επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) η καταληκτική ημερομηνία της 12ης.9.2023 αντικαθίσταται από την 12η.9.2025», και αβ) μετά από τη φράση «και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2» διαγράφεται η φράση «αντίστοιχα, της παρ. ΙΑ», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) διαγράφεται η φράση «σύμφωνα με την περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2, αντίστοιχα, της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013», ββ) η φράση «τέσσερις (4) ποσοστιαίες μονάδες» αντικαθίσταται από τη φράση «πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες», γ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Αναστολή αύξησης επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς

Ως επιτόκιο επί της κύριας οφειλής, με το οποίο επιβαρύνονται οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες υπάγονται στις ρυθμίσεις των υποπαρ. ΙΑ.1 και ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) από 13.9.2022 έως 12.9.2025, ορίζεται αυτό που ίσχυσε κατά την 13.9.2022 και προσδιορίσθηκε σύμφωνα με την περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013. Το επιτόκιο αυτό μεταβάλλεται και προσδιορίζεται εκ νέου, μόνο εάν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σωρευτικά κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε κατά την 1η.1.2014. Χρηματικά ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί με επιτόκιο που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναζητούνται, στον βαθμό που υπερβαίνουν τα οφειλόμενα με βάση το επιτόκιο του πρώτου εδαφίου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω επιτόκιο, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 134

Επέκταση μηχανισμού αναπροσαρμογής συντάξεων στις προσυνταξιοδοτικές παροχές - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 73Α ν. 4387/2016

Στο άρθρο 73Α του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί αναπροσαρμογής των προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων, μετά από την παρ. 4 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Από 1ης.1.2023 το ποσό που χορηγείται σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος βάσει των παρ. 1 και 3, αναπροσαρμόζεται με βάση τον συντελεστή της παρ. 4 του άρθρου 14 με βάση υπολογισμού το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού ποσού της προσυνταξιοδοτικής παροχής.»

Άρθρο 135

Διαδικασία λήξης της ασφάλισης μη μισθωτών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 39Α ν. 4387/2016

Στο άρθρο 39Α του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί της διαδικασίας εγγραφής και υπαγωγής μη μισθωτών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) διαγράφεται η φράση «και μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης της σχετικής δραστηριότητας στη Φορολογική Διοίκηση» και αβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην παρ. 3 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και ε) στην παρ. 7 συμπληρώνεται το αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης με την προσθήκη του καθορισμού και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για τη διαδικασία της λήξης της ασφάλισης και το άρθρο 39Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39Α

Διαδικασία εγγραφής και υπαγωγής μη μισθωτών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Οι μη μισθωτοί, ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοτελώς απασχολούμενοι και αγρότες, που αναλαμβάνουν υπακτέα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) απασχόληση ή αποκτούν υπακτέα στον e-Ε.Φ.Κ.Α. ιδιότητα, για την οποία απαιτείται έναρξη εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. από την πρώτη ημέρα του μήνα έναρξης ή μεταβολής εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση. Η ασφάλιση λήγει υποχρεωτικά την τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης της σχετικής δραστηριότητας στη Φορολογική Διοίκηση.
2. Η εγγραφή στον e-Ε.Φ.Κ.Α. διενεργείται μετά από την έναρξη ή μεταβολή εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση, με αίτηση του υπόχρεου και, σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης, αυτεπάγγελτα με πράξη του αρμόδιου ασφαλιστικού οργάνου. Η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει τον υπόχρεο μετά από την έναρξη ή τη μεταβολή εργασιών για την υποχρέωση ασφάλισης στον e-Ε.Φ.Κ.Α.. Η λήξη της ασφάλισης ολοκληρώνεται με τη διακοπή όλων των ασφαλιστέων δραστηριοτήτων στη Φορολογική Διοίκηση κατόπιν αίτησης του ασφαλισμένου.
3. Η αίτηση εγγραφής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ή με φυσική παρουσία στον e-Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα έναρξης ή μεταβολής εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση. Η αίτηση λήξης της ασφάλισης υποβάλλεται ηλεκτρονικά ή με φυσική παρουσία στον e-ΕΦΚΑ μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από τη διακοπή εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αντλεί μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με

το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184), και διασταυρώνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης.

4. Σε περίπτωση που ο υπακτέος στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. μη μισθωτός δεν υποβάλλει εμπρόθεσμα την αίτηση εγγραφής, το αρμόδιο ασφαλιστικό όργανο του e-Ε.Φ.Κ.Α. προβαίνει σε αυτεπάγγελτη εγγραφή και ασφάλισή του ως εξής:

α) Αν τα διαθέσιμα στοιχεία, και ιδίως ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) που δηλώθηκε στη Φορολογική Διοίκηση, επαρκούν για την υπαγωγή στην ασφάλιση, ο υπόχρεος ασφαλιζεται στους πρώην φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς του e-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους προκύπτει υπαγωγή, και καταβάλλει τις ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται στον παρόντα, κατατασσόμενος στην πρώτη (1η) ασφαλιστική κατηγορία που αντιστοιχεί στην υπαγωγή του στην ασφάλιση.

β) Αν τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επαρκούν για την υπαγωγή στην ασφάλιση, ο υπόχρεος ασφαλιζεται στον πρώην Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), κατατασσόμενος στη δεύτερη (2η) ασφαλιστική κατηγορία των άρθρων 39 και 41.

Αν ο μη μισθωτός ασφαλισμένος του e-ΕΦΚΑ δεν υποβάλει αίτηση για λήξη της ασφάλισης ή την υποβάλει εκπρόθεσμα, το αρμόδιο ασφαλιστικό όργανο του e-ΕΦΚΑ προβαίνει σε αυτεπάγγελτη λήξη ασφάλισης σε όλους του τ. Φορείς, Τομείς, Κλάδους και Λογαριασμούς του e-ΕΦΚΑ στους οποίους είχε υπαχθεί ο ασφαλισμένος, σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλούνται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας.

5. Ο ασφαλισμένος δύναται με την προσκόμιση στοιχείων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. να ζητήσει την αναδρομική διόρθωση της υπαγωγής στην ασφάλιση που προέκυψε σύμφωνα με την παρ.4. Ως προς την αίτηση μεταβολής και το χρονικό σημείο μετάταξης σε διαφορετική ασφαλιστική κατηγορία εφαρμόζονται τα άρθρα 35, 39, 40, 41 και 97.

6. Οποιαδήποτε υποχρέωση απογραφικής δήλωσης στον e-Ε.Φ.Κ.Α. («προεγγραφής») ή προσκόμισης οποιουδήποτε εγγράφου, βεβαίωσης ή ασφαλιστικής ενημερότητας του e-Ε.Φ.Κ.Α., ως δικαιολογητικού για έναρξη ή μεταβολή εργασιών στη Φορολογική Διοίκηση, καταργείται.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία εγγραφής ή λήξης της ασφάλισης μη μισθωτών στον e-Ε.Φ.Κ.Α..»

Άρθρο 136

Παράταση προθεσμίας κατάρτισης ισολογισμών - Τροποποίηση άρθρου 70 ν. 4387/2016

Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 70 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί περιουσίας, λογιστικής και οικονομικής λειτουργίας, προστίθενται τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο, όγδοο και ένατο εδάφια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α. Από 1.1.2017 ο ισολογισμός έναρξης του e-Ε.Φ.Κ.Α. πραγματοποιείται με μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών αντιστοίχως, όπως αυτά εμφανίζονται στους ισολογισμούς τους, που συντάσσονται ειδικά για το σκοπό αυτό. Τα πρόσωπα που κατείχαν θέση μέλους Διοικητικού Συμβουλίου των τελευταίων κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης του παρόντος,

διατηρούν την ευθύνη ως προς την περάτωση των ισολογισμών παρελθόντων ετών μέχρι την 31.12.2016.

Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. καταρτίζει το αργότερο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026 τους εκκρεμείς ισολογισμούς και τις οικονομικές καταστάσεις εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών έως το έτος 2016 και του e-Ε.Φ.Κ.Α. έτους 2016 έως 2025.

Οι ισολογισμοί και οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών για τις χρήσεις έως το έτος 2016 υπογράφονται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και Δημοσιονομικών Αναφορών και από τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου.

Οι ισολογισμοί και οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του e-Ε.Φ.Κ.Α. ετών 2016-2025 υπογράφονται από το Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, από τον Προϊστάμενο της Οικονομικής Διαχείρισης και Δημοσιονομικών Αναφορών και από τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου.

Μετά την υπογραφή τους δεν υφίσταται η υποχρέωση τήρησης των διαδικασιών του άρθρου 60 του παρόντος, των διατάξεων του Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του e-Ε.Φ.Κ.Α. αναφορικά με την έγκριση αυτών από το Διοικητικό Συμβούλιο του e-ΕΦΚΑ και της παρ. 4 του άρθρου 85 του ν. 2084/1992 (Α' 165). Οι υπογράφοντες και εγκρίνοντες τους ισολογισμούς σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων απαλλάσσονται από κάθε σχετική αστική, πειθαρχική και ποινική ευθύνη, πλην της ευθύνης από δόλο για την οποία ισχύουν οι γενικές διατάξεις.

Ο έλεγχος της διαχείρισης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης που καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας για τις οικονομικές χρήσεις ανατίθεται σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 2084/1992.

Από το έτος 2026 και για κάθε επόμενη χρήση οι ισολογισμοί του e-Ε.Φ.Κ.Α. καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του e-Ε.Φ.Κ.Α. όπως εκάστοτε ισχύει.

β. Η περιουσία που είναι αναγκαία για την άσκηση των μη ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων, οι οποίες παραμένουν στους φορείς και μετά την ένταξή τους στον e-Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος, προσδιορίζεται και διαχωρίζεται από την περιουσία που περιέρχεται στον e-Ε.Φ.Κ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από οικονομική μελέτη.

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 70 του ν. 4387/2016, περί περιουσίας, λογιστικής και οικονομικής λειτουργίας, διαγράφεται η φράση «μέχρι στις 31.12.2016», και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων των εντασσομένων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και η αποτίμηση της αξίας τους ενεργείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από τις οικονομικές υπηρεσίες τους ή από ορκωτούς λογιστές, μετά από ανάθεση.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 70 του ν. 4387/2016, όπως διαμορφώνεται με την παρ. 1 του παρόντος ισχύει αναλογικά και για το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) κατά παρέκκλιση της προθεσμίας του άρθρου 28 του ν. 5006/2022 (Β' 239). Αρμόδιο όργανο για την υπογραφή των ισολογισμών και των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι ο Προϊστάμενος της

Γενικής Διεύθυνσης και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών των άρθρων 8 και 12 του π.δ. 913/1978 (Α' 220). Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 82 σε συνδυασμό με την περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 913/1978 και της παρ. 13 του άρθρου 30 του ν. 4892/2022 (Α' 28), δεν απαιτείται έγκριση αυτών από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ν.Α.Τ..

Άρθρο 137

Ανανέωση εξουσιοδότησης για ενιαίους κανονισμούς του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4670/2020

1. Στο άρθρο 49 του ν. 4670/2020 (Α' 43), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, διαγράφεται η φράση «που εκδίδονται εντός δύο (2) ετών από τη έναρξη ισχύος του παρόντος,» και το άρθρο 49 διαμορφώνεται ως εξής:

«Με προεδρικά διατάγματα μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατόπιν γνώμης του Δ.Σ. του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καταρτίζεται Ενιαίος Κανονισμός ανά κλάδο για την Κύρια ασφάλιση, για την Επικουρική Ασφάλιση και για την Εφάπαξ Παροχή του ε-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους καθορίζονται θέματα υπαγωγής στην ασφάλιση, υπολογισμού και διαδικασίας χορήγησης των παροχών, προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για παροχές ασθενείας σε είδος και σε χρήμα, η έκταση, το ύψος, οι δικαιούχοι, η διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα.»

Άρθρο 138

Επιβράβευση κλιμακίων εκκαθάρισης συντάξεων για το έτος 2023 - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 21 ν. 4354/2015

Στην παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αμοιβών συλλογικών οργάνων και ειδικότερα περί αποζημίωσης του προσωπικού που συμμετέχει σε κλιμάκια εκκαθάρισης εκκρεμών συντάξεων, στους συμπράττοντες υπουργούς προστίθενται οι υπουργοί Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, στα δύο πρώτα εδάφια προστίθεται και η αναφορά στο έτος 2023 και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη στο προσωπικό που συμμετέχει στα κλιμάκια, ομάδες, υποομάδες εργασίας και στις ομάδες εργασίας που συστάθηκαν ή συστήνονται και λειτουργούν εντός των ετών 2021, 2022, και 2023 με συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για την εκκαθάριση των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, τον κανονισμό και την πληρωμή συντάξεων του δημόσιου τομέα και όλων των πρώην ταμείων που εντάχθηκαν στον ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθορίζεται αποζημίωση, εφόσον επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το όριο των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ το έτος, μη υπολογιζόμενου στην περίπτωση αυτή του ορίου της παρ. 3. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στο προσωπικό του ε-Ε.Φ.Κ.Α., το οποίο απασχολείται εντός των ετών 2021 ή 2022 ή 2023 με συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για την εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και το οποίο ορίζεται με απόφαση του Διοικητή. Με όμοια απόφαση ορίζονται η μεθοδολογία προσδιορισμού των ποσοτικών στόχων εξυπηρέτησης του κοινού μέσω του

ενιαίου αριθμού εξυπηρέτησης πολιτών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο τρόπος παρακολούθησής τους και κάθε άλλο ειδικό θέμα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 139

Αποζημίωση ελεγκτικών οργάνων των Περιφερειακών Κέντρων Κοινωνικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. Δ' άρθρου 2 του ν. 4336/2015

Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί των εξόδων διανυκτέρευσης, μετά τη φράση «ελέγχων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος» προστίθεται η φράση «ελέγχων των Περιφερειακών Κέντρων Κοινωνικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α.», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το ποσό των εξόδων διανυκτέρευσης αναγνωρίζεται ανάλογα με την κατηγορία, στην οποία εντάσσονται οι δικαιούχοι βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 του παρόντος και βάσει του καταβληθέντος ποσού, και ορίζεται ως εξής:

α. Κατηγορία Ι, μέχρι εκατό (100) ευρώ ανά διανυκτέρευση.

β. Κατηγορία ΙΙ, μέχρι ογδόντα (80) ευρώ ανά διανυκτέρευση.

Τα ανωτέρω ποσά προσαυξάνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για διαμονή εντός των ορίων των δήμων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Η ως άνω προσαύξηση ισχύει και για διαμονή στη νησιωτική χώρα από την 1η Μαΐου έως και την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Ειδικά για τη διενέργεια φορολογικών, τελωνειακών ελέγχων, ελέγχων της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς, ελέγχων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, ελέγχων των Περιφερειακών Κέντρων Κοινωνικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α. και ελέγχων της Επιθεώρησης Εργασίας στη νησιωτική χώρα, από την 1η Μαΐου έως και την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, καταβάλλεται σε υπαλλήλους ανεξαρτήτως κατηγορίας για τη μετακίνησή τους το ποσό των εξόδων διανυκτέρευσης της περ. α', με την προσαύξηση τριάντα τοις εκατό (30%) του τρίτου εδαφίου της παρούσας. Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε κατάλυμα κόστους υψηλότερου του οριζόμενου, ανά κατηγορία στην παρούσα παράγραφο, η δαπάνη αναγνωρίζεται μέχρι του οριζόμενου αυτού ποσού. Νόμοι και υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή τους μετά την 1η.1.2016 και καθορίζουν ποσά εξόδων διανυκτέρευσης διαφορετικά από αυτά της παρούσας, εξακολουθούν να ισχύουν.»

Άρθρο 140

Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Οι ασκούντες καθήκοντα Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), καθώς και οι εκτελούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, χρέη αναπληρωτών στις εν λόγω θέσεις, των οποίων η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως την 31η.12.2023, λόγω συμπλήρωσης του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας, δύνανται, κατόπιν αιτήματός τους, και απόφασης του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. να παραμείνουν στην υπηρεσία τους έως την

31η.12.2024, κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), περί της αυτοδίκαιης απόλυσης λόγω ορίου ηλικίας, με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των υπηρεσιών του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την απονομή των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, την πραγματοποίηση ελέγχων για την εφαρμογή της ασφαλιστικής νομοθεσίας, την υλοποίηση των προγραμματισμένων προσλήψεων προσωπικού και την εφαρμογή του άρθρου 3 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί της διαδικασίας επιλογής και τοποθέτησης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του e-Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 141

Ρυθμίσεις για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης από την «Εταιρεία Ακινήτων e-Ε.Φ.Κ.Α.» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4892/2022

Στο άρθρο 11 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί της αποστολής και του σκοπού της εταιρείας αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 αα) στην περ. γ) απαλείφεται η λέξη «μίσθωση», αβ) η περ. δ) καταργείται, αγ) στην περ. θ) απαλείφονται οι λέξεις «και συντήρησης» και στο τέλος προστίθενται οι λέξεις «προς τον σκοπό της αξιοποίησής της», αδ) στο τέλος της περ. ι) προστίθενται οι λέξεις «προς τον σκοπό της αξιοποίησής της» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στον σκοπό της Εταιρείας περιλαμβάνονται ενδεικτικά:

α) Η αντιπροσώπευση του e-Ε.Φ.Κ.Α. και η ενέργεια στο όνομα και για λογαριασμό του κάθε δικαιοπραξίας και γενικά κάθε νομικής και υλικής πράξης διοίκησης, διαχείρισης, εκμετάλλευσης και διάθεσης της ακίνητης περιουσίας του.

β) Η διασφάλιση και προστασία της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α.

γ) Η εκμίσθωση και με κάθε συμβατική μορφή παραχώρηση της χρήσης της ακίνητης περιουσίας που τίθεται υπό τη διοίκηση και διαχείρισή της.

δ) [Καταργείται]

ε) Η εκποίηση και εν γένει διάθεση των διοικούμενων και διαχειριζόμενων από αυτή ακινήτων, η σύσταση, μεταβίβαση και παραχώρηση επί των ακινήτων αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων, περιλαμβανόμενης και της σύστασης δικαιώματος επιφάνειας, με κάθε συμβατική μορφή και τύπο.

στ) Η με ή χωρίς αντάλλαγμα παραχώρηση της χρήσης των ακινήτων που διοικεί και διαχειρίζεται, καθώς και ίδιων ακινήτων της, για δημόσιους, κοινωφελείς, μη κερδοσκοπικούς σκοπούς και για την εξυπηρέτηση του δημοσίου και του κοινωνικού συμφέροντος.

ζ) Η απογραφή, χαρτογράφηση και κτηματογράφηση από το Ελληνικό Κτηματολόγιο της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α., η εκτίμηση της αξίας της, καθώς και η τήρηση αρχείου της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α. και των τίτλων ιδιοκτησίας της.

η) Η αποδοχή στο όνομα και για λογαριασμό του e-Ε.Φ.Κ.Α. παραχωρήσεων, δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών ακινήτων, καθώς και η εκπροσώπηση του e-Ε.Φ.Κ.Α. στις διαδικασίες απαλλοτριώσεων υπέρ αυτού.

θ) Η εκπόνηση και ανάθεση μελετών αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και η εκπόνηση και ανάθεση οικονομικών και τεχνικών μελετών, μελετών κατασκευής,

υπηρεσιών επίβλεψης, διοίκησης, οργάνωσης και διαχείρισης ακινήτων και τεχνικών έργων, και κάθε μελετητικού και συμβουλευτικού έργου και υπηρεσίας, για την ακίνητη περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται προς τον σκοπό της αξιοποίησής της.

ι) Η ανάθεση και ανάληψη, επίβλεψη και κατασκευή τεχνικών έργων, όπως οικοδομικών, ηλεκτρολογικών, μηχανολογικών, ενεργειακών, υδραυλικών, έργων εκσυγχρονισμού και ανακαίνισης ακινήτων, και κάθε είδους κατασκευαστικού έργου για την ακίνητη περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται προς τον σκοπό της αξιοποίησής της.

ια) Η διενέργεια οποιασδήποτε άλλης πράξης, εργασίας και συναλλαγής, που είναι άμεσα ή έμμεσα συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των σκοπών της.»

Άρθρο 142

Διαδικασία μετακίνησης προσωπικού στην Εταιρεία Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Α.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4892/2022

Στο άρθρο 19 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί μετακίνησης προσωπικού, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μετακίνηση προσωπικού

1. Προσωπικό του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) δύναται να αποσπάται ή να μεταφέρεται στην Εταιρεία, για την κάλυψη κενών θέσεων κατηγορίας και ειδικότητας αντίστοιχης ή παρεμφερούς με αυτήν που ανήκει ο αποσπώμενος ή μεταφερόμενος, με βάση τα τυπικά προσόντα που κατέχει και σύμφωνα με τους όρους του παρόντος.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποστέλλει στον e-Ε.Φ.Κ.Α. αίτημα για κάλυψη συγκεκριμένων θέσεων, ανά κατηγορία και ειδικότητα, με απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., το οποίο συνοδεύεται από έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται η ανάγκη κάλυψης των συγκεκριμένων θέσεων, με αναφορά στον συνολικό αριθμό των θέσεων, ανά κατηγορία και ειδικότητα, για τις οποίες υποβάλλεται το αίτημα, καθώς, επίσης, και σε τυχόν εκκρεμείς διαδικασίες για πλήρωση θέσεων με πρόσληψη. Η διαδικασία της απόσπασης ή μεταφοράς εκκινεί με την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. προς το προσωπικό του και ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και στον e-Ε.Φ.Κ.Α.. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν.

3. Πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι, μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4440/2016 (Α' 224), δύνανται να αποσπώνται ή να μετατάσσονται στην Εταιρεία, για την κάλυψη κενών θέσεων με τις διαδικασίες του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί ενιαίου συστήματος κινητικότητας στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση και, ειδικά για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με βάση το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248). Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω

διατάξεων, η διάρκεια των αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη, με δυνατότητα παράτασης κατά ένα (1) έτος κατά μέγιστο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 143

Ασφαλιστέα πρόσωπα στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4826/2021

Στο άρθρο 6 του ν. 4826/2021 (Α' 126) αναφορικά με τα πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) η παρ. 3 τροποποιείται, ώστε τα ηλικιακά όρια των προαιρετικά υπακτέων προσώπων της παραγράφου αυτής να εναρμονίζονται με τα ηλικιακά όρια της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, γ) στην παρ. 4, η καταληκτική ημερομηνία 31.12.2023 αντικαθίσταται με την ημερομηνία 31.12.2024, δ) η παρ. 5 τροποποιείται αντίστοιχα, σε αντιστοιχία προς την τροποποίηση της παρ. 3 και οι παρ. 1 έως 6 του άρθρου 6 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στην ασφάλιση του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) υπάγονται υποχρεωτικά, με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3, όλα τα πρόσωπα που:

α) Ασφαλιζονται για πρώτη φορά από 1.1.2022 και εφεξής σε φορέα κύριας ασφάλισης ή β) έχουν γεννηθεί από 1.1.2004 και εφεξής, εφόσον τα πρόσωπα αυτά αναλάβουν οποτεδήποτε από 1.1.2022 και εφεξής ασφαλιστέα εργασία-απασχόληση ή αποκτήσουν ασφαλιστέα ιδιότητα, για τις οποίες θα υπήρχε υποχρέωση υπαγωγής στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).

Για τα πρόσωπα της παρούσας παραγράφου η υπαγωγή στην ασφάλιση του Ταμείου λαμβάνει χώρα αντί της υπαγωγής στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α..

β) Η ισχύς της παρούσας παραγράφου άρχεται από την 7η.9.2021.

2. Στην ασφάλιση του Ταμείου υπάγονται προαιρετικά, μετά από αίτησή τους, οι ήδη ασφαλισμένοι στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν γεννηθεί από 1ης.1.1987 και εξής. Τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου, από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ταμείου παύουν αυτοδίκαια να υπάγονται στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α..

3. Στην ασφάλιση του Ταμείου υπάγονται προαιρετικά, μετά από αίτησή τους εφόσον έχουν γεννηθεί από 1η.1.1987 και εξής:

α) οι αυτοαπασχολούμενοι υγειονομικοί,

β) τα πρόσωπα που ασκούν επάγγελμα που υπάγεται στην ασφάλιση του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) και

γ) τα πρόσωπα που, βάσει ειδικής ή γενικής διάταξης, εξαιρούνται της υποχρεωτικής υπαγωγής στην ασφάλιση άλλων φορέων επικουρικής ασφάλισης.

δ) Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3655/2008 (Α' 58), καθώς και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που υπάγονταν στην ασφάλιση του πρ. Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) δυνάμει του π.δ. 284/1992 (Α' 145).

4. Τα πρόσωπα της παρ. 2 μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα υπαγωγής στην ασφάλιση του Ταμείου από 1ης.1.2023 έως τις 31.12.2024.
5. Τα πρόσωπα της παρ. 3 μπορούν να ασκήσουν το εν λόγω δικαίωμα από 1ης.1.2023 και εφεξής.
6. Η προαιρετική υπαγωγή στην ασφάλιση από την έναρξή της διέπεται από τους κανόνες της υποχρεωτικής ασφάλισης.»

Άρθρο 144

Προαιρετική υπαγωγή στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 37 ν. 4052/2012

Στην παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί ασφαλιστέων προσώπου του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών, τροποποιείται το τρίτο εδάφιο ώστε η δυνατότητα αίτησης προαιρετικής υπαγωγής στην ασφάλιση να συνδέεται με την ημερομηνία γέννησης και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Από την 1η.1.2021 στην ασφάλιση του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται προαιρετικά, μετά από αίτησή τους, οι αυτοαπασχολούμενοι υγειονομικοί, τα πρόσωπα που ασκούν επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καθώς και τα πρόσωπα που βάσει ειδικής ή γενικής διάταξης νόμου εξαιρούνται της υποχρεωτικής υπαγωγής στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Η προαιρετική υπαγωγή στην ασφάλιση από την έναρξή της διέπεται από τους κανόνες της υποχρεωτικής ασφάλισης. Από την 1η.1.2022 τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου υπάγονται προαιρετικά, μετά από αίτησή τους, στην ασφάλιση του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, εφόσον έχουν γεννηθεί έως και τις 31.12.1986..»

Άρθρο 145

Ρυθμίσεις ζητημάτων στελέχωσης του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 3 και 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 39 του ν. 4826/2021

Στο άρθρο 39 του ν. 4826/2021 (Α' 126), περί στελέχωσης του προσωπικού Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 3, περί του χρονικού διαστήματος κάλυψης των κενών οργανικών θέσεων του Ταμείου κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης τροποποιείται ώστε το διάστημα να εκκινεί από την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του Ταμείου, β) στην παρ. 6: βα) μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, ββ) το τρίτο εδάφιο διαγράφεται, γ) προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Προσωπικό

1. Στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) συστήνονται εκατό (100) θέσεις προσωπικού, οι οποίες κατανέμονται ως εξής: είκοσι πέντε (25) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, σαράντα πέντε (45) θέσεις Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ),

δεκαπέντε (15) θέσεις Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), δέκα (10) θέσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, πέντε (5) θέσεις Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

2. Το Ταμείο στελεχώνεται από μόνιμους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), καθώς και τις διατάξεις περί προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται με διορισμό ή πρόσληψη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, από την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), κάλυψη των κενών οργανικών του θέσεων δύναται, επίσης, να γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, με μετάταξη ή απόσπαση προσωπικού από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης. Η απόσπαση ή η μετάταξη πραγματοποιείται με κοινή απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ταμείου και του οργάνου διορισμού στον φορέα προέλευσης του αποσπώμενου ή μετατασσόμενου υπαλλήλου, ύστερα από προκήρυξη του Δ.Σ. του Ταμείου.

4. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης ορίζεται στα τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι δύο (2) φορές, με μόνη απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

5. Μετάταξη υπαλλήλου δύναται να πραγματοποιηθεί και μετά την ολοκλήρωση τριών (3) ετών απόσπασης στο Ταμείο, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και θετική εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224).

6. Μέχρι την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος, το Τ.Ε.Κ.Α. μπορεί να προσλαμβάνει προσωπικό με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου θητείας τριών (3) ετών, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης, για τις θέσεις που απαιτούν επιστημονική εξειδίκευση, ιδίως σε σχέση με την επενδυτική και αναλογιστική λειτουργία, τον εσωτερικό έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνων. Για το ίδιο χρονικό διάστημα, το προσωπικό αυτό μπορεί να τοποθετείται σε θέσεις ευθύνης στις οργανικές μονάδες του Τ.Ε.Κ.Α. που ασκούν την αναλογιστική λειτουργία, τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και την επενδυτική λειτουργία. Η πρόσληψη του εν λόγω προσωπικού εντάσσεται στο άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Για τις προσλήψεις αυτές, εκδίδεται προκήρυξη από το Τ.Ε.Κ.Α. μετά από έλεγχο νομιμότητας που διενεργεί το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και περιλαμβάνει τον αριθμό ανά ειδικότητα του προσωπικού που θα προσληφθεί, καθώς και σύντομη περιγραφή των απαιτήσεων.

Η προκήρυξη δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες του Τ.Ε.Κ.Α., του Α.Σ.Ε.Π. και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του Τ.Ε.Κ.Α., καθορίζονται: α) τα απαιτούμενα ανά ειδικότητα προσόντα (κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά) β) τα κριτήρια κατάταξης, γ) η προθεσμία υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων και ο τρόπος υποβολής τους, δ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ε) καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τα ανωτέρω. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στο Τ.Ε.Κ.Α.,

το οποίο τις αξιολογεί και συντάσσει προσωρινούς πίνακες αποκλεισμένων, πίνακες κατάταξης και πίνακες επιλεγομένων, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, αποστέλλοντας ταυτόχρονα στο ΑΣΕΠ τους σχετικούς πίνακες για έλεγχο νομιμότητας. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση, οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλουν ένσταση στο Α.Σ.Ε.Π. κατά των προσωρινών πινάκων. Το ΑΣΕΠ διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας, καθώς και τον κατ'ένσταση έλεγχο των πινάκων μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής των πινάκων και εν συνεχεία ενημερώνει το Τ.Ε.Κ.Α., προκειμένου να καταρτίσει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων.

7. Μέχρι την πλήρωση των θέσεων της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4826/2021 (Α' 126), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις θέσεις ευθύνης που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Ταμείου, δύνανται να προΐστανται και αποσπασμένοι υπάλληλοι.»

Άρθρο 146

Παράταση της διάρκειας λειτουργίας της Μονάδας Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 69 ν. 4826/2021

Στο άρθρου 69 του ν. 4826/2021 (Α' 126), περί της Μονάδας Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 11, αα) το πρώτο εδάφιο, τροποποιείται ώστε η διάρκεια λειτουργίας της Μονάδας να συνεχίσει μεταβατικά τη λειτουργία της έως την 30η.6.2025 και αβ) από το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται η λέξη «αυτοδικαίως» και β) προστίθεται παρ. 12 και οι παρ. 11 και 12 διαμορφώνονται ως εξής:

«11. Η Μονάδα Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής συνεχίζει μεταβατικά τη λειτουργία της για διάστημα έως και τις 30.6.2025, μετονομαζόμενη εφεξής σε Μονάδα Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία των ήδη υπηρετούντων στη Μονάδα Υποστήριξης της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής παρατείνεται για το ως άνω διάστημα, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 9.

12. Μετά την έναρξη ισχύος του Οργανισμού, οι αποσπασμένοι υπάλληλοι στη Μονάδα Υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου τοποθετούνται σε κενές οργανικές θέσεις του Ταμείου, με αυτοδίκαιη παράταση της θητείας τους για τρία (3) έτη, μετά από σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων και απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 147

Καταβολή δικαιώματος εγγραφής υπέρ Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 25 π.δ. 422/1981

Το άρθρο 25 του π.δ. 422/1981 (Α' 114), περί δικαιώματος εγγραφής των δημοσίων υπαλλήλων στο Μετοχικό Ταμείο Δημοσίων Υπαλλήλων, αντικαθίστανται και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κάθε δημόσιος υπάλληλος που μετέχει υποχρεωτικά ή προαιρετικά στο Μ.Τ.Π.Υ., αμέσως μετά τον διορισμό του, οφείλει να καταβάλει για δικαίωμα εγγραφής ποσό ίσο με τις ακαθάριστες αποδοχές του πρώτου μήνα της μισθοδοσίας του. Το ποσό αυτό εξοφλείται σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις που παρακρατούνται υποχρεωτικά από τις αποδοχές του. Το ποσό του δικαιώματος εγγραφής που δεν εξοφλήθηκε για οποιονδήποτε λόγο εντός του πρώτου έτους από τον διορισμό, υπολογίζεται στο σύνολο του ισχύοντος μηνιαίου ακαθαρίστου μισθού κατά τον χρόνο της εξόφλησης.

2. Σε περίπτωση αναδρομικής αναπροσαρμογής των αποδοχών του μήνα υπολογισμού του δικαιώματος εγγραφής, ο μέτοχος υποχρεούται να καταβάλει τη διαφορά σε δώδεκα (12) άτοκες μηνιαίες δόσεις, με παρακράτηση από τη μισθοδοσία του. Το δικαίωμα εγγραφής δεν επιστρέφεται σε καμία περίπτωση.»

Άρθρο 148

Διαλειτουργικότητα του Δημοσίου κατά την απονομή μερισμάτων από το Μετοχικό Ταμείο Δημοσίων Υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4670/2020

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4670/2020 (Α' 43), περί Ψηφιακού μετασχηματισμού διαδικασίας απονομής σύνταξης ΑΤΛΑΣ, προστίθενται παρ. 7α και 8α ως εξής:

«7α. Οι αποφάσεις απονομής μερίσματος του Μετοχικού Ταμείου Δημοσίων Υπαλλήλων εκδίδονται ηλεκτρονικά βάσει των δεδομένων του πληροφοριακού συστήματος του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (Κ.Ε.Π.Α.).»

«8α. Η απόφαση κανονισμού ή μεταβίβασης μερίσματος αναρτάται στην προσωποποιημένη ατομική πληροφόρηση του δικαιούχου μερίσματος. Ο αιτών ειδοποιείται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την ανάρτηση αυτής στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει στο Δελτίο Ατομικής Υπηρεσιακής Κατάστασης (ΔΑΥΚ) ή στην αίτησή του και δεν απαιτείται κοινοποίηση μέσω ταχυδρομείου. Μετά από την παρέλευση είκοσι (20) ημερών από την ειδοποίηση ανάρτησης της απόφασης του πρώτου εδαφίου, τεκμαίρεται η κοινοποίησή της στον αιτούντα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Άρθρο 149

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 30 ν. 4892/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί Διοικητικού Συμβουλίου του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πέμπτο εδάφιο η φράση «των περ. γ) και δ) της παρ. 1» αντικαθίσταται από τη φράση «της περ. γ) και ο συνταξιούχος ναυτικός της περ. δ) της παρ. 1» και η φράση «από τριπλάσιο αριθμό εφοπλιστών και ναυτικών, εν ενεργεία και συνταξιούχων» αντικαθίσταται από τη φράση «από τριπλάσιο αριθμό εφοπλιστών και συνταξιούχων ναυτικών του Ν.Α.Τ., αντιστοίχως,», β) προστίθεται νέο έκτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το μέλος της περ. α) της παρ. 1 επιλέγεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Το μέλος της περ. β) της παρ. 1 προτείνεται από συνέλευση των εργαζομένων, η

οποία συγκαλείται από τον σύλλογο των εργαζομένων στο Ν.Α.Τ.. Η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται τουλάχιστον οι μισοί από το σύνολο των εργαζομένων στο Ν.Α.Τ.. Η ψηφοφορία είναι μυστική και για την εκλογή απαιτείται σχετική πλειοψηφία. Τα μέλη της περ. γ) και ο συνταξιούχος ναυτικός της περ. δ) της παρ. 1 επιλέγονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τριπλάσιο αριθμό εφοπλιστών και συνταξιούχων ναυτικών του Ν.Α.Τ., αντιστοίχως, οι οποίοι υποδεικνύονται από τις οικείες και κατά την κρίση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μάλλον αντιπροσωπευτικές οργανώσεις. Τα τρία μέλη από τους εν ενεργεία ναυτικούς της περ. δ) της παρ. 1 επιλέγονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τριπλάσιο αριθμό εν ενεργεία ναυτικών του Ν.Α.Τ., οι οποίοι υποδεικνύονται από τις οικείες και κατά την κρίση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μάλλον αντιπροσωπευτικές δευτεροβάθμιες οργανώσεις και, ελλείψει αυτών, πρωτοβάθμιες οργανώσεις. Τα μέλη της περ. γ) της παρ. 1, τα οποία προτείνονται από την οργάνωση των εφοπλιστών για την επιλογή του μέλους το οποίο εκπροσωπεί συγχρόνως και τα πλοία ξηρού και υγρού φορτίου ολικής χωρητικότητας μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) κόρων, υποδεικνύονται κατόπιν συνεννόησης με την, κατά την κρίση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μάλλον αντιπροσωπευτική των πλοίων της εν λόγω κατηγορίας οργάνωση. Σε περίπτωση παράλειψης υπόδειξης των μελών των περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 από τις οικείες οργανώσεις εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη διαβίβαση σχετικού αιτήματος από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, τα μέλη επιλέγονται και ορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χωρίς αυτή.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Άρθρο 150

Επέκταση ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης σε όλες τις μισθωτές του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 228 π.δ. 80/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 228 του π.δ. 80/2022 (Α΄ 222), περί χορήγησης ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η αναφορά σε «ΙΚΑ-ΕΤΑΜ» και «π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ» αντικαθίσταται από την αναφορά σε «Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)» και η αναφορά σε ΟΑΕΔ αντικαθίσταται από την αναφορά σε «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)», β) στην παρ. 1, β) μετά τη φράση «σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις» προστίθεται η φράση «ή ως έμμισθη δικηγόρος της παρ. 11 του άρθρου 32 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί των παροχών ασθενοείας σε χρήμα, μη θιγομένης της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101),», ββ) μετά τη φράση «εννέα (9) μηνών» προστίθεται η φράση «από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), εφόσον έχει λάβει επιδότηση για κυοφορία και λοχεία από οποιοδήποτε ενταχθέντα στον e-Ε.Φ.Κ.Α. Φορέα, Τομέα, Κλάδο ή Λογαριασμό ασφάλισης μισθωτών», γ) στο πέμπτο εδάφιο, η φράση «ΟΑΕΔ» αντικαθίστανται με τη φράση «Δ.ΥΠ.Α.», δ) στο έκτο εδάφιο, μετά τη φράση «σε είδος και σε χρήμα» προστίθεται η φράση «των ενταγμένων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών» και το άρθρο 228 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 228
Ειδική παροχή προστασίας μητρότητας

«1. Η μητέρα που είναι ασφαλισμένη στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και εργάζεται με σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή ως έμμισθη δικηγόρος της παρ. 11 του άρθρου 32 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί των παροχών ασθένειας σε χρήμα, μη θιγομένης της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4808/2021 (Α' 101), μετά τη λήξη της άδειας λοχείας και της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ των ετών 2004-2005, δικαιούται να λάβει ειδική άδεια προστασίας μητρότητας εννέα (9) μηνών, από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), εφόσον έχει λάβει επιδότηση για κυοφορία και λοχεία από οποιοδήποτε ενταχθέντα στον e-Ε.Φ.Κ.Α. Φορέα, Τομέα, Κλάδο ή Λογαριασμό ασφάλισης μισθωτών ή άλλο φορέα ασφάλισης ασθένειας μισθωτών.

Αν δεν κάνει χρήση της προβλεπόμενης από την ως άνω ΕΓΣΣΕ ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, η μητέρα δικαιούται αμέσως μετά τη λήξη της άδειας λοχείας την ως άνω ειδική άδεια προστασίας της μητρότητας, στη συνέχεια δε και το μειωμένο ωράριο που προβλέπεται από το άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ του έτους 1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Κατά τη διάρκεια της ως άνω ειδικής άδειας, η Δ.ΥΠ.Α. υποχρεούται να καταβάλλει στην εργαζόμενη μητέρα μηνιαίως ποσό ίσο με τον κατώτατο μισθό, όπως κάθε φορά καθορίζεται, καθώς και αναλογία δώρων εορτών και επιδόματος αδείας με βάση το προαναφερόμενο ποσό. Σε περίπτωση απασχόλησης μέχρι και τέσσερις (4) ώρες ημερησίως ή μέχρι δεκατρείς (13) ημέρες το μήνα, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, που προηγείται της άδειας κυοφορίας, το καταβαλλόμενο από τη Δ.ΥΠ.Α. ποσό ισούται με το μισό του καθοριζόμενου ανωτέρω. Ο χρόνος της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στους κλάδους κύριας σύνταξης και ασθένειας του e-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στους οικείους φορείς επικουρικής ασφάλισης, οι δε προβλεπόμενες εισφορές υπολογίζονται επί του κατά περίπτωση αναφερόμενου παραπάνω ποσού, από το οποίο η ΔΥΠΑ παρακρατεί την προβλεπόμενη εισφορά ασφαλισμένου και την αποδίδει στους αρμόδιους φορείς μαζί με την προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη που βαρύνει τη Δ.ΥΠ.Α.. Ο χρόνος ασφάλισης, που έχει διανυθεί από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου, θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον Κλάδο Ασθένειας σε είδος και σε χρήμα των ενταγμένων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών ή στον οικείο φορέα ασφάλισης ασθένειας.

Κατά τη διάρκεια της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3227/2004 (Α' 31) και η 30874/23.4.2004 (Β' 1023) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με το παρόν, δικαιούνται και η τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας και η εργαζόμενη, που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου:

α) ως «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων και μετά από απόφαση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας παραλαμβάνει, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, παιδί από κοινωνική υπηρεσία της κατά περίπτωση Μονάδας Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή άλλου φορέα που έχει υπό την προστασία του το παιδί ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, και

β) ως «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» νοείται: βα) η ημερομηνία φυσικής παράδοσης, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, του παιδιού στην «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» από την κατά περίπτωση Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή από όποιον άλλον φορέα έχει υπό την προστασία του το παιδί, όπως αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, όπως αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που συνάπτει η «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» με τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού, ή

ββ) η ημερομηνία, κατά την οποία καθίσταται τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει αλλοδαπή απόφαση υιοθεσίας από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο.

2. Η μητέρα δικαιούται να μεταβιβάσει έως επτά (7) μήνες από την ειδική άδεια προστασίας μητρότητας της παρ. 1 προς τον πατέρα, ανεξαρτήτως αν αυτός εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας ή αυτοαπασχολούμενος ή αγρότης. Για όσο χρόνο ο πατέρας λαμβάνει την άδεια που του έχει μεταβιβάσει η μητέρα, δικαιούται τις ανωτέρω παροχές και επιδοτείται με βάση το ασφαλιστικό καθεστώς στο οποίο υπάγεται. τις συνέπειες ως προς την ασφαλιστική κάλυψη της παρ. 1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη μεταβίβαση της ειδικής άδειας προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 151

Θέσπιση ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας για ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες

1. Η μητέρα ασφαλισμένη του e-Ε.Φ.Κ.Α., ελεύθερη επαγγελματίας, αυτοαπασχολούμενη ή αγρότισσα, δικαιούται ειδική παροχή προστασίας μητρότητας διάρκειας εννέα (9) μηνών, η οποία εκκινεί μετά τη λήξη του επιδόματος μητρότητας του e-Ε.Φ.Κ.Α., βάσει του άρθρου 6 του ν. 4097/2012 (Α' 235), και συγκεκριμένα μετά το πέρας δεκατεσσάρων (14) εβδομάδων από την επομένη του τοκετού. Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) καταβάλλει στις δικαιούχους μηνιαίως ποσό ίσο με τον εκάστοτε ισχύοντα κατώτατο μισθό, κατόπιν ελέγχου ασφαλιστικής ενημερότητας.

2. Την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας μη μισθωτών δικαιούνται και η τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας και η μη μισθωτή, που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου για τις έννοιες «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» και «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 228 του π.δ. 80/2022 (Α' 222).

3. Η μητέρα δικαιούται να μεταβιβάσει έως επτά (7) μήνες από την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας της παρ. 1 στον πατέρα, ανεξαρτήτως αν αυτός εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας ή αυτοαπασχολούμενος ή αγρότης. Για όσο χρόνο ο πατέρας λαμβάνει την άδεια που του έχει μεταβιβάσει η μητέρα, δικαιούται τις παροχές της παρ. 1, εφόσον είναι ασφαλιστικά ενήμερος.

4. Η καταβολή της παροχής της παρ. 1 στις αγρότισσες χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Για τις ελεύθερες επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενες μητέρες αξιοποιείται ο Ειδικός Λογαριασμός Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Από 1ης.1.2024 στους σκοπούς του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού προστίθεται η προστασία της μητρότητας των αυτοαπασχολούμενων και των ανεξαρτήτως απασχολούμενων μέσω της ειδικής παροχής της παρ. 1 και αυτός μετονομάζεται σε Ειδικό Λογαριασμό υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων.

5. Την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας δικαιούνται και όσες μητέρες απέκτησαν τέκνο έως και δεκατέσσερις (14) εβδομάδες πριν από τη λήξη του έτους 2023 και ειδικότερα έως και την 24/09/2023 .

Άρθρο 152

Προπληρωμένη κάρτα πληρωμής επιδομάτων

1. Τα επιδόματα, βοηθήματα, ενισχύσεις και κάθε είδους παροχές της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α) και του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), πλην αυτών της παρ. 4, καταβάλλονται σε λογαριασμούς των δικαιούχων που κινούνται αποκλειστικά με τη χρήση ειδικής προπληρωμένης κάρτας («προπληρωμένη κάρτα»). Σε κάθε δικαιούχο αντιστοιχεί ένας και μοναδικός λογαριασμός της παρούσας.

2. Η προπληρωμένη κάρτα εκδίδεται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών της περ. δ) του άρθρου 62 του ν. 4446/2016 (Α' 240) που λειτουργούν στην Ελλάδα και στους οποίους οι δικαιούχοι διατηρούν ενεργό λογαριασμό πληρωμών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών χορηγούν την προπληρωμένη κάρτα και παρέχουν την αντίστοιχη υπηρεσία λειτουργίας της προς τους δικαιούχους χωρίς αντάλλαγμα.

3. Το ήμισυ (1/2) του καταβαλλόμενου ποσού κάθε επιδόματος, βοηθήματος, παροχής ή ενίσχυσης δαπανάται αποκλειστικά μέσω χρήσης της προπληρωμένης κάρτας του δικαιούχου για αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αγορών), ή πληρωμές χωρίς επιβάρυνση του δικαιούχου με έξοδα κόστους συναλλαγών τραπεζικής συναλλαγής. Ο χρήστης της κάρτας δικαιούται να αναλαμβάνει ποσό σε μετρητά από τον λογαριασμό του που δεν υπερβαίνει το ήμισυ (1/2) των επιδομάτων που έχει λάβει. Η χρήση της προπληρωμένης κάρτας επιτρέπεται για συναλλαγές που πραγματοποιούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που δεν καταβάλλονται σε λογαριασμούς της παρ. 1 μέσω της προπληρωμένης κάρτας είναι τα εξής:

α) Για επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που χορηγεί ο Ο.Π.Ε.Κ.Α.:

αα) Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85),

- αβ) τα αναπηρικά επιδόματα,
- αγ) το επίδομα ομογενών προσφύγων του άρθρου 5 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149),
- αδ) το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74),
- αε) η εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν.3016/2002 (Α' 30),
- αστ) τα έξοδα κηδείας σε περίπτωση θανάτου ανασφάλιστου υπερήλικα του ν. 1296/1982 (Α' 128),
- αζ) το επίδομα στεγαστικής συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες της υποπερ. αα) της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30),
- αη) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος προς τα προστατευόμενα τέκνα θανόντων από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 του άρθρου 2 της από 26.7.2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 138), που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α' 196),
- αθ) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος προς κάθε ανήλικο τέκνο των θανόντων κατά τη διάρκεια και εξαιτίας των πλημμυρικών φαινομένων που έπληξαν την Κρήτη κατά τον μήνα Φεβρουάριο 2019 του άρθρου 244 του ν. 4610/2019 (Α' 70),
- ι) η μηνιαία οικονομική ενίσχυση της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2768/1999 (Α' 273), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 του ν. 5043/2023 (Α' 91), προς τα προστατευόμενα τέκνα και αδέρφια θανόντων κατά τη διάρκεια και εξαιτίας των πυρκαγιών που έπληξαν την περιοχή Βαρυμπόμπης Δήμου Αχαρνών την 3η Αυγούστου 2021 και εξαιτίας του σεισμού της 30ής Οκτωβρίου 2020 στη Σάμο.
- β) Για επιδόματα, βοηθήματα και παροχές που χορηγεί η Δ.ΥΠ.Α.:
- βα) Το επίδομα λόγω αφερεγγυότητας εργοδότη του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (Α' 79),
- ββ) Το επίδομα διαθεσιμότητας του τρίτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197),
- βγ) έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις που καταβάλλει η Δ.ΥΠ.Α..
5. Τα άτομα με οπτική αναπηρία σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω που έχουν πιστοποιηθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης εξαιρούνται από την καταβολή μέσω προπληρωμένης κάρτας.
6. Συναλλαγές για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται με τη χρήση της προπληρωμένης κάρτας λαμβάνονται υπόψη για συμμετοχή των δικαιούχων της παρ. 1 σε ειδικό πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (Λοταρίες), μέσω του οποίου χορηγούνται στους κληρωθέντες χρηματικά ή άλλα έπαθλα. Τα χρηματικά έπαθλα είναι ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό για τις δημόσιες κληρώσεις που θα διενεργηθούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025, δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (8.500.000) ευρώ. Το ποσό αυτό χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
7. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών γνωστοποιούν στους δικαιούχους της παρ. 1 και στα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας τα προγράμματα με τα οποία επιβραβεύουν τους

χρήστες της προπληρωμένης κάρτας για τις συναλλαγές αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών που οι τελευταίοι πραγματοποιούν με τη χρήση της.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, ο χρόνος έναρξης καταβολής κάθε επιδόματος, βοηθήματος και παροχής σε λογαριασμούς, οι οποίοι κινούνται αποκλειστικά μέσω ειδικής προπληρωμένης κάρτας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Από την 30η Σεπτεμβρίου 2024 το σύνολο των παροχών της παρ. 1, με την επιφύλαξη της παρ. 4, καταβάλλονται μέσω της προπληρωμένης κάρτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 153

Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία της Μονάδας Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 9 και παρ. 11 και προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 80 του ν. 4826/2021

1. Στο άρθρο 80 του ν. 4826/2021 (Α΄ 160), περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), μετά από την παρ. 6 προστίθεται παρ. 6 Α ως εξής:

«6Α. Το ωράριο των υπαλλήλων της Μ.Ε.Κ.Υ. σύμφωνα με τον ν. 1157/1981 (Α΄ 126) χαρακτηρίζεται ως ευέλικτο, προσαρμοζόμενο στις επαυξημένες συμβουλευτικές και γνωμοδοτικές ανάγκες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αρμόδιος για τον έλεγχο της τήρησης του ωραρίου, καθώς επίσης και για τη βεβαίωση των υπερωριών του προσωπικού της Μ.Ε.Κ.Υ., είναι ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ...»

2. Στην παρ. 9 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Ο επικεφαλής και οι Ειδικοί Εμπειρογνώμονες της Μονάδας Εμπειρογνομόνων Κοινωνικών Υποθέσεων λαμβάνουν τις αποδοχές, που καθορίζονται με την υπουργική απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 47 του ν. 4484/2017 (Α΄ 110). Το προσωπικό που αποσπάται στη Μ.Ε.Κ.Υ., μπορεί να επιλέγει είτε τις αποδοχές της θέσης προέλευσης είτε τις αποδοχές που ορίζονται για τους Ειδικούς Εμπειρογνώμονες της Μ.Ε.Κ.Υ., εφόσον πληροί τα προσόντα πρόσληψης ως Ειδικός Εμπειρογνώμων. Εάν ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ. ή οι Ειδικοί Εμπειρογνώμονες είναι υπάλληλοι ή λειτουργοί του δημοσίου τομέα, μπορούν να επιλέξουν τη διενέργεια της καταβολής των αποδοχών τους είτε από την υπηρεσία προέλευσής τους είτε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο επικεφαλής της Μ.Ε.Κ.Υ. υπάγεται για τις μετακινήσεις του σε εσωτερικό και εξωτερικό στην ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι του άρθρου 5, του Κεφ. Α, της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94).»

3. Στην παρ. 11 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, περί σύστασης Μονάδας Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), στο

δεύτερο εδάφιο προστίθεται η φράση «ιδίως στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ II και κάθε μετεξέλιξή του», προστίθενται δύο τελευταία εδάφια και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Η Μ.Ε.Κ.Υ. μπορεί να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημοσίου τομέα, όπως ιδίως, την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), την Εθνική Αναλογιστική Αρχή, καθώς και με την Τράπεζα της Ελλάδος και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με αντικείμενο την παροχή πληροφοριών και στοιχείων προς επεξεργασία. Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, παρέχεται στη Μ.Ε.Κ.Υ. απευθείας πρόσβαση ή πρόσβαση κατόπιν αιτήματος, εφόσον δεν είναι δυνατή η απευθείας πρόσβαση, στα συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία που τηρούνται, αφενός σε επίπεδο Α.Φ.Μ. (μικροδεδομένα), στο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (Management Information System MIS) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), αφετέρου σε επίπεδο Α.Μ.Κ.Α. στον Ηλεκτρονικό Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ή σε οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό σύστημα, ιδίως στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ II και κάθε μετεξέλιξή του, σε επίπεδο εφαρμογής μετά από διαδικασία ψευδωνυμοποίησής τους, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 105 του ν. 4446/2016 (Α' 240). Η σύζευξη και η ψευδωνυμοποίηση των ανωτέρω δεδομένων, όπου αυτή προβλέπεται, δύναται να εκτελείται με τη συνδρομή της Μ.Ε.Κ.Υ. μετά από συμφωνία της με τον συνεργαζόμενο φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να ορίζεται η διαδικασία ψευδωνυμοποίησης, τα πρόσωπα που την εκτελούν και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 154

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου των στοιχείων που αφορούν στη σύνταξη και τις αμοιβές από την υπακτέα στην ασφάλιση απασχόληση, ο χρόνος έναρξης και ο τρόπος είσπραξης του πόρου μέσω εργοσήμου, η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τη δήλωση της απασχόλησης της παρ. 110 του άρθρου 114 και τη διαπίστωση της συνδρομής των εξαιρέσεων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 114, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 114.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες διασταύρωσης και οι έλεγχοι για την πλήρωση των κριτηρίων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 115, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του άρθρου 115.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καθορίζεται η διαδικασία καταβολής της έκτακτης εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 123.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται η διαδικασία, ο τρόπος, οι λοιπές προϋποθέσεις καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 151.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της παροχής, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ e-ΕΦΚΑ και Δ.ΥΠ.Α., η λήψη και η μεταβίβαση της ειδικής άδειας προστασίας μητρότητας, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 152.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ρυθμίζονται:

α) η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής, οι εξαιρούμενες συναλλαγές προς κατηγορίες επιχειρήσεων, η υπαγωγή των επιδομάτων, βοηθημάτων, ενισχύσεων και παροχών που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 152 στην διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 152, η προθεσμία και διαδικασία δήλωσης του μοναδικού τραπεζικού λογαριασμού της παρ. 1 του άρθρου 152, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα αναφορικά με την καταβολή των παροχών στους ως άνω λογαριασμούς και

β) κάθε τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα αναφορικά με το πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων της παρ. 6 του άρθρου 152 όπως η διάρκεια αυτού, η διαδικασία και η συχνότητα των κληρώσεων, τα κριτήρια και η διαδικασία συμμετοχής, τα μέσα καταχώρισης των συναλλαγών που συμμετέχουν στις κληρώσεις, καθώς και ο καθορισμός των χρηματικών ή άλλων επάθλων του άρθρου 152.

Άρθρο 155

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα άρθρα 116 και 117 καταλαμβάνουν τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις που βρίσκονται στη διαδικασία ελέγχου του άρθρου 49 του ν. 4921/2022, καθώς και όσες εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης. Αιτήσεις, που έχουν απορριφθεί, επανεξετάζονται κατόπιν νέας αίτησης του ασφαλισμένου, και τα οικονομικά τους αποτελέσματα εκκινούν από την ημερομηνία υποβολής της νέας αίτησης.

2. Το άρθρο 120 εφαρμόζεται και για τους συνταξιούχους του Ταμείου, των οποίων η σύνταξη ανεστάλη λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους από τον π. Ο.Γ.Α., τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ισχύ του άρθρου 120.

3. Στο άρθρο 150 υπάγονται και οι δικαιούχοι των επιδομάτων κύησης και λοχείας, εφόσον η εγκριτική απόφαση εκδόθηκε από οποιονδήποτε ενταγμένο στον e-ΕΦΚΑ Φορέα, Τομέα, Κλάδο ή Λογαριασμό ασφάλισης μισθωτών ή άλλο φορέα ασφάλισης ασθένειας, από την έναρξη ισχύος του άρθρου 43 του ν. 4997/2022 (Α' 219).

Άρθρο 156

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το άρθρο 41 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί προϋποθέσεων συνταξιοδότησης του πρώην Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (π. Ε.Τ.Ε.Α.), και κάθε διάταξη που έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 107 του ν. 4387/2016, περί πρόσβασης του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών

Πληρωμών της πρώην Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών,

β) η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 3846/2010 (Α' 66), περί θεμάτων Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) - Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.),

γ) το άρθρο 58 του ν. 4144/2013 (Α' 88), περί ασφάλισης ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων,

δ) η παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4075/2012 (Α' 89), περί ρυθμίσεων Ο.Α.Ε.Ε.,

ε) η παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3050/2002 (Α' 214), περί θεμάτων Ο.Α.Ε.Ε., Ο.Γ.Α. και ασφάλισης σύμβασης έργου,

στ) η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 3232/2004 (Α' 48), περί υπαγωγής στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.,

ζ) η παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 3518/2006 (Α' 272), περί οριοθέτησης υπαγωγής στην ασφάλιση Ο.Α.Ε.Ε. και Ο.Γ.Α.,

η) η παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (Α' 1), περί απασχόλησης συνταξιούχων λόγω αναπηρίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.ΥΠ.Α.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Δ.ΥΠ.Α.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 157

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι: α) η παροχή ποιοτικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών και η αναβάθμιση των μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και η κάλυψη των λειτουργικών κενών στις θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), β) η βελτίωση της επιχειρησιακής λειτουργίας της Δ.ΥΠ.Α. και η απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας πρόσληψης των προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α., γ) η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των μαθητευόμενων και η ομαλή λειτουργία των προγραμμάτων μάθησης σε εργασιακό χώρο, δ) η αποτελεσματική επίτευξη των σκοπών και των αρμοδιοτήτων με τις οποίες είναι επιφορτισμένη η Δ.ΥΠ.Α. και η εύρυθμη λειτουργία της.

Άρθρο 158

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι ιδίως: α) η θέσπιση ενός συστήματος διορισμού και προσλήψεων μόνιμων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Δ.ΥΠ.Α., ώστε να διασφαλίζονται η επιλογή των καταλληλότερων για τις προκηρυσσόμενες θέσεις υποψηφίων, β) η δημιουργία ενός μητρώου προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α., γ) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α., τις

παροχές και τα προγράμματα της Δ.ΥΠ.Α., δ) η απρόσκοπτη καταβολή των επιδομάτων, η επιτάχυνση των διαδικασιών και η διοικητική αποφόρτιση καθώς και η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, ε) η διατήρηση του προσωπικού στη Δ.ΥΠ.Α. ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική υλοποίηση των έργων που αναλαμβάνει.

ΜΕΡΟΣ Β΄ **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ **ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ** **ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ**

Άρθρο 159

Επιλογή εκπαιδευτικών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης με σειρά προτεραιότητας

Οι κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) καλύπτονται με επιλογή προσωπικού που διενεργείται από τη Δ.ΥΠ.Α. και το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), βάσει σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

Άρθρο 160

Προκήρυξη - τυπικά προσόντα υποψηφίων - κριτήρια επιλογής

1. Για την πλήρωση των κενών θέσεων μόνιμων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, η Δ.ΥΠ.Α., με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, τηρώντας τις αρχές της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ισότητας, εκδίδει σχετική προκήρυξη, η οποία εγκρίνεται από το Α.Σ.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η προκήρυξη και η συνακόλουθη διαδικασία κατάταξης με σειρά προτεραιότητας, κατά κλάδο και ειδικότητα, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Με την προκήρυξη καθορίζονται ο αριθμός των προς πλήρωση θέσεων, η περιγραφή αντικείμενου των προκηρυσσόμενων θέσεων (περίγραμμα), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή της διαδικασίας και για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Στη διαδικασία επιλογής μπορούν να συμμετέχουν όσοι εκπαιδευτικοί διαθέτουν, πέραν των γενικών προσόντων διορισμού που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Α΄ του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), τα τυπικά προσόντα διορισμού, δηλαδή όσοι διαθέτουν α) για θέσεις της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), πτυχίο ή δίπλωμα τμήματος ή σχολής πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης ή Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.), της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, β) για θέσεις της κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), πτυχίο ή δίπλωμα Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή πτυχίου Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) Β΄ κύκλου, Τεχνικού

Επαγγελματικού Λυκείου (Τ.Ε.Λ.) ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου ή Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και γ) για θέσεις της κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), πτυχίο ή δίπλωμα ή απολυτήριο τίτλο Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) Α' κύκλου, Επαγγελματικής Σχολής Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας), Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής (Τ.Ε.Σ.) ή Σχολής Μαθητείας του ν. 1566/1985 (Α' 167) ή Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας εκπαιδευτικών δομών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και με τριετή (3ετή) εργασιακή εμπειρία μετά την κτήση του βασικού τίτλου. Στην περίπτωση που λόγω της φύσης της ειδικότητας, οι υποψήφιοι κατηγορίας ΔΕ δεν διαθέτουν απολυτήριο ή πτυχίο της προκηρυσσόμενης ειδικότητας, απαιτείται να διαθέτουν εμπειρία έξι (6) ετών στο αντικείμενο της προς κάλυψη θέσης μετά την περάτωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Για όσους κλάδους και ειδικότητες απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις άδεια άσκησης του αντίστοιχου επαγγέλματος ή ταυτότητα μέλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σωματειακής μορφής, απαιτείται για τον διορισμό ή την πρόσληψη η εν λόγω άδεια ή η ταυτότητα μέλους.

3. Πρόσθετα προσόντα πλήρωσης των κενών θέσεων εκπαιδευτικών αποτελούν η γνώση πληροφορικής ή χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και η γνώση ξένης γλώσσας, για την απόδειξη των οποίων εφαρμόζονται τα άρθρα 9 και 10 του π.δ. 85/2022 (Α' 232), καθώς και η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια, η οποία πιστοποιείται είτε πριν από τον διορισμό, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 4589/2019 (Α' 13), είτε μετά τον διορισμό, μέσω επιτυχούς παρακολούθησης ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων. Οι υποψήφιοι, οι οποίοι διαθέτουν πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων υποψηφιότητας, προτάσσονται των υποψηφίων που δεν τη διαθέτουν στους αξιολογικούς πίνακες κατάταξης. Ειδικά για τις θέσεις της κατηγορίας ΠΕ, πρόσθετα προσόντα αποτελούν η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών και η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, τα οποία μοριοδοτούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 162.

4. Επιπλέον προσόν το οποίο συνιστά βαθμολογούμενο κριτήριο κατάταξης είναι η εμπειρία, η οποία διακρίνεται σε διδακτική και εργασιακή.

5. Με την προκήρυξη της παρ. 1 είναι δυνατόν να ζητούνται, για κλάδους και ειδικότητες, πρόσθετα ειδικά προσόντα. Ειδικά για την προκήρυξη θέσεων αναφορικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ατόμων με αναπηρία, απαιτείται η εξειδίκευση των υποψηφίων στην ειδική αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3699/2008 (Α' 199).

6. Για την πλήρωση των κενών θέσεων εκπαιδευτικών λαμβάνεται, επίσης, υπόψη ο αριθμός τέκνων του υποψηφίου, τα οποία μοριοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 162.

7. Επιπλέον, μοριοδοτούμενο κριτήριο, σύμφωνα με το άρθρο 162, αποτελεί και η αναπηρία, όπως διαπιστώνεται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω του υποψηφίου ή του/της συζύγου, εφόσον ο έγγαμος βίος έχει διάρκεια τουλάχιστον τέσσερα (4) έτη, ή τέκνου. Σε περίπτωση αναπηρίας περισσότερων προσώπων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη μόνο το ανώτερο ποσοστό αναπηρίας του ενός εξ αυτών. Η αναπηρία του υποψηφίου μοριοδοτείται εφόσον δεν οφείλεται κατά κανένα ποσοστό σε ψυχικές παθήσεις.

8. Για τη διακρίβωση της εν γένει καταλληλότητας του υποψηφίου για τα καθήκοντα της προκηρυσσόμενης θέσης, διενεργείται και ατομική δομημένη συνέντευξη.

Άρθρο 161

Υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και απαιτούμενων δικαιολογητικών

1. Οι αιτήσεις συμμετοχής των υποψηφίων υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr), σύμφωνα με τον τρόπο και τις προθεσμίες που ορίζονται στη σχετική προκήρυξη. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων ορίζεται στην οικεία προκήρυξη. Οι αιτήσεις συμμετοχής υπέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης και οι υποψήφιοι έχουν την αποκλειστική ευθύνη ορθής συμπλήρωσής τους.
2. Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να υποβάλει μία (1) μόνο αίτηση για την ίδια προκήρυξη και για θέσεις μίας (1) μόνο κατηγορίας προσωπικού. Στην αίτησή του ο υποψήφιος δηλώνει και τη σειρά των προτιμήσεών του για τις θέσεις κατά κλάδο ή ειδικότητα και Περιφερειακή Ενότητα ή Περιφερειακή Διεύθυνση της Δ.ΥΠ.Α. ή άλλη ειδικότερη περιοχή σύμφωνα με την προκήρυξη, στις οποίες επιθυμεί να διορισθεί. Η υποβολή περισσότερων της μίας (1) αιτήσεων για θέσεις της ίδιας προκήρυξης ή η σώρευση στην αίτηση θέσεων διαφορετικών κατηγοριών προσωπικού, συνεπάγεται αυτοδικαίως τον αποκλεισμό του υποψηφίου από την περαιτέρω διαδικασία.
3. Με τις αιτήσεις συμμετοχής συνυποβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται αναλυτικά στην οικεία προκήρυξη, με τα οποία αποδεικνύονται τα προσόντα και τα κριτήρια που επικαλούνται οι υποψήφιοι. Η υποβολή των δικαιολογητικών διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, εκτός αν με την προκήρυξη ορισθεί κατ' εξαίρεση άλλος τρόπος υποβολής. Δικαιολογητικά που δεν έχουν καταχωρηθεί, δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν αξιολογούνται, ακόμη και αν τα προσόντα ή κριτήρια στα οποία αφορούν έχουν δηλωθεί στην αντίστοιχη αίτηση. Δικαιολογητικά που προσκομίζονται εκπροθέσμως, ακόμη και αν συμπληρώνουν ή διευκρινίζουν αυτά που έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως, δεν γίνονται δεκτά. Η προσκόμιση ψευδών δικαιολογητικών που επηρεάζουν την κατάταξη του υποψηφίου, πέραν των ποινικών κυρώσεων, επιφέρει την αποβολή του υποψηφίου από τη διαδικασία.
4. Οι τίτλοι σπουδών οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας της αλλοδαπής γίνονται δεκτοί μόνον εφόσον είναι αρμοδίως αναγνωρισμένοι.

Άρθρο 162

Κριτήρια κατάταξης

1. Κάθε υποψήφιος, εφόσον κατέχει τα γενικά και απαιτούμενα προσόντα διορισμού/συμμετοχής, κατατάσσεται σε πίνακες κατάταξης κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας ανά κλάδο/ειδικότητα, όπως αυτή προκύπτει από την αθροιστική βαθμολόγηση των προσόντων και των κριτηρίων του άρθρου 160, ως ακολούθως:
  - α) Ακαδημαϊκά προσόντα, τα οποία για τους κλάδους της κατηγορίας ΠΕ μοριοδοτούνται με χίλιες τριακόσιες σαράντα (1340) μονάδες κατ' ανώτατο όριο, οι οποίες αναλύονται ως εξής:
    - αα) βαθμός του βασικού τίτλου σπουδών, εφόσον είναι αντίστοιχης ειδικότητας με αυτήν που προκηρύσσεται και ο οποίος για πτυχία Α.Ε.Ι. με βαθμολογική κλίμακα από ένα (1) έως

δέκα (10), υπολογίζεται ως το γινόμενο των μονάδων που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού του πτυχίου, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, με συντελεστή δέκα μονάδων (10) και με ανώτατο όριο τις εκατό (100) μονάδες. Σε περίπτωση που η κλίμακα είναι διαφορετική, ο βαθμός υπολογίζεται με αναγωγή στην κλίμακα αυτή.

αβ) Δεύτερο πτυχίο Α.Ε.Ι., το οποίο υπολογίζεται με εβδομήντα (70) μονάδες.

αγ) Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών διάρκειας ενός (1) τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους ή ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) κατά το άρθρο 78 του ν. 4957/2022 (Α' 141) και την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4485/2017 (Α' 114), ο οποίος υπολογίζεται με διακόσιες (200) μονάδες.

αδ) Δεύτερος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών διάρκειας ενός (1) τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους, ο οποίος υπολογίζεται με ογδόντα (80) μονάδες.

αε) Διδακτορικό δίπλωμα το οποίο υπολογίζεται με τετρακόσιες (400) μονάδες.

αστ) Άριστη γνώση ξένης γλώσσας υπολογίζεται με ογδόντα (80) μονάδες.

αζ) Πολύ καλή γνώση ξένης γλώσσας υπολογίζεται με εξήντα (60) μονάδες.

αη) Καλή γνώση ξένης γλώσσας υπολογίζεται με σαράντα (40) μονάδες.

αθ) Πιστοποιημένη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή Α' επιπέδου (ενότητες Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα και Υπηρεσίες Διαδικτύου) υπολογίζεται με ογδόντα (80) μονάδες.

αι) Πιστοποιημένη επιμόρφωση φορέα στο πλαίσιο προγραμμάτων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή από άλλο δημόσιο φορέα με σχετική αρμοδιότητα, η οποία υπολογίζεται με πέντε δέκατα της μονάδας ανά ώρα επιμόρφωσης (0,5 μονάδα/ώρα) και με ανώτατο όριο τις πενήντα (50) μονάδες.

αια) Πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια, η οποία υπολογίζεται με διακόσιες (200) μονάδες.

β) Ακαδημαϊκά προσόντα, τα οποία για τους κλάδους της κατηγορίας ΤΕ μοριοδοτούνται με εξακόσιες σαράντα (640) μονάδες κατ' ανώτατο όριο, οι οποίες αναλύονται ως εξής:

βα) βαθμός του πτυχίου Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή πτυχίου Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) Β' κύκλου, Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου (Τ.Ε.Λ.) ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, ο οποίος για πτυχία με βαθμολογική κλίμακα από ένα (1) έως είκοσι (20), υπολογίζεται ως το γινόμενο των μονάδων που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού του πτυχίου, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, με συντελεστή πέντε (5) μονάδων και με ανώτατο όριο τις εκατό (100) μονάδες.

ββ) βαθμός πτυχίου ή διπλώματος Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), ο οποίος για πτυχία με βαθμολογική κλίμακα από ένα (1) έως είκοσι (20), υπολογίζεται ως το γινόμενο των μονάδων που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού του πτυχίου, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, με συντελεστή επτά (7) μονάδων και με ανώτατο όριο τις εκατό σαράντα (140) μονάδες.

Σε περίπτωση που η κλίμακα είναι διαφορετική, ο βαθμός υπολογίζεται με αναγωγή στην κλίμακα αυτή.

βγ) Δεύτερος τίτλος σπουδών των υποπερ. βα) και ββ) υπολογίζεται με δέκα (10) μονάδες.

βδ) Οι υποπερ. αστ) έως αια) της περ. α) εφαρμόζονται ομοίως και στην παρούσα.

γ) Ακαδημαϊκά προσόντα, τα οποία για τους κλάδους της κατηγορίας ΔΕ μοριοδοτούνται με εξακόσιες σαράντα (640) μονάδες κατ' ανώτατο όριο, οι οποίες αναλύονται ως εξής:

γα) Βαθμός πτυχίου Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) Α' κύκλου, Επαγγελματικής Σχολής Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας), Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής (Τ.Ε.Σ.) ή Σχολής Μαθητείας του ν. 1566/1985 (Α' 167), ο οποίος για πτυχία με βαθμολογική κλίμακα από ένα (1) έως είκοσι (20), υπολογίζεται ως το γινόμενο των μονάδων που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού του πτυχίου, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, με συντελεστή πέντε (5) μονάδων και με ανώτατο όριο τις εκατό (100) μονάδες.

γβ) Βαθμός πτυχίου ή διπλώματος Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), ο οποίος για πτυχία με βαθμολογική κλίμακα από ένα (1) έως είκοσι (20), υπολογίζεται ως το γινόμενο των μονάδων που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού του πτυχίου, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, με συντελεστή επτά (7) μονάδων και με ανώτατο όριο τις εκατό σαράντα (140) μονάδες.

Σε περίπτωση που η κλίμακα είναι διαφορετική, ο βαθμός υπολογίζεται με αναγωγή στην κλίμακα αυτή.

γγ) Δεύτερος τίτλος σπουδών των υποπερ. γα) και γβ) υπολογίζεται με δέκα (10) μονάδες.

γδ) Οι υποπερ. αστ) έως αια) της περ. α) εφαρμόζονται ομοίως και στην παρούσα.

δ) Εμπειρία, η οποία αφορά τους κλάδους των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και μοριοδοτείται ως εξής:

δα) Διδακτική εμπειρία, η οποία υπολογίζεται με δέκα (10) μονάδες ανά μήνα πραγματικής εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας έως κατ' ανώτατο όριο εκατόν είκοσι έξι (126) μήνες. Στην περίπτωση που οι προκηρυσσόμενες θέσεις αφορούν στην κάλυψη θέσεων στις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας) ή τις Πειραματικές Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (Π.ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας) της Δ.ΥΠ.Α., και εφόσον η διδακτική εμπειρία έχει αποκτηθεί σε φορείς που εφαρμόζουν το δυϊκό σύστημα εκπαίδευσης, σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4763/2020 (Α' 254), ο υπολογισμός των μονάδων προσαυξάνεται κατά πέντε (5) μονάδες, οπότε και υπολογίζεται με δεκαπέντε (15) μονάδες ανά μήνα πραγματικής εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας έως κατ' ανώτατο όριο εκατόν είκοσι έξι (126) μήνες. Στην περίπτωση που οι προκηρυσσόμενες θέσεις αφορούν στην κάλυψη θέσεων στις εκπαιδευτικές μονάδες για την κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) της Δ.ΥΠ.Α., και εφόσον η προϋπηρεσία έχει αποκτηθεί στην εκπαίδευση ή στην κατάρτιση ειδικής αγωγής, στην τυπική ή άτυπη εκπαίδευση ή κατάρτιση σε φορείς του δημοσίου τομέα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, ο υπολογισμός των μονάδων προσαυξάνεται κατά πέντε (5) μονάδες, οπότε και υπολογίζεται με δεκαπέντε (15) μονάδες ανά μήνα πραγματικής εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας έως κατ' ανώτατο όριο εκατόν είκοσι έξι (126) μήνες.

δβ) Εργασιακή εμπειρία, η οποία υπολογίζεται με δεκαπέντε (15) μονάδες ανά μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας έως κατ' ανώτατο όριο εκατόν είκοσι (120) μήνες.

ε) Κοινωνικά κριτήρια, τα οποία αφορούν τους κλάδους των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και μοριοδοτούνται ως εξής:

εα) Αναπηρία: το γινόμενο των μονάδων το οποίο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσοστού αναπηρίας με συντελεστή πέντε δεκάτων (0,5) της μονάδας.

εβ) Αριθμός τέκνων: δέκα (10) μονάδες για κάθε ανήλικο τέκνο για το οποίο ο υποψήφιος έχει τη γονική μέριμνα και επιμέλεια ή άγαμο τέκνο που δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας ή που σπουδάζει σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή σε ομοταγές ίδρυμα της αλλοδαπής ή εκπληρώνει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας του.

στ) Ατομική συνέντευξη η οποία αφορά τους κλάδους των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και βαθμολογείται κατ' ανώτατο όριο με διακόσιες (200) μονάδες.

2. Για την κατάταξη των υποψηφίων στους αξιολογικούς πίνακες, σύμφωνα με τα κριτήρια του παρόντος:

α) Ως πτυχίο Α.Ε.Ι. νοείται το πτυχίο ιδρύματος του πανεπιστημιακού ή του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Ως δεύτερο πτυχίο Α.Ε.Ι. ή ως δεύτερος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών νοείται το πτυχίο ή ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, αντίστοιχα, ο οποίος δεν αποτελεί τυπικό προσόν διορισμού για τον κλάδο για τον οποίο τίθεται υποψηφιότητα. Αξιολογείται ένας (1) τίτλος διδακτορικού διπλώματος.

β) Το πτυχίο ή δίπλωμα των Ι.Ε.Κ. μοριοδοτείται, εφόσον είναι αντίστοιχης ειδικότητας με αυτήν που προκηρύσσεται. Ο βαθμός του αναγράφεται στη βεβαίωση του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) ή του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.).

γ) Τα πτυχία ΕΠΑ.Λ. ή Τ.Ε.Ε. Β' κύκλου, Τ.Ε.Λ. ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, ή Τ.Ε.Ε. Α' κύκλου ή ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας ή Τ.Ε.Σ. ή Σχολής Μαθητείας του ν. 1566/1985 λαμβάνονται υπόψη και αξιολογούνται εφόσον είναι αντίστοιχης ειδικότητας με αυτήν που προκηρύσσεται.

δ) Μοριοδοτούνται μέχρι δύο (2) ξένες γλώσσες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε προκήρυξη. Σε περίπτωση κατοχής περισσότερων του ενός τίτλων της ίδιας ξένης γλώσσας μοριοδοτείται μόνο ο ανώτερος. Η γνώση της γαλλικής, αγγλικής, γερμανικής, ιταλικής και ισπανικής γλώσσας δεν μοριοδοτείται στους αξιολογικούς πίνακες των κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07, ΠΕ34 και ΠΕ40, αντίστοιχα.

ε) Η γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν μοριοδοτείται για τους εκπαιδευτικούς που ανήκουν στον κλάδο ΠΕ86 ή στην ειδικότητα ΤΕ01.13.

στ) Η μοριοδότηση πιστοποιημένης επιμόρφωσης μπορεί να αφορά και παραπάνω από μία (1) επιμορφώσεις υπό την προϋπόθεση ότι το ανώτατο όριο μονάδων ανέρχεται στις πενήντα (50). Για να μοριοδοτηθούν οι επιμορφώσεις είναι απαραίτητο να είναι πιστοποιημένες από ανεξάρτητους φορείς.

ζ) Η διδακτική εμπειρία αφορά πραγματική διδακτική προϋπηρεσία που έχει πραγματοποιηθεί σε δευτεροβάθμια, μεταδευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα σε κλάδο της ίδιας εκπαιδευτικής κατηγορίας (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ) με τον κλάδο για τον οποίο τίθεται η υποψηφιότητα και σε μαθήματα των ειδικοτήτων που αντιστοιχούν στον βασικό τίτλο σπουδών με τον οποίο είναι κάποιος υποψήφιος και οπωσδήποτε μετά την απόκτηση του τίτλου αυτού. Στην περίπτωση που οι προκηρυσσόμενες θέσεις αφορούν στην κάλυψη θέσεων στις εκπαιδευτικές μονάδες για την κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) της Δ.ΥΠ.Α., ως διδακτική εμπειρία νοείται αυτή που έχει αποκτηθεί στην εκπαίδευση ή στην κατάρτιση ειδικής αγωγής, στην τυπική ή άτυπη εκπαίδευση ή κατάρτιση σε φορείς του δημοσίου τομέα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, στην ειδικότητα για την οποία προκηρύσσεται η θέση και απαραίτητα μετά την κτήση του πτυχίου. Η διδακτική εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) ή σε αναγνωρισμένα πλαίσια ειδικής αγωγής ή κατάρτισης ΑμεΑ, βεβαιώνεται για την ακρίβεια του περιεχομένου της, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην εκάστοτε προκήρυξη.

η) Ως εργασιακή εμπειρία νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ή άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το

αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, όπως αυτό περιγράφεται στην προκήρυξη, μετά από την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαδικασία επιλογής και, αν απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά από τη λήψη της άδειας. Ως εργασιακή εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη η προϋπηρεσία που σχετίζεται με διδακτικό έργο, η οποία λογίζεται και μοριοδοτείται ως διδακτική εμπειρία, καθώς και η προϋπηρεσία που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας ή που αποκτήθηκε από συμμετοχή σε προγράμματα προεργασίας, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή πρακτικής άσκησης.

3. Σε περίπτωση ισοβαθμίας των υποψηφίων, προηγείται κατά σειρά ο υποψήφιος ο οποίος έχει περισσότερες μονάδες στα ακαδημαϊκά κριτήρια και, αν και αυτές συμπίπτουν, ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου ή διπλώματος. Αν και σε αυτό συμπίπτουν, τότε προηγείται ο υποψήφιος με τη μεγαλύτερη εργασιακή εμπειρία. Εφόσον δεν καταστεί δυνατή η επιλογή με βάση τα ανωτέρω κριτήρια, προηγείται ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει περισσότερες μονάδες στη συνέντευξη του άρθρου 164.

Άρθρο 163

Όργανο επιλογής και αρχικοί προσωρινοί πίνακες κατάταξης

1. Οι διαδικασίες πλήρωσης των προκηρυσσόμενων θέσεων διεξάγονται από τριμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. και αποτελείται από έναν (1) Πρόεδρο, μέλος του Α.Σ.Ε.Π. που υποδεικνύεται από το Α.Σ.Ε.Π. και δύο (2) μέλη από το προσωπικό της Δ.ΥΠ.Α. με την απαιτούμενη γνώση και εμπειρία. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές τους. Η λειτουργία της Επιτροπής διέπεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

2. Η επιτροπή διενεργεί τον έλεγχο των αιτήσεων και των δικαιολογητικών των υποψηφίων και, με αιτιολογημένη απόφασή της, προβαίνει στη μοριοδότηση των τιθέμενων κριτηρίων και καταρτίζει αρχικούς προσωρινούς πίνακες συμμετεχόντων κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για τη συμμετοχή στη διαδικασία, καθώς και πίνακα υποψηφίων που αποκλείονται από τη διαδικασία για τους λόγους που διαλαμβάνονται στο άρθρο 166. Οι πίνακες αποκλεισμένων αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της Δ.ΥΠ.Α. και περιλαμβάνουν σχετική αιτιολογία αποκλεισμού των υποψηφίων, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

3. Από το διδακτικό έτος 2025 - 2026, η Δ.ΥΠ.Α. δύναται, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Α.Σ.Ε.Π., να εκκινεί τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με τη διεξαγωγή δοκιμασίας διακρίβωσης των δεξιοτήτων τους, οι οποίες σχετίζονται, ενδεικτικά, με τον συλλογισμό, την αποτελεσματικότητα, την ανάλυση, την οργάνωση, τη δημιουργικότητα, την προσαρμοστικότητα, την επίλυση προβλημάτων και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων στο χώρο εργασίας. Η δοκιμασία διενεργείται είτε με τη μέθοδο των ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών ή άλλου είδους κλειστού τύπου ερωτήσεων είτε με συνδυασμό και των δύο και βαθμολογείται σε κλίμακα από μία (1) έως οκτακόσιες (800) μονάδες. Η βαθμολογία κάθε υποψηφίου αποστέλλεται αμελλητί από το αρμόδιο όργανο βαθμολόγησης στην επιτροπή του παρόντος, η οποία προβαίνει σε κατάρτιση πίνακα κατάταξης με βάση τα αποτελέσματα της δοκιμασίας δεξιοτήτων. Ενστάσεις κατά της βαθμολογίας της δοκιμασίας δεξιοτήτων δεν επιτρέπονται.

4. Σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3, η επιτροπή του παρόντος διενεργεί τον έλεγχο των αιτήσεων και των δικαιολογητικών και προβαίνει στη μοριοδότηση των τιθέμενων κριτηρίων τριπλάσιου αριθμού υποψηφίων από τον αριθμό των προκηρυχθεισών θέσεων, βάσει της σειράς τους στον πίνακα κατάταξης που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αποτελέσματα της δοκιμασίας δεξιοτήτων. Αν τα απαιτούμενα προσόντα δεν συντρέχουν για έναν ή περισσότερους εκ των ανωτέρω υποψηφίων, ελέγχεται η συνδρομή τους για αντίστοιχο αριθμό υποψηφίων κατά σειρά κατάταξης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας περισσότερων υποψηφίων, τα απαιτούμενα προσόντα ελέγχονται για όλους τους ισοβαθμήσαντες υποψηφίους. Η βαθμολογία της δοκιμασίας δεξιοτήτων προσαυξάνεται στη μοριοδότηση των υποψηφίων.

Άρθρο 164

Διενέργεια ατομικής δομημένης συνέντευξης

1. Οι υποψήφιοι, των οποίων οι αιτήσεις έγιναν δεκτές σύμφωνα με τους αρχικούς προσωρινούς πίνακες κατάταξης του άρθρου 163, καλούνται σε ατομική δομημένη συνέντευξη από μία (1) ή περισσότερες τριμελείς Επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. και αποτελούνται από έναν (1) Πρόεδρο, μέλος του Α.Σ.Ε.Π. και υποδεικνύεται από το Α.Σ.Ε.Π. και δύο (2) μέλη από το προσωπικό της Δ.ΥΠ.Α., με τους αναπληρωτές τους, που διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση και εμπειρία. Η λειτουργία των Επιτροπών διέπεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του κάθε υποψηφίου για τα καθήκοντα της προκηρυσσόμενης θέσης, καθώς και η επικοινωνιακή τους ικανότητα.

2. Η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη μόνο εκείνους τους υποψηφίους, που, σύμφωνα με τα δηλούμενα στην αίτησή τους στοιχεία, προηγούνται στη σειρά στον πίνακα κατάταξης και σε αριθμό τουλάχιστον διπλάσιο από τον αριθμό των προκηρυχθεισών θέσεων.

3. Η δομημένη συνέντευξη περιλαμβάνει δύο (2) θεματικές ενότητες ως εξής:

α) Δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο του φορέα και της προκηρυσσόμενης θέσης σε συνάρτηση με το γνωστικό αντικείμενο, την εμπειρία και τα λοιπά προσόντα του υποψηφίου.

β) Ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου γενικού διοικητικού ή διδακτικού ενδιαφέροντος που έχει, ιδίως, ως σκοπό να αξιολογήσει τις διοικητικές ή εκπαιδευτικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να διδάσκει, να μεταδίδει γνώσεις, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να διαχειρίζεται κρίσεις.

4. Για τη μοριοδότηση λαμβάνονται, επίσης, υπόψη η προσωπικότητα του υποψηφίου, η προσαρμοστικότητα και η ευελιξία του, οι επικοινωνιακές του δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, καθώς και τα χαρακτηριστικά ηγεσίας, ιδίως, υπό συνθήκες πίεσης, η ικανότητα συντονισμού ομάδων ατόμων και η δημιουργικότητά του.

5. Κάθε σκέλος της συνέντευξης μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με εκατό (100) μονάδες. Το σύνολο των μονάδων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες (200) μονάδες. Η τελική μοριοδότηση της συνέντευξης κάθε υποψηφίου προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των μελών της Επιτροπής. Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται

συνοπτικά στο πρακτικό της Επιτροπής, το οποίο είναι στη διάθεση όλων των υποψηφίων, και η μοριοδότηση για τον εκάστοτε υποψήφιο αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα από τα δύο σκέλη της συνέντευξης.

6. Στην περίπτωση που οι υποψήφιοι που καλούνται σε συνέντευξη είναι άτομα με αναπηρία, αυτή διενεργείται από την Επιτροπή της παρ. 1, με πρόβλεψη της αναγκαίας βοήθειας, ενδεικτικά διερμηνέων νοηματικής, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για τη διεξαγωγή της διαδικασίας.

7. Από το διδακτικό έτος 2025 - 2026, η Δ.ΥΠ.Α. δύναται, κατόπιν αιτήματός της και έγκρισης του Α.Σ.Ε.Π., να διεξάγει, παράλληλα με τη δομημένη συνέντευξη του παρόντος, πρακτικές δοκιμασίες οι οποίες περιλαμβάνουν, ιδίως, ψυχομετρικά τεστ, τα οποία στοχεύουν στη διακρίβωση της καταλληλότητας και της προσωπικότητας του εκάστοτε υποψηφίου και τα οποία αξιολογούνται ως επιτυχή ή μη επιτυχή. Αν ο υποψήφιος αποτύχει στην πρακτική δοκιμασία, διαγράφεται από τους πίνακες κατάταξης για τις συγκεκριμένες θέσεις.

Άρθρο 165

Κατάρτιση τελικών προσωρινών και οριστικών πινάκων κατάταξης - Ενστάσεις

1. Μετά το πέρας της δομημένης συνέντευξης, η Επιτροπή του άρθρου 163 συντάσσει τους τελικούς προσωρινούς πίνακες κατάταξης, διοριστέων/προσληπτέων και αποκλειομένων για τυπικούς λόγους. Οι πίνακες διοριστέων/προσληπτέων συντάσσονται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξη και κατά σειρά αξιολόγησης με βάση τον συνολικό αριθμό μονάδων κάθε υποψηφίου. Στους πίνακες αποκλειομένων για τυπικούς λόγους περιλαμβάνονται πλέον και οι υποψήφιοι οι οποίοι, ενώ προσκλήθηκαν, δεν προσήλθαν σε συνέντευξη. Όλοι οι πίνακες αναρτώνται στους διαδικτυακούς τόπους της Δ.ΥΠ.Α. και του Α.Σ.Ε.Π..

2. Κατά των ανωτέρω πινάκων οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ασκήσουν ένσταση ενώπιον του Α.Σ.Ε.Π. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών. Η προθεσμία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης των πινάκων στους διαδικτυακούς τόπους της Δ.ΥΠ.Α. και του Α.Σ.Ε.Π. και ορίζεται ρητώς στην οικεία ανάρτηση. Για να εξεταστούν οι υποβληθείσες ενστάσεις, είναι απαραίτητο να έχουν υποβληθεί μέσα στην προβλεπόμενη χρονική προθεσμία και να περιλαμβάνουν τα πλήρη στοιχεία του υποψηφίου, την ειδικότητα για την οποία ήταν υποψήφιος και τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους ενίσταται αναλυτικά. Κανένα νέο δικαιολογητικό δεν λαμβάνεται υπόψη μετά τη λήξη υποβολής των αιτήσεων.

3. Το Α.Σ.Ε.Π. αποφαινεται επ' αυτών εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών και ενημερώνεται ο ενιστάμενος. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η ένσταση θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

4. Η Επιτροπή του άρθρου 163 προβαίνει, αν απαιτείται, στις αναγκαίες διορθώσεις, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση του Α.Σ.Ε.Π. επί των ενστάσεων και καταρτίζει τους οριστικούς πίνακες κατάταξης και απορριπτέων, οι οποίοι αναρτώνται στους διαδικτυακούς τόπους του Α.Σ.Ε.Π., της Δ.ΥΠ.Α. και του προγράμματος «Διαύγεια», εφαρμοζομένου αναλογικά του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 163 και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με την περ. ιε) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 (Α' 131). Οι πίνακες κατάταξης δεν μπορούν να περιλαμβάνουν αριθμό υποψηφίων μεγαλύτερο του αριθμού των θέσεων που προκηρύχθηκαν.

5. Αν, κατόπιν της εξέτασης ενστάσεων επέρχεται μεταβολή της σειράς του υποψηφίου στον πίνακα κατάταξης, είτε διότι διαγράφεται είτε διότι τίθεται σε σειρά κατώτερη εκείνης που είχε ήδη, δύναται να ασκήσει ενώπιον του Α.Σ.Ε.Π. την προβλεπόμενη από την παρ. 1 του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), αίτηση θεραπείας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών, αρχομένης από την επομένη της δημοσίευσης των οριστικών πινάκων κατάταξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ομοίως, αίτηση θεραπείας, εντός οριζόμενης προθεσμίας, αρχομένης από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής απόφασης, μπορεί να υποβάλει και ο υποψήφιος που θίγεται κατόπιν αποδοχής αίτησης θεραπείας άλλου υποψηφίου. Η υποβολή της ως άνω αίτησης θεραπείας διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος.

6. Οι οριστικοί πίνακες κατάταξης ισχύουν έως τη λήξη του τρίτου σχολικού έτους που έπεται της λήξης του σχολικού έτους κατά το οποίο έλαβε χώρα η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τη διάρκεια ισχύος τους, οι οριστικοί πίνακες κατάταξης δεν τροποδοτούνται με νέα στοιχεία

Άρθρο 166

Αποκλεισμός από τη διαδικασία επιλογής

1. Από τη διαδικασία επιλογής, αρχικά, αποκλείονται όσοι εκπαιδευτικοί διαθέτουν τα κωλύματα διορισμού που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Α' του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

2. Επιπλέον, αποκλείονται όσοι:

α) Δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα σύμφωνα με την αντίστοιχη προκήρυξη κλάδων και ειδικοτήτων.

β) Δεν έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στην οικεία προκήρυξη.

γ) Υποβάλλουν εκπρόθεσμα αίτηση και τα σχετικά δικαιολογητικά ή διαπιστώνεται ότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά είναι μη γνήσια.

δ) Δεν έχουν υποβάλλει αναγνώριση του βασικού τίτλου σπουδών αλλοδαπής από τα σχετικά αρμόδια όργανα (Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης, Συμβούλιο Ισοτιμιών και τυχόν λοιπά αρμόδια προς τούτο όργανα).

ε) Υποβάλλουν περισσότερες της μιας αιτήσεις για θέσεις της ίδιας προκήρυξης ή σωρεύουν στην αίτηση θέσεις διαφορετικών κατηγοριών προσωπικού.

στ) Δεν προσέρχονται στη συνέντευξη του άρθρου 164, παρότι προσκλήθηκαν.

ζ) Κατέχουν δεύτερη θέση σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ..

η) Δεν επιτυγχάνουν στην πρακτική δοκιμασία της παρ. 7 του άρθρου 164, εφόσον διενεργείται.

Άρθρο 167

Διορισμός/πρόσληψη εκπαιδευτικών

1. Οι υποψήφιοι που εντάσσονται στους οριστικούς πίνακες κατάταξης μπορούν να διορίζονται ή να προσλαμβάνονται κατά τη διάρκεια της ισχύος τους, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, σε κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών, εφόσον πληρούν τα γενικά

προσόντα διορισμού και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους κωλύματα διορισμού στο Δημόσιο. Ο διορισμός/πρόσληψη τους είναι υποχρεωτικός/ή και διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α., βάσει της σειράς κατάταξής τους στους οριστικούς πίνακες της παρ. 4 του άρθρου 165, καθώς και των δηλωθεισών προτιμήσεων, έως την εξάντληση των κενών θέσεων.

2. Περίληψη της πράξης διορισμού ή πρόσληψης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στον διοριζόμενο το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση.

3. Η κοινοποίηση στον διοριζόμενο/προσληπτέο γίνεται με έγγραφο της Δ.ΥΠ.Α., στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως όπου δημοσιεύθηκε η περίληψη της πράξης διορισμού ή πρόσληψης και το οποίο επιδίδεται επί αποδείξει στην κατοικία του είτε στον ίδιο είτε σε πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν. Με το έγγραφο αυτό τάσσεται και εύλογη προθεσμία έως τριάντα (30) ημερών για ορκωμοσία του διοριζομένου/προσληπτέου και ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν καθορίζεται τέτοια προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών.

4. Μετά από την έκδοση πράξης διορισμού ή πρόσληψης, η Δ.ΥΠ.Α. υποχρεούται να διενεργήσει εντός τριών (3) μηνών αυτεπάγγελο έλεγχο της γνησιότητας των δικαιολογητικών που έχει υποβάλει ο υποψήφιος και είναι απαραίτητα για τον διορισμό του, ή επηρεάζουν την κατάταξή του κατά τη διαδικασία διορισμού ή τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξή του μετά από τον διορισμό.

5. Σε περίπτωση κωλύματος διορισμού, ή μη γνησιότητας δικαιολογητικών διορισμού ή μη αποδοχής του διορισμού ή παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου, ακολουθεί ο διορισμός/πρόσληψη του πρώτου κατά σειρά από τους υποψηφίους που δεν έχουν διορισθεί, υπό την επιφύλαξη ότι οι οριστικοί πίνακες κατάταξης από τους οποίους αντλείται είναι σε ισχύ.

6. Η πλήρωση νέων θέσεων είναι δυνατό να πραγματοποιείται χωρίς νέα προκήρυξη από πίνακα επιλαχόντων προηγούμενου διαγωνισμού, υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες προς κάλυψη θέσεις αφορούν σε όμοιους κλάδους και ειδικότητες και πρόσθετα προσόντα και ότι δεν έχει παρέλθει η ισχύς των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων/προσληπτέων σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 165. Η επιλογή των διοριστέων/προσληπτέων στις νέες θέσεις από τους επιλαχόντες γίνεται κατόπιν ελέγχου των προσόντων των επιλαχόντων υποψηφίων που βρίσκονται στους πίνακες κατάταξης των αντίστοιχων κλάδων και ειδικοτήτων.

7. Ο υποψήφιος που επιλέγεται για διορισμό/πρόσληψη διαγράφεται από τους πίνακες κατάταξης διοριστέων, ανεξάρτητα αν αποδεχθεί ή όχι τον διορισμό του ή κωλυθεί ο διορισμός του λόγω έλλειψης νόμιμης προϋπόθεσης. Οι πίνακες με τους εναπομείναντες υποψηφίους κατά σειρά κατάταξης αναρτώνται στο πρόγραμμα «Διαύγεια». Δεν απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συμπληρωματικού πίνακα διοριστέων/προσληπτέων.

8. Οι νεοδιοριζόμενοι υπηρετούν επί δύο (2) έτη ως δόκιμοι. Με τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας οι νεοδιοριζόμενοι μονιμοποιούνται αυτοδίκαια, με εξαίρεση εκείνους στους οποίους έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή για τους οποίους υφίσταται πειθαρχική εκκρεμότητα ή υπάρχει δυσμενής έκθεση αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων. Στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις, για τη μονιμοποίηση ή μη αποφαινεται το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής

υπηρεσίας. Για την αυτοδίκαιη μονιμοποίηση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οργάνου που είναι αρμόδιο για τον διορισμό.

Άρθρο 168

Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης εκπαιδευτικών Δ.ΥΠ.Α.

1. Οι εκπαιδευτικοί που διορίζονται στη Δ.ΥΠ.Α. επιτρέπεται να μετατίθενται είτε μετά από αίτησή τους είτε αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία, μόνο όταν υπάρχει κενή θέση. Η μετάθεση διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης, μέσα στον μήνα Ιούνιο εκάστου έτους, με την επιφύλαξη της παρ. 4. Με το έγγραφο, με το οποίο ανακοινώνεται στον εκπαιδευτικό η μετάθεσή του, τάσσεται ανάλογα με την απόσταση, η αναγκαία προθεσμία για τη μετάβαση στη νέα του θέση. Η μετάθεση δεν είναι δυνατή πριν από τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από τον διορισμό τους. Μετάθεση πριν από την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση είτε σε περίπτωση αμοιβαίας αίτησης εκπαιδευτικών είτε για σοβαρούς υπηρεσιακούς ή προσωπικούς λόγους.

2. Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών πραγματοποιούνται:

α) για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών ή των μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α. και την επίτευξη της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας τους. Η μετάθεση σε άλλη περιφερειακή ενότητα γίνεται με δαπάνη της υπηρεσίας, με την εξαίρεση των περιφερειακών ενοτήτων που βρίσκονται εντός των Περιφερειών Αττικής και Θεσσαλονίκης,

β) σε περίπτωση που είναι υπεράριθμοι στις μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της εκάστοτε Περιφερειακής Διεύθυνσης της Δ.ΥΠ.Α. και με δαπάνη της υπηρεσίας,

γ) κατόπιν αίτησής τους και χωρίς δαπάνη της υπηρεσίας, εφόσον εξυπηρετείται και το συμφέρον της Δ.ΥΠ.Α.. Η μετά από αίτησή του μετάθεσή του σε παραμεθόρια περιοχή με σκοπό τη συνυπηρέτηση συζύγων είναι υποχρεωτική.

δ) Κατόπιν αίτησής τους και χωρίς δαπάνη της υπηρεσίας, για αμοιβαία μετάθεση που επιτρέπεται αν κανένας από τους αιτούντες δεν έχει συμπληρώσει υπηρεσία τριάντα (30) ετών.

3. Για τη διενέργεια των μεταθέσεων λαμβάνονται υπόψη, παράλληλα με τις ανάγκες τις υπηρεσίας, τα κριτήρια του συνολικού χρόνου υπηρεσίας του εκπαιδευτικού, του χρόνου υπηρεσίας κατά περιοχή, της οικογενειακής του κατάστασης, της ηλικίας, της συνυπηρέτησης και της εντοπιότητας.

4. Μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους επιτρέπονται, μόνο κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για τοποθέτηση διευθυντών και υποδιευθυντών μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α. και

β) για ανάγκες της υπηρεσίας, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της αρμόδιας οργανικής μονάδας της Δ.ΥΠ.Α..

5. Κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών μπορούν να καλύπτονται με μετατάξεις. Για την κάλυψη των θέσεων αυτών εκδίδεται σχετική πρόσκληση για μετάταξη στην οποία ορίζονται τα τυπικά προσόντα ανά κλάδο και ειδικότητα. Η πρόσκληση μετάταξης μπορεί να απευθύνεται είτε σε εκπαιδευτικούς άλλων φορέων είτε σε υφιστάμενο εκπαιδευτικό προσωπικό της Δ.ΥΠ.Α. άλλου κλάδου. Μετατάξεις εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α. σε κενές

οργανικές θέσεις άλλου κλάδου ή άλλου φορέα, για τις οποίες έχουν αποκτήσει τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού, είναι επιτρεπτές, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι έχουν συμπληρώσει πέντε (5) έτη εκπαιδευτικής υπηρεσίας στον κλάδο που υπηρετούν και με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης που εποπτεύει την εκάστοτε μονάδα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α.. Οι μετατάξεις διενεργούνται κατόπιν της διαδικασίας των μεταθέσεων των εκπαιδευτικών. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται το άρθρο 68 του ν. 3996/2011 (Α' 170) και τα άρθρα 69, 70 και 73 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

6. Απόσπαση εκπαιδευτικού της Δ.ΥΠ.Α. από την οργανική μονάδα στην οποία ανήκει η οργανική του θέση σε άλλη οργανική μονάδα της Δ.ΥΠ.Α. είναι δυνατή για ορισμένο χρονικό διάστημα, εφόσον διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση στην οποία αποσπάται και εφόσον ανακύπτει ανάγκη κάλυψης εξαιρετικών ή επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών. Το χρονικό όριο των αποσπάσεων ορίζεται σε δύο (2) μήνες. Με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου, είναι δυνατή η παράταση της απόσπασης αυτής ή ο καθορισμός της απόσπασης για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών και μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους. Αντίστοιχα, μπορούν να αποσπαστούν και προσωρινοί αναπληρωτές στις μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της ίδιας περιφερειακής διεύθυνσης της Δ.ΥΠ.Α., εφόσον δεν υπάρχουν κατά τον χρόνο της απόσπασης οι λόγοι που επέβαλαν την πρόσληψή τους στη μονάδα που υπηρετούν. Μετά το πέρας των τιθέμενων χρονικών ορίων η απόσπαση παύει αυτοδικαίως και ο εκπαιδευτικός επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του χωρίς άλλη διατύπωση. Η απόσπαση μπορεί να παύει οποτεδήποτε και πριν από τη λήξη των ανωτέρω χρονικών ορίων για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία. Η απόσπαση δεν είναι δυνατή στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) πριν από τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από τον διορισμό τους,
β) στις περιπτώσεις που αφορούν προϊστάμενο οργανικής μονάδας, εκτός εάν πρόκειται για αμοιβαίες αποσπάσεις,
γ) πριν την πάροδο δύο (2) ετών από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης, με εξαίρεση την απόσπαση για συνυπηρέτηση συζύγων και την απόσπαση σε υπηρεσία απομακρυσμένης-παραμεθόριας περιοχής.

7. Κατά τα λοιπά, για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών που διορίζονται στη Δ.ΥΠ.Α., τα οποία δεν ρυθμίζονται με το παρόν, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 16 του ν. 1566/1985 (Α' 167), σύμφωνα και με τις παρ. 4, 6 και 7 του άρθρου 94 του ν. 1566/1985.

8. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 3687/2008 (Α' 159), σχετικά με την αυτοδίκαιη απόλυση λόγω ορίου ηλικίας, εφαρμόζονται αναλογικά και για τους εκπαιδευτικούς της Δ.ΥΠ.Α..

Άρθρο 169

Μητρώο προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α.

1. Για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α. σε έκτακτο προσωπικό, είτε επειδή για οποιαδήποτε αιτία απουσιάζουν από τις ανωτέρω μονάδες εκπαιδευτικοί, είτε επειδή δημιουργούνται έκτακτα λειτουργικά κενά κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, η Δ.ΥΠ.Α. δύναται να

προσλαμβάνει προσωρινούς αναπληρωτές πλήρους ή μειωμένου ωραρίου ή ωρομισθίους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, διάρκειας έως ενός (1) διδακτικού έτους. Για την πρόσληψη του ανωτέρω έκτακτου προσωπικού συγκροτείται στη Δ.ΥΠ.Α. «Μητρώο Προσωρινών Αναπληρωτών και Ωρομίσθιων Εκπαιδευτικών» (εφεξής Μητρώο), στο οποίο δύνανται να εντάσσονται όσοι εκπαιδευτικοί διαθέτουν τα προσόντα και πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 160 και 162.

2. Για την εγγραφή του έκτακτου προσωπικού στο Μητρώο, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της Δ.ΥΠ.Α., αίτηση ένταξης συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο ενδιαφερόμενος, με την αίτηση, η οποία υποβάλλεται μία (1) φορά και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) για τα στοιχεία που διαλαμβάνονται σε αυτήν, συναινεί για τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Παράλληλα, με την αίτησή του ο υποψήφιος δηλώνει και τη σειρά των προτιμήσεών του για τις θέσεις κατά κλάδο ή ειδικότητα και Περιφερειακή Ενότητα ή Περιφερειακή Διεύθυνση της Δ.ΥΠ.Α. ή άλλη ειδικότερη περιοχή σύμφωνα με την πρόσκληση, στις οποίες επιθυμεί να απορροφηθεί.

3. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αίτηση ένταξης στο Μητρώο οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Οι αιτήσεις συλλέγονται και προωθούνται με μέριμνα της αρμόδιας οργανικής μονάδας της Δ.ΥΠ.Α. προς τριμελή Επιτροπή αξιολόγησης, η οποία συγκροτείται, εντός του μηνός Φεβρουαρίου εκάστου έτους, με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. και αποτελείται από έναν (1) Πρόεδρο και δύο (2) μέλη από το προσωπικό της Δ.ΥΠ.Α. με την απαιτούμενη γνώση και εμπειρία. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές τους. Η λειτουργία της Επιτροπής διέπεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Η Επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις αιτήσεις και τα σχετικά δικαιολογητικά και έχει τη δυνατότητα να ζητά από τους ενδιαφερόμενους περαιτέρω διευκρινίσεις και δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της αίτησης.

4. Ακολούθως, όσοι εκ των αιτούντων διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και πληρούν τα κριτήρια που τίθενται με το παρόν, καλούνται σε ατομική δομημένη συνέντευξη από την Επιτροπή αξιολόγησης, ώστε να κριθεί η καταλληλότητα των υποψηφίων για την ένταξη τους στο Μητρώο. Για τη δομημένη συνέντευξη του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 3 έως 6 του άρθρου 164. Κατόπιν της διενέργειας της συνέντευξης, η Επιτροπή κατατάσσει τους υποψηφίους σε πίνακες κατά κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα και κατά σειρά βαθμολογίας καθώς και Περιφερειακή Ενότητα ή Περιφερειακή Διεύθυνση της Δ.ΥΠ.Α., στη βάση του συνολικού αριθμού μονάδων που συλλέγουν.

5. Κατόπιν τούτων, η Επιτροπή εισηγείται την ένταξη ή μη των ενδιαφερόμενων στο Μητρώο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.ΥΠ.Α., το οποίο και λαμβάνει τη σχετική απόφαση. Επιπλέον, στο Μητρώο εντάσσονται, κατόπιν αίτησής τους, και οι υποψήφιοι κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, για τους οποίους ισχύει παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αρ. 61/19.5.1989 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2190/1994 (Α' 28). Τα ενταγμένα στο Μητρώο μέλη λαμβάνουν έναν μοναδικό αριθμό μητρώου, με τον οποίο μπορούν να παρακολουθούν τη σειρά κατάταξης την οποία κατέχουν, καθώς και να ενημερώνουν για τη διαθεσιμότητά τους για τις προς πλήρωση κάθε φορά θέσεις. Οι ενδιαφερόμενοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν εκ νέου αίτηση ένταξης στο Μητρώο.

6. Με αποφάσεις του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α. ορίζεται για κάθε διδακτικό έτος ο αριθμός ανά μονάδα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των απασχολούμενων αναπληρωτών

ή ωρομίσθιων εκπαιδευτικών. Το πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα Μαρτίου εκάστου έτους, καθώς και όποτε κρίνεται αναγκαίο για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Δ.ΥΠ.Α. αντλεί από το Μητρώο, τόσα μέλη όσα και οι προς κάλυψη θέσεις, αντίστοιχων κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων με τις αυτές που απαιτούνται για την εκάστοτε θέση, και τους καλεί να παρουσιαστούν εντός ταχθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στους ενδιαφερόμενους. Στην περίπτωση κωλύματος ή μη αποδοχής της θέσης, ή παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου, αποστέλλεται πρόσκληση στον επόμενο κατά σειρά κατάταξης υποψήφιο που πληροί τις προϋποθέσεις για την προς πλήρωση θέση. Αν ο αριθμός των υποψηφίων αυτών έχει εξαντληθεί, δημοσιοποιείται εκ νέου σχετική πρόσκληση για ένταξη στο Μητρώο και επαναλαμβάνεται η σχετική διαδικασία.

7. Οι προσωρινοί αναπληρωτές και οι ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, η οποία διαρκεί από την ημερομηνία πρόσληψής τους μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους.

8. Τα μέλη που είναι ενταγμένα στο Μητρώο, έχουν τη δυνατότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους: α) να επικαιροποιούν τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την κατάταξή τους στο Μητρώο, β) να επικαιροποιούν τα λοιπά προσωπικά στοιχεία. Η αρμόδια οργανική μονάδα της Δ.ΥΠ.Α. επικυρώνει τα υποβληθέντα στοιχεία και εισηγείται προς το Δ.Σ. την επικαιροποιημένη κατάταξη των μελών του Μητρώου. Με την απόφαση του Δ.Σ. της Δ.ΥΠ.Α. οριστικοποιούνται οι αλλαγές στο Μητρώο.

9. Για την αξιοποίηση των εκπαιδευτικών που είναι ενταγμένοι στο Μητρώο και έχουν ήδη επιλεγεί μια (1) τουλάχιστον φορά, δύναται να λαμβάνεται υπόψη η αρχική και συνεχής αξιολόγησή τους από την υπηρεσία. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μετά το πέρας της ανάθεσης έργου και τα αποτελέσματα αυτής, λαμβάνονται υπόψη τόσο για την εκ νέου επιλογή τους, όσο και για την παραμονή τους στο Μητρώο.

10. Η υπηρεσία που προσφέρθηκε με την ιδιότητα του αναπληρωτή ή του ωρομισθίου λογίζεται ως πραγματική δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία και λαμβάνεται υπόψη μετά τον μόνιμο διορισμό στη δημόσια εκπαίδευση για κάθε συνέπεια.

11. Το ωράριο διδασκαλίας των αναπληρωτών πλήρους ωραρίου ορίζεται ίδιο με αυτό του πρωτοδιόριστου εκπαιδευτικού. Το ωράριο διδασκαλίας των αναπληρωτών μειωμένου ωραρίου ορίζεται από εννέα (9) έως δεκαπέντε (15) ώρες την εβδομάδα.

12. Η απασχόληση των προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών που εντάσσονται στο Μητρώο εκκινεί από το διδακτικό έτος 2024 - 2025.

Άρθρο 170

Λόγοι απένταξης από το Μητρώο και λόγοι προσωρινού αποκλεισμού από την πρόσληψη

1. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι είναι ενταγμένοι στο Μητρώο του άρθρου 169, διαγράφονται και απεντάσσονται από αυτό, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εφόσον παύουν να πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξής τους όπως ορίζονται στο άρθρο 169,

- β) εφόσον διαπιστωθεί πλημμελής εκτέλεση του έργου που έχουν αναλάβει, το οποίο αποδεικνύεται τόσο από την αξιολόγησή τους, όσο και από σχετική εισήγηση του Διευθυντή της μονάδας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην οποία υπηρετούν,
- γ) μετά από σχετική αίτησή τους στην αρμόδια οργανική μονάδα της Δ.ΥΠ.Α.,
- δ) εφόσον έχουν προβεί σε σοβαρή παραβίαση των καθηκόντων και υποχρεώσεών τους, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της εκάστοτε μονάδας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην οποία υπηρετούν,
- ε) εφόσον επιδεικνύουν αποδεδειγμένα ανάρμοστη συμπεριφορά ή έχει ασκηθεί σε βάρος τους ποινική δίωξη,
- στ) εφόσον έχουν προσκληθεί τρεις (3) φορές για κάλυψη θέσης και δεν έχουν αποδεχθεί καμία.

2. Εκπαιδευτικοί οι οποίοι προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και για οποιονδήποτε λόγο δεν αναλαμβάνουν υπηρεσία εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται στην ανακοίνωση της πρόσληψης ή αναλαμβάνουν υπηρεσία και στη συνέχεια παραιτούνται, αποκλείονται από τις προσλήψεις κατά το διδακτικό έτος που διανύεται κατά την ανακοίνωση της πρόσληψης, καθώς και κατά το επόμενο διδακτικό έτος, με εξαίρεση όσους αποχωρούν λόγω κύησης ή λοχείας ή ασθένειας δικής τους ή συζύγου/μέρους συμφώνου συμβίωσης ή συγγενών α' βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Άρθρο 171

Ρυθμίσεις για τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. - Τροποποίηση άρθρων 9, 11Α, 15, προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4763/2020

1. Στο άρθρο 9 του ν. 4763/2020 (Α΄ 254), περί του σκοπού των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) Στον τίτλο και στην παρ. 1 επικαιροποιείται η αναφορά στο αρμόδιο όργανο, β) η περ. δ) της παρ. 2 τροποποιείται ώστε να εμπλουτιστεί ο σκοπός των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Σκοπός των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α.

1. Η μεταγυμνασιακή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, επιπέδου τρία (3), παρέχεται από τις Ε.Σ.Κ. και τις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α..
2. Σκοπός των ανωτέρω σχολών είναι:
  - α) η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε αποφοίτους με τίτλο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή τίτλο ισότιμο προς αυτόν,
  - β) η αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής, η αναβάθμιση των βασικών δεξιοτήτων των κατόχων τίτλων υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή ισότιμων προς αυτούς και η ένταξή τους στην αγορά εργασίας και

γ) η μέριμνα για την ένταξη στην επαγγελματική ζωή ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων σε ό,τι αφορά στις Ε.Σ.Κ.,

δ) ειδικότερα, οι ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. παρέχουν μεταγυμνασιακή επαγγελματική εκπαίδευση επιπέδου τρία (3), εφαρμόζοντας το δυικό σύστημα, που συνδυάζει τη θεωρητική και εργαστηριακή εκπαίδευση στην τάξη με την μαθητεία σε εργασιακό χώρο, μεριμνώντας για την ανταπόκριση των επαγγελματικών ειδικοτήτων στις ανάγκες της αγοράς εργασίας με στόχο την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων.

3. Οι Ε.Σ.Κ. μπορεί να είναι δημόσιες ή ιδιωτικές, ημερήσιες ή εσπερινές.»

2. Στο άρθρο 11Α του ν. 4763/2020, περί των ειδικοτήτων των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και στις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α., β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο σχετικά με τις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. και το άρθρο 11Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Ειδικότητες των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α.

Στις Ε.Σ.Κ. παρέχονται ειδικότητες, οι οποίες καθορίζονται με βάση τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της εθνικής οικονομίας, σύμφωνα με την παρ. 19 του άρθρου 15. Ομοίως, παρέχονται και οι ειδικότητες στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α., σύμφωνα με την παρ. 20 του άρθρου 15. Με την ίδια διαδικασία, δύναται να παρέχονται πειραματικές ειδικότητες ή ειδικότητες με πιλοτικό πρόγραμμα για την ικανοποίηση εστιασμένων αναγκών της οικονομίας ή την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων ή πιλοτικών θεματικών ενοτήτων.»

3. Στον ν. 4763/2020, μετά από το άρθρο 11Α προστίθεται άρθρο 11Β, ως εξής:

«Άρθρο 11Β

Οργάνωση και λειτουργία ξενόγλωσσων τμημάτων στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α.

Στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. είναι δυνατόν να οργανώνονται και να λειτουργούν ξενόγλωσσα τμήματα που απευθύνονται σε αλλοδαπούς πολίτες χωρών εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 21 του άρθρου 15.»

4. Στο άρθρο 15 του ν. 4763/2020 περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθενται παρ. 20 και 21, ως εξής:

«20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α. και του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ., καθορίζονται, προστίθενται, τροποποιούνται, αντιστοιχίζονται, συγχωνεύονται ή καταργούνται οι ειδικότητες που παρέχονται από τις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α..

21. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η οποία

εκδίδεται κατόπιν γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., δύνανται να καθορίζονται οι ειδικότητες και ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της εκπαίδευσης στα ξενόγλωσσα τμήματα του άρθρου 11Β, καθώς και η γλώσσα διδασκαλίας, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής, τα κριτήρια επιλογής, τα δικαιολογητικά εγγραφής των μαθητευόμενων, το ύψος των διδάκτρων φοίτησης, ο προϋπολογισμός του προγράμματος και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.»

Άρθρο 172

Αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των υποχρεώσεων των εργοδοτών στο πλαίσιο των προγραμμάτων μάθησης σε εργασιακό χώρο

Αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των εργοδοτών στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων μάθησης σε εργασιακό χώρο τα οποία διέπονται από τον ν. 4763/2020 (Α' 254), ήτοι α) του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας, β) των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) και των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών (Π.ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. και γ) των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης (ΕΣΚ) εφόσον η επαγγελματική κατάρτιση παρέχεται με τη μεθοδολογία της μαθητείας σε εργασιακό χώρο, καθώς και για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των εργοδοτών στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ορίζεται η Επιθεώρηση Εργασίας. Για την εκτέλεση του ανωτέρω έργου η Επιθεώρηση Εργασίας ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 103 του ν. 4808/2021 (Α' 101).

Άρθρο 173

Καταχώρηση των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας και στο Πρόγραμμα «Προεργασία» στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» - Προσθήκη περ. η) στην παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4808/2021

1. Οι εργοδότες/πάροχοι θέσεων απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και οι εργοδότες/πάροχοι θέσεων «προεργασίας», υποχρεούνται να καταχωρούν στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» τα στοιχεία και τα συμφωνητικά συνεργασίας των ωφελουμένων/ασκούμενων που συμμετέχουν στα Προγράμματα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας του άρθρου 83 του ν. 4368/2016 (Α' 21) και στα Προγράμματα «Προεργασία» του άρθρου 51 του ν. 3693/2008 (Α' 174), καθώς και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών και τυχόν τροποποιήσεις των συμφωνητικών συνεργασίας, πριν την έναρξη πραγματοποίησης τους ή μεταβολής τους.

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται περ. η) ως εξής:

«η) η διαδικασία καταχώρησης, τα στοιχεία που γνωστοποιούνται καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υποβολή των στοιχείων και των συμφωνητικών συνεργασίας, και των μεταβολών και τροποποιήσεων αυτών, που αφορούν στους ωφελούμενους/ασκούμενους που συμμετέχουν στα Προγράμματα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας του άρθρου 83 του ν. 4368/2016 (Α' 21) και στα Προγράμματα «Προεργασία» του άρθρου 51 του ν. 3693/2008 (Α' 174), από τους εργοδότες/παρόχους τους.»

Άρθρο 174
Καταβολή συμπληρωματικής παροχής μητρότητας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 4
π.δ. 776/1977

Η παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 776/1977 (Α' 250), περί διαδικασίας για την καταβολή συμπληρωματικών παροχών μητρότητας, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ως αρμόδια Υπηρεσία της Δ.ΥΠ.Α. για την καταβολή της συμπληρωματικής παροχής της παρ. 1 ορίζεται το Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του τόπου κατοικίας της δικαιούχου.»

Άρθρο 175
Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για επιδότηση ανεργίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27
ν.δ. 2961/1954

Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), περί της διαδικασίας εξασφάλισης αξίωσης προς επιδότηση ανεργίας, τροποποιείται προκειμένου να αφαιρεθεί η δυνατότητα υποβολής αίτησης για επιδότηση ανεργίας από νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για να επιδοτηθεί ο άνεργος, υποβάλλει αίτηση για επιδότηση στην αρμόδια υπηρεσία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, ήτοι στο Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του τόπου κατοικίας του, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λύση της σχέσης εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται αυτοπροσώπως στο αρμόδιο κατάστημα ή ηλεκτρονικά.»

Άρθρο 176
Εισοδηματικές προϋποθέσεις για παροχές προς ανέργους και αναζητούντες εργασία -
Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4921/2022

Στο τέλος του άρθρου 19 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί εισοδηματικών προϋποθέσεων για τις παροχές προς ανέργους και αναζητούντες εργασία, προστίθεται πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Εισοδηματικές προϋποθέσεις για παροχές προς ανέργους και αναζητούντες εργασία

Μετά από την έκδοση της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 18, με την οποία διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας του Ψηφιακού Μητρώου Δ.ΥΠ.Α., κάθε επίδομα, παροχή, βοήθημα ή διευκόλυνση που χορηγείται σύμφωνα με τη νομοθεσία σε ανέργους και αναζητούντες εργασία, οι οποίοι δεν είναι ήδη εργαζόμενοι, πλην των επιδομάτων και χρηματικών ενισχύσεων προς ανέργους που προβλέπονται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 20, χορηγείται σε αναζητούντες εργασία που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο Δ.ΥΠ.Α., εφόσον πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια που θέτει η υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί χορήγησης επιδόματος θέρμανσης, όπως εκάστοτε ισχύει. Τα περιουσιακά κριτήρια που θέτει η

υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 δεν λαμβάνονται υπόψη. Τα κριτήρια της υπουργικής απόφασης που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 δεν απαιτείται να συντρέχουν για όσους είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο Δ.ΥΠ.Α. για χρονικό διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες. Πόροι που εξοικονομούνται από την εφαρμογή των κριτηρίων του παρόντος κατευθύνονται υποχρεωτικά σε άλλες δράσεις προστασίας των αναζητούντων εργασία. Στην έννοια της διευκόλυνσης του πρώτου εδαφίου εμπίπτει, μεταξύ άλλων, και η μοριοδότηση του κριτηρίου της ανεργίας για διορισμό ή πρόσληψη στο δημόσιο τομέα μέσω των διαδικασιών επιλογής του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6).»

Άρθρο 177

Εξαιρέσεις στο δηλούμενο εισόδημα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 235 του ν. 4389/2016

1. Το δωδέκατο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης, τροποποιείται ώστε να προστεθεί στις εξαιρέσεις από το δηλούμενο εισόδημα, που υπολογίζεται για την ένταξη στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79), το οποίο χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στερητική της ελευθερίας τους, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως Ωφελούμενες Μονάδες ορίζονται οι κάτωθι κατηγορίες:

α. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικο άτομο, το οποίο διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών, που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

β. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα άτομα, τα οποία διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, υπό την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους.

γ. Άστεγοι: τα άτομα που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση υπνωτηρίων, ξενώνων μεταβατικής φιλοξενίας και ξενώνων γυναικών θυμάτων βίας που λειτουργούν στους Δήμους, δύναται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος.

Ως ανήλικα μέλη ορίζονται τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας έως δεκαοκτώ (18) ετών.

Ως εισοδηματική ενίσχυση ορίζεται η διαφορά μεταξύ του εγγυημένου ποσού και του εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται στο πλαίσιο του Προγράμματος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης για τους σκοπούς της επιλεξιμότητας, διαιρούμενου δια του αριθμού των μηνών που αυτό αφορά, δηλαδή δια του έξι (6).

Ως εγγυημένο ποσό ορίζεται το ποσό, που εγγυάται το πρόγραμμα για κάθε νοικοκυριό, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του, μετά και την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Ως κατώφλι εισοδήματος ορίζεται το εισοδηματικό κριτήριο για ένταξη στο Πρόγραμμα και ισούται με το εγγυημένο ποσό.

Ως δηλούμενο εισόδημα ορίζεται το δηλούμενο από τους αιτούντες συνολικό εισόδημα από κάθε πηγή ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση που έλαβαν όλα τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο Πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης. Στο συνολικό δηλωθέν εισόδημα συμπεριλαμβάνονται και το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και το απαλλασσόμενο εισόδημα ή το φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα, με τις εξαιρέσεις, όπως διαλαμβάνονται στο παρακάτω εδάφιο.

Το δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το επίδομα αναδοχής του άρθρου 9 του ν. 2082/1992 (Α' 158), τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος, την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται κατά την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79) που χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στερητική της ελευθερίας τους, καθώς και το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88). Επίσης, στις περιπτώσεις αυτονόμησης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας, το συνολικό δηλούμενο εισόδημα δεν περιλαμβάνει το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης.

Ως μη δυνάμενοι για εργασία θεωρούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, που εμπίπτουν στις κάτωθι κατηγορίες:

α. Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), τα οποία σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας έχουν κριθεί «ανίκανα για εργασία». Σε περίπτωση που άτομο με αναπηρία δεν έχει την ως άνω γνωμάτευση, αλλά ισχυρίζεται ότι είναι ανίκανο για εργασία, προσκομίζει σχετική υπεύθυνη δήλωση και πιστοποιητικό του ποσοστού αναπηρίας από την Επιτροπή Πιστοποίησης Αναπηρίας.

β. Φοιτητές πλήρους απασχόλησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή όσοι εξασκούνται πρακτικά στο πλαίσιο επαγγελματικού εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση.

Ως δυνάμενοι για εργασία νοούνται οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ηλικίας δεκαοκτώ (18) έως εξήντα πέντε (65) ετών, που δεν υπάγονται στις ως άνω κατηγορίες, όπως διαλαμβάνονται στο προηγούμενο εδάφιο.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει την 1η.1.2023.

Άρθρο 178

Ρυθμίσεις για τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης

1. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) για την αποπληρωμή των παρόχων που συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, όπως αυτοί καταγράφονται στα αντίστοιχα «Μητρώα Παρόχων» που τηρούν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.ΥΠ.Α., είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου

ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, καθώς και τα νομικά πρόσωπα των ως άνω φορέων, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

2. Η παράβαση των όρων των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής από τους παρόχους της παρ. 1 ή από τους δικαιούχους αυτών, επιφέρει κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται στην απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που εκδίδεται για το εκάστοτε Πρόγραμμα, σύμφωνα με την υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), και επιβάλλονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α..

Άρθρο 179

Ακατάσχετο και αφορολόγητο κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4756/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί ακατάσχετου και αφορολόγητου κοινωνικοασφαλιστικών παροχών Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, α) επικαιροποιείται η επωνυμία του αρμόδιου οργάνου, β) πριν από τις λέξεις «του ν. 1836/1989 (Α' 79)» προστίθενται οι λέξεις «και 22», γ) προστίθεται η παροχή της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι παροχές που καταβάλλονται από τη Δ.ΥΠ.Α., δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), των άρθρων 16 και 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79), του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (Α' 58), της υποπερ. εε' της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, απαλλάσσονται από φόρους, τέλη, κρατήσεις και εισφορές, είναι ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση, στο Δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία ή στα πιστωτικά ιδρύματα για το δημόσιο και για τρίτους.»

Άρθρο 180

Ρύθμιση ανεξόφλητων οικονομικών αξιώσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 87 ν. 4706/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 4706/2020 (Α' 136), περί ρύθμισης ανεξόφλητων οικονομικών αξιώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) επικαιροποιείται η επωνυμία του αρμόδιου οργάνου, β) στην περ. γ) προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, γ) στο τελευταίο εδάφιο επικαιροποιείται η αναφορά στο αρμόδιο όργανο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Οι ανεξόφλητες απαιτήσεις των δικαιούχων μέχρι τις 31.12.2015, που απορρέουν από το άρθρο 21 του ν. 1767/1988 (Α' 63), όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή του με την παρ. 1 του παρόντος, αποσβέννυνται με τη χορήγηση στους δικαιούχους ισόποσης έκπτωσης από οφειλές τους στη φορολογική διοίκηση και στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αναγνώρισης των προς απόσβεση ανεξόφλητων απαιτήσεων των δικαιούχων σε βάρος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και έως την απόσβεσή τους, οι οικείες οφειλές των δικαιούχων, προς τη φορολογική διοίκηση και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, δεν επιβαρύνονται με τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

β) Από την έκπτωση εξαιρούνται οφειλές των δικαιούχων υπέρ αλλοδαπού δημοσίου, καθώς και οφειλές του από δασμούς ή από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων, λόγω παράβασης της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90 [Κ.Ε.Δ.Ε.]).

γ) Εφόσον για τη διεκδίκηση απαίτησης των δικαιούχων έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα ή μέσο, με το οποίο διεκδικείται χρηματικό ποσό για τα έτη 2010 έως και 2015 και το οποίο εκκρεμεί σε οιοδήποτε στάδιο, η χορήγηση της έκπτωσης τελεί υπό την αίρεση της παραίτησής του δικαιούχου, που έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα ή μέσο από αυτό. Αν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο από τη Δ.ΥΠ.Α. ή το Ελληνικό Δημόσιο, η χορήγηση της έκπτωσης τελεί υπό την αίρεση της παραίτησής του δικαιούχου από το ένδικο βοήθημα, επί του οποίου εξεδόθη η προσβαλλόμενη με το ένδικο μέσο απόφαση. Κατόπιν της πλήρωσης της αίρεσης ακολουθεί και η παραίτηση της Δ.ΥΠ.Α. ή του Ελληνικού Δημοσίου από το ασκηθέν ένδικο μέσο και η ένδικη διαφορά καταργείται στο σύνολό της. Οι υποχρεώσεις της Δ.ΥΠ.Α. και του Ελληνικού Δημοσίου εξαντλούνται κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.»

Άρθρο 181

Σποραδική απασχόληση τακτικώς επιδοτούμενων ανέργων

Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), περί αναστολής της επιδότησης, δεν εφαρμόζονται σε επιδοτούμενους κατά τα άρθρα 4 και 5 του ν. 1545/1985 (Α' 91), στην περίπτωση απασχόλησης με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου μίας (1) ημέρας που αναγγέλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν.δ. 2656/1953 (Α' 299) και της υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/19.9.2019 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3520), στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II», εφόσον αυτή δεν υπερβαίνει σωρευτικά τις τρεις (3) ημέρες εβδομαδιαίως και τις δώδεκα (12) ημέρες μηνιαίως. Στην περίπτωση αυτή από την τακτική επιδότηση ανεργίας αφαιρείται αριθμός ημερήσιων επιδομάτων που ισοδυναμεί με τις ημέρες απασχόλησης.

Άρθρο 182
Προστασία ατόμων με σωματική αναπηρία

Η λήψη σύνταξης ή προνοιακής παροχής που συνδέεται με τη διαπίστωση σωματικής αναπηρίας, με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, δεν στερεί από τον δικαιούχο το δικαίωμα εγγραφής στο Ψηφιακό Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) ή σε επιμέρους Μητρώα που η Δ.Υ.Π.Α. τηρεί για τον σκοπό αυτό, καθώς και την υπαγωγή στο άρθρο 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220), περί μέριμνας για την απασχόληση προστατευόμενων προσώπων.

Άρθρο 183
Παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας εκκαθάρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 35 ν. 4144/2013

Στην παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 4144/2013 (Α' 88), στην οποία περιέχονται ρυθμίσεις για την εκκαθάριση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.» (Ο.Χ.Α.Ε.), η περ. β) τροποποιείται, ώστε η καταληκτική ημερομηνία για την εκκαθάριση της Ο.Χ.Α.Ε. να παραταθεί μέχρι την 31η.12.2024 και η παρ. 8 του άρθρου 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α) Η μετοχή της Ο.Χ.Α.Ε. Α.Ε. (Ολυμπιακό Χωριό Α.Ε.), η οποία τελεί σε εκκαθάριση με την από 23.7.2010 απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 15266/1226/29.7.2010 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, περιέρχεται από τις 14.2.2012, ημερομηνία κατάργησης των Ο.Ε.Κ. και Ο.Ε.Ε., άνευ οποιουδήποτε άλλου τύπου στη Δ.ΥΠ.Α..

β) Η εκκαθάριση της Ο.Χ.Α.Ε. Α.Ε. παρατείνεται από τη λήξη της, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μέχρι την 31η.12.2024.

γ) Ο νέος εκκαθαριστής της Ο.Χ.Α.Ε. Α.Ε. διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., ως μοναδικού μετόχου της, η οποία εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας.»

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 184
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π., μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της διαδικασίας επιλογής προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' της Ενότητας Γ'.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Α.Σ.Ε.Π., καθορίζονται ο τρόπος και τα όργανα διεξαγωγής και βαθμολόγησης της δοκιμασίας δεξιοτήτων της παρ. 3 του άρθρου 163, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 3 και 4 του άρθρου 163.

3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., είναι δυνατό να καθορίζονται εξειδικευμένες μέθοδοι και πρότυπα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 164.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εσωτερικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού είναι δυνατό να καθορίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα κριτήρια, τη διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των μεταθέσεων και των μετατάξεων των εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α. δυνάμει του άρθρου 168.
5. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., καθορίζεται ο Κανονισμός Διαχείρισης του Μητρώου του άρθρου 169, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα ή σχετικό με τους κλάδους και τις ειδικότητες, την πρόσληψη και την αξιολόγηση των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών της Δ.ΥΠ.Α.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να προσδιορίζεται το ανώτατο όριο ωρών που μπορεί να ανατεθεί στους ενταγμένους στο Μητρώο του άρθρου 169 εκπαιδευτικούς και το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας με την οποία αμείβονται.
7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται στους εργοδότες από την Επιθεώρηση Εργασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 172, και εξειδικεύονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 172.

Άρθρο 185

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται:
- α) η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1346/1983 (Α' 46), περί ρύθμισης θεμάτων του εκπαιδευτικού προσωπικού του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ),
  - β) η περ. 1 της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2336/1995 (Α' 189), περί κριτηρίων πρόσληψης των εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ,
  - γ) η παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3518/2006 (Α' 272), περί της κάλυψης των αναγκών των εκπαιδευτικών μονάδων του ΟΑΕΔ σε έκτακτο προσωπικό,
  - δ) το άρθρο 58 του ν. 4430/2016 (Α' 205), περί ερμηνευτικής διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 3518/2006 (Α' 272),
  - ε) η παρ. 3 του άρθρου 29Α του ν. 4521/2018 (Α' 38), περί των προσόντων και των κριτηρίων διορισμού των εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ.
  - στ) κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη προς το περιεχόμενο του παρόντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 186

**Κατάταξη - Εκπαίδευση Αξιωματικών ειδικότητας Ιατρών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής
Ακτοφυλακής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3079/2002**

Το ηλικιακό όριο του πρώτου εδαφίου της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3079/2002 (Α΄ 311), αυξάνεται, και η υποπερ. ββ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ββ) Από ιδιώτες ιατρούς πτυχιούχους Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμων και αντίστοιχων της αλλοδαπής, με ειδικότητα και ηλικία μέχρι και σαράντα δύο (42) ετών. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν εκπληρώσει ή να εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να βρίσκονται νόμιμα εκτός στρατεύματος. Οι επιτυχόντες κατατάσσονται απευθείας στο Σώμα με το βαθμό του Ανθυποπλοιάρχου Λ.Σ. ειδικότητας Υγειονομικού, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και παρακολουθούν ταχύρρυθμη βασική εκπαίδευση, η διάρκεια της οποίας δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, ιατρικές ειδικότητες και τα λοιπά προσόντα των υποψηφίων κατά ειδικότητα, η διαδικασία επιλογής, τα θέματα που αφορούν τη διεξαγωγή του διαγωνισμού ή της πρόσληψης με μοριοδότηση, που προκηρύσσεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την κατάταξη και εκπαίδευσή τους. Η διεξαγωγή του διαγωνισμού ή της πρόσληψης με μοριοδότηση προκηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

Τροπολογία με Γεν. και Ειδ. Αριθμό 56/7

Άρθρο 187

Διατάξεις Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

«Άρθρο 1

Υποχρεώσεις εργοδοτών και μετακαλούμενων πολιτών τρίτων χωρών και κυρώσεις –
Τροποποίηση άρθρου 23 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο άρθρο 23 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α΄ 81), περί των υποχρεώσεων των εργοδοτών και των μετακαλούμενων πολιτών τρίτων χωρών και των σχετικών κυρώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται παρ. 8α και 13, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9, βα) η φράση «Οι εργοδότες» αντικαθίσταται από τη λέξη «Εργοδότες» και ββ) προστίθεται η φράση «έναντι των μετακαλούμενων πολιτών τρίτων χωρών του παρόντος» και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23

Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών – Κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπονται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα.
2. Δεν επιτρέπονται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που η άδεια διαμονής ή η θεώρηση εισόδου (visa) που κατέχουν δεν τους δίνουν το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ή είναι κάτοχοι βεβαίωσης κατάθεσης δικαιολογητικών της περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 10 ή της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 11 για άδεια διαμονής, η οποία δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, παροχής υπηρεσιών ή έργου αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής, η ισχύς της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αντίστοιχης άδειας.
3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν την παρ. 1, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στον ν. 4052/2012 (Α' 41).
4. Στους εργοδότες που παραβιάζουν την παρ. 2, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για κάθε νόμιμα διαμένοντα αλλά παράνομα απασχολούμενο αλλοδαπό. Εάν οι παραβάσεις αυτές διαπιστώνονται από την Επιθεώρηση Εργασίας, το πρόστιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη του αρμόδιου οργάνου της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων ή της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ασφάλειας και Υγείας ή του ελέγχαντος Ειδικού Επιθεωρητή Εργασίας με βάση το άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170). Εάν οι συγκεκριμένες παραβάσεις διαπιστώνονται από τις υπηρεσίες ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή κοινοποιούνται σε αυτές από άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, όπως η Ελληνική Αστυνομία, τότε το χρηματικό πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
5. Όταν η παραβίαση του παρόντος γίνεται με σκοπό την προαγωγή πολιτών τρίτων χωρών σε πορνεία, εκτός των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, ο εργοδότης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Αν το θύμα είναι ανήλικο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέσθηκε:
  - α. εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε (15) ετών,
  - β. με απατηλά μέσα,
  - γ. από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή,
  - δ. από υπάλληλο ο οποίος, κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητα του αυτή, διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη.Τα παραπάνω αδικήματα θεωρούνται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρα. Η έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας, στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέσθηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.

6. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, απαιτείται και έγκριση της στρατιωτικής αρχής.

7. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, απαιτείται και έγκριση της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών.

8. Οι εργοδότες οφείλουν να ενημερώνουν τις υπηρεσίες των οικείων αποκεντρωμένων διοικήσεων για οποιαδήποτε αλλαγή του καταλύματος του εποχιακού εργαζόμενου. Εάν κατά τη διάρκεια ελέγχων διαπιστωθεί ότι δεν έχει παρασχεθεί κατάλυμα κατάλληλο για διαμονή ή ότι το κατάλυμα που έχει παρασχεθεί δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, αφενός επιβάλλεται στον εργοδότη πρόστιμο ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, αφετέρου ο εργοδότης αποκλείεται από τη δυνατότητα μετάκλησης εποχιακά εργαζόμενου για τα επόμενα πέντε (5) έτη.

8α. Εργοδότες, οι οποίοι μετακαλούν πολίτες τρίτων χωρών ως εργαζομένους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή ως εποχικούς εργαζομένους, οφείλουν να ενημερώνουν άμεσα την υπηρεσία μιας στάσης που εξέδωσε την έγκριση μετάκλησης στις περιπτώσεις μη προσέλευσης στον εργοδότη για παροχή εργασίας, μετά από την είσοδό τους στη χώρα, ή αποχώρησης από τον εργοδότη που έχει πραγματοποιήσει τη διαδικασία μετάκλησης, πριν από τη λήξη της σύμβασης εργασίας, με την επιφύλαξη των ειδικότερων περιπτώσεων στις οποίες παρέχεται δυνατότητα αλλαγής εργοδότη.

Η υπηρεσία μίας στάσης, αφότου λάβει γνώση της παραβίασης μετά από ενημέρωση του εργοδότη ή μετά από τη λήψη σχετικών πληροφοριών από άλλη πηγή, ανακαλεί άμεσα την απόφαση έγκρισης μετάκλησης, ενημερώνει την αρμόδια ελληνική προξενική Αρχή για την ανάκληση της εθνικής θεώρησης εισόδου και ανακαλεί την τυχόν χορηγηθείσα άδεια διαμονής.

Σε εργοδότη που παραβαίνει τις υποχρεώσεις του πρώτου εδαφίου, επιβάλλεται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χρηματικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ ανά μετακληθέντα. Σε περίπτωση υποτροπής, πέραν του ανωτέρω χρηματικού προστίμου, δεν επιτρέπεται η έγκριση νέας μετάκλησης από τον ίδιο εργοδότη για χρονικό διάστημα διάρκειας πέντε (5) ετών από την ημερομηνία διαπίστωσης της νέας παραβίασης. Το πρόστιμο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου.

9. Εργοδότες, οι οποίοι έχουν παραβεί τις υποχρεώσεις τους έναντι των μετακαλούμενων πολιτών τρίτων χωρών του παρόντος κατά τη διάρκεια προηγούμενης μετάκλησης για εποχιακούς εργαζομένους, δεν μπορούν να υποβάλουν νέο αίτημα για μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας, πριν την πάροδο χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από την ημερομηνία διαπίστωσης της αρχικής παραβίασης. Αν ο εργοδότης έχει παραβεί τις υποχρεώσεις του κατά τα ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ανακαλεί τη σχετική πράξη έγκρισης και ενημερώνει άμεσα την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή για τις ενέργειές της.

10. Σε περίπτωση ανάκλησης της θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας για έναν από τους λόγους των υποπερ. αγ', αδ', αζ' της περ. α' της παρ. 8 του άρθρου 64, εφαρμόζονται τα άρθρα 81 έως 85 του ν. 4052/2012 και ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση στον εποχιακό εργαζόμενο. Η ευθύνη καλύπτει όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις που θα έπρεπε να έχει σεβαστεί ο εργοδότης, εάν δεν είχε ανακληθεί η θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής απασχόλησης.

11. Εάν ο εργοδότης είναι υπεργολάβος, ο οποίος παραβίασε τις διατάξεις του παρόντος, και εφόσον ο κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος δεν έχουν αναλάβει υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, ο κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος:

α) υπόκειται στις κυρώσεις των παρ. 8, 9 και 10,

β) καταβάλλει κάθε αποζημίωση που οφείλεται στον εποχιακά εργαζόμενο, σύμφωνα με την παρ. 10 του παρόντος και το άρθρο 85 του ν. 4052/2012,

γ) καταβάλλει κάθε καθυστερούμενη οφειλή προς τον εποχιακά εργαζόμενο, σύμφωνα με τα άρθρα 81 και 85 του ν. 4052/2012.

12. Ο εργοδότης οφείλει να διατηρεί τη σύμβαση εργασίας του άρθρου 63, υπογεγραμμένη από τον ίδιο και τον εργαζόμενο για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία υπογραφής της και όταν διενεργείται έλεγχος να την επιδεικνύει στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

13. Πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν μετακληθεί ως εργαζόμενοι, με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή ως εποχικοί εργαζόμενοι, σε περίπτωση παραβίασης των όρων της εθνικής θεώρησης εισόδου, εγγράφονται μετά από την ανάκλησή της στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών του άρθρου 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212) για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία ανάκλησης. Η ισχύς της ως άνω εγγραφής στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών παύει αυτοδικαίως μετά την παρέλευση των πέντε (5) ετών από την καταχώρισή της.».

Άρθρο 2

Εθνικός Συντονιστής Επιστροφών – Εθνικός Συντονιστής κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών

1. Στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συστήνονται μία (1) θέση Εθνικού Συντονιστή Επιστροφών και μία (1) θέση Εθνικού Συντονιστή κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών, οι οποίοι εδρεύουν στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και υποστηρίζονται διοικητικά και οικονομικά από τις υπηρεσίες αυτού.

Ο Εθνικός Συντονιστής Επιστροφών είναι αρμόδιος για τον σχεδιασμό, τη συνεργασία, τον συντονισμό και την υλοποίηση της εθνικής και ενωσιακής πολιτικής επιστροφών σε συνεργασία με όλες τις συναρμόδιες εθνικές υπηρεσίες, αρχές και φορείς, συμπεριλαμβανομένου του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των λοιπών ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών και θεσμών.

Ο Εθνικός Συντονιστής κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών είναι αρμόδιος για τον σχεδιασμό, τη συνεργασία, τον συντονισμό και την υλοποίηση της εθνικής και ενωσιακής πολιτικής καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης μεταναστών σε συνεργασία με όλες τις συναρμόδιες εθνικές υπηρεσίες, αρχές και φορείς, καθώς και τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των λοιπών ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών και θεσμών.

2. Για τις θέσεις των Εθνικών Συντονιστών της παρ. 1 επιλέγονται εν ενεργεία ή ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ανώτεροι ή ανώτατοι αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, οι οποίοι διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες των Εθνικών Συντονιστών και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζεται το σύνολο των αποδοχών των Εθνικών Συντονιστών, οι οποίες δεν δύνανται να υπερβαίνουν τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

Άρθρο 3

Πρόσβαση των αιτούντων διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 57 Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Η παρ. 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), περί της πρόσβασης των αιτούντων διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας, αντικαθίσταται και το άρθρο 57 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 57

Απασχόληση

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας και τη λήψη των σχετικών νομιμοποιητικών εγγράφων που αναφέρονται σε αυτή, εφόσον δεν έχει ληφθεί πρωτοδίκως απόφαση από την αρμόδια Αρχή και η καθυστέρηση δεν μπορεί να αποδοθεί σε αυτούς, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2.
2. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον κατέχουν «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού», τα οποία έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την περ. κδ' του άρθρου 2 του π.δ. 113/2013 (Α' 146), το άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα και την περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) αντίστοιχα, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου καθόλη τη διάρκεια ισχύος του δελτίου.
3. Το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ανακαλείται αυτοδικαίως σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, η οποία δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, και οι αιτούντες δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα.
4. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν την αρμόδια Αρχή Υποδοχής για κάθε έναρξη επαγγέλματος ή για κάθε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας που συνάπτουν, με την προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης εργασιών ή αντιγράφου της σύμβασης ή της αναγγελίας πρόσληψης στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) ή την αναγγελία πρόσληψης στην ΕΡΓΑΝΗ. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εφαρμόζεται το άρθρο 61 του παρόντος Κώδικα.».

Άρθρο 4

Χορήγηση νέου τύπου άδειας διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών

1. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής με δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία και στην παροχή υπηρεσιών ή έργου σε πολίτες τρίτων χωρών που: α) διαθέτουν δήλωση προσφοράς εργασίας από εργοδότη στην Ελλάδα για την απασχόλησή τους με καθεστώς εξαρτημένης εργασίας ή παροχής υπηρεσιών ή έργου, β) διέμεναν στην Ελλάδα έως και την 30ή Νοεμβρίου 2023 χωρίς άδεια διαμονής, γ) συνεχίζουν να διαμένουν στην Ελλάδα και δ) συμπληρώνουν τουλάχιστον τρία (3) συνεχή έτη παραμονής στην Ελλάδα πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας.

2. Πλέον των προϋποθέσεων της παρ. 1, για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του παρόντος απαιτούνται:

α) Η κατοχή διαβατηρίου, έστω και εάν αυτό έχει λήξει. Άδεια διαμονής χορηγείται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού του ενδιαφερόμενου με διαβατήριο, κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης του ενδιαφερομένου και γνώμης της αρμόδιας Επιτροπής Μετανάστευσης.

β) Η μη συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

γ) Η καταβολή παραβόλου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ και τέλους κόστους εκτύπωσης άδειας διαμονής με τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου ύψους δεκαέξι (16) ευρώ.

δ) Η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), με την οποία δεσμεύεται να απασχολήσει τον αιτούντα, είτε στο πλαίσιο εξαρτημένης εργασίας, είτε στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών ή έργου, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλει αίτημα χορήγησης της άδειας διαμονής και λάβει τη βεβαίωση κατάθεσης αίτησης του άρθρου 8 του ν. 4251/2014 (Α' 80). Η υπεύθυνη δήλωση περιλαμβάνει και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του υποψηφίου εργοδότη.

3. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής, ως μέλος οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, και στον ή στη σύζυγο – γονέα και τα ανήλικα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών, εφόσον: α) ο γονέας έχει λάβει την άδεια διαμονής του παρόντος και β) ο ή η σύζυγος – γονέας και το ανήλικο τέκνο ευρίσκονται στην Ελλάδα έως και την 30ή Νοεμβρίου 2023. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται για τον ή τη σύζυγο – γονέα, εφόσον αυτός ή αυτή δεν έχει τη δυνατότητα υπαγωγής στις παρ. 1 και 2. Η άδεια διαμονής των μελών οικογένειας συστοιχίζεται, ως προς τη διάρκειά της, με την άδεια διαμονής του αιτούντος της παρ. 1.

4. Οι πολίτες τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος δύνανται να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην υπηρεσία μίας στάσης εντός των γεωγραφικών ορίων της οποίας ο αιτών θα παρέχει εργασία σύμφωνα με την υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του παρόντος υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

5. Στους πολίτες τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής του παρόντος και πληρούν τις ανωτέρω, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις, χορηγείται η βεβαίωση κατάθεσης αίτησης του άρθρου 8 του ν. 4251/2014. Η βεβαίωση κατάθεσης της

αίτησης χορηγείται μετά από έλεγχο της αρμόδιας υπηρεσίας μίας στάσης, εντός σαράντα (40) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη λήψη της βεβαίωσης κατάθεσης της αίτησης, ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει υποβάλει αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής του παρόντος υποβάλει ηλεκτρονικά στην αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αποδεικτικά στοιχεία έναρξης της απασχόλησής του (σύμβαση ή αναγγελία πρόσληψης ή στοιχεία έναρξης επιτηδεύματος για παροχή υπηρεσιών ή έργου) από τον εργοδότη, ο οποίος υπέβαλε την υπεύθυνη δήλωση της περ. δ) της παρ. 2. Αν ο αιτών δεν υποβάλει τα αποδεικτικά στοιχεία εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, η αίτησή του απορρίπτεται. Η άδεια διαμονής του παρόντος ανακαλείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε περίπτωση που οι κάτοχοι άδειας διαμονής δεν απασχολούνται επί μακρό χρονικό διάστημα, υπό τους ειδικότερους όρους που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 13.

7. Η άδεια διαμονής των παρ. 1 και 3 χορηγείται άπαξ. Η ισχύς της άδειας διαμονής της παρ. 1 ανατρέχει στην ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και έχει διάρκεια τρία (3) έτη. Ο κάτοχος άδειας διαμονής της παρ. 1 κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Μετανάστευσης. Στην περίπτωση που ζητείται άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία, δεν απαιτείται η διαθεσιμότητα κενής θέσης εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κώδικα Μετανάστευσης. Ο πολίτης τρίτης χώρας κατά την υποβολή της αίτησης αλλαγής κατηγορίας άδειας διαμονής, πρέπει, επιπροσθέτως, να διαθέτει ενεργή ασφαλιστική ικανότητα και να έχει εκπληρώσει εγκαίρως τις φορολογικές του υποχρεώσεις.

8. Μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 16 του άρθρου 176 του Κώδικα Μετανάστευσης, εφαρμόζεται αναλόγως η υπ' αρ. 7393/24.3.2021 απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου (Β' 1251) σχετικά με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 5 του άρθρου 19 του ν. 4251/2014 (Α' 80).

9. Πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4251/2014, και το αίτημά τους έχει απορριφθεί λόγω μη πλήρωσης της προϋπόθεσης της επταετούς συνεχούς διαμονής, δύνανται να υποβάλουν εκ νέου αίτημα για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

10. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών για χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4251/2014, οι οποίες έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται βάσει των παρ. 1 έως 4, εφόσον υποβληθούν, εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 4, τα απαιτούμενα συμπληρωματικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει η πλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας διαμονής του παρόντος.

11. Πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν παράνομα στη χώρα και δεν έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του παρόντος, υπάγονται στις διαδικασίες επιστροφής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3907/2011 (Α' 7).

12. Για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος και μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 59 του άρθρου 176 του Κώδικα Μετανάστευσης, εφαρμόζεται η υπ' αρ. 18951/22.6.2018 απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής (Β' 2487) σχετικά με τον καθορισμό των εγγράφων βέβαιης χρονολογίας που αποδεικνύουν την επταετή συνεχή διαμονή στη χώρα πολίτη τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να ορίζονται το χρονικό διάστημα του τρίτου εδαφίου της παρ. 6, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης της άδειας διαμονής και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 5

Δυνατότητα υπαγωγής των δικαιούχων προσωρινής προστασίας στις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης

1. Πολίτης τρίτης χώρας, δικαιούχος προσωρινής προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 120 έως 123 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111), ο οποίος είναι κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 124 του ίδιου Κώδικα, έχει τη δυνατότητα, κατά παρέκκλιση της περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 3 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), να υποβάλει αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής για μια από τις κατηγορίες των αδειών διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης, τηρουμένων αναλόγως των κατά περίπτωση προϋποθέσεων του νόμου, με εξαίρεση αυτή της κατοχής της εθνικής ή ομοιόμορφης θεώρησης εισόδου.

2. Η αίτηση για υπαγωγή του ενδιαφερομένου στη διαδικασία της παρ. 1 υποβάλλεται μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, έως και την 4η Μαρτίου 2025. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου είναι δυνατή η παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης του πρώτου εδαφίου.

3. Ο αιτών, επιπλέον των απαιτούμενων δικαιολογητικών της οικείας κατηγορίας αδειών διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης, υποβάλλει αντίγραφο της άδειας διαμονής του άρθρου 124 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

4. Η υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης συνιστά παραίτηση από το καθεστώς προσωρινής προστασίας, η οποία τελεί υπό την αίρεση της έκδοσης της αιτηθείσας άδειας διαμονής. Η παραίτηση από την προσωρινή προστασία θεωρείται ότι ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης.

5. Η αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά περίπτωση, κοινοποιεί την απόφαση χορήγησης της άδειας διαμονής του Κώδικα Μετανάστευσης στην Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

6. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης της άδειας διαμονής, ο αιτών εξακολουθεί να απολαύει της προσωρινής προστασίας των άρθρων 120 έως 123 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών για το υπολειπόμενο διάστημα αυτής.

7. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα Μετανάστευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄ **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 188 **Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους.

2. Η ισχύς των άρθρων 85, 86, 87, 88 και 90 αρχίζει την 1η.1.2025.

3. Το άρθρο 105 εφαρμόζεται για εισφορές που καταβάλλονται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η.1.2024.

4. Το άρθρο 106 ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η.1.2024.

5. Η ισχύς του άρθρου 146 αρχίζει την 7η.12.2023.

6. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 177 αρχίζει την 1η.1.2023.

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Κων. Χατζηδάκης	Γ. Γεραπετρίτης	Ν. - Γ. Δένδιας	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ	
Ν. Κεραμέως	Κ. Πιερρακάκης	Μ. Χρυσοχοϊδης	
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Χρ. Σταϊκούρας	Κων. Σκρέκας	Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης	
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	
Ι. Οικονόμου	Γ. Φλωρίδης	Δ. Καϊρίδης	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
Σ. Ζαχαράκη	Ελ. Αυγενάκης	Χρ. Στυλιανίδης	

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ολ. Κεφαλογιάννη

Δ. Παπαστεργίου

Στ. Ν. Παπασταύρου

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

Θ. Λιβάνιος

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΜΑΡΙΑ – ΝΕΦΕΛΗ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΙΔΟΥ